

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan s jutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Čekovni račun: Ljubljana številka 10,650 in 10,349 za inzerate.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6.

Naš duh

Vnukinja prvaka hrvatskih pesnikov, Petra Preradovića, Pavla, nam v svojem najnovejšem delu, nemško pisanem romanu »Pave in Pero«, opisuje dobo preporoda jugoslovanskih narodov s tolikim žarom, da stopa pred naše oči in nas s pretresujočo močjo prevzame, česar ne zmoro noben zgodovinski opis, ker učenjak ne zajema duha dobe z neposrednim podoživljanjem, kakor ga pesnik. Kakor da bi sami bili tvorca in otroci hkrati tistega časa, čutimo veličino, trpljenje in uspehe naroda, ki se je zbuja k zavednemu dojemanju samega sebe, svoje sile in svoje volje, da zraste v eno močno družino, ki bo svobodno določala svojo usodo kot enakovreden član evropske skupnosti ter bo to skupnost s svojo lastno omiko bogatila. In ves ta več ko sto let iz skromnih začetkov razvijajoči se dvig, čigar pot so zaznamovali potoki krvi, prelite v junaških borbah z mečem na eni, pa napredek duha, ki je ustvarjal znanstvene, leposlovne in pravstvene vrednote ter mogočne politične pokrete na drugi strani, je kot največja pogonska sila iz preteklosti vsikdar krepil našega duha, da se nam je odpirala vsakokrat pot tudi v bodočnost, naj so se pojavljale še tako velike težave in nasprotja, bodisi iz nas samih, bodisi od zunanjih sil. Vso zgodovino našega narodnega življenja zaznamuje pogum, vedro gledanje naprej in idealizem — neomajna vera in zaupanje.

Naši časi so težki, v mnogih glavih in srcih je velika zmeda, v nas samih ni vse tako, kakor bi moralo biti, in porajajo se vprašanja, pred katerimi še nismo stali. Toda prestali smo veliko takih časov, ko je zatonila na naši celini ena doba zgodovine in se je sredi splošnega rušenja prebivalja pot nova nepoznana, mi sami pa smo bili razdeljeni med razne vladarje in narode, brez svojih političnih pravic, tudi gospodarsko potlačeni in širokemu svetu skoraj nepoznani — res raja, kakor so Turki imenovali naše politično brezpravne in socialno na najnižji stopnji stoječe dede in pradede. Danes smo ena država, v omiki ne zaostajamo za nikomer in marsikateri narod se prekašamo ter smo svojo usodo povezali neoljubljivo drug z drugim. Gotovo še nismo preboleli vseh bolezni, ki motijo tako naše sožitvenje kakor potrebno notranje soglasje vsakega izmed nas, toda to so bolezni rodu, ki je politično mlad in čigar duša še ni prevrela svojih močnih nagonov, nosi jih pa močna volja do življenja in do se bogatejšega ustvarjanja in važnega mesta v zgodovinskem dogajanju in napredku. Za tak rodu so težave, čim večje so, in vprašanja, čim bolj so zamotana, prilika, da le še bolj razvija svoje telesne in pravstvene moči, se v trenju in tekmi raznih nasprotij izkaže kot dober in spoštovan borec in zna biti, če tako treba, previden, spreten in dober računar, ali pa, če treba drugače, pomeriti vse svoje moči v junaški borbi za svojo pravico z vsakomur. Kakor se ne boji nasprotikov, tako mu je ljub vsak, kdor mu želi biti prijatelj; izživa pa nikogar ne in spoštuje sosedo tako, kakor od njega zahteva spoštovanja, o katerem ve, da ga je vreden.

Druga svetovna vojna nas je zatekla v polni zavesti, kako se morajo jugoslovanski narodi nasproti njej usmeriti. Nakazal jo je že pokojni veliki kralj, ki mu bomo te dni odkrili v prestolnici Slovenije veličasten spomenik, knez namestnik mladega kralja pa jo je izoblikoval s pomočjo svojih sodelavcev v vladi s srečno roko tako, da se mu je vse ljudstvo v državi popolnoma zaupalo v polnem prepričanju, da Jugoslavija ne bo samo srečno prestala viharja, ki divja okoli nje, ampak da bo s svojim lojalnim zadržanjem nasproti vsem borečim se silam, zlasti pa nasproti sosedom, s katerimi jo na prostoru skupne življenjske usode vežejo prirodne vezi nujnega in koristnega sodelovanja, lahko imela upoštevano tehtno besedo pri boljši in trajnejši pravični ureditvi Evrope, zlasti pa območja, ki se nas najneposredneje tiče. V to modro premisslano politiko, ki ima za cilj edino le čim prejšnjo pomiritev sveta na podlagi vzajemnosti tistih narodov, ki so doslej nosili našo omiko in ki bi jim moralo to poslanstvo biti tudi v bodoče najvišje merilo vzajemne politike, vsi jugoslovanski narodi naše države trdno zaupajo in jo podpirajo pa morejo ugotoviti, da je ta politika, ki je trdno in odkrito za mir, za katerim stojijo svobodni narodi Jugoslavije v zavesti svojega narodnega dostojanstva, vse do danes rodila dobre sadove. Pa tudi za bodočo politiko ne bo mogla zgrešiti svojega cilja, če se bo kakor doslej pojmovala in vzajemno podpirala od vseh, od katerih je odvisno, da se to sodelovanje svobodnih prijateljskih narodov ohrani v popolnem medsebojnem upoštevanju pravičnih interesov vsakogar. Da se bo to delo za mir nadaljevalo v tem duhu, o tem ne dvomimo in smemo zato mirno gledati v bodočnost.

Najtrdnjša podlaga življenja in rasti naroda je narod sam, ki se opira na svojo bit, izročilo in pravstvene sile, ki ga poganjajo naprej in se ne dajo zadušiti; prenese marsikatero zimo, stisko in somrak, pa se potem predramijo v novo življenje je krepkeje. Iz vsega, kar je narod pretrpel v preizkušnjah zgodovine, in česar visoko omikan narod nikoli ne bo pozabil, črpa energij, ki se prav v takih časih, kakor je današnji, zgostijo v največjo silo. Narod, čigar sinovi se niso dali premagati od živalskih hoti, pogrezajočih se v sebično življenje golega zadovoljevanja svojega nižjega jaz, ima vedno bodočnost. Kaj sledi iz tega, vsak sam ve, toda tudi to vemo, da je idealizem jugoslovanskih narodov, hvala Bogu, slejkoprej velik in da je duh našega človeka vder in poln vere.

* Pavla pl. Preradović, ki je napisala doslej dve, v nemškem svetu zelo cenjeni in tudi od svetovne kritike z velikim priznanjem sprejeti pesniški zbirki, je svoj gori omenjeni roman »Pave und Pero« izdala v znani založbi Müller, Salzburg-Leipzig. Pisateljica je popolnoma ohr-

Po dunajski razsodbi

Na Madžarskem vlada veliko veselje, v Romuniji pa je zavladala splošna potrtost — Transilvanija mora biti izpraznjena v 14 dneh

Zemljevid prikazuje ozemelske izgube Romunije od junija dalje, ko je morala Sovjetom odstopiti severno Bukovino in Besarabijo. Bolgarom južni del Dobruže, sedaj pa še Madžarom severno polovico Transilvanije. Ozemlja, ki jih je odstopila so pikčasto zaznamovana. Romunija je na ta način žrtvovala okroglo 6 milijonov prebivalcev ter je od 18 milijonske države padla na 12 milijonsko. Izgubila pa je skoraj dve petini svojega ozemlja.

pusti ureditev romunsko-madžarskega vprašanja. Po drugi strani pa sta Nemčija in Italija dali odločno poročilo glede romunskih meja. Kronske svet je proučil vse možnosti in sklenil sprejeti edino ugodno rešitev, t. j. da pristane na razsodbo Nemčije in Italije. Vsa osnova, na kateri je temeljila prejšnja zunanja politika, se je v vsej Evropi podrla. V takšnih razmerah je bila edina možna pot sprejeti vse posledice, izvirajoče iz žrtve, velike in boleste, toda poročila, ki smo jih dobili, so življenjskega pomena za romunsko državo, za njen obstoj v času, ko izginja toliko drugih držav. Po zaslugi teh poročev naših meja bo Romunija mogla začeti demobilizacijo. Naj bo izid razsodbe še tako boleč, v prvi vrsti je treba upoštevati eno, namreč državo samo in složnost ter edinstvo vseh nas, zbranih okoli krone.

Koliko je izgubila Romunija

Dunaj, 31. avgusta. t. United Press: Nemško-italijanska razsodba o madžarsko-romunskem sporu določa, da morajo Romuni izprazniti ozemlje, ki ga po razsodbi morajo izročiti Madžarski, v teku 14 dni. Natančna črta nove meje bo določena po razmejitvenih komisijah, ki bodo na samem ozemlju sprejela dokončne sklepe in bo tu in tam meja še popravljena. Natančnih statističnih podatkov o odstopljenem ozemlju pa za enkrat še v javnosti ni. Madžarski zunanji minister grof Csaky je pri svojem povratku v Budimpešto omenil površino 45.000 kv. km. Romunski krogi zatrjujejo, da je na podlagi statistik, ki jih imajo, v odstopljenem ozemlju najmanj polodrig milijon Romunov in nekoliko Nemcev, vseh prebivalcev pa dva milijona 750.000.

Bukarešta, 31. avg. b. Z odstopom dve tretjine Transilvanije je Romunija izgubila 2.750.000 prebivalcev, med katerimi je okrog 1.500.000 Romunov. Posebno težko je prizadela Romunija z odstopitvijo nekaterih industrijskih področij, ki so imeli v romunsko gospodarskem življenju veliko vlogo. Madžarska je dobila tudi rudnike zlata pri Bajamore in velik del zahodnega obrambnega pasu. Romunski listi pišejo, da je izguba sedanega področja neprimerno težji udarec za Romunijo kakor pa je bila izguba Dobruže.

Čudno obnašanje Sovjetov

Ostre protestne note poslane romunski vladi

Moskva, 31. avgusta. t. Associated Press: Medtem ko je Romunija na Dunaju borila hudo borbo in je končno sprejela razsodbo Nemčije in Italije, s katero je odstopila 40.000 kv. kilometrov ozemlja Madžarom, je sovjetska vlada izvajala hud pritisk na romunsko vlado. Sovjetski pomočnik zunanjega komisarja Dekanozov je prvič dne 19. avgusta poklical k sebi romunskega poslanika Gafenca in mu izročil protestno noto, v kateri sovjetska vlada odločno protestira proti kršitvi sovjetske meje, ki da so jo zagrešile romunske oborožene sile. Protestna nota pravi, da Sovjetska Rusija kaj takšnega ne more več trpeti in da zahteva od Romunije, da dokaže, da v bodočnosti ne bo več dovoljevala takšnih kršitev meje. Na sovjetski strani sicer ni bilo človeških žrtv in je to olajševalna okoliščina, kajti, ako bi bile padle žrtve, bi se nastali spor ne reševal več s protestnimi notami. Romunski poslanik je odšel domov in se je dne 29. avgusta spet vrnil z noto romunske vlade, v kateri razlaga, kako je prišlo do obmejnih oboroženih spopadov, ki da so jih sprožili sovjetski vojaki, ki so začeli streljati in so povzročili tudi smrtno žrtve na romunski strani. Komisar Dekanozov je odgovoril, da bo sovjetska vlada proučila dejstva, ki jih naštevata romunska nota, a je opozoril romunskega poslanika, da Sovjetska Rusija ne bo trpela, da bi jo Romunija ogrožala na njeni skupni meji.

Bukarešta, 31. avgusta. b. Danes je bila sklicana seja kronskega sveta, na kateri so proučevali zadnjo sovjetsko protestno noto v zvezi z najno-

vejšimi incidenti na sovjetsko-romunski meji. Sovjeti obtožujejo romunske obmejne straže, češ da so one izzvale spopade, ter grozijo Romuniji s protikupekri, če se bodo podobni primeri ponovili.

Sovjetsko brodoge na vajah v Črnem morju

Moskva, 31. avgusta. b. »United Presse« poroča: Sovjetsko brodoge manevrirajo v Črnem morju, istočasno pa imajo sovjetske čete taktične manevre v zahodnem delu države. Moskovska vlada zahteva od Romunije zadovoljiv odgovor na njen protest. Uradna agencija »Tass« smatra, da je Romunija odgovorna za provokacije na meji Besarabije. Splošno prevladuje mnenje, da se lahko položaj vsak trenutek poostri.

Dobruža predana istočasno z Erdeljem

Sofija, 31. avgusta. AA. DNB: Tukaj mislijo, da bo izročena Južna Dobruža bolgarskim oblastem takrat, kadar bodo Madžarski odstopljene erdeljske pokrajine, ki so bile tej državi prisojene z dunajsko arbitražo. Pri tej priliki pripominjajo v Sofiji, da je Romunija svoj čas predlagala Bolgariji, naj Južno Dobružo odstopi takrat, kadar bodo urejena vprašanja glede Erdelja.

Konferenca slovenskih senatorjev in bivših narodnih poslancev o prehrani Slovenije

Na svojem sestanku dne 31. avgusta t. l. smo slovenski senatorji in bivši poslanci kot narodni zastopniki Slovenije pretresali današnja pereča vprašanja, predvsem vprašanje, kako pravočasno in zadostno preskrbeti Slovenijo z življenjskimi potrebščinami in omogočiti preživljanje najširših slojev ter smo ugotovili in sklenili naslednje:

1. Današnje stanje preskrbe prebivalstva z življenjskimi potrebščinami povzroča resno skrb glede prehrane pasivnih krajev, zlasti Slovenije, ki ima poleg številnega mestnega prebivalstva še številne delavske sloje v industriji ter mnogo pasivnih kmečkih okrajev, tako da znaša letni primanjklaj krušnega žita že ob normalnih letinah nad 12.000 vagonov.

2. Ugotavljamo, da se temu vprašanju dosedaj ni posvetila primerna pozornost, zato zahtevamo, da se to vprašanje hitro in zadovoljivo reši. Ker se je pri prejšnjih uredbah pokazalo, da postajajo neopazene, tako da se niti v malem obsegu niso izvajale, naj izjava vlada novo uredbo o preskrbi prebivalstva z žitom z vsoto strogostjo proti vsem in vsakomur, in brez ozira uporablja vse sankcije uredbe

proti onim, ki se ji ne bi pokoravali ali jo izgraval.

3. Banu dravske banovine naj se da takoj pooblastilo, da v okviru banovine uredi vprašanje razdelitve razpoložljivih življenjskih potrebščin na podlagi racijiranja, tako da bo preživljanje slehernega prebivalca zavarovano in spekulacija z nujnimi življenjskimi potrebščinami popolnoma izključena.

4. Opozorjamo odgovorne činitelje na silno hude gospodarske razmere, ki se zlasti v Sloveniji zaradi njene gospodarske strukture pojavljajo z vsoto ostrino. Podražitev nujnih življenjskih potrebščin in grozeča brezposelnost v industriji ustvarjajo izredno hude razmere in zahtevajo radikalnih ukrepov na vseh gospodarskih področjih. Zato zahtevamo popolno ureditev vprašanja cen nujnih življenjskih potrebščin, zavarovanje življenjskega obstoja delavcev, državnih in drugih javnih in zasebnih nameščencev, ter javnih del za brezposelne.

Te sklepe dostavljamo predsedniku ministrskega sveta in vsem članom kr. vlade in zahtevamo kot narodni zastopniki Slovenije, da se v celoti upoštevajo.

Ljubljana, dne 31. avgusta 1940.

Budimpešta, 31. avg. AA. Predsednik madžarske vlade grof Teleki in zunanji minister grof Csaky in njuno spremstvo so bili deležni ob svoji vrnitvi v Budimpešto slovesnega sprejema. Na postaji so se zbrali člani madžarske vlade, mnogo uglednih osebnosti in velikanska množica. Med odličniki sta bila tudi nemški in italijanski odpravnik. Predsednik vlade in zunanje ministra je pozdravil notranji minister.

Predsednik vlade grof Teleki je imel nagovor, v katerem je med drugim dejal:

Izjava grofov Telekija in Csakya

Madžarski narod se ne sme preveč opijaniti spričo tega, da je dosegel svoj uspeh prej, kakor je pričakoval. Tako bo izrazil svojo hvalečnost prijateljskima državam, ki sta nam ostali zvesti v prijateljstvu. Pokazati moramo, da smo vredni tega prijateljstva. Čakajo nas naloge, kakršne čakajo države, v kateri žive razne narodnostne skupine. Vse narod je odgovoren za delo, ki se jutri začne. Od vsakogar izmed nas je odvisna ohranitev miru in ohranitev tistega, kar smo dosegli, in vsakdo izmed nas mora prispevati k razvoju celote.

Nato je govoril zunanji minister grof Csaky in rekel med drugim:

Potrebno je bilo velikodušje, da so velesile sredi sedanjih bojev našle časa, da uredijo vprašanja, ki se jih neposredno ne tičejo, ampak samo posredno. Zato se zahvaljuje v imenu madžarskega naroda in izreka globoko hvalečnost. Monakovski sklepi in dunajska razsodba so utrdili namen Madžarske, da bo šla po tisti poti, ki ji jo svetujejo veliki prijatelji, ki spoštujejo Madžarsko. — Prepričani smo, da bomo svoje spoštovanje do teh velesil, naših prijateljev, in njuno spoštovanje do nas še bolj utrdili, ko bomo izpolnili težko nalogo, ki jo tudi danes opravljamo na fronti miru. Madžarska je bila zmerom za to, da doseže svoje cilje brez prelivanja krvi. To stališče madžarske vlade je sedaj dobilo nagrado, ko se je brez kapljice krvi vrnilo k Madžarski 40.000 kvadratnih kilometrov zemlje.

Vsa mesta in vasi so okrašene z zastavami, zvonovi pa so neprestano zvonili.

Madžarski tisk

Budimpešta, 31. avg. AA. DNB: Madžarski listi prinajbolj na prvih straneh članke in komentarje o sporazumu med Madžarsko in Romunijo ter objavljajo tudi zemljevide, ki označujejo nove meje. Listi poudarjajo, da ima Madžarska zdaj 161.000 kvadr. kilometrov in 13 milijonov prebivalcev. Listi objavljajo svoje članke in komentarje pod velikimi naslovi in enodušno ugotavljajo, da sta Hitler in Mussolini pripomogla Madžarski k izpolnitvi njenih pravic. »Pester Lloyd« pravi, da se v tem slovesnem trenutku vsa Madžarska čuti hvaležno napram največjim državnikom Evrope Adolfu Hitlerju in Benitu Mussoliniju. Adolf Hitler in Benito Mussolini, ta dva velika moža, ki sedaj s svojima narodoma vodita borbo za končno ostvareitev evropskega gibanja, sta pripeljala do zmage pravično stvar in zahteve miru in omogočila trajen mir v podonavskem prostoru. Naša hvaležnost gre v prvi vrsti njima, nato pa velikima državnikoma in diplomatoma von Ribbentropu in grofu Clauu.

Po vsej Romuniji je zavladala žalost

Bukarešta, 31. avgusta. b. Romunska vlada je imela davi daljšo sejo, na kateri so bili izdani ukrepi za izpraznitev transilvanskega ozemlja, ki je bilo z dunajsko razsodbo dodeljeno Madžarski. Romunske oblasti so že pričele s selitvijo.

Novica, da je velik del Transilvanije dodeljen Madžarski, se je z neverjetno naglico razširila po vsej Romuniji ter napravila povsod globok vtis. Vsi javni lokali so bili takoj zaprti, ljudje pa

nila svoje hrvatsko dušo in domoljubje, bila je pa od rojstva vzgojena na Dunaju v krogu nemških katoliških kulturnih delavcev in pisateljev, med katerimi si je priborila v kratkem času eno prvih mest.

Sprememba zakona o ustroju vojske in mornarice

Belgrad, 31. avg. m. Na predlog vojnega ministra je ministrski svet na osnovi čl. 1. uredb o spremembah obstoječih predpisov in o izdajanju novih predpisov o spremembah in dopolnitvah v zakonu o ustroju vojske in mornarice predpisal uredbo, ki med drugim določa:

Predpis odstavka 3. in čl. 17 se menja in glasi: Pomožne vrste vojske so pirotehnične in smodniške jedinice, avtomobilske jedinice, vozarske jedinice, ekonomske in bolničarske jedinice, razen teh obstoja še posebna skupina: obrambna četa in orožništvo.

Predpis čl. 12. se menja in glasi: Generalštabno stroko tvorijo generalštabni častniki. — Generalštabna stroka se izpolnjuje s častniki iz vrst vojske in mornarice, ki imajo višjo vojaško izobrazbo in ki so na poizkušnji v glavnem generalštabu in dobe oceno kot sposobni za izvrševanje generalštabnih poslov. Generalštabni častniki sprejemajo posebne dodatke na stroko, katerih višino v mejah proračunskih sredstev odreja vojni minister. Organizacija in vse ostalo v tej stroki je predpisana s kraljevo uredbo o glavnem generalštabu in generalštabni stroki.

Predpis pod odstavka 1. čl. 21. se menja in glasi: Vojni pisarji, podčastniki vojske in mornarice prvenstveno ekonomski s končano podčastniško stroko, ki so službovali najmanj 9 let na ustrezajoči strokovni službi oziroma v četih in ki na enoletni pripravi pri intendanturi štabov ali pri zavodu ali ustanovah ekonomske stroke ali na dotičnih formacijah, ki jih predvideva strokovni položaj pri enitvah ali pri ustanovah vojske in mornarice pokažejo sposobnost in izvežbanost za upravljanje administrativnih in strokovnih poslov in položijo predpisani izpit za nižje vojaške pisarje 4. razreda.

V prepisu točka 5. odstavka 1. čl. 24. se po besedah »avtomobilskih enit« dodajo še besede »s končano podoficirsko šolo«.

V predpisu točka 6. odstavka 1. čl. 28. se v začetku stavka po besedi »podčastnikom« dodajo še besede »s končano podčastniško šolo«.

V predpisu točka 4. odst. 1. čl. 30. se v začetku stavka po besedi »podčastnikom« dodajo še besede »s končano podčastniško šolo«.

Predpis točka 2. čl. 32. pod a) se menja in glasi: Sanitetski podčastniki od podčastnikov s končano podčastniško šolo, ki so službovali kot bolničarski podčastniki najmanj 9 let in eno leto priprave pri zavodih in ustanovah na dotičnih predvidenih strokovnih položajih, ki so dobivali izvežbanost in sposobnost za upravljanje administrativnih in strokovnih poslov in položili predpisani izpit za nižje sanitetske pomočnike 4. stopnje.

Predpis točke 2. čl. 38. se menja in glasi: Veterinarski pomočniki: Od podčastnikov s končano vojno veterinarsko šolo, ki so v činu podčastnika službovali najmanj 9 let in eno leto pripravi pri vojnoveterinarskih ustanovah in četah, na veterinarski dolžnosti pokažejo izobrazbo in sposobnost za upravljanje administrativnih in strokovnih poslov in položijo predpisani izpit za nižje veterinarske pomočnike 4. razreda.

Predpis odstavka 1. čl. 42. se menja in glasi: Služba v stalnem kadru pričena načelno v tistem kadroškem letu, v katerem regrut konča 21. leto in traja dve leti.

V predpisu odstavka 2. čl. 45. prvi in drugi stavek zaključujeta z besedami »a v soglasju s predsednikom ministrskega sveta se menja in glasi: jugoslovanski državljani, ki so odseljeni in stanujejo v kateri koli državi stalno ali začasno ali so tam prirojeni, se ne bodo smatrali, da izbegavajo službo v stalnem kadru, če se v času njihove regulacije, najkasneje do 27. leta starosti javijo našim vojaškim odn. konzularnim predstavnikom v dotični državi in dajo izjavo, da so kot jugoslovanski državljani in vojaški zavezanec pripravljeni, da se v primeru mobilizacije kakor tudi v primeru vojske odzovejo pozivu jugoslovanskih državnih oblasti. Za osebe, ki bodo dale tako izjavo, se smatra, da so uredile svoje vojaške obveznosti, v kolikor se do končnega 27. leta starosti ne vrnejo iz izseljenstva v domovino, kjer stalno ali začasno stanujejo, se oproščajo v mirovni dobi službe v kadru. Podrobnejše odredbe o postopanju v takšnih primerih predpisuje minister za vojsko in mornarico.«

Podaljšanje dijaškega roka

V predpisu čl. 49. je naslednja izprememba: v odstavku 1. točka 1. pod a) se namesto besede »9 mesecev« vstavi beseda »12 mesecev«, namesto besede »14 mesecev« pa beseda »18 mesecev«.

V odstavku 2. ista točka se namesto besede »14 mesecev« vstavi beseda »18 mesecev«. V točki 2. pod a) isti predpis je namesto besede »9 mesecev« stavili besedo »13 mesecev« in namesto besede »14 mesecev« besedo »18 mesecev«.

V točki 3. isti predpis namesto besede »6 mesecev« »12 mesecev« in namesto besede »14 mesecev« »18 mesecev«.

Točka 1—5 pod b) isti predpis na vseh mestih, kjer stoji »9 mesecev«, se vstavi beseda »18 mesecev«.

Predpis točke 7. čl. 87. se menja in se glasi: za brigadne generale: da je končal nižjo šolo vojne akademije ali enako šolo v inozemstvu, ali da je končal višjo šolo vojne akademije, če ni končal nižje šole vojne akademije: da je uspešno poveljeval polkom ali vojnim okrožjem najmanj dve leti (v topništvu ali samostojnih divizijah, v inženiriji, da je bil na odgovarjajočem položaju in da je uspešno končal poveljniški tečaj).

Predpis točke 8. se menja in se glasi: Za divizijskega generala: da je končal višjo šolo vojne akademije ali drugo višjo vojno šolo, ki odgovarja tej šoli v državi ali v inozemstvu, da je uspešno poveljeval enoti brigadne stopnje najmanj dve leti in da v času napredovanja poveljuje divizijski oblasti ali četam divizijske organizacije; da je z vsem delom in v življenju za časa svojega službovanja v vojski dokazal, da se mu lahko zupa poveljstvo divizije in da lahko napreduje v stopnjo divizijskega generala.

Predpis točke 9. se menja in se glasi: Za armadnega generala: da v času napredovanja poveljuje armadni oblasti ali letalstvu; da je ocenjen in ima sposobnosti, visoko vojaško avtoriteto in zaupanje za najvišje poveljevanje v narodni vojni sili.

Predpis točke 10. se menja in se glasi: V stopnjo vojvode lahko za časa vojne napreduje armadni general, ki se je v vojni posebno izkazal z uspešnim delom, od katerega je odvisen uspeh vojne ali kakšne vojne operacije.

Za napredovanje generalštabnih častnikov veljajo splošni in posebni pogoji členov 86., 87., 168. in 169. tega zakona, in sicer:

1. za majorje: da je kot kapetan I. razreda uspešno poveljeval osnovni enoti najmanj leto

dni. Položen izpit, predpisan za prevedbo v generalštabno stroko, velja tudi kot položajni izpit za stopnjo generalštabnega majorja, oziroma za stopnjo majorja v vrsti vojske, oziroma za stopnjo kapetana korvete v mornarici.

2. Za podpolkovnika: da je v činu majorja uspešno poveljeval bataljonu ali enoti iste stopnje, ali da je uspešno opravljal posle na položaju, določenem v uredbi o formaciji za stopnjo generalštabnega majorja.

3. Za polkovnika: da je bil v stopnji majorja ali podpolkovnika uspešno poveljeval bataljonu ali enoti iste stopnje najmanj leto dni.

4. Za brigadnega generala: da je uspešno poveljeval polku ali vojnemu okrožju najmanj dve leti in da je uspešno končal poveljniški tečaj za generalštabne častnike.

Kandidati, ki na tem tečaju niso pokazali dovolj sposobnosti za generalštabnega brigadnega generala, se prevedejo v eno izmed vrst orožja, pri čemer se jim prizna poveljniški tečaj za generalštabne častnike kot izpolnjen pogoj za napredovanje v stopnjo brigadnega generala dotične vrste orožja. Generalštabni polkovniki, ki ne bodo poslani na omenjeni tečaj, se prevedejo v eno izmed vrst orožja in pošljejo na poveljniški tečaj v dotično vrsto orožja.

5. Za divizijskega generala: da je uspešno poveljeval enoti brigadne stopnje najmanj dve leti in v uspehom opravljal posle na položaju, določenem v uredbi o formaciji za stopnjo generalštabnega brigadnega generala najmanj prav toliko časa.

Predpis čl. 148 se menja v toliko, da se dodajo besede: »Številka 3 — mornariški narednik vodnik 3., 2. in 1. razreda.« Ta člen se menja in glasi: Starešinski čini v mornarici so: mornariški kaplar, mornariški podnarednik 2. razr., mornariški narednik 1. razr., mornariški narednik 2. r., mornariški vodnik 3. razr., mornariški vodnik 2. razr., mornariški vodnik 1. razr.

Predpis čl. 202 se menja in se glasi:

Polaganje izpitov za posamezne stopnje (razrede), določene s tem zakonom zaključno z izpitom za stopnjo majorja (kapetana korvete, višjega vojnega uradnika 4. razr.) more biti samo trikratno brez ozira na prehod v druge vrste orožja ali stroke službe. Udeležba na poveljniških tečajih kot tudi reševanje nalog na zemljevidih, v kolikor so določeni v čl. 87, 88, 89 in 91 tega zakona, more biti samo enkratna za ustrežajočo stopnjo (razred) brez ozira na prehod v drugo vrsto orožja ali pa stroko službe.

Polaganje izpitov za stopnjo podporočnika, oziroma nižjega vojnega uradnika 4. razreda se računa neodvisno od števila polaganja izpitov za stopnjo vodnika 3. razreda.

Podrobnejše določbe o polaganju izpitov sploh in o udeležbi na tečajih so predpisane z uredbi, pravila in program pa predpiše minister za vojsko in mornarico.

Predpis čl. 260. se menja in se glasi: Mesečna plača podčastnikov vojske in mornarice znaša: vodnik 1. razr.: plača 825 din, s 1. per. poviškom 925 din, v II. razr. 985, v III. r. 1065 din. Vodnik II. razr.: plača 700 din, s 1. per. poviš. 750 din, z drugim 825 din; vodnik III. razreda: plača 600 din, s 1. per. poviš. 650, z 2. 700 din; narednik I. razr.: plača 500 din, s 1. per. poviš. 550 din, z 2. 600 dinarjev; narednik 2. razr.: plača 400 din, s 1. per. poviš. 450 din, z 2. 500 din; podnarednik 1. razr.: plača 340 din, s 1. per. poviš. 370, z 2. 400 din; podnarednik 2. razr.: plača 280 din, s 1. per. poviš. 310 din, z 2. 340 din.

Predpis čl. 276 se menja in se glasi: aktivni podčastniki in aktivni vojni godbeniki dobijo draginski dodatek po naslednji tabeli: vodnik 1. razr., če je oženjen, vdovec ali ločenec z otroci: I. drag. razred 500 din, II. 350 din, III. 300 din; neozženjen, vdovec ali ločenec brez otrok brez ozira na draginski razred 180 din. Vodnik 2. in 3. razreda: 1. draginski razred 460 din, 2. drag. razred 320 din, 3. drag. razred 280 din. Neozženjeni: 180 din. Naredniku 1. in 2. razreda pripada v 1. draginskem razredu 420 din, v drugem 300 din, v tretjem 265 dinarjev; neozženjenim 180 din. Podnarednikom 1. in 2. razr. brez ozira na draginski razred 90 din, kaplarjem-godbenikom 30 din brez ozira na draginski razred. Gojencem vojnih šol brez ozira na stopnjo ne pripada nobena draginska doklada.

Člen 292. se doda nov odstavek: »Pravice, ki pripadajo po prejšnjih odstavkih aktivnim častnikom, vojnim uradnikom, podčastnikom, kaplarjem in redovom, uživajo pod istimi pogoji rezervni častniki, vojni uradniki in podčastniki kot tudi obvezniki, vključno s vojni službi.«

Predpis čl. 359 se menja in se glasi: Za preskrbo vojnih sil v mobilnem in vojnem stanju se more po potrebi odrediti tudi rekvizicija. Rekvizicijo in vse ostale podrobnosti predpisuje zakon o rekviziciji.

Predpis točke 2 čl. 389 se menja in se glasi: Aktivni častniki, ki so se udeleževali vojne v letih 1914 do 1918 in so imeli položene višje tečajne izpite (zrelostni izpit) lahko napredujejo zaključno v stopnjo polkovnika, če izpolnijo ostale pogoje, ki jih ta zakon določa, razen predpisanih šol.

Predpis čl. 381 se menja in se glasi: Pridržavajo se vsi z zakonom določeni pogoji za napredovanje v stopnjo rez. majorja.

1. Rez. kapetanom 1. r., ki so se udeležili vojske leta 1912 in 1913 s položenim izpitom za rezervnega podporočnika.

2. Rezervnim kapetanom 1. razr., ki nimajo položene izpita za rez. podporočnika, ali pa so v vojni od leta 1914 do 1918 poveljevali borbenim enotam — vodu ali večji enoti od voda — najmanj dve leti.

3. Prav tako se priznajo vsi z zakonom določeni pogoji za napredovanje v stopnjo rez. majorja naslednjim kapetanom 1. razr.: a) ki so leta 1914 stopili v vojno s položenim izpitom za rez. podporočnika in bili na dan 1. okt. 1918 rez. častniki; b) ki so v vojni ranjeni ali odlikovani za hrabrost, pa so po vojni bili na orožnih vajah in na teh dobili priporočljive ocene; c) ki so proglašeni za vojne invalide.

Vsi gornji predpisi veljajo tudi za rez. kapetane 1. razr., ki so imeli to stopnjo na dan 31. avgusta 1940.

S predpisi tega člena se lahko okoristijo tudi tisti rez. kapetani 1. r., ki so upokojeni ali je bila sprejeta njihova ostavka za prevedbo v rezervo, če izpolnijo navedene pogoje. Vse rez. kapetane 1. r., ki izpolnijo pogoje tega člena, lahko vojni minister predlaga za napredovanje v stopnjo rez. majorja po svoji uvidenosti in potrebi, z izjemo onih, ki so v kazenski preiskavi, v redni sodni preiskavi, obtoženi ali sodno kaznovani.

Za čl. 399 a se dodajo naslednji novi členi: Sedanji podnaredniki, naredniki in naredniki-vodniki, ki so bili v tej stopnji 31. marca 1940, bodo prevedeni s 1. aprilom 1941: a) v podnarednike 1. razreda podnaredniki, ki bodo v tej stopnji služili najmanj tri leta in ni nobenih ovir za napredovanje po do sedaj veljavnem čl. 65 točke a) zakona, za podnarednike 2. razreda pa vsi ostali podnaredniki; b) za narednike 1. razreda naredniki, ki bodo v tej stopnji služili najmanj 4 leta in ni nobenih ovir za njihovo napredovanje po do sedaj veljavnem čl. 65 točka a) zakona, za narednike 2. razreda vsi ostali naredniki; c) za vodnike 3., 2. in 1. razreda sedanji naredniki-vodniki 3., 2. in 1. razreda. Nadaljnje napredovanje podčastnikov bo po pogojih čl. 81 zakona.

Za prevedbo sedanjih mornariških podčastnikov v odgovarjajoče podčastniške čine po spreminjenem predpisu čl. 148 veljajo v celoti odredbe čl. 399 b) tega zakona.

Prejemki podčastnikov po spremembi predpisa čl. 260 in 276 bodo tekli od 1. aprila 1941.

Sedanji častniki za generalštabne posle se prevedejo z dnem vstopa v veljavo te uredbe za generalštabne častnike.

Prevedba častnikov specializiranih za avtovozarsko prometno službo v avtomobilske častnike kakor tudi pekovske in obrtne podčastnike v gospodarske podčastnike, bo izvršil vojni minister.

Pogoji poveljevanja po dosedanjih predpisih čl. 87. in 88. zakona veljajo kot izpolnjeni pogoji po omenjenih predpisih navedenih členov tega zakona za vse polkovnike, ki so bili 4 leta v tem činu z dne 31. avgusta 1940.

Izjemoma od teh predpisov čl. 81. tega zakona do 31. decembra 1945 lahko postane aktivni podporočnik in vodnik 3. ali 2. razreda, v kolikor izpolnjuje ostale pogoje, predpisane v čl. 81. zakona.

Podčastniki, katerim je že dovoljeno polaganje izpitov za čin podporočnika, oziroma nižjega vojnega uradnika 4. stop., bodo napredovali po do sedaj veljavnih predpisih tega zakona, ako položijo izpit do 31. dec. 1940.

Uredba je objavljena v današnjih »Službenih novinah« in stopi z današnjim dnem v veljavo.

Društvo prijateljev Sovjetske zveze v Zagrebu

Zagrebski listi poročajo, da je neki g. Avgustinčič v imenu večjega števila soprodnikov prosil bansko upravo Hrvatske, naj odobri pravila Društva prijateljev Sovjetske zveze na ozemlju banovine Hrvatske. Banska oblast mu je odgovorila odklonilno in društvo se v Zagrebu ne bo ustanovilo.

Rojstni dan kralja Petra II.

V petek, dne 6. septembra 1940, se obhaja rojstni dan Njegovega Velicanstva kralja Petra II. kot državnih praznik.

V proslavo tega praznika bo ta dan ob 9 v tukajšnji stolnici sv. Nikolaja zahvalna pesem »Tebe Boga hvalimo« s pripadajočo molitvijo za kralja.

V pravoslavni cerkvi se bo vršila svečana služba božja ob pol 9, v evangelijski cerkvi ob 9, v starokatoliški kapeli na Gosposvetski cesti 9 pa ob pol 9. uri. Istega dne sprejema gospod ban od 11.30 dalje v banski palači (Bleiwelsova c. 10) poklonitve in čestitke.

Ban dr. Natlačen na Dunaju

Danes ob 13.10 je odpotoval z brzim vlakom iz Ljubljane preko Maribora na Dunaj ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačen, kjer bo prisostvoval slovesni začetni slovesnosti dunajskega velesejma 1. septembra.

V torek 8. septembra g. ban dravske banovine dr. Marko Natlačen ne bo sprejemal strank.

Uredba o sprejemanju učencev v peti razred učiteljskih šol

Belgrad, 31. avgusta. AA. V zvezi s čl. 2 uredbe ministrskega sveta št. 11.01 od 20. avg. 1940 po katerem se v peti razred učiteljske šole lahko vpisujejo tudi učenci in učenke, ki so položili višji tečajni izpit, je prosvetni minister izdal odlok IV. št. 9.933 od 30. avgusta letos, da se v šolskem letu 1940-41 odpre novi peti razred učiteljske šole za učence s položenim višjim tečajnim izpitom v srednji šoli. Novi peti razred bo odprt v učiteljskih šolah v Belgradu, in sicer v moškem oddelku 40 učencev, v ženskem oddelku 40 učenek, v Kragujevcu 40 učencev, v Novem Sadu 40 učencev, v Jagodini 40 učencev, v Pirotu 40 učencev, v Banjaluki 40 učencev, v Sarajevu 40 učencev, v Užlicah 40 učencev, v Šabcu 40 učencev, v Ljubljani 40 učencev, v Mariboru 40 učencev, v Cetinju 40 učencev, v vsem 560 učencev. Pouk v teh razredih bo potekal po posebnem programu, ki bo naknadno predpisan.

Uredba o bogoslovni visoki šoli v Mariboru

Belgrad, 31. avgusta. m. Prosvetni minister je predpisal na osnovi čl. 4. točke 6., finančnega zakona za leto 1939-40 in čl. 1., 1. odstavka, uredbe o proračunskih dvajstih letih za mesec april, maj, junij, julij leta 1940, in čl. 1. uredbe o proračunskih dvajstih letih za mesec avgust—marec 1940-41 uredbe o visoki bogoslovni šoli v Mariboru, s katero postane dosedanja bogoslovna državna zaveza za visoko bogoslovno izobrazbo šola za katoliške duhovnike z nazivom visoka bogoslovna šola v Mariboru. Ta šola je zavod, ki daje višjo teološko strokovno izobrazbo. Šola je posebno pravno telo. Vzdržuje se iz državnega proračuna in je neposredno pod nadzorstvom prosvetnega ministra. Šolska oblast so rektor in učiteljski svet. Redni pouk traja najmanj 10 in največ 12 semestrov oz. 5 ali 6 šolskih let. Uredba je objavljena v današnjih »Službenih novinah« in stopi z današnjim dnem v veljavo.

Iz banovine Hrvatske

Zagreb, 31. avg. b. Danes ob 11 dopoldne je bil v avtozastopni odposlanca Nj. Vel. kralja generalštabnega brigadnega generala Avgusta Mariča, zagrebskega nadškofa dr. Alojzija Šteplina, podbana dr. Brketa ter številnih predstavnikov civil. oblasti, odprti 34. mednarodni zagrebski velesejem. Po običajnem pozdravnem govoru so si dostojanstveniki ogledali razstavne prostore. Značilno je, da je letos prvič tudi Madžarska razstavila v svojem paviljonu. Otvoritvi je prisostvoval zastopnik madžarskega ministra grofa Czakyja generalni konzul Bartokh.

Dubrovnik, 31. avg. b. Ponoči ob 2.30 so čutili v Dubrovniku precej močan potres. Pred potresom se je slišalo močno bobnenje. Prebivalstvo je zbežalo prestrašeno na ulice.

Kolesarska tekma »Okrog Srbije«

Belgrad, 31. avg. m. Danes so tekmovalci okrog Srbije prevozili najtežjo etapo, to je od Sarajeva do Čačka, ki je dolga 295 kilometrov. Na tej progi je največ vzponov in serpentin, ki so jih morali premagati kolesarji, poleg tega je še deževalo. Kljub temu pa je bila borba tudi danes izredno ostra. Vozači so vozili v majhnih skupinah, vodili so izmenoma Drlijevič, Davidović, Gartner, Peternel, Pokupeć. Višegrad je bil določen za polovico etape. Prvi je tja prispel Peternel iz Ljubljane, ki je prevozil 119 kilometrov v 5:20.59, drugi in tretji sta bila tudi Slovenca Podmiljšak in Gartner, 4. Srb Veljković, 5. pa zopet Slovenec Grabner.

Belgrajske novice

Osijek, 30. avg. m. Danes so okoliški kmetje pripeljali na trg veliko pšenice in koruze. Zito so pripeljali predvsem manjši kmetje, ki potrebujejo sedaj denar. Pšenice slabše vrste so prodajali od 320 do 330 din za meterski stot. Koruzo pa, ki ima stalnejšo ceno, po 400 din.

Osijek, 31. avg. m. Današnja številka glasila Nemcev v banovini Hrvatski »Slawonischer Volksbote« objavlja posebno poročilo iz Zagreba, v katerem pravi, da je bila na zadnji vladni seji v Zagrebu baje sprejet tudi zakon o židih, ki se zaenkrat ne bo še objavil. Ta zakon je baje izdelan na osnovi italijanskega zakona o židih.

Niš, 31. avg. m. Popoldne ob pol 2 je dopotoval z letalom v Niš predsednik vlade g. Dragiša Cvetković, ki se je takoj odpeljal v Niško banjo v svojo vilo.

Dubrovnik, 31. avg. m. Včeraj kmalu po 12 se je v Dubrovniku čutil slabši potresni sunek. Potres se je ponavljal do pol 3. Ljudstva se je polastila precejšnja zbežanost. Ljudje so zbežali na ulice in čakali zore. Potresni sunki niso povzročili škod.

Po enem letu vojne

Berlin, 31. avg. t. United Press: Službeno poročilo, ki daje pregled o vojnih dogodkih enega leta vojne z Anglijo, navaja tudi nemške izgube, ki znašajo 39.000 mrtvih, 143.000 ranjenih, 24.000 pogrešanih. V prvem letu zadnje svetovne vojne je pa bilo 580.000 mrtvih in ranjenih.

v globoki žalosti naznanjamo žalostno vest, da nas je po dolgi, mučni bolezni za vedno zapustil naš ljubljani soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Franc Derenda

bivši trgovec in gostilničar

Pogreb blagega pokojnika bo v ponedeljek, dne 2. septembra 1940 ob 4 popoldne iz Zal iz kapelice sv. Nikolaja na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 31. avgusta 1940.

Žalujoča soproga s sinovi

Razstava „Ljubljana jeseni“

Ljubljana, 31. avgusta.

Danes dopoldne je bila ot 10 odprta letošnja jesenska velesejska prireditev, ki je glede na izjemne razmere, v katerih živimo, prav gotovo presenetila slehernega obiskovalca. Ker je odpadel letošnji pomladanski velesejem, ki je v vseh dolgih letih obstoja naše velesejske institucije vedno imel izrazito trgovski in posredovalni značaj, je bila letošnja jesenska prireditev prav gotovo pogumen poskus uprave, da vsaj v jeseni skuša dati Ljubljani prireditev, ki bi ji nadomestila pomladansko izgubo. To se je v polni meri posrečilo in lepi obisk in veliko število najodličnejših zastopnikov ob otvoritvi to tudi najlepše dokazuje.

Ze pred deseto se je zbrala velika množica občinstva in odličnih zastopnikov pred upravnim poslopjem velesejma. Ko je prišel zastopnik Nj. Vel. kralja, general **Ferdo Janež**, je najprej pozdravil navzoče predsednik upravnega odbora ljubljanskega velesejma **Avust Praprotnik**. Po pozdravih, ki jih je naslovil na kr zastopnika generala Janeža, je pozdravil še zastopnika kraljevske vlade bana g. **dr. Marka Natlačena**, knezoškola g. **dr. Rožmana**, poveljnika divizijske oblasti generala g. **Stefanoviča**, dalje zastopnike ministrov, tako načelnika banske uprave **Drag. Trstenjaka**, zastopnika trgovskega ministra, polkovnika **Antona Partaja**, zastopnika vojnega ministra, finančnega ravnatelja **Mozetizha**, zastopnika finančnega ministra, poštne ravnatelja **Janzekoviča**, zastopnika poštnega ministra, poveljnika orožništva, polkovnika **Barieta**, ljubljanskega župana **dr. Adlešiča**, nemškega generalnega konzula **dr. Broscha**, italijanskega generalnega konzula g. **Maraldia**, francoskega konzula **Remeranda** in zastopnika trgovskega zastopstva ZSSR v Belgradu **Pavla Pravdina**, kakor tudi zastopstvo trgovske zbornice v Zagrebu, podpredsednika **Dragana G. Trnskega** in tajnika **dr. Miroslava pl. Festetiča** ter številne druge predstavnike ljubljanskih gospodarskih, socialnih in kulturnih institucij.

Za tem je predsednik v daljšem govoru očrtal pomen letošnje velesejma. Omenil je, da odpiramo to razstavo v nevspešnih časih, ki povzročajo v gospodarskem življenju hude motnje. Kljub temu pa letošnji velesejem dokazuje, da hoče naša država Jugoslavija v vseh teh težavah vztrajati in delati. V teh časih pripada prav gospodarstveniku važna naloga, da vztraja pri svojem delu, da gradi dalje in ustvarja nove dobrine. Vztrajati, delati in živeti, to je geslo in vodilo za nas vse. Med posebno važne gospodarske ustanove, ki so izrednega pomena za Ljubljano, pa spada tudi velesejem, ki daje sliko naše gospodarske tvornosti. Hkrati pa je jesenska prireditev tudi važna afirmacija naših kulturnih prizadevanj. Kljub vsem oviram je letošnja razstava peštra, poučna in zanimiva za najširše plasti prebivalstva. Industrija in obrt sta v splošnem oddelku, vse polno zanimivih posebnih razstav pa izpopolnjuje živahno sliko letošnje prireditve. Ob zaključku se je govornik zahvalil za blagohotno naklonjenost ter veliko moralno in gnotno podporo s strani naših prvih gospod. Najprej se je zahvalil za vso podporo

banu dravske banovine **dr. Marku Natlačenu** kakor tudi ministru **dr. Mihi Kreku**. Prav tako pa je izrekel zahvalo ljubljanskemu županu **dr. J. Adlešiču**. Ob koncu je predsednik poudaril, da je ljubljanskemu velesejmu pokrovitelj naš mladi vladar **Nj. Vel. kralj Peter II.** in pozval navzoče, naj mu v znak neomajene vdanosti zakličejo: »Živeli!«, kar so tudi storili. Vrla godba 40. pešpolka pa je krepko zaigrala državno himno.

Predsednik Praprotnik je za tem naprosil zastopnika kr. vlade, naj odpre velesejem. G. ban je stopil k mikrofону in dejal:

Govor g. bana

Razmere, v katerih živimo, gotovo niso niti malo ugodne za prireditev, kakršno danes na tem mestu začnemo. In nedvomno upravičeno lahko celo trdim, da se še nobena dosedanjih velesejskih prireditev v Ljubljani ni pripravljala in vrnila pod tako neugodnimi okolnostmi kakor sedanja. Toda navzlic vsemu: velesejski prostori so zopet oživel, veselo vrvenje jih bo skoro napolnilo in letošnja prireditev se častno uvršča kot najnovejši člen v dolgi niz dosedanjih velesejskih prireditev.

Zaradi tega smo današnjega dneva tem bolj veseli, zaradi tega smo prirediteljem za njihov trud tem bolj hvaležni in zaradi tega je naše priznanje, ki jim ga za njihov uspeh izrekamo, tem bolj iskreno in prisrčno.

Ta prireditev bi mogla služiti nam in vsemu našemu narodu kot bodrilen zgled, kaj premoremo z vztrajno delavnostjo, ki se ne da motiti po nobenih nevspešnostih, ki se ne da plašiti po nobenih ovirah, ki s svojo železno voljo, zaupajoč v samega sebe, premagava vse zapreke.

Ne jadikovanje in vzdihovanje, ne nerganje in godrnjanje, ne zabavljanje in brundanje — veselje do dela, smotrnega, ustvarjajočega dela, zaupanja v lastno tvorno moč, zdrav optimizem, ki ne išče temnih senc, ampak sončnih potoč, nam more lajšati težave sedanjega časa in nas popeljati iz težice sedanjosti v boljše bodočnost.

To nam govori in to nas uči letošnja ljubljanska velesejska prireditev, ki jo s tem odpiram.

Ko je g. ban odprl razstavo, so vsi povabljeni gostje pod vodstvom ravnatelja **dr. Dularja** šli skozi paviljone in si ogledali vse razstavišče. V nekaterih razstavah so se z zanimanjem ustavili dalj časa in s priznanjem pohvalili celotno ureditev razstave »Ljubljana v jeseni«.

*Kadar večer, voziš
in zavijaš — misli
na Gosuplje!*

Ban g. dr. Marko Natlačen otvarja letošnje velesejsko prireditev

Val za valom prihajajo nemški bombniki nad Anglijo

Uradna poročila govorijo o visokih izgubah na obeh straneh

Nemška poročila

Vojno poročilo

Berlin, 31. avg. AA. DNB: Nemško vrhovno poveljstvo sporoča:

Kakor je bilo že sporočeno, so nemška bojna in lovska letala izvedla večeraj več močnih in nenadnih napadov na Anglijo. Pri tem so nemška letala težko poškodovala številna letališča in vojaške objekte. Zadeto je bilo tudi neko vojaško taborišče v Južni Angliji. Prišlo je do več letalskih spopadov vzdolž južne angleške obale.

V noči med 30. in 31. avgustom so nemška letala izvedla napade na pristaniške naprave in industrijska podjetja v srednji Angliji, ki so važna za vojsko. Ob izlivu Temze so bile vržene bombe na skladišča bencina in na doke. Bombardiranje je bilo izredno uspešno. V vseh krajih, kjer so bili napadi, so nastali močni požari.

Naša letala so nadaljevala s polaganjem min pred angleškimi pristanišči.

Ponoči so angleška letala izvedla napad na Berlin in na še nekatera druga mesta v Nemčiji. Več bomb je padlo v notranjost Berlina in na delavski del prestolnice. Škoda v notranjosti mesta kakor tudi v predmestju ni bila pomembna. Ranjene so bile predvsem civilne osebe.

Večeraj je bilo zbitih 93 sovražnih letal. Ponoči se je zbita 3 angleška letala in sicer eno od protiletalskega topništva, drugi dve pa v letalskih spopadih. Drugi dve angleški letali je zbil protiletalsko topništvo vojne morna-

rice ob severni obali. Na ta način je sovražnik večeraj izgubil 98 letal. 34 nemških letal se ni vrnilo domov.

Nemška podmornica je izvedla uspešen napad zahodno od Hebridov na konvoj in zadela tri sovražne trgovske ladje s skupno tonažo 21.000 ton, med katerimi je bila tudi neka tankovska ladja z 12.000 tonami.

Nemški bombniki so izvedli danes dopoldne napade na letališča severno od Londona. Uničili so dva hangarja, tretjega pa zažgali. Kakor se izve, je prišlo do letalskih spopadov, v katerih je bilo zbitih 25 angleških letal. Na nemški strani je bilo uničenih 6 letal. Neko nemško letalo, ki je bilo zadeto, se je goreče spustilo v Kanal, posadka pa se je rešila s padali ter je nato plavajoč prispela do francoske obale.

Berlin, 31. avg. AA. Stefani: Svoje poročilo DNB ugotavlja, da so nemški letalci v napadih na angleška letališča zbili 98 sovražnikovih letal po poročilih, kakršna so prispela v začetku noči, 34 nemških letal je izgubljenih.

Nemški napad na skladišča v ustju reke Temze

Berlin, 31. avgusta. AA. DNB: O napadu nemških bombnikov na skladišča petroleja in rafinerije ob izlivu Temze se izvejo zanimive podrobnosti: Zadnja letala so odletela v mraku. Na letalskem oporišču je čakalo še mnogo letal na prve vesti. Zveša s prvimi letali je funkcionirala odlično. Prva eskadrila pošilja vesti, da je prišla do določenih ciljev in da se vrača domov. Nato se

vrste napadi za napadi. Eskadrila za eskadrilo meče bombe. Pred nami so slike naših oglednikov, s katerih moremo spremljati napade naših bombnikov. Na podlagi podatkov posameznih letal o njihovem položaju in njihovem udeleževanju se pred našimi očmi ustvarja slika o uspehu nočne ga napada. Ogromna skladišča petroleja pri ThamsHAVENU, železniške proge, industrijska podjetja in velike rafinerije so težko poškodovane. Zadnji val naših bombnikov je vrgel bombe na določen objekt, kakor javljajo naši radiotelegrafisti, od vseh naših letal prihajajo vesti o njihovem velikem delovanju, kakor tudi o delovanju reflektorjev in protiletalskega topništva. Angleški lovci so se pojavili le v majhnem številu. Točnejšo sliko o delovanju naših bombnikov smo dobili šele tedaj, ko so se vrnila prva letala in so poveljniki eskadril podali poročila. Velika skladišča bencina pri ThamsHAVENU so bila v plamenih, ker so bila zadeta od naših bomb. To gorivo, s katerim Anglija namerava voditi vojno proti Nemčiji, se pretvarja v ogenj in dim. Bilo je neštivilno eksplozij. Vsa naša letala so se vrnila domov.

Angleška poročila

Včerajšnji boji

London, 31. avgusta. t. Reuter: Letalsko ministrstvo uradno poroča, da so nemški napadi danes ves dan sledili drug drugemu na vsem južnem angleškem področju in ob ustju reke Temze. Toda angleška obramba je postala še močnejša in je vsako nemško skupino letal napadla. Razvilo se je več bitk nad južno Anglijo. Vse so se bile zelo visoko v zraku. Boji so bili tudi v bližini Londona in so tamkaj padale bombe na razne stavbe. Zbitih je bilo do 4 popoldne 38 sovražnih letal, 16 angleških letal se ni vrnilo.

Proti večeru je prišel še tretji val nemških bombnikov, ki je presegal zaporni ogenj okrog Londona in metal bombe na zgradbe v londonskih predmestjih. Napada se je udeležilo okrog 80 bombnikov, med tem ko je skupina drugih 40 bombnikov napadala na južnovzhodni obali. Razvilo se je hude bitke v zraku. Več ljudi je bilo od bomb ubitih in ranjenih.

London, 31. avg. AA. Ministrstvo za državno varnost je izdalo naslednje poročilo: Po poročilih, ki so prispela snoči do 19.30, je bilo večeraj uničenih 50 sovražnih letal. Poročajo, da je izgubljenih 10 naših lovskih letal in da so se štirje letalci lovci rešili.

London, 31. avgusta. AA. Reuter: Letalsko ministrstvo poroča: Bombniki kr. letalstva so izvedli večeraj podnevi napade na letališča, ki jih je sovražnik zasedel v Holandiji, kakor tudi na konvoje in ladje ob nizozemski obali. Preteklo noč so naša letala bombardirala tovarne Krupp v Essen, rafinerije in petrolejske naprave v Gelsenkirchnu in St. Nazaireu, električne centrale v Duisburgu in Reichsolzu, dalje razne vojaške cilje v Poruhrju ter postaje v Hamnu in Sostu ter številna sovražna letališča v Nemčiji, Belgiji in Franciji. S teh dnevnih in nočnih poletov se niso vrnila tri naša letala.

Vojna v Afriki

Italijanska poročila

Nekje v Italiji, 31. avgusta. AA. Stefani: Poročilo glavnega štaba italijanske oborožene sile št. 85 se glasi:

Naša letala so bombardirala sovražne motorizirane oddelke blizu Dar el Hamra, na drugi strani kirenajske meje. Neki italijanski letalski oddelek je bombardiral in zadel sovražno križarko na Rdečem morju.

Sovražnik je izvedel letalski napad na Alidrab,

Napad na Berlin

Berlin, 31. avgusta. AA. DNB: Snoči je sovržnik napadel nemško prestolnico. Kmalu po polnoči je bil alarm. Trajal je dobri dve uri. V tem času je nekaj angleških letal preletelo okolico mesta Berlina in vrglo na razne dele prestolnice več eksplozivnih in zažigalnih bomb. Bombe so padle tudi v središnje mesta in povzročile na stanovanjskih in na nekih javnih poslopih požare na podstrešjih, drugod pa drugačno škodo. V predmestju Neuköllnu je padla neka bomba na neko tamkajšnje bolnišnico in zanetila požar. Drugi dve bombi sta padli na neko cerkev. Sovražnik ni nikjer napadel vojaških naprav. Spričo discipline prestolniškega prebivalstva ni bilo mnogo žrtev. Trlje civilisti so nevarno ranjeni, nadaljne tri osebe, prav tako civilne, so pa lahko ranjene.

London, 31. avgusta. t. Reuter. Letalsko ministrstvo poroča, da so angleški bombniki ponoči napadli Berlin in so vrgli bombe na tovarniške stavbe na severovzhodu Berlina, kjer so izbruhnili požari. Sledile so štiri eksplozije, nakar so udarili plameni do 150 m visoko. Požar je zajel ves obseg stavb. Tudi na nekem drugem prostoru so zažigalne bombe zažgale tovarno in so piloti pri odhodu videli, da se je eno poslopje že zrušilo.

Curih, 31. avgusta. b. Vse švicarsko časopisje poroča iz Berlina, da je berlinsko prebivalstvo preteklo noč moralo ostati nekaj ur v kletih. Znak za nevarnost je bil dan nekaj po polnoči in je trajal nekaj nad dve uri. Angleška letala so izvedla napad v kratkih presledkih ter so nekatera prodrla tudi na središnje mesta. Angleški piloti so vrgli nekaj ton zažigalnih in eksplozivnih bomb. Nekateri od teh bomb so eksplozirale v središču mesta ter zadale nekaj objektov, ki vojaško niso važna. Stvarna škoda je zelo velika medtem ko je število žrtev relativno majhno.

Italijansko poročilo o učinkih nemških bomb v Portsmouthu

Milan, 31. avgusta. AA. Stefani: »Popolo d'Italia« piše o Portsmouthu, prestolnici angleškega brodograja, ponosu Anglije in gigantsko utrjenem okupu in pravi, da je to važno angleško mesto, odkoder je angleško brodogrje stoletja in stoletja nastopalo, zdaj nastalo zaradi prenehanja bombardiranja nemških letal brez brodograja, ker se je moralo umakniti in poiskati drugo zavetišče. Veliko, nepremagljivo in despotično angleško brodogrje je še večeraj obvladovalo morja, zdaj ni več gospodar ne samo v Sredozemlju, ampak tudi ne na drugih morjih. Portsmouth z vsemi svojimi ogromnimi obrambnimi napravami ni mogel zavarovati angleškega brodograja in niti samega sebe. To dejstvo je tolikšnega pomena, kakor če bi kro-nar v vlada zapustila prestolnico št. 1, t. j. London. Portsmouth, prestolnica št. 2, je postal strateško oporišče, ki ni več za rabo. Portsmouth, kraj, kjer so se vršile velike pomorske parade po vsakem pomorskem manevru, kraj, kjer so oddajali častne topovske salve na čast angleški imperialistični osebnosti, se je izpremenil v puščavo.

Angleška poročila

Kairo, 31. avgusta. AA. Reuter: Poveljstvo angleškega letalstva poroča podrobnosti o napadu južnoafriškega letalstva na zbirajoče se motorizirane enote v Mogadisciu. Poročilo pravi dalje, da so bombe iz britanskih bombnikov priletele naravnost na ladjedelnice v Masau (Eritreja) in zanetile tri velike požare.

Gospodarstvo

Prisilni odkup pšenice in pšenične moke v naši banovini

Prvi odstavek čl. 2 uredbe o ukrepih za preskrbo prebivalstva in vojske s kruhom določa, da opravljajo prisilni odkup pšenice in pšenične moke organi občin, upravnih oblasti, prve stopnje in državnih oz. banovinskih krajevnih policijskih oblasti na zahtevo Priv. izvozne družbe. V okrajih, kjer ta družba ne intervenira, se sme vršiti prisilni odkup na zahtevo in za račun aprovizacijskih ustanov, katerim poveri pristojno občno upravno oblast druge stopnje preskrbovanje prebivalstva tistega okraja ali mesta.

Na osnovi teh določil je ban naša banovina g. dr. Marko Natlačen odločil, da se poveri preskrbovanje prebivalstva v vseh okrajih naše banovine in na področjih mestnih načelstev v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptuj v smislu navedene odločbe Gospodarske zveze, r. z. o. z. v Ljubljani. Na njeno zahtevo in račun se v naši banovini vrši prisilni odkup pšenice in pšenične moke po določbah te navedene uredbe.

Za poslovanje Gospodarske zveze v tej zvezi bo izdala kr. banska uprava posebne odredbe. S tem je tudi naša banovina dobila uraden organ, ki bo izvrševal prisilni odkup pšenice in pšenične moke in bo s tem odstranjena vsaka ne-

jasnost glede tega, kdo bo izvrševal nakup. Prav je, da je bila ta odločba izdana pravočasno, da se prepreči veriženje in špekulacija, ki se je že začela razvijati tudi pri nas.

Cene kruha niso več maksimirane pri nas

Ban naše banovine g. dr. Marko Natlačen je odločil, da se za čas, dokler pekarne ne dobe moka, mleto po uredbi o ukrepih za preskrbo prebivalstva in vojske s kruhom, razveljavi odločba o cenah kruha v naši banovini, kakor je bila določena dne 24. maja 1940. S to odločbo so bile določene naslednje najvišje cene: za 1 kg belega kruha iz pšenične moke št. 0 ali 0gg do 5,40, za 1 kg polbelega kruha iz moke št. 4 do 5 din in za 1 kg črnega kruha iz moke št. 5 in 6 do 4,50 din.

Do nove določitve cen kruha v naši banovini morajo upoštevati peki pri določanju cen kruha predpis čl. 8 odst. 1 uredbe o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije. Ta odstavek določa, da je prepovedano zahtevati višjo ceno, kot je tista, ki zajamčuje običajni in dovoljeni trgovski čisti dobiček.

Uredba o nadzorstvu cen na drobno

Ker smo včeraj samo v enem delu naših izjav objavili izvleček iz uredbe o nadzorstvu cen na drobno, prinašamo danes vse besedilo uredbe, ki je izšla dne 30. avgusta v »Službenih novinah« in s tem dobila obvezno moč.

Čl. 1. Urad za nadzorstvo cen je pooblaščen, da za predmete, ki so pod nadzorstvom cen, lahko določi tudi cene na drobno. Urad bo to storil na ta način, da bo za te predmete ali predpisal najvišje prodajne cene ali odredil maksimalne brutodobičke v odstotkih.

Čl. 2. Urad za nadzorstvo cen lahko pooblasti splošno upravno oblast druge stopnje, da po njegovih navodilih na svojem področju maksimirajo cene na drobno v smislu prejšnjega člena.

Čl. 3. Trgovci na drobno niso zavezani zahtevati odobritve prodajnih cen.

Čl. 4. Prepovedano je prodajati v trgovini na drobno dražje od cen, katere bodo določene v smislu te uredbe.

Kdor se pregreši proti predpisom tega člena, bo kaznovan v smislu čl. 9 uredbe o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije. Predpisi te uredbe glede kazenskih del veljajo tudi za dejanja po tej uredbi.

Čl. 5. Podrobne odredbe za izvedbo te uredbe predpisujejo minister trgovine in industrije ter minister za socialno politiko in ljudsko zdravje na predlog urada za nadzorstvo cen.

Kaj pravi o njej trgovski minister

V zvezi z uredbo o nadzorstvu cen v nadrobni prodaji je izjavil minister trgovine in industrije g. dr. Ivan Andres:

Sestav nadzorstva cen pri nas je zasnovan na osnovi o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije od septembra meseca lanskega leta. Ta uredba vsebuje razne odredbe proti brezvestni špekulaciji, daje pa v čl. 9 pooblastilo trgovinskemu ministrstvu, da v sporazumu s kmetijskim ministrom in ostalimi zainteresiranimi ministri lahko uveljavi uredbo o nadzorstvu cen na veliko in na drobno. Na osnovi tega je prišlo do uredbe o nadzorstvu cen na veliko ter je bil razširjen postopni krog predmetov, ki spadajo pod to uredbo. Ustanovljen je bil tudi urad za nadzorstvo cen. Toda pokazalo se je, da je treba nadzorovati tudi cene na drobno. Mi smo prišli v sedanjih položaj, zahvaljujoč liberalistični gospodarski politiki, nepravilni. Težko je bilo ustvariti aparat za kontrolo cen. Kajti ni dovolj samo dekretirati cene, temveč je treba istočasno tudi osigurati tudi blago za te cene. Vključ mnogim težkočam je bilo doseženo že mnogo. Sistem nadzorstva cen je sedaj izpopolnjen z nadzorstvom cen na drobno. Lov za velikimi dobički, ki je stvoril zaradi pomanjkanja popolnega in delotvornega nadzorstva množico brezvestnih zbiralcev blagovnih zalog, pro-

Bombažna preja iz Italije. V kratkem bi morala potovati posebna delegacija naše tekstilne industrije v Italijo na sestanke s italijanskimi merodajnimi faktorji glede ureditve cen bombažne preje iz Italije. Kaže, da je italijanska industrija pripravljena znižati svoje prvotne zahteve glede cen, tako da bi znašala cena 25, oz. celo samo 24 lir za kilogram. Poleg tega gre tudi za izkoristitev kontingentov za 2. četrtletje 1940. Od skupnega kontingenta v znesku 17 milij. lir smo izkoristili samo 3 mil. lir. Ostalih 14 milijonov lir bi nam Italijani dobavili bombažno prejo po 18 lir za kg. toda pod pogojem, da se doseže sporazum o cenah za novi kontingent.

Pogajanja z Nemčijo. Dne 9. septembra bi se moral sestati mešani jugoslovansko-nemški odbor na svoje jensko zasedanje. Na tem zasedanju bi se govorilo predvsem o kontingentih za prihodnje gospodarsko leto in o tečaju klirinske marke. Sedaj pa poročajo iz Belgrada, da je sestanek odbora odložen na kasnejši čas, verjetno bo prišlo do sestanka šele konec septembra in sicer v Dubrovniku.

34. Zagrebški sejem

Veliki in obči mednarodni sejem vzorcev.

od 31. VIII. do 9. IX. 1940

Na železnih brezplačen povratek, na jadranskih parnikih višji razred za ceno nižjega, na letalih 10% popusta od 26. VIII. do 14. IX.

Delovne razmere v mizarstvu in tekstilni stroki

Od Delavske zbornice smo prejeli: Akcija mizarškega delavstva, katero vodi DZ s strokovnimi organizacijami že tretje leto, se bliža uspešnemu zaključku.

Mizarstvo delavstvo je stremelo za sporazumno ureditvijo delovnih pogojev v mizarstvu stroki, ni pa našlo razumevanja pri pretežni večini delodajalcev, zaradi česar je večina mizarškega delavstva zaprosila kr. bansko upravo, da predpiše tarifno lestvico, ker odklanjajo delodajalci sklenitev kolektivne pogodbe.

Pretekli četrtek je sklical DZ strokovne organizacije mizarškega delavstva na posvetovanje, na katerem je bil izdelan in utemeljen predlog za tarifno lestvico, ki je bil v petek izročen in razložen zastopnikom kr. banske uprave s prošnjo, da se tarifna lestvica nujno uveljavi.

Mizarstvo delavstvo pričakuje, da bo ugodeno upravičenim zahtevam ter izvršen predpis tarifne lestvice in tako onemogočena nelojalna konkurenca posameznih podjetij na račun zaslužka delavstva.

Prav posebno pažnjo pa posveča DZ težkemu položaju tekstilnega delavstva in je 18. in 19. avg. imela dve konferenci s predstavniki strokovnih organizacij in delavskimi zaupniki tekstilnih podjetij v Mariboru in Kranju. Na podlagi sklepov teh konferenc je dala iniciativo za sklicanje posebne ankete pri kr. banski upravi, ki bo 3. sept. Pretekli petek pa je DZ skupno s strokovnimi organizacijami izdelala predloge za to anketo, v katerih podaja način nujne pomoči od redukcij prizadetemu delavstvu, dalje postopek za primer nadaljnjega omejevanja obratovanja, potrebo ustanovitve posebnega podpornega fonda za od redukcij prizadeto delavstvo ter ureditev medsebojnih odnosov z enotno kolektivno pogodbo.

Ker se nahaja tekstilno delavstvo v izredno težkem položaju, upamo, da bodo stavljeni predlogi z razumevanjem sprejeti od delodajalcev, da pa bodo tudi naše javne ustanove ukrenile vse za takojšnjo pomoč tekstilnemu delavstvu, kateremu bo najbolj pomagano, če se mu zajamči redna zaposlitev.

Rentabilnost proizvodnje pšenice

V Glasniku ravateljstva za zunanjo trgovino čitamo razpravo pod naslovom »Hektarski donos in rentabilnost proizvodnje«. Iz razprave posnemamo tele ugotovitve:

Madžarski narodni gospodar dr. Ormandy je izračunal, da znaša pri donosu 12 met. stotov na katastralni oral in pri odkupni ceni 20 do 21 pengő čisti dobiček po katastrskem oralu 78 pengő in je kapital obrestovan z 8% na kat. oral. Ta račun pa se znatno poslabša, če znaša donos na oral manj in pri donosu 7 met. stotov na oral pade čisti dobiček proizvajalca na nič.

Odkupna cena 20—21 pengő pomeni pri nas 174 din, torej znatno manjša cena pšenice. Ker so razmere pri nas v donavski banovini skoro iste kot na Madžarskem in je donavska banovina največji proizvajalec pšenice, bi mogla že cena 250 din za met. stot in pri donosu 7 met. stotov na kat. oral popolnoma zadovoljiti kmetovalce v tej banovini. Se povišana odkupna cena bo popolnoma nadoknadila izgubo pri donosu, ki je letos slab.

Iz tega sledi, da je predpisana cena popolnoma zadovoljiva s ceno, ki krije proizvodne stroške in ki tudi odgovarja splošno povišanemu nivoju cen. To mnenje uradnega organa ravateljstva za zunanjo trgovino je vsekakor izredno značilno in bi ga morali vpoštevati tudi merodajni faktorji.

Vredno posnemanja

Priobčujemo zanimiv dopis, ki ga je idealen narodni delavec in gospodarstvenik naslovil Tvornici za dušik d. d. Ruše o nujnosti potrebe intenzivnejšega gnojenja. Ta dopis se glasi:

»V več kakor 40-letni praksi kmečkega mlina sem prišel do prepričanja, da pridela naš poljedelec mnogo premalo in to še kvaliteto zelo slab pridelek. Temu nedostatu od pomoči je najvažnejša naloga vsake agrarne politike in predpogoj vsakega gospodarskega napredka v agrarni državi. Potrebujemo torej prvovrstno seme in najboljše gnojilo v povsem zadostni množini.

Da si naš obubožan kmet tega ne more nabaviti sam, je povsem jasno; torej mu morajo priti drugi na pomoč. Država tega doslej ni storila vsaj v ne zadostni meri, in v doglednem času menda tudi ne bo. Ker pa se s tem vendar enkrat mora začeti, sem se sam odločil, da omogočim vsem svojim odjemalcem, ki pri meni redno meljejo in zamenjujejo, praktičen poskus z najboljšim semenjem in umetnim gnojilom.

Vsak moj odjemalec dobi od mene brezplačno neko količino najboljšega semenja, ki

Vodilni možje

uprav in gospodarstev, kateri potujete na Dunajski sejem, oglejte si v dvorani VII na prostoru Rotunde stojnico 750/52

CONTINENTAL

pisalne, seševalne in knjigovodstvene stroje Wanderer-Werke. Tam se Vam nudi dober pregled delovanja in zmožnost različnih modelov.

WANDERER-WERKE

Aktiengesellschaft Siegmars-Schönaun

Glavne prodajalne pisalnih strojev CONTINENTAL v Jugoslaviji:

Beograd: Ivan F. Schwarz, Knjez Mihajlova 20, tel. 23-159

Ljubljana: Ivan Legat, Prešernova 44, tel. int. 26-36

Maribor: Ivan Legat, Vetrinjska 30, tel. int. 24-34

Zagreb: American Kondor Company Filjur i Hirš, Ilica 18, tel. 35-05

Glavna prodajalna knjigovodstvenih strojev CONTINENTAL v Jugoslaviji:

Zagreb: Marcell Dürriegl, Varšavska ul. 8, tel. 50-79

zadostuje za 100 kvadr. metrov kakor tudi potrebno količino umetnega gnojila s točnimi navodili za porabo. Ta poskus bo v večini primerov imel tako dober uspeh, da bo marsikateri napotil prihodnjič posejati svojo zemljo z najboljšim semenjem in uporabiti vsa umetna gnojila ki so v danem primeru potrebna. Večinoma bo seveda potrebno v to svrhu dati poljedelcem kredita do prihodnje žetve.

Poleg te akcije, ki je moja zasebna zadeva, pa predlagam, da se ta poskus naredi v okviru ene cele vasi v vsaki občini. Oblasti bi naj določila eno vas v kateri morajo pod kaznijo vsi posestniki narediti navedeni poskus s semenjem in gnojilom.

Ta dopis zavednega mlinarja iz naših Slovenskih goric dokazuje, da med našim narodom vzklija smisel za načrtno in dirigirano gospodarstvo. Ali pa se bo našlo v vsaki občini širom Sloveniji dovolj mož, ki bodo po lastni inicijativi hoteli zavijati rokave in začeti z delom na pospeševanju našega kmetijstva kot je tukaj predloženo?

Slovenski kolesarji, ki se udeležujejo devetdnevne tekme okrog Srbije.

Trgovski učni zavod v Ljubljani, Kongresni trg 2

Telefon 29-86

Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti

nudi svojim učencem v enem šolskem letu temeljito pripravo za samostojno ali nameštensko udejstvovanje v gospodarskem življenju.

Učnina zmerna, revni dijaki prejmejo popust.

Ugodnosti: rodbinske doklade in dijaške vozovnice.

Vpisovanje: se vrši dnevno do 15. septembra med običajnimi uradnimi urami.

Prospekti in pojasnila so interesantom na razpolago.

Izvozna taksa za nekatere vrste lesa. Trgovinski minister je podpisal odlok, s katerim se izvozna taksa za izravnavo dobička v znesku 500 din pri izvozu drv ne nanaša na mehki les pod 50 cm dolžine. Ravno tako se ne nanaša ta taksa na hrastove in grabove veje z otokov na jadranskem morju. Potrdila za izvoz teh vrst drv bo izdajala ekspozitura ravateljstva za zunanjo trgovino na Sušaku.

Povišanje cen v železarski stroki. Vse vrste črne in pocinkane pločevine so se podražile za 65 par, nadalje srpi in kose za 8—10 din po komadu, sekire, lopate in motike za nadaljnjih 1,25 par, t. j. naplačilo. Plinske cevi so narasle za 12% nad temeljne cene. Računati je še s povišanjem cen žebelj, nadalje tudi drugim železnim predmetom.

Hrvatske pritožbe, da manjka sivega surovega železa. Hrvatske livarne se pritožujejo, da ne morejo od državne livarne v Varešu dobiti zadostnih količin sivega surovega železa za svoje potrebe, ker prodaja vareska livarna samo nehrvatskim livarnam to surovino.

Začasní trgovinski sporazum z Romunijo, ki je potekel 31. avgusta, bo po vesteh iz Belgrada podaljšan do 31. oktobra, t. j. za nadaljnja dva meseca.

Konkurz je razglašen o imovini Belcarja Ivana, trgovca z mešanim blagom v Celju, prvi zbor upnikov 11. septembra, oglasiti se je do 5. oktobra, ugotovitveni narok 7. oktobra (ker je bilo ustavljeno poravnalno postopanje).

Novi komisar v belgrajski Obrtni zbornici. Razrešen je dosedanjí komisar Obrtne zbornice v Belgradu g. dr. Ljubiša Olić, na njegovo mesto pa je imenovan g. Ljubomir Mirković, tajnik trgovinskega ministrstva.

Nova mestna hranilnica. V Pančevu je mestni svet sklenil osnovati občinsko hranilnico.

Zbiranje želoda. Da bi se zbralo dovolj surovin za izdelovanje mila, bodo letos tovarne nakupovale znatne količine želoda, posebno bukovega, iz katerega se da dobiti mnogo tehničnega olja. atož je potrebno organizirati veliko nabiralno akcijo, ki bo nabiralcem prinesla lepe denarje. Ravateljstvo za prehrano priporoča zbiranje posebno šolam, ki naj bi tako nabrali denar porabile za osnove šolskih kuhinj za prehrano siromašnih učencev v težkih zimskih dneh.

Dobave: Ravateljstvo jug. drž. železnice, prometno-komercialni oddelek v Ljubljani sprejema do 3. septembra ponudbe za dobavo nalučnikov za petrolejske svetilke in 600 kg žgane žice.

Licitacije: Dne 3. septembra bo v pisarni referenta inženjerije štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za postavitev pralnice v vojašnici kralja Petra v Ljubljani.

Borze

Denar

Dne 31. avgusta 1940.

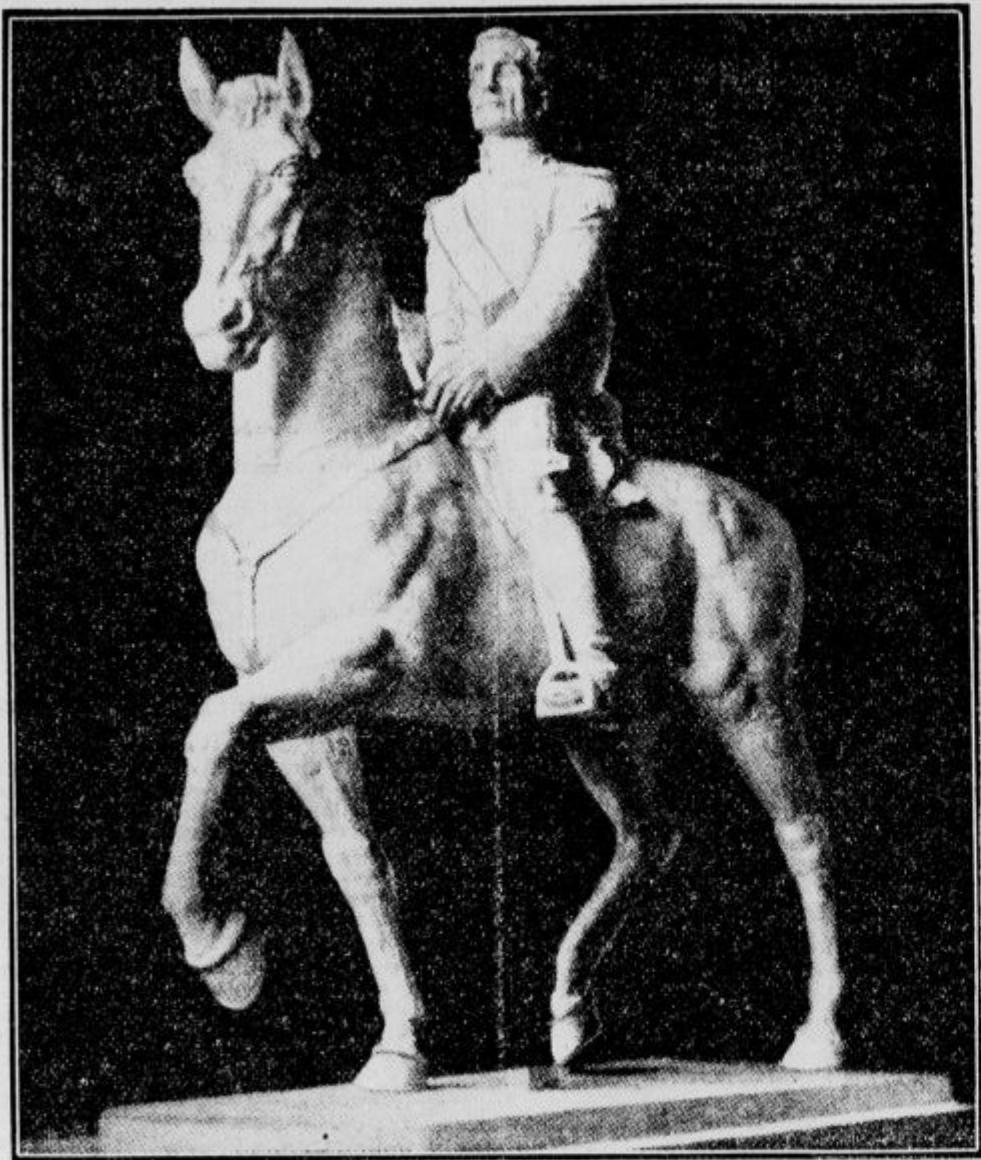
Ta teden je značil devizni promet na ljubljanski borzi 5.535 milij. dinarjev.

Curih. Belgrad 10, Pariz 10,05 (bankovci 7,35), London 17,02 (bankovci 10), New York 439 (bankovci 446), Milan 22,15, Madrid 40, Berlin 175,50, Buenos Aires reg. marke 50,75, trg. marke 24,25.

Zivinski sejm

Mariborski svinjski sejem, dne 30. avgusta. Na sejem je bilo pripeljanih 115 svinj; cene so bile naslednje: mladi prašiči 5—6 tednov stari 90—120 din; 7—9 tednov 125—170 din; 3—4 mesece 17—320 din; 5—7 mesecev 330—440 din; 8—10 mesecev 450—600 din; 1 leto 790—1000 din; 1 kg žive teže 8—10,50 din; 1 kg mrtve teže 12 do 16 din. Prodanih je bilo 79 svinj. Prihodnji svinjski sejem bo v četrtek, 5. septembra.

Pred odkritjem spomenika kralju Aleksandru I.

Kako je nastala Zvezda, kjer stoji spomenik

Od množice ljudi, ki vsak dan hiti skozi Zvezdo, pač redko kdo misli na nekdanji kapucinski vrt, ki se je razprostiral na tem prostoru še pred dobrim stoletjem. Tukaj so se nekoč sprehajali po stazah med zelenimi tratami resni menihi v splošnih kutah, z brevijem v roki. Zaslužna domača zgodovinarja, Peter pl. Radies in prof. Ivan Vrhovec, sta nam zapustila zanimive podatke o zgodovini in postanku naše Zvezde.

Zvezda - nekdanji kapucinski vrt

Še v prvih dveh desetletjih minulega stoletja je bila na tem prostoru kapucinska cerkev s samostanom in obsežnim vrtom. Cerkev je stala spodaj na oglu proti današnji Filharmoniji, za njo pa samostan in velik vrt. Na samostanskem dvorišču je bil velik vodnjak, eden izmed redkih ljubljanskih z dobro pitno vodo. Pred mnogimi stoletji je bil ta svet deželna knežja posest. Cesar Ferdinand II. pa je leta 1607 poklonil zemljišče očetom kapucinom, ki so si nato tukaj postavili cerkev in samostan. Kapucini so bili v Ljubljani zelo priljubljeni zato, ker so prirejali vsako leto na veliki petek tako veličastne procesije, da so slovele daleč naokrog. Valvasor poroča, da se je zbralo več milijonov kapucinske cerkve iz Kranjske, Stajerske in Koroške okrog 20.000 ljudi s 500 zastavami. Na veliki petek leta 1617 je šla pasijonska procesija prvič skozi mesto, nato se je obnavljala redno vsako leto. Valvasor piše o tem: »Več milijonov oddaljenih ljudi se zbirajo, da bi si ogledali procesijo. Ravno tako jo hvalijo tudi tujci, češ da niso videli tako lepe, pobožne in velike procesije. Vršijo se ponoči z neštevilnimi plamenicami in baklami. Pri tem se prikazuje Kristusovo trpljenje poleg raznih zgodb iz stare in nove zaveze. Vse to se kaže pobožnim gledalcem deloma s prenašanjem in prevažanjem, deloma pa peš in na konjih. V procesiji so tudi mnogi spokorniki in bičarji, ki bičajo sami sebe, drugi, ki vlačijo za seboj velik križ, mnogi puščavniki itd.« Po izjavah inozemcev v sej Nemčiji ni bilo tako velike procesije.

Francozi pregnali kapucine

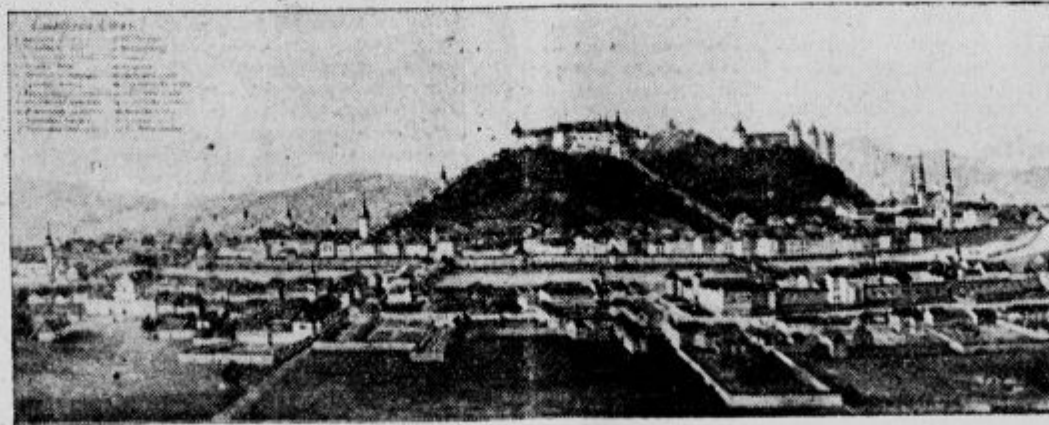
Cesar Jožef II. je razpustil mnogo samostanskih redov, vendar pa je njegov dekret prizanesel ljubljanskim očetom kapucinom. Prišli so Francozi ter brez vseh pomislekov spremenili kapucinsko cerkev v konjski hlev in vojno skladišče, samostan pa so si preuredili za vojašnico. Kapucini so se morali izseliti, kamorkoli je pač kdo mogel: v Škofjo Loko, Kamnik, Krško itd. Pri tem je ostalo, dokler ni Avstrija spet zagospodovala v naših krajih. Oblasti so nato načele vprašanje, kaj hočejo storiti s cerkvijo in samostanom. Ali naj pokličejo nazaj očete kapucine, ki so se razpršili, ter jim pozidajo skrajno poslopje? Francoska okupacijska oblast reda ni razpustila in imovine zaplenila, temveč je kapucinom le ukazala, da morajo izprazniti samostan, očetje kapucini pa so smeli vzeti s seboj svojo lastnino. Samostansko poslopje je morala vzdrževati ljubljanska mestna občina tako v dobri francoske okupacije kakor tudi pozneje leta 1814.

A kam so prešle medtem cerkvene dragocene, kam samostanska imovina? Na to vprašanje ni znal nihče odgovoriti. Vlada je stvar preiskovala in prišla na sleč nekemu dr. Valentiju, ki je bil poslednji upravitelj samostana. V čigavi posesti se nahajata dva stota težki zvon kapucinske cerkve? Naročila je upravitelju, da naj se izjavi, kaj mu je znanega o samostanski imovini, in kje naj jo iščejo. Na ta poziv je odgovoril dr. Valentij 25. avgusta 1818 nastopno: »Na ukaz Francozov so kapucini odšli v Škofjo Loko, Kamnik in Krško ter vzeli razno opravo s seboj, kaj in koliko, mi ni znano. Sicer pa moram izjaviti, da so bili cerkveni parametri in cerkveno perilo zaradi starosti in slabe kakovosti prav malovredni, saj je znano, da kapucini zaradi svojih redovnih pravil niso

smeli imeti nič zlatega, srebrnega in svilenega blaga. Njihovi parametri so bili le volneni, stari, zakrpani in raztrgani; takšno je bilo tudi cerkveno perilo. Kaj se je zgodilo z vinskimi sodi, mi ni znano, pač pa vem, da so kapucini ob izselitvi preločili vino iz velikih sodov v manjše sode, ki so jih lažje prevažali; kdo pa si je prisvojil večje sode, mi ni znano. Kmalu nato je zasedla samostan francoska vojaška posadka ter je bilo iz samostana marsikaj razneseno in razvoženo, jaz pa nisem smel v samostan, ker nisem bil prijatelj Francozov. Vse to mi je znano kot prijatelju nekdanjega predstojnika g. Rudolfa in očetov kapucinov. Poleg tega moram še pripomniti, da se je ob izpraznitvi samostana mnogo razneslo in pokradlo, zakaj v takratni splošni zmešnjavi nihče ni imel, niti ni mogel imeti nadzorstva nad stvarmi, saj se je vsakdo bal odgovornosti pred Francozi.« — Dva stota težki zvon je dr. Valentij prodal za sto goldinarjev in porabil denar za samostanske namene.

Cerkev in samostan — vojaško skladišče

Avstrijska vlada je kmalu opustila misel na restavracijo cerkve in samostana. Po francoskem zgledu je tudi sama uporabila te zgradbe za shrambo vojnih potrebščin. Vojaštvo je imelo v prvem nadstropju samostana pet sob za prevozno moštvo, v pritličju je bila stražnica za četnike, shramba za kruh in dve manjši sobi za odrejeno moštvo. Topniško poveljstvo je zavzelo zase dve večji sobi, v katerih je imelo zalogo topniškega materiala. Tudi na samostanskem vrtu so imeli v omejenem prostoru zalogo krogel in granat ter neuporabne topove. V cerkvi pa je bilo oskrbovalno skladišče za tisoč stotov sena, prostora je bilo v njej za poldrugo tisoč stotov. — Po daljšem premišljevanju, kaj bi bilo ukreniti glede samostana, se je avstrijska vlada odločila, da bo prodala cerkev, samostan in vrt. V ta namen je bila določena seja na dan 19. marca 1815 v pisarni kresije. Tukaj je bilo sklenjeno, da se mora preprodati seno za Bežigrad, samostan pa prodati na licitaciji. Hkrati se je ukazalo cerkovniku pri sv. Krištofu, nekemu Peterci, da mora prepeljati kosti v cerkvi pokopanih na pokopališče k sv. Krištofu. Odpeljal jih je na šestnajstih vozih. Samostansko zemljišče je bilo razdeljeno na osem parcel, izvzet je bil le tisti del, ki je bil potreben za razširjenje ceste. Licitacija je bila določena na 10. februar 1817. Kvadratni seženi zemljišča je bil cenjen na 50 krajcarjev, kar je bila za tisto dobo zelo nizka cena.

Slika stare Ljubljane iz l. 1681. Majhna je bila tedaj še Ljubljana, mesto stolpov in zvonikov. Slika je posebno zanimiva zaradi tega, ker nam kaže kako je bila svoj čas Zvezda zazidana. V ospredju vidimo v desni polovici velik obzidan vrt (sedanji nunski vrt). Pred nunsko cerkvijo je bil že tedaj kakor danes trg, levo od njega pa je stal kapucinski samostan s cerkvijo in velikim vrtom, prav tam, kjer je sedaj Zvezda.

Samostan z vrtom prodan

Dokler so še prebivali kapucini v samostanu, je imel magistrat nad vsemi še neposvečenimi samostanskimi posebnostmi sodstvo in vse s tem zvezane pravice. Te pravice si je hotel pridržati tudi v prihodnje, zato je plačal verskemu zakladu 200 goldinarjev, zahteval je pa tudi, da bodo morali kupeci in njihovi dediči od vseh na tem stavbišču v bodočnosti pozidanih hiš magistratu plačevati deželno-knežje in vse ostale dajatve ter nositi tudi vsa ostala meščanska bremena. — Pogoji licitacije so določali, da kupeci nikakor ne smejo uporabiti pridobljenega zemljišča za vrtove. Obvezati so se tudi morali, da bodo najdlje v štirih letih zgradili zidane in z opeko krite hiše, po načrtih in predpisih policijske stavbene in požarne komisije. Vpravi ti pogoji so zadrževali podjetnost ljubljancov v toliki meri, da sta bili prodani samo dve parceli po določeni ceni. Na ta način ni bil došežen prvotni namen, zato je oblast ubrala drugo pot in se je odločila, da bo prodala vse parcele skupaj, kar se je tudi zgodilo. Vse zemljišče skupaj je kupila za 1950 goldinarjev družba: Anton Rudolf, dr. Jurij Zweyer, Andrej Malitsch, Gašper Kandutsch, Franc Hoinigg, Jožef Seunig in Mahael Reinisch.

Iste leta 17. februarja so bila poslopja prodana na dražbi. Kupeci so se morali obvezati, da bodo v teku štirih mesecev vse stavbe podrli in ruševine odstranili. V tem času je moralo biti vse izravnano in pripravljeno za zidanje novih hiš. Kupeci so smeli tudi izkopati temeljne zidove poslopij in vrtno ograje. Vendar pa se jim je zaobičalo, da morajo pri tem nastale jarke in prekope zasuti na lastne stroške. Nadalje so morali kupci skrbeti tudi za to, da ne bi na samostanskem dvorišču stoječega vodnjaka, ki naj bi se ga v bodoče posluževalo ljubljansko prebivalstvo, pri porušenju poslopij zasuli ali njegove strehe poškodovali. Za vso škodo, ki bi nastala, so morali vsi kupeci skupno jamčiti. Za cerkev in del samostanskega poslopja je ponujal trgovec Alborghetti cenilno vsoto, za ostali del pa trgovec Pessiaek. Verski zaklad je prejel za samostanska poslopja vsoto 2512 goldinarjev 36 krajcarjev. Alborghetti je želel, da bi smel začeti takoj rušiti, češ da ljudje nimajo v tem času nobenega dela in je zdaj lažje dobiti reževe in voznike. Magistrat pa je moral kupiti za razširjenje ceste potrebne zemljišče.

Pogoji licitacije so določali, da bi morali kupeci kapucinskega vrta v teku štirih let zazidati stavbišče. Bližalo pa se je leto 1821, a niti najmanjša parcela še ni bila zazidana. Zemljišče ni bilo niti izravnano, temveč popolnoma razkopano in polno ruševin. Novi lastniki so se začeli bati za kupnino in so se odločili, da bodo prepustili stavbišče magistratu za kupno ceno 1950 goldinarjev, in sicer s pogojem, da ne bo zidal na stavbišču zasebnih poslopij, temveč da bo porabil zemljišče za javni vrt. Magistrat pa je ogorčen pozval lastnike predse. Ponudil jim je sicer tisoč goldinarjev, a brez pogojev, češ da kupecem nikakor ne pristaja, da bi stavili magistratu kakršne koli pogoje. V času prodaje ni bilo nikakršnega govora o kakem vrtu ali javnem trgu, temveč je bilo zemljišče določeno za zidanje, in sedanji lastniki so ga vendar sami kupili s takimi pogoji. Novi posestniki bivšega kapucinskega vrta so se temu upirali in poudarjali, da niso sami krivi tega, ker še ni samostanski vrt zazidan, temveč da je kriva stavbna oblast, ker je ta umaknila leta 1817 v času državljanske izdane stavbni načrt, po da bi pozneje predložila novega. Magistrat ljubljanski pa je zavračal ugovore kot jalove, ker nočejo lastniki izgubiti kupnine. Spor med kupeci in magistratom se je vlekel dolgo časa, vendar pa se magistrat ni upal preostro nastopiti proti lastnikom.

Iz vrta park Zvezda

Na srečo je bila takrat Ljubljana določena kot kongresno mesto, sicer bi najbrž nikdar ne imeli današnje Zvezde. Vpravi zaradi tega dogodka ni bilo časa, da bi lastniki prisilili k zidanju. Magistrat je dal leta 1821 v naglici odstraniti ruševine in gomile, zasuli jarke ter napravili steze skozi nekdanji kapucinski vrt. Tega že zato niso mogli pustiti v taki zapuščenosti, ker je bil za dobo kongresa v bližini stoječih knežjih dvorcev določen za stanovanje avstrijskega cesarja Franca I. V kongresni dobi so bile na tem prostoru razne svečanosti in vojaške parade. Ko pa so se udeleženci kongresa razšli in so zapustili Ljubljano, so oblasti uvideli, da utegne postati nekdanji kapucinski vrt najlepša dika Ljubljane. Že leta 1823 je dobil ta prostor ime Kongresni trg v spomin na minulih zgodovinski kongres. Pozneje, 8. januarja 1824, pa je bilo sklenjeno, da naj se trg zasadi z drevesi, in 18. februarja nato je odšla tiskaj posebna komisija, da bi ukrenila potrebno. Vrt pa je bil še vedno last zgornj omenjene družbe, in ta je vztrajala pri prvotnem zahtevku 1950 goldinarjev. Kako so se slednjič pogodili, ni natančno znano; na vsak način pa je prešel nekdanji kapucinski vrt v posest ljubljanske mestne občine. Magistrat je prvotno hotel na Kongresnem trgu nahajajoči se vodnjak arhitektonsko okrasiti, pozneje pa je svoj načrt zaradi previsokega proračuna opustil. Tako se moramo zahvaliti za današnjo Zvezdo in Kongresni trg deloma prejšnji podjetnosti takratnih lastnikov nekdanjega kapucinskega vrta, deloma pa ljubljanskemu kongresu leta 1821.

Labacensis.

KOVACEV ENOLETNI TRGOVSKI TEČAJ

Maribor, Tyrseva cesta 14 (pravica javnosti). Začetek 9. IX. Večerni trg. tečaj, začetek 1. X. Tečaji nemščine, strojepisja itd. Pospekti gratis.

Slavnostna akademija vojnih dobrovoljcev

V okviru odkritja spomenika kralju Aleksandru I. in proslave rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. priredi okrajna organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani na predvečer, t. j. dne 5. septembra ob pol 21 Slavnostno akademijo v ljubljanski Operi s izbranim, umetniškim sporedom. Na akademijo naših vojnih dobrovoljcev, ki bo pod pokroviteljstvom Odpora za postavitev spomenika, opozarjamo vso našo javnost. Podrobni spored akademije bo pravočasno objavljen. Vstopnice po znižanih, ljudskih cenah se bodo dobile pri blagajni v Operi od 3. septembra naprej. Posebnih vabil ne bo.

Dijaštvu srednjih in trgovskih šol ter gojencem Tehniške srednje šole in učiteljske šole

Pri svečanem odkritju spomenika kralja Aleksandra I. v Ljubljani 6. septembra 1940 ne sme manjkati mladine; nasprotno, z veliko udeležbo naj mladina ponovno manifestira svoja patriotska čustva in neomajno voljo, da bo sledila svetlim vzorom Velikega pokojnika in očevala našo skupno domovino.

Glede na veliki državni in narodni pomen te slavnosti in z odobritvijo kralj. banske uprave vabimo dijaštvo srednjih in trgovskih šol ter gojence učiteljske in tehniške srednje šole, da se udeležijo v čim večjem številu te svečanosti.

Zato naj se na dan odkritja 6. septembra zberejo dijaštvo in gojenci v svojih zavodih najkasneje do 8.30, odkoder bodo v spremstvu profesorjskih zborov odšli urejeno na slavnostni prostor na Kongresnem trgu, kjer bo zanje odrejeno posebno mesto.

Pripominjamo, da zamudniki ne bodo mogli priti na slavnostni prostor, ker bo posameznikom za branjen dohod. Gg ravnatelje in profesorje pa prosimo, da privedejo diake in gojence urejene v štiri-stopih po Vegovi ulici na slavnostni prostor najkasneje do 9.30. — Delovni odbor za odkritje spomenika

PRIVATNA DVORAZREDNA TRGOVSKA ŠOLA

ZBORNICE ZA TRGOVINO OBRT IN INDUSTRIJO

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 27 (TRGOVSKI DOM)

SOLA IMA PRAVICO JAVNOSTI

SPREJEMA DIJAKE Z MALO MATURO ali ZAVRSNIM IZPITOM

VPISOVANJE VSAK DAN OD 10—12
ZACETEK POUKA 10. SEPTEMBRA
TELEFON 13-40

Koroškim borcem!

Glavni odbor Legije koroških borcev vabi članstvo vseh krajevnih organizacij, da se polnoštevilno udeležijo svečanega odkritja spomenika pokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. na dan 6. sept. v Ljubljani. Za odkritje spomenika je vsem udeležencem dovoljena četrtinska vozina na podlagi legitimacije, ki jo izda odbor za postavitev spomenika, in na podlagi žel. obrazca K 14. Legitimacije se dobe pri odboru, na razpolago so pa tudi v vseh občinah.

Člani Legije koroških borcev ter Zveze Maistrov borcev se zbirajo med 8.30 in do 9 dopoldne pred društvenim lokalom na Cankarjevem nabrežju števil. 7, od koder bo odhod na določen prostor točno ob 9. Priključitev delegacij po odhodu ne bo mogoča. Članstvo naj se po možnosti in svečanosti primerno udeležijo proslave v temnih oblekah. Vsak član naj ima društveni znak. Praporov ne nosite s seboj, ker se bodo udeležili slovesnosti pod praporom Koroških organizacij. Člani rezervni oficirji naj priključijo v uniformah. Predstavnika Legije in Zveze Maistrov borcev položita na spomenik skupen venec.

Tovariši borci! Pridite, da se poklonimo spominu svojega prvega Vrhovnega poveljnika! Pazite na navodila delovnega odbora, ki sproti obvešča o vsem potrebnem v dnevnem tisku.

Napoleonov klobuk in Jozefinini biseri v jarku

«Le Petit Journal» poroča, kako so našli Napoleonov klobuk in Jozefinine bisere na dan 21. junija 1940, ko se je valila nepregledna množica beguncev proti južni Franciji pred nemškimi napredovanjem.

Dva tovorna avtomobila sta ležala preobrnjena v jarku ob neki cesti pri mestu d'Etampes. Ležala sta med gomilo drugih voz in avtomobilov, razbitih od bomb. Mnoga vozila so sploh zgorela. Na tej gomili si videl le požgane črepinje in zvito železje, ostanke avtomobilskega ogrodja. Dva avtomobila pa po čudnem naključju nista zgorela. Natorvorjena sta bila z nekimi skatami. Ena je ležala polomljena v jarku. Vsa njena vsebina je ležala razmetana po blatu. Več kot dva dni je vse ležalo na tem mestu. Nihče ni obračal pozornosti na to nesrečo med drugimi podobnimi nesrečami. Ko so zadnji Francozi odšli, je pripeljal po tej cesti neki nemški avtomobil. Nemški oficir je začuden zapazil v jarku ležec klobuk. Zapazil je tudi nenavadno skrbno izdelano orožje, samokres s srebrno obrobjenimi kopitom, z biseri okrašene meče, drage okraske, zbirke dragocenih kamnov, smaragdov in rubinov. Na skatlah so bili nalepljeni lističi s številkami, na lističih je bil napis: Invalidski dom. Ko je ta oficir spoznal, da gre za Napoleonov klobuk in za zgodovinske dragulje Jozefinine, jih je izročil francoskim oblastem.

Droline novice

Koledar

Nedelja, 1. septembra: 16. pobinkoština nedelja, Angelska nedelja, Egidij (Tilen), opati; Vere-na, devica.

Ponedeljek, 2. septembra: Štefan, kralj; Ma-ksuma, devica, Mlaj ob 5.15. Herschel napove-duje dež.

Torek, 3. septembra: Evfemija, Doroteja in tovarišice.

Osebnosti

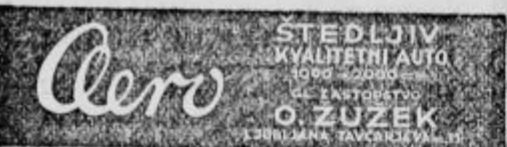
— Poroka. Včeraj se je v Kranju poročila gđ. Anica Novak, uradnica Zadruga gospo-darske banke v Ljubljani, z g. dr. Bežičem iz Kranja. Naj ju na novi življenjski poti spremlja božji blagoslov.

— Poročila sta se v soboto 31. avgusta v Kri-žah pri Trzinu dr. Stanko Zupan in Korojka in gđ. Dragica Zaplotnik iz Križev. Poročil ju je g. katehet Josip Žužek iz Kranja. Za priči sta bila nevestin oče g. Franc Zaplotnik in ženinov brat prof. France Zupan. Novoporočencema želimo vso srečo!

— Prosvetnim društvom in narodnim nošam na- roča Prosvetna zveza glede udeležbe slovesnosti ob odkritju kraljevega spomenika sledeče: V ime- nu vseh prosvetnih društev, ki so vključena pri Prosvetni zvezi, pokloni PZ venci na spomenik, zato naj posamezna društva ne prijavljajo kakšnih delegacij, ki bi poklonjali venci. Vsa društva naj pošljejo društvene zastave na zbirališče, ki je do- ločeno za člane in članice prosvetnih društev in za narodne noše na Sv. Petra nasipu ob Zmajskem mostu. Pri spomeniku pa bo zastopala zastava Pro- svetne zveze vseh društevne zastave. — Ponovno opozarjamo, da bo skupno zbirališče med 8 in 9, to je po dohodu vseh jutranjih vlakov v Ljubljano za vsa prosvetna društva, zastave in narodne noše na Sv. Petra nasipu med Zmajskim in Franciškanskim mostom. Tam se bodo zbirali tudi izkaznice onih udeležencev, ki se bodo pripeljali s četirico kar- to v Ljubljano. Izkaznice dobite na občinskih ura- dih. — Iz zbirališča bodo udeleženci skupno odko- rakali v Zvezdo. Posamezniki ne bodo imeli dostop- pa v Zvezdo, temveč le skupine.

— Uredništvo »Obiska« je podaljšalo rok za nagradno tekmovanje za najboljšo literarno in fo- tografsko prispevke, ki ga je razpisalo v juljski številki »Obiska«, do 15. septembra. To je storilo na prošnjo mnogih piscev, ki so se zaradi počitnic nekoliko zakasnilo. — Uredništvo »Obiska«.

— Rektorat Glasbene akademije v Ljubljani razpisuje na osnovi člena 16. Uredbe z zakonsko močjo o umetniških solah tri mesta izrednih pro- fesorjev, in sicer: za violino, za solopetje in za klavir. Zahtevana kvalifikacija je razvidna iz čle- na 16. Uredbe o umetniških solah točka 1. in 2. Mesta so razporejena od IV-1 naprej. Kandidati morajo priložiti svojim prošnjam dokumente, ki dokazujejo, da so izpolnili pogoje navedene v čle- nu 16. Uredbe. Ako niso bili še v državni službi, naj priložijo svojim prošnjam tudi dokumente, ki jih zahteva § 3. Zakona o uradnih. Prošnje je dostavi- liti rektoratu Glasbene akademije v Ljubljani (Gospodarska ulica 8-1) do 15. septembra t. l.

— Rezervni podoficirji iz Slovenije, ki se na- meravajo udeležiti svečanosti odkritja spomenika blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, se zbirajo na dan 6. septembra ob 8 zjutraj pred Narodnim domom, odkoder bo skupni odhod na slavnostni prostor. Posameznikom dostop na sla- vnostni prostor ne bo dovoljen, ker se ta ob 9 zapre. Obležka temna z znakom.

— Umetnostna razstava na velesojmu od 31. avgusta do 9. septembra — paviljon »F«. Ljub- ljana v jesen bo letošnje leto že zato prav zani- miva, ker je pridobila lepo tovrsto likovnih umet- nikov, ki bodo v paviljonu »F« razstavili okoli 150 svojih del. Obiskovalci se bodo lahko naslajali ob umetninah podanih v olju in akvarelu, v kam- nu, bronu, lesu in žgani glini. Vsa razstavljen- dela so visoko kvaliteta, saj med razstavljalci najdemo imena: Rihard Jakopič, Maksim Gaspari, Ivan Vavpotič, Božidar Jakac, Ivan Zajc, Tine Kos itd. Vse mogoče nam bo nudilo 23 naših li- kovnih umetnikov (motive iz bližnje okolice, z Go- renjske, tihožitja, prizore s trga, planine, kipe itd.). Obiskovalce »Ljubljana v jeseni« opozarjamo na to umetnostno razstavo, ki jo je pripravil g. A. Kos s pomočjo velesojmske uprave v paviljo- nu »F«.

Ali ste že naročili letošnje Mohorjeve knjige?

— Maturanti ljubljanske gimnazije in realke proslave svojo 40letnico dne 9. septembra. Ob 9 je sv. maša na Rožniku, ob 12.30 obed v hotelu Bellevue. Pismene prijave do 6. septembra na naslov: dr. Fran Černe, ravnatelj Mestne hranil- nice ljubljanske, Ljubljana.

— »Kaj moraš vedeti o zračnih napadih« je naslov knjižice, ki je izšla te dni v založbi Pod- mladka Rdečega križa. V knjižici je na lahko umljiv način obravnavano vse, kar moramo v teh časih vedeti o uspešni obrambi pred zračnimi na- padmi. Namenjena je sicer v prvi vrsti naši mla-

dini, vendar jo bo z zanimanjem in koristjo čital tudi vsak odrasel človek. Zato pridno segajte po njej. Stane samo 4 din. Dobite jo pri Podmladku Rdečega križa na Gosposvetski cesti 2-II, napro- daj pa bo te dni tudi na ljubljanskem velesojmu.

— Izšel je dijaški kongregacijski koledarček za leto 1940-41. Cena 9 din. Naroča se v upravi »Naša zvezda«, Ljubljana, Strelška ulica 12-II. Dobiti pa se tudi po knjigarnah.

Glede HIŠNE GOBE

in najrazličnejših šodiljcev v hiši, skladiščih, na njivah, na vseh rastlinah itd. da se pojasnita in navodila poob- laščeno. inž. Prezelj, Wolfva ul. 3, tel. 34-73, Ljubljana.

— V Službenem listu kralj. banske uprave dravske banovine od 31. avgusta t. l. je objavljena »Uredba o ukrepih za preskrbo prebivalstva in vojske s kruhom«, dalje »Uredba o izvozu konj«, »Spremembe in dopolnitve pravilnika za izvrševanje uredbe o vojnih invalidih in ostalih vojnih žrtvah«, »Pravilnik o cenitvi poginulih in ubitih živali in uničenih predmetov po dolobah čl. 98 zakona o odvračanju in zatiranju živalskih klenjih bolezni« in »Razveljavitev odločbe o cenah kruha v dravski banovini«.

— Društvo »Dom slepih« v Ljubljani nazna- nja, da bo od zavezne oblasti dovoljena javna zbirka prostovoljnih prispevkov širom Ljubljane v dnevi 5. in 6. oktobra t. l. pod geslom »Dneva slepih« v prid »Doma slepih« (Stara Loka na Gorenjskem), kjer imajo šoli odrasli največ dela- zmožni slepci svoje bivališče, vso oskrbo in skup- ne delavnice in ga vzdržuje priučujoče društvo s sredstvi, nabranimi med plemenitimi dobrotniki, ki pa jih je vedno manj, saj podpore nazadujejo vedno bolj. Da bi društvo ohranilo prepotrebni »Dom slepih« naših največjih siromakov in pod- prlo z delom nabranih prispevkov tudi potrebno sodelujočo organizacijo »Društvo slepih« v Ljub- ljani, prosijo vse organizacije in druga društva, da tedaj blagohotno potakajo s svojimi prireditvami in če le morejo, tudi nam pomagajo. — Odbor.

Izrabite priliko!

Naprodaj je po izredno nizkih cenah večja partija prvovrstnih ŠIVALNIH STROJEV (konkurz- nega nakupa), KOLES, OTROŠKIH VOZIČKOV in raznih drugih predmetov pri

PROMET, Napoleonov trg štev. 7
(nasproti Križanske cerkve) — Telefon 43-90

— V Dekliškem konviktu za dijakinje v do- mu Marije Pomočnice, Ljubljana, Karlovska cesta 22, je na razpolago še nekaj prostorov za dijakinje, ki obiskujejo meščanske in gimnazijske šole v Ljub- ljani. Gojenke so v konviktu pod stalnim ljuboz- vim nadzorom predstojnice, ki vzgajajo po načelih velikega mladinskega sv. Janeza Boske. Za pogoje in anatomskega pojasnila se je obrniti na ravnatelj- etvo konvikta, Karlovska cesta 22, Ljubljana.

— Najboljši dijaški list je »Naša Zvezda«! Uprava, Ljubljana, Strelška ulica 12-II.

— Naše čitatelje opozarjamo na današnji ogla- s tarne čevljev »PEKO«.

— Ant. Rud. Legatov Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti, Maribor, Vrazova 4. Vpisovanje dnevno, šolski program zastojni, lastni dijaški inter- nat. Začetek pouka 9. septembra.

— Brez ozira na starost in spol se lahko vsak- do vpiše v predmete in tečaje Dopolne trgovske šole v Ljubljani, Kongresni trg 16-II ter si tako pridobi hitro, poceni in doma potuj dopisovanja temeljito znanje trgovskih ved in njihov jezikov. Pi- šite po prospekt!

— Maturanti klasične gimnazije v Ljubljani (VIIIa) iz leta 1939 se sestanejo k praznovanju desetletnice mature v sredo, 4. septembra ob 10 dopoldne v »Rožcah« — restavracija Union. Pro- sim tovariše, da javijo svojo udeležbo takoj na na- slov: Zorž Verovšek, trgovec, Ljubljana, Tyrševa 16. Telefon 21-45.

— Razpis zdravniških mest. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje mesto zdravniška-uradnika za splošno prakso in mesto pogodbenega specialista serobakteriologa, oboje v Mariboru. Rok za vlaganje prošnje je do 25. sep- tembra 1940.

Dr. CIRMAN MIROSLAV
zdravnik v Medvodah
od 1. do 22. septembra ne ordinira

— Živinske sejne v Litiji, ki se ni mogel vršiti dne 22. avgusta zaradi neurja, bo v sredo 4. septembra 1940.

— Državnega uslužbenca sta napadla Josip Trajbar in njegov oče Janez iz Dolge vasi v Prek- murju. Josip je vozil sed in finančni organ Rudolf Ogrizek je hotel pogledati, kaj je v sodu. Oba Trajbarja pa sta ga napadla in sta bila zato obso- jenata pred okrožnim sodiščem v Soboti na dva meseca zapora.

— Napol zastoj se boš vozil in že nagrado mogoče dobiš, če posetiš jesensko prireditev Ljub- ljanskega velesojma »Ljubljana v jeseni« od 31. avgusta do 9. septembra. Vozna olajšava bo ve- ljala za prihod v Ljubljano od 26. avgusta do 9. septembra, za povratek pa od 31. avgusta do 14. septembra. Ko se napotiš zdoma, zahtevaj na do- mači postaji ali pri Putniku mimo vozne karte še rumeno železniško izkaznico, ki stane 2 din. Na velesojmu kupiš vstopnico in tam ti potrdijo v železniški izkaznici, da si bil na velesojmu, poleg se boš pa lahko peljal nazaj z istim voznim list- kom, s katerim si prišel v Ljubljano. Ob povrat- ku je treba dati na ljubljanskem kolodvoru vozni listek žigosati. Velesojmska uprava je pa pripra- vila poselnikom zopet lepe nagrade: motorno ko- lo, radio aparat, šivalni stroj, harmonika, mnogo koles, preproga, pohištvo, brzojarinik, otroški vo- ziček, več ur, vino, žganje, pivo, rogaška slatina,

kravate, izleti s parnikom v Kotor in nazaj, šte- vilna bivanja v kopališčih, letoviščih in zdravi- liščih. Nagradenci bodo izžrebani 9. septembra po- poldne na razstavišču. Na kupon vstopnice napiši svoje ime in ga vrzi v zapечатeno žaro ob glav- nem vходу na velesojmu. Že prijetno pričakova- nje, da se ti pri žrebanju nasmehne sreča, je ne- kaj vredno.

— Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. Glede vpisa in sprejema novih učencev (enk) za šol. leto 1940/41 ravnateljstvo objavlja: V enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti se sprejemajo učenici (enke), ki so dovršili štiri razrede meščanske šole ali gimna- zije z malo maturō. Redni učenici (enke) uživajo vse pravice glede rodbinskih doklad in voznih kart. kakor na drž. solah. Izpričevalo služi kot dokaz izobrazbe za pisarniško službo in posebej kot dok- kaz dovršene vajeniške dobe in dve leti pomočni- ške prakse v trgovski obrti. — Učenci z nižjo predizobrazbo se pa sprejemajo v Posebni eno- letni trgovski tečaj. — Podrobna pojasnila daje ravnateljstvo osebno ali pismeno. Interesentom so na razpolago novi ilustrirani prospekti in šolsko izvestje. Redno vpisovanje se vrši od 1. septembra dalje vsak dan dopoldne in popoldne. Šolsko leto prične dne 12. septembra. — Zavod pripravlja v enem šolskem letu svoje učence (enke) za pisarni- ško službo v raznih gospodarskih pisarnah. — Zavod je največji in najstarejši te vrste v naši državi, odoben od ministrstva trgovine in indu- strije in kr. banske uprave. — Pišite po prospekt.

— Starinske predmete, pohištvo, porcelan, ki- pe, steklenino, lustre, nakit itd. stalno kuopuje trgo- vina Dorotheum inž. Rovek, Ljubljana, Miklošičeva cesta 12, vis-a-vis hotela Union.

— Opozorilo! Svarim pred nakupom motor- nega kolesa, ki mi je bilo odpeljano v petek, dne 30. avgusta ob 20.17 vže v Sv. Florijana ul. 7. Motor je znamke DKW, 97 cm³ ter ima evidenčno številko za leto 1940 2-5253, a številka motorja je 866533. Izsleditelj kolesa, ki bi to javil upravi po- licije v Ljubljani, ali orožniški postaji ali na moj naslov Jakob Senčar, Florijanska 7, dobi primerno nagrado.

— Pri gotovih boleznih žolča in jeter, žolčnega kamna in zlatenice urejuje na- ravna »Franz-Josefova« grenka voda pre- bavo in pospešuje izpraznjenje črev. Kli- niške izkušnje potrjujejo, da domače zdrav- ljenje dobro učinkuje, ako se jemlje zjutraj na tešče »Franz-Josefova« voda, pomešana z nekoliko vroče vode.

Ogi. reg. S. br. 30474/35.

— Vodilni možet! Opozarjamo Vas na današnji inšerat Continental pisalnih, seštevalnih in knjižo- vodstvenih strojev, izdelek tvornice Wanderer-Werke A. G. Siegmarschöna.

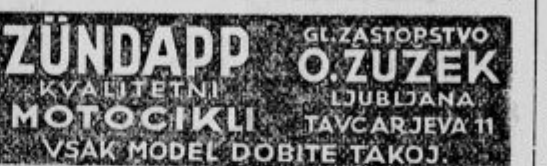
— Opremo za kopalnice in stranišča kupite najugodnejše pri P. Majdič »Merkur« Kranj. Oglejte si razstavo na velesojmu pred paviljonom »E«.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno da redno pijete Rafeneko, ki deluje proti bolezi- nam ledvic, srea, proti kamnom »sklerozni, sečni kislini in podobno. Radenska vam ohrani zdrav- je in mladostno veselje.

— Mikavne potovanje! Prečitajte male oglase: »Romanja«!

— Staro železo sta kradla. Pred okrožnim sodiščem v Soboti so bili obsojeni Ivan Ornič na 1 mesec in 10 dni, Franc Zekš in Josip Ferčak pa vsak na 14 dni strogega zapor. Ornič in Zekš sta nekje ukradla sestavne dele mlina in jih pro- dala kot staro železo Ferčaku, ki je vedel, da je železo ukradeno.

— Velika škoda po povodnji v kamniškem okraju. Zadnje neurje je napravilo zlasti v ka- miškem okraju veliko škodo, ki je bila ocenjena na 200.000 din. Toliko bodo vsaj stala najnujnejša popravila, ki jih bo treba čimprej izvršiti, da je- sensko deževje ne bo napravilo še več škode. Naj- večje razdejavanje je bilo v Molniku, kjer je voda porušila 100 m zidane škarpe in odnesla cesto. Tudi v Potoku in na drugih mestih po Tuhinjski dolini je voda na več krajih poškodovala cesto. Nastalo škodo si je ogledal tudi g. ban dr. Na- tlačen.

— V Domanjševih v Prekmurju je ogenj uničil s slamo krito poslopje posestnika Josipa Breskoča in povzročil 25.000 din kode. Domači gasilci so požar omejili, da ni bilo še večje škode. Prizadeti posestnik ni bil zavarovan.

Jubilej odličnega vzgojitelja

Kdo v soboškem okraju ne pozna Evgena Antauerja kot izvrstnega šolnika in kot nadzor- nika tako iz službe kot izven nje, zaradi njegove- ga agilnega udeleževanja v raznih stanovskih or- ganizacijah. In ni čudno, ako deluje naš jubilar- povsod. Dobiš ga pri posojilnici, dobiš pri gasil- stvu, dobiš pri prosveti in dobiš v cerkvi, kjer kot organist že leta in leta opravlja svojo službo. Nje- gova zasluga je, da po tiskini cerkvi v nedeljo tako lepo odmeva ljudsko petje. In kot šolski upravitelj na Tišini, koliko je storil za mladino, kateri je vcepil veselje do kmečkega dela. Go- spod nadzornik se dobro zaveda, da učitelj ne sme biti oddaljen od kmečkega ljudstva, on mo- ra spoštovati njegovo delo in mora mu z naveti priskrbiti na pomoč. Učitelj mora vzgajati našo mladino v ljubezni do rodne grude ter jo naučiti cepiti in vzgajati dreve, obdelovati vrtove in pa zaljšati domove s cvetjem. In naš jubilar to prak- tično sam dela in s tem daje ljudem zgled, kako naj bo urejen sadovnjak in čebelnjak. Tudi na pe- dagoškem področju se je udeleževal in iz madžar- ščine prevedel razne pedagoške knjige, ki jih je priredil za naše razmere. — Rojen je bil naš ju- bilar v Murski Soboti dne 31. avgusta 1890. Uči- teljišče je končal v Čakovcu, kjer si je nabral mno- go izkušenj za praktično učiteljsko delo. Prvo službeno mesto je bilo na Tišini kje. Je ostal do l. 1939, dokler ni bil imenovan za nadzornika za mursko-soboški okraj.

Tudi mu je Bog podelil obilno družino, ki vsi razen enega študirajo. Eden bo kmalu končal me- dicino, dva sta v vojaški službi, četrti je končal učiteljišče, ena hčerka je naredila veliko maturo in druga pa gre v sedmo gimnazijo. G. jubilar- uži popolno priznanje, med tovariši pa je priljub- len kot dober in iskren prijatelj. Jubilar ob njegovi petdesetletnici želimo, da bi dočakal še mnogo let zadovoljen in srečen v krogu svoje družine vesel in ponosen na svoje dosedanje delo.

Pravo veselje vsake gospodinje...

...so z Indanthren-barvami pobar- vane tkanine, ki po vsakem pranju izgledajo kakor nove. Zarad svoje izredne stalnosti dajejo Indan- thren-barve jamstvo za trajno lepoto. Zato ni niti najmanj čudno, da se Indanthren-tkanine tako č- slajo, ker so enako stalne v pranju, na svetlobi in po vsakem vremenu.

Zagorje

Težave z vodovodom, ki smo jih imeli že po- letje, bodo v doglednem času vendarle odstra- njene. Rudnik se je namreč po opetovanih inter- vencijah od strani občine obvezal, da bo prestavil oni del vodovoda, ki gre nad jamskim poljem v Potoški vasi, na tak teren, ki se ne bo premikal. S tem bo tedaj skoro vsakodnevna prekinitev ce- vovoda odstranjena v zadovoljstvo vsega prebiva- lstva, ki je navezano na vodovod.

Moka po znižani ceni bo proti nakaznicam na razpolago vsem občinskim revežem, brezposel- nim ter staro in novo upokojevcem. Nakaznice bo delil v torek 3. septembra občinski socialni od- delek ves dan!

Šolski razglas

Christofov učni zavod
Ljubljana, Domobranska c. 15

Odobren od ministrstva in kr. banske uprave

Vpisovanje v Enoletni trgovski tečaj

se vrši vsak dan dopoldne in popoldne.

PRAVICA JAVNOSTI

(Rodbinske doklade, vozne dijaške karte na železnici, veljavnost izpričeval.)

Največji trgovski učni zavod te vrste v državi. Lastno moderno novo šolsko poslopje. Spe- cijalne učilnice za pisarniške in knjigovodske vaje in kino-predavanja. Največja strojepis- nica. 50 pisalnih in računskih strojev.

Pojasnila in nove prospekte daje ravnateljstvo interesentom brezplačno osebno ali pismeno. Telefon 43-82 RAVNATELJSTVO.

Pol stoletja dela za Boga in ljudstvo v isti župniji

Sv. Jurij ob j. ž., 1. septembra.

kjer je bil 20. julija 1883 posvečen po tretjem letu bogoslovja v mašnika.

Njegovo prvo službeno mesto je bilo v Slov. Konjicah. Dne 1. septembra 1890 pa je nastopil naporno službo v občinski župniji Sv. Jurij ob j. ž., kjer deluje v dobrobit svojih župljanov še danes kot najstarejši aktivni župnik v lavantinski škofiji.

Petdeset let dušni pastir v eni in isti župniji — petdeset let napornega dela, žrtve in truda.

Ce pogledamo vso to dobo vsaj malo nazaj, bomo lahko uvideli, kaj je blagi g. kanonik vse storil. Hotel je dobrim šentjurčanom postaviti no- vo cerkev, zbral je potreben denar, pa mu je ne- srečna svetovna vojna prekržila načrte. Bil je desna roka pri graditvi nove ljudske šole, ki je še danes med najlepšimi v Sloveniji. Njemu se ima- mo zahvaliti, da je bila že leta 1900 ustanovljena Hranilnica in posojilnica, katere načelnik je še dandanes. Zavedal se je, da sta vera in prosveta tesno v zvezi, zato je kot dolgoletni predsednik prosvetnega društva poskrbel, da smo med prvimi dobili Katoliški dom, ki je še danes vzgajališče k delavnosti in podjetnosti, oporišče naši ljudski izobrazbi. Poskrbel je svojim ovčicam, da so v času njegovega župnikovanja imeli v župniji pet- krat vsoti misijon. Preveč bi bilo, če bi naševali vse njegove zasluge, znane in neznane. Leta 1928 je bil imenovan za častnega kanonika, s tem mu je bilo od strani škofije dano zasluženno priznanje. Leta 1933 je daroval svojo zlato mašo, 7. januarja letos pa smo obhajali 80 letnico njegovega živ- ljenja.

Prosilji bomo danes Boga, naj gosp. jubilara ohrani tako čilega in zdravega še mnogo, mno- go let!

Novi strokovniško izdelani domači proizvod ki Vam nadomesti pravo kavo

LJUBLJANA

Obletnica posvetitve Marijine cerkve na Rakovniku

Prihodnjo nedeljo dne 8. septembra se bo na Rakovniku zopet slovesno obhajala obletnica posvetitve Marijine cerkve. Ze na večer pred praznikom bo ob pol sedmih kratka akademija pri lurski votlini, nato pa se bo istotam zvrstila običajna rimska procesija, ki je bila zlasti ob letosnjem prazniku Marije Pomočnice tako slikovita. Po procesiji bo v cerkvi nagovor in pete litanije z blagoslovom.

Drugi dan se prično sv. maše že ob 4 zjutraj in se vrste nepretrgoma do 11. Slovesna sv. maša s pridigo bo ob 10; zatem bo shod sotrudištva pri lurski votlini.

Cisto svojevrsna pobožnost pa se obeta za popoldne. Ob pol štirih se bo po kratkem nagovoru začela pomikati iz cerkve procesija samih otrok — dečkov in deklic od 6. do 14. leta. Vodil jo bo prevzvišeni g. škof dr. Rožman. Procesija ima namen, da nam od Boga izprosi in ohrani tako zaželjeni mir. Vabljeni so vsi otroci iz Ljubljane in bližnjega podeželja, ki se morejo te procesije udeležiti — organizacije tudi s praporji; zato je upati, da bo ta pobožnost hkrati pustila v vseh navzočih neizbrisane vtise.

Po procesiji bo na srednjem dvorišču spregovoril mladini prevzvišeni g. škof; nato pa se bo tam predvajala kratka verska prireditev — v vzpodbudo in veselje mladim udeležencem in vsem romarjem.

Uršulinske šole v Ljubljani

Na uršulinski realni gimnaziji bo vpisovanje 2. in 3. septembra od 8 do 12. Učenke 1. razreda, ki so na tukajšnji gimnaziji napravile sprejemni izpit, naj se javijo tedaj v ravnateljevi pisarni in prinese s seboj dokumente. Učenke, ki posebej ostale razrede, naj prinese s seboj letno izpisevalno in se vse vpišejo 2. septembra od 8 do 12 pri svojih razrednicah v lanskem razredu. Gojenkam, ki bodo etanovale v uršulinskem zavodu in posebej uršulinske gimnazije, se ni treba osebno zglašiti pri vpisovanju. Zadošča ustna ali pisarna prijava, da ostanejo še nadalje v penzionatu.

Za vpije v tukajšnje gimnazije ni treba davčnega potrdila. Plačuje se le zavodsko šolnina. Pri vpisu plača vsaka učenka tudi 50 dinarski kolek za prijavo, 20 din za zdravstveni fond in 30 din za knjižnico in učila. Predpisani cerkveni kolki. Kolkovine (cerkvenega kolka z 50 din) na prijavi so oproščene učenke, katerih starši plačajo manj kot 60 din neposrednega davka in otroci invalidov. Ob vpisu morajo predložiti tozadevne listine.

Na uršulinski meščanski šoli bo vpisovane 2. in 3. septembra od 8 do 12. V 1. razred se sprejemajo učenke, ki so dovršile 4. razred ljudske šole ali kak razred višje narodne ali srednje šole. Vsaka učenka naj prinese k vpisovanju zadnje šolske izpisevalno (izkaz o šolskem napredku). Davčnega potrdila ni treba.

Na uršulinski učiteljski šoli bo vpisovanje 5. septembra od 9 do 12.

Na uršulinski ljudski šoli se vrši naknadno vpisovanje v ponedeljek, dne 2. septembra od 8 do 12. V tork, dne 3. septembra je šolska sv. maša, v sredo dne 4. septembra se prične redni pouk.

Učiteljska šola, vladnica in meščanska šola imajo otvoritveno sv. mašo 10. septembra, realna gimnazija pa 12. septembra. Gojenke, ki etanujejo v zavodu, morajo biti že prejšnji dan v samostanu.

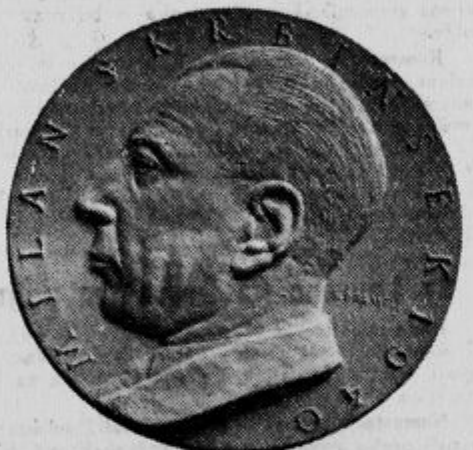
Najboljši po kvalitetni in solidni izdelavi ter zmerni ceni, je novo otvorjeni

SALON MODE „SEVER“ za dame in gospode

Ljubljana, Prešernova 5/II

Salon je otvoril 1. septembra 1940. bivši družabnik in poslovođa modnega salona Souvan-Co, SEVER FERDINAND, ki izdeluje vsa v to svrhu spadajoča dela.

Kipar-medaljer Stane Dremelj

Na ljubljanskem velesejmu bo razstavljal to pot tudi kipar-medaljer Stane Dremelj. Razstavil bo plakete, izdelane v bronu, slonovi kosti in lesu. Najnovejše njegovo delo je portret režiserja Narodnega gledališča g. M. Skrbinška.

1 Gg. katehete ljubljanskih ljudskih in meščanskih šol obveščam, da letos ne bo 2. septembra, ker katehete službe božje v alozijevski kapeli, gg. so napovedane za ta dan šolske maše in je druge dni že redni pouk. Nadzornik z. v.

1 Spomenik kralja Aleksandra v Zvezdi je dokončan. Že predvčerajšnjim so podrli visoki plot, ki je zakrival spomenik radovednim očem. Začasno so prekrili ves spomenik s precej neokusnimi plaktami. Pred slovesnim odkritjem pa bodo seveda spomenik zagnili s primernejšimi pokrivali. Le še nizki plot stoji okrog spomenika, toda tudi ta bo padel v nekaj dnevih, tako da bo mogoče prostor pred spomenikom pravočasno urediti.

1 Važno za fotografe in fotoamatere. Fotografsko snemanje odkritja spomenika kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Ljubljani 6. septembra bo dovoljeno le na podlagi posebnega dovoljenja in bodo v to svrhu izdane izkaznice delovnega odbora za odkritje spomenika. Dovoljenje in fotografska izkaznica se lahko dobi v tork 3. septembra od 10—18 v pisarni delovnega odbora za odkritje spomenika Zvezda, Kongresni trg 1-II. Priporočamo, da bomo le še ta dan izdajali fo-

tografom potrebne legitimacije. Pozneje jih ne bo mogoče več dobiti. — Odbor.

1 Razstavo cerkvenih paramentov bo priredila Bratovščina sv. Rešnjega Telesa od sobote 7. sept. do srede 11. septembra v škofijski palači v Ljubljani v drugem nadstropju. Odprta bo vsak dan od 8—12. in 2—6. Vsem prijateljem cerkvene umetnosti in vsem, ki se zanimajo za lepoto bogoslužja, obisk razstave prav toplo priporočamo.

1 Film o letalskih napadih, ki ga je izdelal vojni geografski institut v Belgradu, vrte v okviru razstave protiletalske zaštite vsak večer od 20. dalje na prostem pred paviljonom »K«, in sicer nepretrgoma po večkrat zapovrstjo. Ko boste danes hodili po veselim prostoru, ogledovali vrtiljake in tobogane, ali sedeli v gostilni, se spomnite na to in stopite pred paviljon »K«, da si tudi vi ogledate ta prezanimivi in nadvse aktualni film. Vstopnine ni in boste tako zastopali videli vse, kar vam je za primer letalskega napada nujno potrebno vedeti!

»Ilirija« izdelki tvrdke

Golob & comp., Ljubljana-Vič

nad 30 kg terpentini mila za reševalce naših reklamnih križank. (Glej včerajšnjega »Slovenca«).

1 L. drž. realna gimnazija in dopoldanski oddelki na Rakovniku. Z ozirom na naš včerajšnji članek pod gornjim naslovom smo prejeli od merodajne strani sledeče pojasnilo: L. drž. realna gimnazija bo imela na Rakovniku sledeče vzporednice: 2 prva razreda, 2 druga razreda, 2 tretja razreda, 1 četrti in 1 peti razred. V vseh teh razredih bo le predpoldanski pouk. V te oddelke se smejo vpisati dijaki ne glede na to, kje stanujejo, in tudi taki, ki so zdaj obiskovali kak drugo gimnazijo. Vsi ti se morajo vpisati na L. drž. realni gimnaziji v Vegovi ulici in izrecno pripomniti, da želijo na Rakovnik. Vpisovanje za 1. razred bo jutri in v tork, za dosežane dijake te gimnazije jutri, za dijake z drugih gimnazij pa 4. t. m. od 8. do 12. v ravnateljevi pisarni.

Obiskovalcem velesejma

se priporoča restavracija in kavana

Keršič

Celovška cesta, v bližini velesejma, tel. 21-53

Domača hrana. Senčnat vrt. Dobra pijača.

Milan Majcen, restavrater

1 Nočni častitvi se vabijo, da se udeležijo celonočnega čestitja v stolnici, ki bo v noči na prvi petek v septembru od 5. na 6. septembra. Vsako nočno uro od 9 zvečer do 4 zjutraj se bodo opravljale molitve 3 ure: Čestitje presv. Srca Jezusovega in 11. ure: Prošnja za duhovnike. — Knjiga »Večna molitve« je v cerkvi na razpolago. Vhod v stolnico v nočnih urah skozi stransko zakristijo. Može in mladeniči, ne prezrite tega povabila!

1 Begunka-Slovakinja, ki govori poleg slovaščine tudi nemško, prosi kakršne koli službe, gre tudi za služkinjo. Vsa pojasnila daje Karitativna zveza v Marijanišću.

1 Ljubljana je dobila kvaliteten modni salon. Vsem našim cenjenim čitateljem je še dobro v spominu lepo uspešna modna revija modnega salona Souvan & Co, vodil in aranžiral pa jo je poslovođa ter družabnik te tvrdke Sever Ferdinand. Vsi, ki so posetili to revijo, so bili polni hvale in občudovanja mojsterskemu delu, katerega je vodil tedanji tehnični vodja Sever Ferdinand. Tudi kritika se je nadvse pohvalno izrazila o tej modni reviji, publika pa ni mogla prehaliti okusnih kostumov, površnikov, plaščev, promenadnih in sportnih oblek, saj je bila izdelava res brezhibna. S 1. septembrom pa se je poslovođa in tehnični vodja modnega salona Souvan & Co osamosvojil in otvoril svoj lastni salon mode v Prešernovi ulici št. 5-II. S tem je Ljubljana dobila nov kvaliteten salon, saj je lastnik tega novega salona jamstvo, da bo izdelava kvaliteta in solidna.

1 Dr. Rodoschegg zopet ordinira.

1 Očesni specialist dr. R. Bassin ne ordinira do 8. septembra.

1 Maša zadušnica za blagopojkino Antonijo Lazar bo brana v župni cerkvi Sv. Jakoba v ponedeljek, 2. septembra ob 7 zjutraj.

Odpočijte in razvedrite se

v krasni svetli in zračni kavarni hotela Slon v I. nadstropju. Številni tu- in inozemski dnevniki, revije in ilustracije. Lep razgled na promenado Ljubljane. Klubsko soba za seje in ločne družbe.

1 Jutri v ponedeljek, dne 2. t. m. začne vpisovanje v šolo Glasbene Matice in sicer v pisarni Matičnega poslopja Vegova ulica št. 7-I. Učenci se sprejemajo dnevno do 5. t. m. od 9 do 12 in od 15 do 17. Poučujejo se vel glasbeni predmeti. Ukovina in druge podrobnosti so razvidne v veži poslopja.

1 Pevke in pevci iz Ljubljane ter okolice imajo prihodnjo skupno pevsko vajo za vse glasove v ponedeljek, dne 2. septembra ob 20 v telovadnici na Realki (Vegova ulica) župna uprava.

1 Uprava Hubedove župe obvešča vse včlanjene zbrore in druga pevstva društva ki sodelujejo pri odkritju kraljevega spomenika in na koncertu popoldne 6. septembra, da je zbirališče za vse pevke in pevce točno ob poldnesih dopoldne pred Glasbeno Matico v Vegovi ulici. Vsako društvo naj se udeleži odkritja z društveno zastavo. Uprava Hubedove župe bo položila pred kraljev spomenik venec v imenu včlanjenih društev in onih zborov, ki župno upravo o tem obveste. — Župna uprava.

1 Pevski zbor Glasbene Matice ima prvo skupno vajo in sestanek vsega članstva v tork, dne 3. septembra ob 20. Vpis novih pevki in pevcev bo v sobi št. 6, v ponedeljek in tork od 18 do 19.

1 Lichtenurnov zavod: ljudska šola. Pričetek šole 2. septembra s šolsko sv. mašo ob 8. uri 3. septembra reden pouk.

1 Vpisovanje na meščansko šolo v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani, Ambrožev trg, št. 8 bo 1. 2. in 3. septembra od 8 do 12. ure in popoldne od treh do šestih. Pričetki je treba izpolnjenijo prijavo, opremljeno s cerkvenim kolkom, krstni list in zadnje šolske izpisevalno. Uvodna služba boža bo v ponedeljek, 9. septembra, ob 9. V tork, 10. septembra, se prične redni pouk.

THONET MUNDUS

tvornica pohištva iz upognjenega lesa
D. D. VARAZDIN

dobavlja stole, fotelje, mize in ostalo drobno opravo za kavarne, hotele, gostilne, koncertne dvorane, društvene domove, kinematografe, čitalnice in privatne domove v prvorazredni kvaliteti po najnižjih cenah. Zahtevajte ponudbe in prospekte.

1 Trnovčani v letošnjem poletju niso priredili svojega tradicionalnega kresovanja ter so god svojega farnega patrona praznovali skromno in tiho. S tem pa ni rešeno, da naši vrli Trnovčani ne delajo. Da temu ni tako, bomo videli v nedeljo 8. septembra ob 3 popoldne na društvenem prostoru v Karunovi ulici 14, kjer prireditelj Trnovčani telovadni nastop, pri katerem nastopijo vsi oddelki FO in DK s sodelovanjem Prosvetnega društva, ki bo priredilo prosto zabavo. Pri prireditvi sodeluje godba dravske divizije. Čisti dobiček prireditve je namenjen za gradnjo novega prosvetnega doma v Trnovem. Vabimo Ljubljance in okoličane, da pohite v nedeljo 8. septembra v Trnovo.

Šolske predpasnike

otroške in damske v klotu in svili nudi v veliki izbiri tvrdka

Ign. Žargi, Ljubljana, Sv. Petra c. 11

1 Društvo »Dom slepih« v Ljubljani je prejelo od g. Stanka Veingerla, župnika v Dolici, volilo pokojnega g. profesorja Ernesta Terstenjaka v znesku din 3000 in od g. dr. Matija Hočvarja, zdravnika v Domžalah, darilo namesto venca na krsto umrlega g. prof. Ernesta Terstenjaka 100 din. Iskrena hvala.

1 Iz banovinskega Mladinskega doma v Kaštel Štafiliču se vrnejo deklice v tork 3. septembra ob 9 zjutraj v Ljubljano. Prosimo njih svoje, da jih na kolodvoru pričakajo.

1 Notranja uršulinska šola. Učenke vadnice in učiteljice naj pridejo 6. septembra pred 8 zjutraj v samostan, da se bodo udeležile svečanega odkritja spomenika kralja Aleksandra I.

1 Vpisovanje v enoletno gospodinsko šolo Mladika v Ljubljani bo dne 2. in 3. septembra t. l. od 9—12. ure dopoldne v pisarni ravnateljstva Šubičeva ulica 9. Pouk prične dne 1. oktobra t. l.

Primarij dr. M. Ž. Červinka

špecialist za ginekologijo v Novem mestu

zopet redno ordinira na Ljubljanski c. 15 nasproti lekarni »Pri Angelju« (Andrijanič)

1 Pri saprtju, motnji v prebavi — vzemite zjutraj še na prazen želodec en kozarec naravno »FRANZ-JOSEF« grenčice.

1 Odpiranje in zapiranje trgovin. Združenje trgovcev obvešča, da stopi s 1. septembrom t. l. v veljavo zimski čas odpiranja in zapiranja trgovin in sicer od 7½ do 12. ure in od 14. do 18½ zvečer. Živilska stroka (specerija) je sklenila, da bo imela svoje obratovalnice tudi v mesecu septembru odprte v popoldanskih urah od 3 do ½19 ure, nakar se kupujejo občinstvo opozarja.

Kino Kodoljevo tel. 41-64

Danes ob ¼3., ¼6., ¼9. in jutri ob 8. uri vefilm iz mistične Indije

Indijski nagrobni spomenik

Fritz v. Dagen, La Jana, Theo Lingen

Na razpotju

Charles Vanel — Luxy Prim

POZOR! V tork otvoritev medtedenskega kinoobratovanja:

Rapsodija

1 V Ljubljani umrli od 23. do 29. avgusta: Zor Marija; roj. Merjasec, 93 let, vdova vratarja, Ulica k Božjemu grobu št. 6; Pongraz Fani, 83 let, graščakinja, Polzela; Skušek Engelbert, 58 let, trgovec, Vidovdana c. 9; Pureber Franc, 57 let, kurjač, Vidovdana c. 9; Triglavka ul. 34; Farbaš Mancika, 11 let, hči mizarja, Dvofakova ul. 13. — V ljubljanski bolnišnici so umrli: Kapš Franc, 22 let, sin posestnice, Prečna 20 pri Novem mestu; Rihter Franc, 19 let, tesarek vajenec, Firošek 44, občina Nova Štifta; Jakopc Martin, 83 let, kazniški paznik v p., Bezenskova ul. 26; Udovič Marija, 48 let, dainarica, Medvedjek 15, obč. Tržišče, srez Krško; Gorjup Mirko, 30 let, kamnar, Selo 10, obč. Vače pri Litiji; Jernejčič Anton, 63 let, učitelj, Lož 57 pri Logatcu; Franjo Marija, 56 let, žena mizarja, Godešič 63 pri škofji Loki; Pavlinič Ana, 57 let, žena viš. kontrolorja drž. žel., Dol 1 pri Mariboru; Skarlovnik Marija, 18 let, služkinja, Gornji dolič, občina Misljine; Kovac Matija, 66 let, vpok. nadpaznik TPD, Brnica 95, obč. Hrastnik.

1 Razstava protiletalske zaštite, ki jo priredi v velesejskem paviljonu »J« mestni zaščitni urad, je vzorno pripravljena in čaka, da se danes slovesno odpro vrata ljubljanskega velesejma. Ta razstava bo po svoji smotni ureditvi, vsestranskosti, preglednosti, pestrosti in kar otipljivi nazornosti nedvomno ena najzanimivejših točk celotne velesejske prireditve in bo zaradi svoje aktualnosti in široke poučnosti delzna zanimanja najširših plasti obiskovalcev. Saj bo nudila z razstavljenimi tipi zaklonišč in ureditve podstrešij, z rotundo, napolnjeno z raznovrstnimi zatezanimi svetili ter z bogato opremljenim oddelkom zdravstveno kemične in gasilske zaštite najpopolnejši pregled vseh naprav in priprav, potrebnih za uspešno obrambo pred letalskimi napadi tako v mestih kakor na podeželju. Številne slike, nadvse posrečene tako glede poučnosti, kakor nazornosti, dvigajo to že itak bogato razstavo do popolnosti, namerjane pouku prebivalstva o tem, kako naj pripravi sebe, svoj dom in domače živali za primer letalskega napada in kako naj se ravna, če bi do letalskega napada tudi v resnici prišlo. Da

pa bo javnost še bolj poučena o ravnanju ob napadih iz zraka, je dobil mestni zaščitni urad tudi odlični film o letalskih napadih, ki ga je izdelal vojni geografski institut v Belgradu. Tega filma doslej še ni videla ne Ljubljana ne ostala Slovenija, zato naj tem bolj opozarjamo ne le ljubljance, ampak tudi vse ostale obiskovalce velesejma in jim priporočamo, da si ga pač ne pozabijo ogledati. Vrteli ga bodo vsak večer na prostem pred paviljonom »K«, in sicer brez presledka po večkrat zapovrstjo, tako da bo ogled tega nadvse zanimivega filma omogočen pač vsakomur. Priporočamo, da je tako vstop na razstavo protiletalske zaštite v paviljonu »J«, kakor ogled filma o letalskih napadih pred paviljonom »K« brezplačen, zunanje obiskovalce velesejma pa še posebej opozarjamo, da se jim nudi na železnica polovična vozina. Tako je omogočeno ljubljancem in ljudem iz ostalih krajev, da si ogledajo to nadvse poučno, aktualno in potrebno razstavo pasivne zaštite v paviljonu »J«, kjer bo vsak dan od 10 do 12. in od 16. do 18. ure za obiskovalce na razpolago tudi strokovno vodstvo.

Pred 300 leti

so pripisovali z Rogaško slatino dosežena zdraviljenja neki tajinstveni sili.

Danes

je ta zdravilna moč znanstveno ugotovljena. Je to blagor narave trpečemu človeštvu.

Pa tudi za zdrave

je Rogaška slatina neprecenljiva za obrnitev zdravja. — Tudi Vam bo Vaš organizem poplačal z večjo odpornostjo, če namesto druge, pijete
R O G A Š K O S L A T I N O

Ljubljana, 1. septembra

Radio Ljubljana

Nedelja, 1. sept.: 8 Jutranji pozdrav — 8.15 Kvarter trobil — 9 Napovedi in poročila — 9.15 Prenos cerkv. glasbe iz trnovske cerkve — 9.45 Verski govor (g. dr. Gvido Rant) — 10 Pevski in klavir. koncert: gdč. Vida Valjalo in ga. Marta Osterc-Valjalo — 11 Prenos promennadnega koncerta voj. godbe — 12 Zlata Gjunjenac poje (plošče) — 12.30 Poročila in objave — 13 Napovedi — 13.02 Nedeljski koncert Radij. orkestra — 16.30 Fantje, v naše vrste (lv. Martelanc) — 17 Kmet. ura: Oskrbja prašičev (Hladnik Jakob) — 17.30 Pod lipo: Nastopajo Fantje na vasi, Kvarter sester Stritarjevih in prof. M. Lipovšek (spremlj.) — 19 Napovedi in poročila — 19.20 Nac. ura — 19.40 Objave — 20 Koncert Primorskega prosv. društva »Sloga« iz Kranja — 21 Koncert Radij. orkestra — 22 Napovedi in poročila — 22.15 Prenos lahke glasbe z velesejma.

Drugi programi

Nedelja, 1. septembra: Belgrad: 20.40 Ork. konc. — Zagreb: 20.30 Zab. konc. — Bratislava: 19.25 Slovaške pesmi — Brno: 19.15 Pisan epored — Praha: 19 Smetanova opera »Dalibor« — Sofija: 20 Koncert tria — Beromünster: 20.15 Spevoigra »Moja estra in jaze« —

Cerkveni vestnik

II. Vnanja Marijina kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani ima danes ob 14. uri shod, na prvi petek po ob 6. uri sv. mašo s skupnim sv. obhajilom. Pridite vse. Voditelj.

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek 5. septembra v uršulinski cerkvi. Red božje službe je naslednji. Zjutraj ob 5. bo prva sv. maša, ob ¼6. pridiga in ob 6. sv. maša z blagoslovom za žive in rajne člane bratovščine. Vsem častilcem sv. Rešnjega Telesa udeležbo pri evharistični pobožnosti v četrtek v uršulinski cerkvi prav toplo priporočamo.

Sestanki

Dekliški krožek Trnovo vlnudno vabi vse članice na dekliški sestanek v tork, dne 3. septembra ob 8 zvečer v Prosvetnem domu. — Odbor.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: v nedeljo: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva ulica 20; mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78; v ponedeljek: mr. Sušnik, Marijin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10, in mr. Bohinec ded., Rimska cesta 31.

Poizvedovanja

Foksterijer, dva meseca star, resaste dlake bele barve z velikimi črnimi lisami po životu, po glavi črne in male rjave lise, rep tri četrtine črn, na koncu bel, je bil ukraden. — Kdor ga prijel, dobi lepo nagrado v Idrijsko 13, Stan in dom.

Premiera
angleškega
velefila

TOWERSKI KRVNIK

V glavnih vlogah: Boris Karloff, Basil Rathbone, Barbara O'Neil. Misterije srednjeveške londonske trdnjave. Predstave danes ob 15., 17., 19. in 21. uri. — Blagajna odprta od ¼10. do 12. ure in od 14. ure dalje.

KINO
UNION
Tel. 22-21

MARIBOR

Ponarejevalci denarja pred sodiščem

Maribor, 31. avg. Pravi, da je ponarejevalec nepopolnjen grešnik. Nobena kazen ga ne spametuje. Čim pride iz zaporov, se zopet »posveti« ponarejanju denarja in tako gre dalje, dokler se spet ne znajde za zidovi zaporov. Točno tako je tudi s ponarejevalcem denarja, 28 letnim kovaškim pomočnikom M. Drevom iz Kočne pri Slovenski Bistrici, ki se je danes radi ponarejanja denarja že drugič znašel pred sodniki.

Drev je bil radi ponarejanja denarja prvič pred sodiščem lanskega leta. Takrat so ga oili obsodili in je svojo kazen prejel 24. januarja letošnjega leta. Čim pa je prišel iz zaporov, se je zopet lotil dela, vendar je tokrat imel manj sreče. Imel je že pripravljene modele iz mavca in medenine, ni pa mogel z delom naprejš, ker ni imel potrebne etiskalnice. Pokazalo se je, da je imel še nekaj desetdinarskih kovancev, ki jih je bil izdelal že leta 1938, še predno je prišel prvič pred sodišče. Razpečevanje tega denarja pa je zanj postalo usodno. Prišli so mu na sled in tako se je danes zopet znašel pred sodniki, skupaj s svojimi tovariši: 28-letnim mizarškim pomočnikom Rudolfom Sulovičem iz Studencev, 32-letnim konjarjem Antonom Šternom z Frama, 30-letnim ključavničarskim pomočnikom Otonom Drevom iz Vel. Lipoglav in 46-letnim malim posestnikom Francem Jeričem, ki so mu pri njegovem početju in razpečevanju denarja pomagali.

Dne 13. februarja letošnjega leta sta se v Mariboru pojavila Sulović in Štern. Dobil sta se v neki gostilni, kjer sta se domenila, kako bosta spravila ponarejene desetdinarske kovance v promet. Zdelo se jima je najbolj primerno, da denar zapravita po gostilnah. Tako sta potem romala od gostilne do gostilne in ceha plačevala s ponarejenimi denarjem. Na tej svoji poti sta prišla do gostilne Tescheli na Glavnem trgu, kjer sta si naročila jedate in pijačo. Tudi tukaj sta ceha plačala z dvema ponarejenima kovancema. Natakara, ki se ji je denar zdel sumljiv, se ga je spopetela branila, na zahtevanje obeh pa, da je denar pravičen, ga je pa le vzela. Ko pa sta oba odšla, je natakara še enkrat preizkusila njegovo pristočnost. Prepričala se je, da sta kovanca ponarejena in je o slučaju takoj obvestila mariborsko policijo. Ta je tako začela z zasledovanjem in res še istega dne oba prišla.

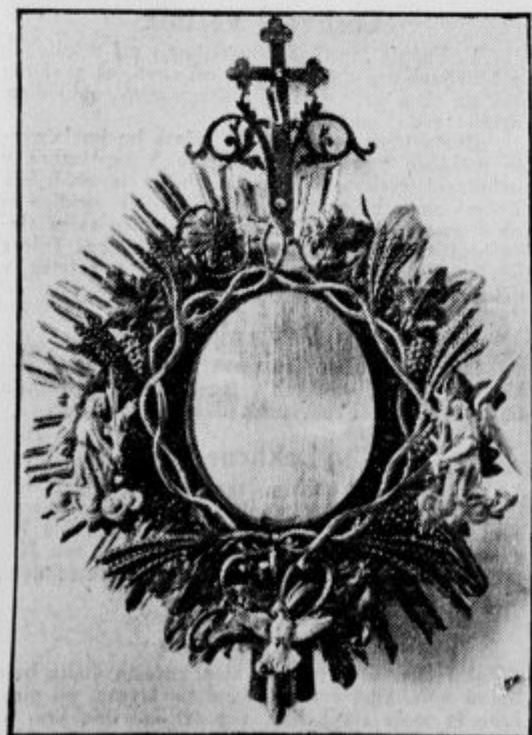
Pri zaslišanju je Štern izpovedal, da mu je ponarejene kovance izročil Sulović, ta pa je zopet trdil, da jih je dobil od Dreva, ki je zatrjeval, da izvira denar še iz ponarejevanja v letu 1938. Odločno je trdil, da po odeluženju kazni ni več izdeloval denarja, vendar so orožniki odkrili, da je to poskušal, pa se mu podjetje ni do kraja posrečilo. Ponarejene kovance je dajal vsem svojim ssoobtoženim tovarišem, ki so ga razpečevali. Tudi Sulović in Jerič sta se morala zagovarjati ne le zaradi razpečevanja denarja, marveč tudi zato, ker sta poizkusila denar ponarejati, za kar sta že imela pripravljene modele.

Pri današnji pravici so obtoženci razen Maksa Dreva dejanja priznali. Senat je po kratkem posvetovanju spoznal vse obtožence za krive in jih obsodil: Maksa Dreva na 2 leti robije, 2.400 dinarjev denarne kazni in na izgubo častnih pravic za dobo štirih let; Suloviča na 1 leto in 6 mesecev strogega zapor, 600 dinarjev denarne kazni in na izgubo častnih pravic za tri leta, Antona Šterna na 11 mesecev strogega zapor, 600 dinarjev denarne kazni in izgubo časti za tri leta, Otona Dreva na 6 mesecev strogega zapor, 1200 dinarjev denarne kazni in na izgubo časti za dve leti, in Franca Jeriča na 1 leto strogega zapor, 1200 dinarjev denarne kazni in na izgubo časti za tri leta. Senatu je predsedoval dr. Čemer, prisodnika sta bila sodni svetnik Kolšek in dr. Mihalčič. Obtožbo je zastopal državni pravdnik Punčoh.

Linolej voščeno platno, preproge, zavese odeje, kupite najceneje pri
„OBNOVA“ F. NOVAK, Jurčičeva ulica 6

m Sprejem v knezoškofijsko duh. semenišče v Mariboru. V knezoškofijsko duh. semenišče v Mariboru se sprejemajo zakonski sinovi katoliških staršev, ki čutijo veselje do duhovniškega poklica in so položili višji tečajni izpit na klasični ali realni gimnaziji. Prošnje za sprejem se naj naložijo na lavant, knezoškofijski ordinariat v Mariboru in do 20. septembra oddajo preko pristojnega župnega urada. Prošnji je treba priložiti rojstni in krstni list, spričevalo o višem tečajnem izpitu, domovnico, zdravniško spričevalo ter potrdilo o višini davkov. Prošnja se kolkuje s cerkvenim in civilnim kolkom po 4 din. Za rešitev prošnje je priložiti kolk 20 din. Ravnateljstvo knezoškofijskega duh. semenišča v Mariboru.

m Legitimacije za četrtinsko voznino v Ljubljano se še dobijo v bilietarnicah »Putnika« v Mariboru, Celju, Ptuj in v St. Ilju.

Prejšnji mesec so našli v Savi pri Trnjanem kopalšču v Zagrebu poškodovano pozlačeno monštranco, za katero niso mogli ugotoviti, kje je bila ukradena. Ker je prav mogoče, da je bila monštranca ukradena kje v Sloveniji, priobčujemo sliko monštrance. Kdor bi kaj vedel o tej monštranci naj sporoči upravi policije v Ljubljani.

m Vpisovanje dece v mestna dnevna zavetišča. Tiskovine za prošnje zaradi sprejema dece v mestna dnevna zavetišča se dobe pri mestnem socialnem političnem uradu na Rotovškem trgu, pri upravi Mestnega mladinskega doma v Koroševi ulici in pri upravi mestnega dnevnega zavetišča v Jerovškovi ulici. Izpolnjene prošnje, potrjene od šolskega upravitelja in mladinskega prestojnika iz okraja bivališča, naj prinese starši do 5. septembra osebno upravi zavoda in sicer iz V. okraja v zavetišče v Jerovškovi ulici, iz okrajev na levem bregu pa v Mestni mladinski dom v Koroševi ulici.

m Krožek mariborskega upokojenega učitelja bo imel prihodnji sestanek skupno s celjskim krožkom v sredo, dne 4. septembra v hotelu Beograd v Slov. Bistrici. Odhod iz Maribora z Glavnega trga z avtobusom mestnih podjetij ob 12.45, povratek z vlakom ob 16.11.

m Prosvetno društvo v Studencih pripravljajo igrjo »Batomor na Metavje. Kdor bi želel sodelovati, naj se javi pri g. Mikeku.

m Fantovski odsek in dekliški krožek v Limbušu priredita drevi ob pol 8 na prostem na meškim dvoru igrjo »Pri kapelici«. V primeru naliva se predstava vrši ob istem času in na istem prostoru v nedeljo, dne 8. septembra.

m Vse za šolo v Cirilovi!

m Mestna občina bo na svoje stroške sprejela 40 otrok revnih staršev iz IV. mestnega okraja, v nujnih slučajih tudi iz I. okraja v otroški vrtci šolskih sester v Samostanski ulici. Sprejemali se bodo otroci le od 4. do 6. leta. Revni starši, ki prosijo za sprejem otroka, naj se takoj zgledajo ob uradnih urah v socialno-političnem uradu, mestnega poglavarstva, Rotovski trg 9.

m Enoletni trgovski tečaj »Hermes«, Maribor, Zrinjskega trg 1 sprejema usne in pismene prijave dnevno. Prospekti zastoj! Soliden strokovni pouk! Pravica javnosti!

m Podzveza katoliških namestnikov vabi vse katoliške namestnike na redni sestanek v torek, 3. septembra ob pol 8. zvečer v Domu na Slomškovem trgu 12.

m Vestni iz Glasbene Matice. Koncertni biro Glasbene Matice je prevzel knjigarnar Tone Ko-

ve istih po premožnih konzumentih in zaradi kopčenja blaga po premožnih konzumentih na škodo šibkih. Obenem pa opozorite svoje članstvo, da je z ozirom na določila uredbe o ukrepih za prekrbo prebivalstva in vojske s kruhom vsako državljanstvo moke v namenu doseči morda višje cene, zelo strogo kaznivo dejanje s težkimi zakonitimi posledicami. Trgovci, ki prodajajo moko, opozorite na določilo čl. 20. navedene uredbe in jih pozovite, da prijavijo brezpopojno v 3 dneh, ko stopi uredba v veljavo, oblastu I. stopnje, to je mestnemu poglavarstvu v Celju, tržno nadzorstvo, vse svoje zaloge moke. Ustavitev prodaje moke je kazniva. — Mestno poglavarstvo v Celju. Predsednik: dr. Vorsič, I. r.

c Denari Hranilnica dravske banovine, podružnica Celje, nasproti pošte, izvršuje vse denarne posle najkulantneje, obrestovanje ugodno, izplačevanje takoj. Pojasnila na razpolago.

c Gomilski študentje bomo priredili v nedeljo, 1. septembra ob 3 popoldne v Gasilnem domu na Gomilekem Molitorni komedijo »Scapinove zvijače« in Linhartovo veseligrjo »Županova Miska«.

c Lepe plašče, pletenine kupite v trgovini Vračko Gusti, Celje.

c Tudi cene svinj narasčajo. Svinjski trgovci, ki dovažajo svinje v mestno klavnico, napovedujejo za prihodnje dni povišanje cen svinjam na 20 din za kg. V mestni klavnici so prodajali pred dnevi prvovrstne svinje po 18.50 din, drugovrstne pa po 17.50 din.

c Opozorjamo na razglas kulturne sekcije Društva absolutov državni trgovskih šol v Celju zaradi večernih tečajev za slovenske, romanske in germanske jezike in strokovne predmete. Pojasnila daje uprava »Slovenca« v Celju.

c Krava do smrti poškodovala otroka. 4 letni sinček posestnika Ratej Stanko iz Bodreža pri St. Vidu pri Grobelnem se je igral doma na travniku. V bližini se je pasla krava, ki mu je stopila na prsi ter ga svedo močno poškodovala. Fantka so takoj prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa je še isto noč izdihnil.

c Težak kamen je padel na desno nogo 29 letnemu posestniku Zalokarju Vincencu iz Zapuš pri Slivnici pri Celju in mu jo zlomil nad kolonom.

8. septembra t. l. bo v prid Obrtnega društva v Kranju

II. obrtniška tombola

Nad 35 tombol in 500 drugih dobikov. Dobitki so razstavljeni od 1. do 8. septembra v gimnazijski telovadnici. — Oglejte si jih! — Preskrbite si pravočasno tablice!

ren iz Gosposke ulice. — Prva pevska vaja mešanega zbora bo v torek dne 3. septembra ob 8. zvečer v risalnici I. dr. dekliške mešanske šole v Mariboru. Slomškov trg II. nadstropje. Novi pevci in nove pevke vabljeni!

m Ljudski oder v Mariboru začne v nedeljo, 8. septembra novo sezono. Upriporil bo romantično igrjo v treh dejanjih »Adelajda, Koroška roža«, delo Mariborčana A. Brumena po dr. Sušnikovi narodni legendi.

m Karitativna zveza v Mariboru poroča, da se vrnejo deklice iz Mladinskega doma dravske banovine v Kaštelu Štafilu v torek, dne 3. septembra z vlakom ob 11.43 v Maribor. Starše vljudo prosimo, da pričakujejo deklice v Mariboru.

m Članom zadug drž. nameštencev in železničarjev priporočamo, da zahtevajo pri svojih drugih nakaznicah za šolske potrebe ime Tiskarna sv. Cirila.

m Strela oplazila dekletce v postelji. Nenačakana nesreča se je zgodila v Dolgošah. 10 letna hčerka kurjača dr. žel. Rozika Krivec je v sobi ležala v svoji postelji. Strela, ki je močno udarjala, je oplazila tudi dekletce, katero so močno ožgano prepeljali v mariborsko bolnišnico.

m Vrela tekočina ga je poparila. V tekstilni tovarni v Majšpergu je bil zaposlen 35 letni delavec Leopold Bela. Po nesreči se mu je prevrnila posoda z neko vročo tekočino, ki ga je tako močno poparila, da se sedaj v mariborski bolnišnici bori e smrtjo.

Poizvedovanje

Izgubila sem na vlaku Maribor—Zidani most dne 26. avgusta ob 11 v Celju črno ročno torbico, rdečo železniško legitimacijo, denarnico in ključ. Prosim obvestila proti nagradi na »A. D.«, Ljubljana, pošta V.

Celjske novice

c Slavnostno akademijo bo priredil Fantovski odsek Celje I. na predvečer rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. ob 8 zvečer v mestnem gledališču. Vse narodno zavedno celjsko občinstvo vabimo, da se udeleži te slovesnosti. Predprodaja vstopnic v prosvetnem tajništvu v Cankarjevi ulici.

c Hvalevreden 10 letni jubilej. Po vsej naši državi znani celjski obrtnik g. Lečnik Anton, urar na Glavnem trgu, obhaja letos s celjskimi reveži, ki so njegovi ljubitelji, saj tako rad pomaga ubogim, posebno lep jubilej. Deset let bo letos, ko za kraljev rojstni dan priredi za celjske reveže skupen obed. Mnogim je ta dan največji praznik v letu. Letos na praznik Nj. Vel. kralja Petra II., dne 6. septembra, bo priredil g. Lečnik obed kar 75 revežem, to pa zaradi jubileja, sicer jih je pogostil 50. Vsi zainteresirani naj se priklane pri g. Lečniku, kjer dobe karte. Obed bo na praznik ob 1 popoldne v gostilni pri »Mostu«.

c Iz zandarmerijske službe. Poveljnik celjske orožniške čete major g. Vindakijević Stefan, ki je vodil celjsko orožniško četo skoraj tri leta, je po službeni potrebi prestavil. Na njegovo mesto pride kapetan II. razreda g. Svetlič Artur iz Andrijevca v zetski banovini. G. poročnik Bon Vinko, vodnik celjske orožniške čete, je na bolezenskem dopustu v Novem mestu. G. majorju Vindakijeviću, ki bo že te dni odšel, želimo na novem službenem mestu mnogo uspehov, novega poveljnika, ki je Slovenec, pa iskreno pozdravljamo!

c Romanje na Sv. Gore ob Sotli bo iz Celja v četrtek, dne 5. septembra 1940 ob 5 izpred kolo dvora z avtobusom, ako se prikladi do torka opoldne dovolj udeležencev. Voznina 40 din za osebo. Prijave se sprejemajo v župnijski pisarni in v pisarni prosvetnega društva v Cankarjevi ulici 4.

Otroški voziček

kolo ali šivalni stroj najbolje in najhitreje kupite, prodaste ali zamenjate v trgovini Josip Uršič, Celje, Narodni dom.

c V celjski bolnišnici je umrla 66 letna kuharica iz Celja Potnik Marija. Naj počiva v miru!

c Alpinistični klub Skala ima svoj redni članski sestanek v sredo 4. septembra ob 8 zvečer v klubovi sobi. Za člano obvezno, prijatelji vabljeni! Na sporedu tehnično predavanje o plezanju.

c Koncert vojaške godbe bo danes od 11 do 12 na balkonu mestnega poglavarstva.

c Državna mešanska šola v Zalcu. Vpisovanje v vse razrede bo 2., 3. in 4. septembra dopoldne. Podrobnosti so razvidne iz razglaš, ki je na uradni deski.

c Zdravniško dežurno službo za člane OUZD ima danes zdravnik g. dr. Hočvar v Kolenčevi ulici.

c Legitimacije za četrtinsko voznino k odkritju spomenika kralju Aleksandru I. v Ljubljani se še dobijo pri Putniku v Celju.

c Maturanti iz celjske gimnazije iz l. 1920. priredijo skupno z maturanti iz l. 1918. in l. 1919. proslavo 20 letnice mature v sredo 4. septembra ob 20 v hotelu Evropa. Prijave sprejema g. prof. Franjo Vajd, Celje, deška mešanska šola.

c Desetletnico obstoja bo proslavilo danes Prosvetno društvo v Tremerjih pri Celju. V gostilni Pantner na Polulah bo ob tej priliki slovesnost seja, nato pa prosta zabava. Začetek ob 3 popoldne.

c Poroka. V Smihelu pri Novem mestu sta se poročila g. Tittl Juli, učitelj iz Črešnjevca, in gđ. Katica Jazbec iz Novega mesta. Bilo srečno!

Zobozdravnik

dr. Stane Vrhovec
zopet redno ordinira

c Prehrana prebivalstva. Združenje trgovcev za mesto Celje opozarja vse članstvo na poziv mestnega poglavarstva v Celju od 29. 8. 1940, št. 6520, ki se glasi: Izredno važnega pomena je preskrba prebivalstva z nujnimi življenjskimi potrebščinami. Zato vas prosim, da nujno naročite svojemu članstvu, ki se peča s trgovanjem z življenjskimi potrebščinami, da v okviru obstoječih zalog in danih možnosti za dopolnitev istih, porazdeljuje nujne življenjske potrebščine, zlasti moko, olje, mast, sladkor in riž svojim konzumentom v oni meri, kakršna je običajna v normalnih razmerah in naj izvršuje nabave samo v onem okviru, ki ne presega normalne potrošnje konzumenta. V današnjih težkih dneh bi namreč ne bilo pravično, da bi širši in gospodarsko šibkejši sloji trpeli pomanjkanje živil zaradi prekomerne naba-

ve istih po premožnih konzumentih in zaradi kopčenja blaga po premožnih konzumentih na škodo šibkih. Obenem pa opozorite svoje članstvo, da je z ozirom na določila uredbe o ukrepih za prekrbo prebivalstva in vojske s kruhom vsako državljanstvo moke v namenu doseči morda višje cene, zelo strogo kaznivo dejanje s težkimi zakonitimi posledicami. Trgovci, ki prodajajo moko, opozorite na določilo čl. 20. navedene uredbe in jih pozovite, da prijavijo brezpopojno v 3 dneh, ko stopi uredba v veljavo, oblastu I. stopnje, to je mestnemu poglavarstvu v Celju, tržno nadzorstvo, vse svoje zaloge moke. Ustavitev prodaje moke je kazniva. — Mestno poglavarstvo v Celju. Predsednik: dr. Vorsič, I. r.

c Denari Hranilnica dravske banovine, podružnica Celje, nasproti pošte, izvršuje vse denarne posle najkulantneje, obrestovanje ugodno, izplačevanje takoj. Pojasnila na razpolago.

c Gomilski študentje bomo priredili v nedeljo, 1. septembra ob 3 popoldne v Gasilnem domu na Gomilekem Molitorni komedijo »Scapinove zvijače« in Linhartovo veseligrjo »Županova Miska«.

c Lepe plašče, pletenine kupite v trgovini Vračko Gusti, Celje.

c Tudi cene svinj narasčajo. Svinjski trgovci, ki dovažajo svinje v mestno klavnico, napovedujejo za prihodnje dni povišanje cen svinjam na 20 din za kg. V mestni klavnici so prodajali pred dnevi prvovrstne svinje po 18.50 din, drugovrstne pa po 17.50 din.

c Opozorjamo na razglas kulturne sekcije Društva absolutov državni trgovskih šol v Celju zaradi večernih tečajev za slovenske, romanske in germanske jezike in strokovne predmete. Pojasnila daje uprava »Slovenca« v Celju.

c Krava do smrti poškodovala otroka. 4 letni sinček posestnika Ratej Stanko iz Bodreža pri St. Vidu pri Grobelnem se je igral doma na travniku. V bližini se je pasla krava, ki mu je stopila na prsi ter ga svedo močno poškodovala. Fantka so takoj prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa je še isto noč izdihnil.

c Težak kamen je padel na desno nogo 29 letnemu posestniku Zalokarju Vincencu iz Zapuš pri Slivnici pri Celju in mu jo zlomil nad kolonom.

Zdravje in nove moči
Vam nudi zdravilišče

Dobena

Ptuj

Dekliški krožek Ptuj ima danes popoldne ob pol 15 v preurejeni društveni sobi pri mestnem parku svoj IV. redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Vse članice se občnega zbora morajo udeležiti obvezno, prijateljice dekliške organizacije pa so iskreno vabljeni!

Fantovski odsek Ptuj ima svoj IV. redni občni zbor jutri zvečer (v ponedeljek) ob 8 v društveni sobi pri parku. Bratje starešine in člani, pridite polnoštevilno!

Mestna godba priredi danes popoldne ob 3 v Ljudskem vrtu svoj koncert. Koncert bo vodil in dirigiral g. Gregorc. Vsi vljudo vabljeni!

Ptujski šahovski klub priredi v torek, dne 3. septembra ob 8 zvečer brzoturnir v klubskih prostorih kavarne Korže v Vseh svetnikov ulici.

Bled

Priljubljena narodna igra s petjem in godbo »Plavci« se danes ob 8 zvečer ponovi v Prosvetnem domu. V nedeljo so se premogli morali vrniti, ker niso dobili več vstopnic. Zato danes lepo vabljeni. Igrali bodo jeseniški igralec in jeseniški orkester.

Litija

Strokovna nadaljevalna šola v Litiji. Vpisovanje bo v nedeljo 8. septembra ob 9. v ljudski šoli. Učenci predložijo zadnje šol. spričevalo, učno pogodbo in vplačajo vpisnino v znesku 50 din.

Cerkije na Gorenjskem

Dijalski krožek Prosvetnega društva priredi v nedeljo, 1. septembra ob pol 4. popoldne igrjo »Luč z gora.« K obilni udeležbi vljudo vabijo cerkijanski študentje.

Kmetijsko gospodinska šola Marijanišče Bokalce-Ljubljana

Z novembrom se začne štirideseti tečaj kmetijsko-gospodinske šole, ki bo trajal 11 mesecev. Učenke stanujejo v zavodu, ki je pod vodstvom šolskih sester.

Pouk je teoretičen in praktičen. Teoretični obsega verouk, vzgojeslovje, računstvo, slovenščino, kemijo, knjigovodstvo, zadružništvo, živiloznanstvo, gospodinjstvo, zdravstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, mlekarstvo, živinorejo, poljedelstvo itd.

Praktično se učenke vežbajo v kuhanju in konzerviranju, ročnem in strojnem šivanju, preji in tkanju, pranju in likanju; mlekarstvu in sirarstvu, v vrtnarstvu itd.

Učenke, ki se žele izvežbati za samostojno vodstvo večjih obratov, morejo ostati na zavodu dve leti, da spopolnijo in poglobijo svoje praktično in teoretsko znanje.

Popolna oskrbnina znaša mesečno 450 din. Sprejeta učenka naj prinese s seboj obleko, obutev in perilo potrebno za delavnico in praznik. Nadalje: dva para rjuh, štiri prevleke za blazine, štiri brisače, štiri serviete, odejo in koc. Perilo je lahko iz domačega platna.

Dekleta, ki hočejo vstopiti v šolo, morajo: 1. dovršiti 16. leto, biti zdrava in moralno neporečna;

2. predložiti zadnje šolsko spričevalo; 3. navesti stan in poklic staršev; 4. predložiti obvezno pismo a) učenke, da se bo ravnala po hišnem redu, b) staršev ali varuha, da poravnava stroške šolanja.

S prilogi in podatki opremljene, lastno-ročno pisane, nekolokovane prošnje za sprejem naj se pošljejo na Vodstvo kmetijsko-gospodinske šole Marijanišče v Ljubljani.

V seminar za kmetijsko-gospodinske učiteljice se letos ne bo sprejemalo, pač pa prihodnje leto. Predpogoj za sprejem je dovršena enoletna kmetijsko-gospodinska šola.

Gasilskim župam in četam!

V zvezi z okrožnico št. 4512, 4518 in 4519 ponovno pozivamo, da se udeležijo odkritja spomenika Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja dne 6. septembra v Ljubljani v čim večjem številu.

Zbirališče: ob tri četrti na 8 pred Mestnim domom (Krekov trg). Bodite točni! Obleka: svečana temnomodra ali letna delavna (zelenca) s čepico. Vodstvo prevzame gasilski insp. tov. inž. Dolenc.

Gasilstvo bo zastopala pri slavnosti deputacija Zajednice, ki bo tudi položila venec. Opozorjamo, da deputacije posameznih žup ali čet ne bodo pripuščene na slavnostni prostor in bi tudi ne mogle polagati vencev. Zato se naj vsi gasilci zberejo na zbirališču, da odkorakajo skupno na slavnostni prostor.

Reditelji: Enako kot ostale organizacije, moramo tudi mi skrbeti za reditelje. Zbirališče ob 7 pred Mestnim domom, kjer dobijo vsa potrebna navodila. Vodja rediteljev tov. Zupančič. Tovariške čete iz Ljubljane in bližnje okolice naj ovezno pošljejo vsaj 3—5 rediteljev. Obleka civilna z znakom.

Tovariši! Počastimo dostojno spomin blagopokojnega kralja in oddolžimo se mu s svojo udeležbo pri odkritju spomenika.

Vsa dopolnila ali event. izpremembe bomo objavili v dnevnem časopisu.

Na pomoč!

Gasilska zajednica dravske banovine.

Sv. Peter pri Mariboru

Roditeljski sestanek. Kot uvod v novo šolsko leto ter v izboljšanje krajevnih šolskih prilik, je sklicalo upravitelstvo drž. deške ljudske šole preteklo nedeljo roditeljski sestanek, ki mu je prisostvovalo nad 60 očetov in mater. Pomen teh sestankov s potrebno naglasitvijo učvrstitev vezi med domom in šolo, je pojasnil šolski upravitelj g. Korban Anton. Vzajemno vzgojo je na primerih tolmačil župnik g. Zalar Alojzij. Končno so se obravnave tekoče šolske zadeve, pogoji za šolsko olajšavo, predčasni odpust, postopek pri zamudah itd., in so dobili starši v domačem razgovoru zaželjena pojasnila. Uspeh sestanka je bil prav cadovoljen.

Romanje na Gorco. Na Mali šmaren bo v naši prelepi podružni cerkvi na Gorci običajni letni romareki shod, ki bo tokrat še posebno slovesen. Semkaj priromajo namreč naši delavci iz mariborske okolice, včlanjeni v ZDD. Na predvečer bo ob 19 pridiga, nato pa rimska procesija v župno cerkev. Drugi dan bodo sv. maše ob 6, 8 in pol 10. Odaljeni romarji se lahko poslužijo nedeljskih vozni kart.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju

Hude opekline je ob požaru, ki je ono noč uničil domačiji posestnikoma Horvatiču in Vasju na Ograji, dobila Horvatičeva žena. Prepeljala so jo v bolnišnico.

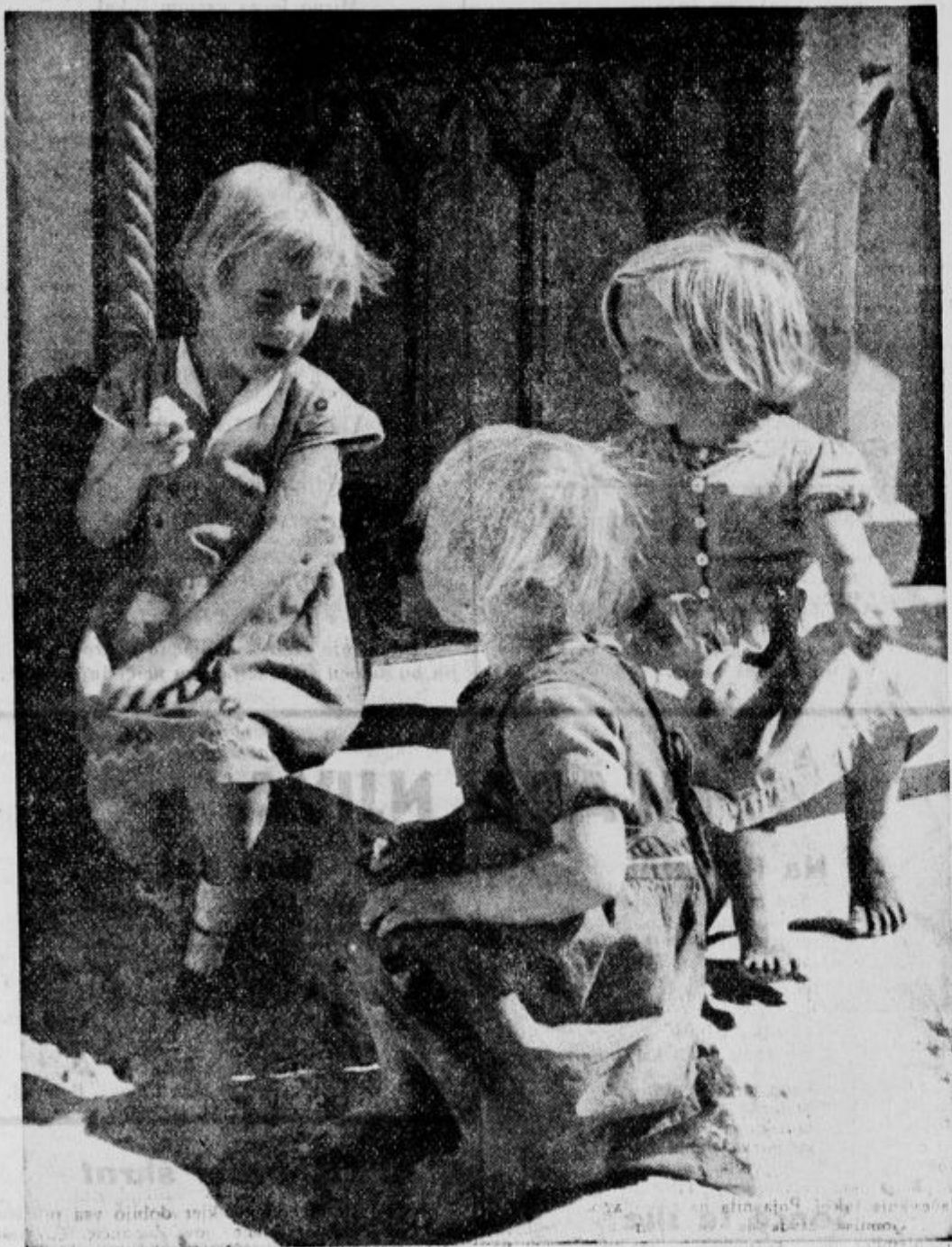
Namesto v zapor — preko mej! Pred kratkim so usli preko meje v sosednjo državo Franc, Katarina in Stanko Vuk, doma v Apačah, kamor so se bili priselili iz Haloz. Mož je pravkar prišel iz zapora, žena pa bi bila morala iti v njega po moževi vrnitvi.

Škoda po zadnji povodnji je ogromna. Zadnjih smo poročali eamo o pokošeni otavi. Nič manjša ni škoda na njivah, kjer je nevarnost, da segnje ves krompir, vsaj na težki zemlji ob močvirnatih Poljskavi. Ali bomo še dolgo prosili, da bi se začela prepotrebna regulacija tega potoka?

Posledice zadnje zime vidimo na drevenem nasadu ob banovinski cesti. Od 59 devesec, se jih je 43 posušilo.

Bližnja Ptujška gora postaja vedno bolj obsekovana. Danes jo obiščejo verniki iz mariborske »kolonije« (verska Družina cerkve sv. Reš. Tel); soboto ima na njej občni zbor Zgodovinsko društ

Družina

O šoli se pogovarjajo

Otrok pride v šolo

Že nekaj tednov je mali Jakec, sicer tak razposajenček, nenavadno priden.

Cudovito!

Soseda mi pove isto o svoji Anici. Deklece je vse spremenjeno, odkar je vpisano v šolo. Prej je bila tako razposajena, zdaj pa?

Nobena jed ji ni prav, vsa je nekam preplašena, odkar je videla pri vpisovanju »hudo gospodičino«.

Ves drugačen pa je Pepček, ta mali mož brez strahu in napake. Sicer so mu večji fantje že desetkrat povedali, kako je v šoli hudo,

če navadimo že štiri- in petletne otroke, da kaj rišejo ali čečkajo z barvastimi svinčniki. Otrok naj tudi sešteva hiše, ljudi in opazuje na sprehodih prirodo. In čeprav so nam že do grla odveč različni in tisočera vprašanja — zakaj in kako —, moramo vendar pomisliti, da pomenijo odgovori na ta vprašanja duhovno rast naših otrok.

Slednjič še to: Prvi šolski dan je v prvih razredih brez dvoma zelo živahen. Na stotine stvari je treba urediti in razmisliti. Koliko želja, vprašanj, prošenj, tožb! Krog učiteljice ali učiteljev se gnetejo starši, odrasli bratje in sestre, tete. A kakor želi sedanja šola sodelovati z domom in ostati z njim v stikih, si prvi šolski dan le želijo učitelji in učiteljice, da bi bili z malčki čim prej sami. Čeprav je ta trenutek nevaren, saj gre marsikakemu začetniku ločitev od materinega krila prav hudo k srcu. Večkrat se oglasi jok in stok in nato traja precej časa, preden se mladi duhovci poležejo.

A če začne učiteljica prijetno pripovedovati: »Nekoč je bilo...«, potem izgine občutek praznote in osamljenosti, izgine strah in groza spritno šole. Otroške oči žarijo in slednjič se otroci prvi šolski dan čudijo le še zato, ker je bil ta dan — prekretek.

vendar ga to niti malo ne zanima. Večkrat s ponosom pove, da bo začel zdaj v šolo hoditi. Tako razvenijo v otrokovi duši različne strune, preden se odpro šolska vrata.

A jutro prvega šolskega dne je vendarle tudi za najbolj korajžnega otroka nekaj posebnega. »Člo fantiček, ki je sicer tako junaški... prav nečno vpraša mater: »Kajne, mama, da pojdeš z menoj?«

Mati seveda spremi malega šolskega novaka. Tedaj se izkaže, da so prišli drugi fantki — in tudi deklice — popolnoma sami v šolo. Zaradi teh se fantek svet opjunači, in to mu bolj zaleže kakor vse prigovarjanje matere. Ko se pa pridružijo še razni tovariši in tovarišice iger, ki bodo zdaj tudi v prvem razredu, je nenadoma videti šolske poslopje bolj prijazno.

Zato so pa starši tem bolj v skrbeh. Mnogoteri vprašanja se vsiljujejo, ki se nanje ne upajo odgovoriti. Ali se bo njih otrok privadil šoli? Le nič ne skrbite! Novi način poučevanja zelo olajša otroku učenje. Polagoma, a po načrtu se izvaja prehod iz svobode v domači hiši v resnobo šole.

Kaka domača priprava za pouk v šoli, ko začne otrok hoditi vanjo, ni prav nič koristna. Zatorej je bolje, da otroku pri prvih nalogah za šolo prav nič ne pomagamo. Dobro je pa,

Kislo zelje s svinjino in krompirjem

Razrežeš 25 dkg svinjine na kocke in puščiš, da se v svoji masti in s čebulo cvre. Dodáš 75 dkg kislega zelja, četrt litra belega vina ali jabolčnika in prav toliko vode ali juhe in dušiš zelje do mehkega; kakih 10 minut prej pa prideniš 2 do 3 kuhane rdeče pese, primešaš z osminko litra mleka, osoliš, dodaš kumine in nastrganega hrena in daš na mizo s krompirjem.

Mati v solzah

Nenavadno hudo je pretresla vest vse vaščane o smrti tako ljubelega ji sina. »Uboga mati!« se je slišalo iz ust vsakogar, ki je družino poznal. Res, uboga mati! Marsikatera druga bi vila roke, bi vpila in se jokala, kot bi ne mislila jenjati. Ali ta mati ni počenjala vsega tega. Ustrašila se je v prvem hipu kot vsaka druga, tudi jokala se je. Saj si vendar misliti ne moremo matere, ki je ne bi do skrajnosti prestrašila nenadna smrt otroka. Tudi tej materi je bilo hudo, da ji hujše biti ni moglo. Toda hitro se je otresla hudih izbruhov žalosti. Vedela je, da ves jok na bo oživel sina. Šla je iskat tolažbo tja, kjer je vir vse tolažbe, šla je k sv. maši in je prejela Tolažbo, ki hladi srčne rane in opira omahujoče v obupu. Da ste videli to mater! Ni tarnala in ne tožila. »Bog je že vedel, kaj je storil, je že tako najboljši prav.« Tako je odgovarjala ljudem, ki so ji izrekli sožalje.

Se nekaj je, kar ti je podpiralo glavo. Tvoj nenadoma umrlj sin je bil tako skrbno krščansko vzgojen, da nisi niti najmanj podvomila v njegovo čisto dušo, ki je odšla s tega sveta. Bil je otroško vesel, veren in pošten, da ga tudi sama smrt ni mogla preveč ustrašiti s svojo koso. Mati, ti si to vedela, zato ti kljub vsemu sije s tvojih lic božji mir.

Skrbi za obleko po modi - v teh časih?

Ali so dandanašnji važne besede o modi in ali so sploh umestne? Tako se nemara izprašujejo marsikake ženske, ki jim sedanji čas ugonablja živce s premnogimi, drugačnimi skrbmi. A prav v teh časih, ko je trda za denar in se je blago podražilo, je treba preudariti modne zadeve bolj kot kdaj koli. Predvsem je potrebno prebrskati omare in si ogledati stare obleke in jih primerjati z navodili sedanje mode. Marsikaj se da obrniti, prebarvati, prelikati, predrugačiti s kosom novega blaga. Sedanja moda je tako pestra, da dopušča vsakršne dodatke in našitke in prešitke. Če je ženska količkaj vešča šivanja in prikojevanja — in ženski je to že v krvi — si, bo znala po modi predelati obleko in plašč. Če pa nima ničesar, kar bi se dalo še uporabiti, si bo pa izbrala trpežno blago in si prikojila tako oblačilo, ki ne bo »poslednji glas mode«, ampak bo nekako od danes in večeraj skupaj. Saj je zmeraj poglavito pravilo mode to, da si najlepše oblečena v tisti obleki, ki ti najboljše pristojta. (Gl. sliko!)

Pravilna prehrana

Prehrana mora vsebovati različne, za življenje važne in potrebne snovi, ki jim pravimo snovi za gradnjo telesa; to so snovi, ki izpopolnjujejo tiste moči, ki jih telo izgublja. Take snovi so predvsem maščobe in ogljikovi hidrati. Nahajajo se v presnem maslu, v masti, v žitu in v slanini. Ogljikove hidrate dobimo v različnih sladkornih in škrobovih vrstah v žitu, kruhu, krompirju, mleku, sočivju in zelenjavi in v sadju. Snovi za gradnjo telesa so v prvi vrsti različne beljakovine. Beljakovine ne dobimo le v živalskih, ampak tudi v rastlinskih snoveh. Dobro uporabne beljakovine so v jajcih, v mleku, v krompirju, v žitu in v drobovju živali. Manj uporabne beljakovine so v kruhu, zelju, stročju, gobah itd. Preveč pa cenimo beljakovine v mesu in jajcih, zato je dobro, da so zdaj bolj upošteevane beljakovine v krompirju, kruhu in mleku. Snovi za gradnjo telesa dobimo tudi v rudniških, soleh, kakor v apnu, železnatih soleh, v fosforju in magneziji, ki so zlasti neobhodno potrebne za zgradbo krvnih in kostnih celic. Rudniške soli so v zelenjavi in v sadežih.

Mimo hranilnih snovi je naša telo potrebno dodatnih snovi, tako zvanih vitaminov. Šele vitamini omogočajo urejeno razvrstitev hranilnih snovi in njih popolno uporabo za telo. Razen tega pa ščitijo telo sprito marsikakih boleznih, zlasti nalezljivih boleznih. Španska bolezen je leta 1919 samo zato zahtevala toliko žrtev, ker so bili ljudje premalo hranjeni in niso vsebovali varovalnega vitamina, ki bi se bil uspešno boril zoper bolezen. Vitamine dobimo zlasti v listnati zelenjavi, v korenju, paradižnikih, v šipkovih jagodah, v borovnicah, pomarančah, limonah, mleku, v presnem maslu, v jajcih, v živalskem drobovju in v kvasu. Zatorej je treba pri kuhi paziti, da se vitamini ne napačno kuho (kot s predolgim vrenjem, po-

Odpusti mi, če moreš

Odpusti mi, če moreš, ti stotisočkrat izdana, z izdajstvom opljuvana materina ljubezen!

Moje oči so zastrte bile, blodile so po morju megle za lučjo. In niso se ozrle kvišku nanjo, ki je dan mojih dni, ki s svojo ubogo dlanjo, ranjeno do krvi, mi lomi trnje s poti.

Moja duša je slutila sonce pripeto na nebo, hrepenela je za njim med sence, v katerih je skrito bilo. A ni ga spoznala iz svoje moči, ko je obležala tam sredi noči in mraza, se je domislila obraza, ki je svetlejši od drugih ljudi.

Sedaj, ko se vracam nazaj, mi odpusti, če moreš, ti stotisočkrat izdana materina ljubezen!

grevanjem, dodatkom vode) ne uničijo. Če je le mogoče, naj pride na mizo vsak dan vsaj nekaj nekuhane zelenjave. Gospodinja mora v kuhinji paziti tudi na to, da se zelenjava do kraja izkoristi. Seveda je prilično, če krompir kar na debelo olupimo. A tik pod olupkom so najboljše hranilne snovi, ki naj pridejo v naš želodec, ne pa v pomije. Če ni časa za skrbno lupljenje, pa naj skuha v oblikih krompir. Olupljenega krompirja ne bi smeli nikdar kuhati, ampak le dušiti, ker se sicer beljakovina in škrob strdita. Če je kje navada, da prekuhajo ostanke, tedaj mora biti dodana zmeraj še kaka sveža snov, kaka zelenjava ali sočivje, tako da je vsa jed zdravo osvežena.

Dve lični jesenski obleki.

O vlaganju kumaric

Sedaj je najprikladnejši čas za vlaganje kumaric. Za družino, ki šteje pet članov, potrebujemo najmanj 4—5 velikih steklenic svežih, zelenih in malih kumaric. Na trgu jih dobimo že po nizki ceni.

Kumarice vlagam v kisu

Male trde kumarice operemo, osušimo in obrišemo s čisto krpo. Denemo jih v glinasto posodo, nekoliko potresemo s soljo in pustimo vsaj deset ur na hladnem prostoru. Najbolj važno pri vlaganju kumaric je koper (tudi »dileček« mu tukaj pravijo). Brez njega namreč ne dosežemo nikdar tako okusne jedi. Dileček dobimo sedaj na trgu, kolikor hočemo. Skuhamo kis in če je preveč močan, denemo na en liter kisa četrtilitro vode. Dobro ga prevremo in denemo na en liter kisa eno žlico soli, dodamo še nekoliko celega popra in kuhamo vse 10 minut. Kumarice denemo v veliko, široko steklenico, in sicer tako, da so tesno druga poleg druge.

Zložimo jih 5 cm visoko, nanje pa polagamo za pol centimetra svežega zelenega kopra (dilečka). Dno steklenice pokrijemo z listjem vinske trte. Kumarice vrstimo, dokler ni steklenica do tričetrt napolnjena. Zgoraj mora biti dileček Lovorovega lista ne smemo dati vmes, ker bi pokvaril dober okus, lahko pa denemo precej dosti olupljenih šalotk. Ko je steklenica že napolnjena, vlijemo na kumarice prekuhan in pohlajen kis. Da ostanajo kumarice na dnu, položimo nanje navzkriž 4 cm širok, upogljiv les, katerega poprej prekuhamo nekoliko v slani vodi. Končno zavežemo steklenico s pergamentom, ki smo ga poprej pustili nekoliko časa v gorki vodi. Kumarice shranimo na temnem, zračnem in hladnem prostoru. Ako imamo slučajno hladnilnico, jih shranimo tam, ker zdržijo tudi dolgo čez zimo.

Kislo zelje in jetrni cmoki

V 3 dkg masti daš 2 žlici sesekljan, čebule, da se zmehča, nato pa 75 dkg sesekljane kislega zelja, ki so v njem 3—4 na kocke razrezana jabolka. Priliješ do polovice posode vode, osoliš, dodaš malo kumine, dušiš zelje do mehkega in 20 minut prej prideniš še 3 surovih nastrganih krompirjev. Mimo tega narediš mehko testo iz 50 dkg moke, soli in četrt litra mleka, slednjič dodaš 12,5 dkg s strojčkom razrezanih govejih jeter, nato dajš z mokre deske z mokrim nožem majhne cmoke v vročo slano vodo. Ko plavajo na vrhu, so skuhani, neseš jih z zeljem na mizo in potreseš še z nastrganim hrenom.

MLADI SLOVENE

Nevihita

Po vročih poletnih dneh so se zgrnili na nebu črni oblaki. Zavel je močan veter, dvigal na cesti prah in dvije plesal z njim po zraku.

Metka je stala pri oknu in boječe gledala ven. »Očka,« je rekla, »gotovo bo nevihta.« »Seveda, bo,« je pritrdil oče. »Jaz se je že vnaprej veselil. Nevihta je za človeštvo pravi blagoslov.«

Metka ni mogla verjeti svojim ušesom. Da bi se kdo navduševal za nevihto — kaj takega pa še ne! Ob nevihti vendar tako strašno grmi na nebu in bliska se, da je grozno. Metka se je zmerom bala, da bo tresčilo v hišo in zadelo tudi njo do smrti.

Oče se je nasmehnil njeni bojazni in rekel: »Nikar se tako ne boji! Od tisoč strel komaj ena tresčji v to ali ono hišo, in če je človek previden, ostane vsoeno živ. Mi imamo vrh vsega na hiši strelovod in se nam strele res ni treba bati.« »Ah,« je odgovorila Metka, »pa čeprav je vse tako, kot praviš, bi jaz vendarle raje videla, da nikoli ne bi bilo te grde nevihte.«

Oče je molčal in ves zavzet opazoval bliske, ki so švigali po nebu. Bil je veličasten prizor. Potem je ramolko zažgelo in ulila se je ploha. Vmes pa je tulil vihar.

Metka se je vsa prestrašena skrila v temen kot in se ni upala ganiti.

Nevihita ni trajala dolgo. Ko je nehala deževati, je oče prijel Metko za roko in jo odvedel s seboj na vrt.

Tam se je Metki kmalu zjasnil obraz. Joj, kako lepo je dišalo vse okoli nje, kako čudovito so se lesketale cvetne čaše vrtnih rož!

»Poglej, očka,« je rekla, »kako je zdaj vse lepo! Davi pa so bile rože polne prahu in napol usahle.« »No, ali veš, odkod ta sprememba?« jo je vprašal oče.

»Od nevihte vendar,« je odgovorila Metka.

»Ali zdaj vidiš, da imamo tudi od nevihte koristi, čeprav se ti zdi strašna in grda? Zapani si: nikoli se ne smeš prenatgiti v svoji sodbi. Tudi človeka ne smemo presoati po njegovi zunanosti, ampak po njegovem srcu in njegovih dobrih delih.«

Metka si je očetove besede vtisnila v srce in se posej nikoli več ni bala nevihte. Saj je vedela, da po nvihti »onice« še enkrat lepše stije in rože še enkrat lepše cveto.

Vesten služabnik

Živel je kralj, ki bi rad dobil človeka, da bi mu zvesto služil vse življenje.

Poklical je k sebi svojega tajnika in mu naročil:

»Razglaš po deželi, da iščem človeka, ki bi hotel biti en sam dan pri meni v službi.«

Oglasila sta se dva. Kralj jima je izročil pleteno košaro in dva korca ter rekel:

»Vzemita to košaro in ta dva korca. Pojdita k vodnjaku. Zajemajta vodo s korcema in jo zlijajta v košaro.«

Ko sta odhajala, je še zaklical za njima:

»Zvečer pridem pogledat, kako sta svoje delo opravila.«

Delavca sta odšla k vodnjaku. Zajemala sta vodo in jo zlivala v košaro.

Prvemu delavcu je bilo tega dela, ki ni rodilo nobenega uspeha, kmalu dovolj. Rekel je tovarišu:

»Ali sva neumna, da sva ubogala kralja? Ali naj ves dan vlivava vodo v to raztrgano košaro?«

Tovariš ga je nejevolno zavrnil:

»Za svoje delo sva plačana in končati ga morava!«

Prvi delavec pa je ves jezen rekel:

»To je preneumno! Kralj naju ima za norca. Tu imaš moj korec! Jaz ne bom več delal.«

Prvi delavec je odšel, drugi pa je ostal na kraljevem dvoru do svoje smrti in dobro se mu je godilo.

Tebi, tujina...

Svojo bodkost sem izlival v peró, slišalo jo je večerno nebo.

Zvezde nebeške bridkost so spoznale, breze samotne so o njej šepetale.

Tebi, tujina, le tebi ni šla

moja pretežka bridkost do srca.

Janez Gorin, dijak, Mengeš.

Lov na kačo velikanko

Konec zgodbi

Na pujska plane kača — hop!
in prav široko zine.
Pečenka tolsta v žrelu ji
kar hipoma izgine.

Ko boben sita obleži
na tleh in se ne gane.
Tedaj pa hrabri lovec — hop!
iz skrivališča plane.

Brž kači z žepno rutico
trdó zaveže žrelo,
na rame si oprta jo
in nese v bližnje selo.

A spotoma še pipico
ji vtakne med čeljusti
in škodoželjno se reži:
»Poreden sem — odpusti!«

Zlat nauk v tej kratki zgodbi
med vrstami se skriva;
zapišite si ga v srce:
Potrebnost je škodljiva!

Nekaj drugih rešitev

Drago Završnik, dijak iz Gomilskega pri Braslovcah, je izfuhal nekoliko drugačen konec te zgodbe in priložil svoji rešitvi tudi dve imenitni sliki, ki ju je narisal sam. Njegova rešitev se glasi:

Če vedel bi al' slutil vsaj,
da strašna smrt ga čaka,
od groze naježila bi
se pač mu svinjska dlaka.

Tako pa slep in gluh ne vé,
kaj se mu približuje,
ne vé, da kača bliža se,
nje sikanja ne čuje.

Kot mignil bi — nenadoma
že kača ga pograbi.
Požreti pujska tolsteja
se ji prav nič ne gabi.

Obupno pujske brani se
in spušča glase tanke,
medtem pa leze zmerom bolj
tja v žrelo velikanke.

A čudo, glej — oteče vrat
brž kači velikanki.
Zdaj ona je privezana
na tej usodni zanki.

Na Kalvariji

Nad mano je križ
in sinje nebó,
pod mano pa ceste
v daljavo tekó.

Prijazno pozdravlja
me cerkvice z grička,
kapelica vabi
me sredi gozdíčka.

Lepo je po svetu,
še lepše doma:
tam roža se vsaka
mi gorko smehlja.

Olga Kuretova, Belgrad.

Sonce še sije

Sonce še sije, še ni zatonilo,
le za oblček temán se je skrilo;
kmalu se spet prikazalo nam bo
in posijalo čez plan in goro.

Name že žarke srebrne siplje,
v prsih srce mi veselo utriplje.
Oče nebeški, ti, Oče presveti,
daj, da še dolgo bom mogel jih zreti!

Zgodaj, še prej, ko nam v izbo posije,
moč čudodelno na zemljo razlije:
temo prežene, hlad pusti ogreje,
ljubko ves dan z višin se nam smeje.

Sonce še sije, še ni zatonilo,
le za oblček temán se je skrilo;
toplo nam sveti še, kot si doslej,
dušo in srce nam mrzlo ogreje!

Radmirski.

Pepček se boji vode

Pepček zjutraj pripoveduje materi:

»Mama, ali veš, kaj se mi je nočoj sanjalo? Da sem se s čolnom vozil po Blejskem jezeru in se je čoln prevrnil in sem jaz padel v vodo. — Kajne, mama, da se mi danes ni treba umiti?«

»Kaj bi s takimle frkolinom! Še za gosjega pastirja ga ne morem uporabiti.«

Mali brat je bil pogumen fant. Odločno je rekel starejšemu bratu:

»Ti kar ostani tukaj, jaz pa jo mahnem dalje v svet. Kar nič ne skrbi zame, se bom že kako pretotkel skozi zimo. Čez leto dni se vidiva!«

Starejši brat je naložil mlajšemu jabolko, kolikor jih je mogel nesti, in se s težkim srcem poslovil od njega.

Pritlikavi bratec je kolovratil križem krašem po svetu in iskal dela. A nikjer ga niso hoteli sprejeti v službo. Le tu in tam mu je usmiljena roka podarila kosček kruha, da ni umrl od glada.

Nekega večera je prišel do samotne kočice ob robu gozda. Ves premražen je stopil v kočico in ponižno prosil:

»Dobri ljudje, sprejmite me pod streho! V zameno vam dam vsa jabolka, ki jih nosim s seboj.«

Na beraškem ležišču v kotu bajte se je nekaj zganilo, a oglasil se ni nihče. Dečko je stopil bliže in zagledal pred seboj na tleh staro ženo, udrtih lic in žalostnih oči. Že na obrazu se ji je poznalo, da je lačna.

Dečku se je uboga žena zasmili. Pozabil je na svoje gorje in premišljeval, kako bi pomagal bolni starki. Hotel je zakuriti peč, da bi si starka najprej ogrela premrle ude. A zaman je iskal drv okoli bajte; našel ni niti polenčka. Stekel je v gozd in hitro nabral naročaj suhljadi. Zakuril je v peč in v bajti je kmalu postalo prijetno toplo. Spekel je jabolka in jih ponudil bolni starki. Tako sta si s skromno večerjo vsaj malo utešila glad.

Drugo jutro je dečko odšel v vas. Izprosil je pri dobrih ljudeh nekaj moka in masti za bolno staro ter ji skuhal teko koso.

Kar prijetno se je zdelo dečku v revni koči, le eno ga je motilo: starka je molčala od jutra do večera kot mutasta in ga nekam prestrašeno gledala. A kmalu se je tudi tega privadil. Bil je pre-

Veselo lovec naš — juhej! —
jo maha skoz puščavo.
Na vrvi kačo vleče zdaj,
z njo žel bo čast in slavo!

Po mojem pa je le bedak,
da muči se za kačo,
ko užival v miru bi lahko
pečeno svinjsko kračo.

Primož Vidal, dijak v Mengšu, pa je izfuhal takle konec:

Mirno je za grmom čakal
kačo hrabri lovec Jaka
in se hehetal pri sebi:
»Vrgla mi bo tisočaka!«

Pujsek zdajci je zacvilil,
lovca vrglo je na tla,
ves prestrašen zajecjal je:
»Kača pujska že ima!«

Ko pa se je ojunčil
in čez grm se tja ozrl,
kaj je videl, kaj je videl? —
Pujs njegov je kačo žrl!

Milan Fabjančič, učenec I. razr. mešč. šole v Senovem:

Že kača k njemu plazi se,
iz gobca sika vanj hud strup;
prašička strahopetnega
loteva se obup.

V rokah naš lovec nož drži,
spusti se s kačo v bridki boj.
»Joj, beži, reši se,« kriči,
»preljubi tolsti pujske moj!«

Kaj se potem zgodilo je?
Iz kače — glista je postala,
a ko se lovec zbudil je,
ga vohala je — miška mala.

Nadaljnje rešitve in imena nagajencev, ki jih bo določil žreb, objavimo prihodnjo nedeljo.

MLADA NJIVA

Brez Boga

Če ljubiš Jezusa, Gospoda,
je duša mirna in vesela,
z ljubezni žarom prepojena
kot biser je, kot ovčica bela.

A če si njega izgubila,
postaneš kamen, mrzel kamen;
ljubezni ni, ni več veselja —
pretežek ti postane jarem.

Olga Kuretova, Belgrad.

Tiskarski škrt

Nagajlvi tiskarski škrt nam je v prejšnji številki »Mladega Slovence« spet eno zagodel. Izpuštil je kar polovico besedila k slikama »Jožek in Janko«. Tako se zgodbi nekje na sredji konča, namesto na koncu. Izpuščeno besedilo v verzih k drugi sliki se glasi:

Janko jezen vrč pograbi:
»Boš že videl, kdo sem jaz!«
Mrzlo vodo pljuske zviška
Jošku skozi cev v obraz...

Prav primerno kaznovan je
Jožek: moker kakor miš.
»Slek, slek, slek,« se smeje Janko,
»če si jezen — še dobiš!«

Pomočnik šele v tem hipu
ves začuden se ozre:
skozi cev studenec teče...
Mar to coprnija je?

Ko pa vidi frkolina,
jasno mu postane vse.
Takšni danes so otroci!
V jezi mu vsa kri zavre.

Kar zaslužita, pošteno
da obema za slovo:
Jošku brco, krepko brco,
Janku puhne dim v oko...

Brat palček in brat velikan

1.

Revna delavska mati je dobila sinčka. Ko ga je prvič zagledala, je sklenila roke in prosila Boga:

»Ljubi Bog, daj, da bo fant zrasel v velikega moža! Jaz in moj mož sva majhna in ne moreva kaj prida delati. Daj, da bo najin sin velik, večji od drugih ljudi!«

Bog je uslišal materino prošnjo. Fant je rasel, tako hitro rasel, kakor ne raste noben drug človek. Kmalu je prerasel vse ljudi. Bil je raven in suh kot jelka. Oče in mati sta se žalostila od jutra do večera in majala z glavó:

»Le kaj bi s tem dolginom?! Kako, da nas je Bog tako kaznoval? Nihče ne bo maral takega dolgina v službo. Od lakote bo umrl, revež, ko naju več ne bo.«

Pa jima je Bog dal še drugega dečka. Ko ga je oče prvič zagledal, je iztegnil roke proti nebu in vzdihnil:

»Dobri Bog, usliši mojo ponižno prošnjo! Daj, da ta fant ne bo tako velik kot njegov brat. Rajši vidim, da je majhen kot palček.«

In res: mlajši sinko je rasel prav počasi. Ostal je majhen kot palček — v veliko žalost materino. A tudi očetu je bilo žal, da je prosil Boga za takega pritlikavca. Oba — oče in mati — sta izgubila veselje do dela. Od jutra do večera sta vzdihovala in tarnala:

»Kaj bo, kaj bo z najinima sinovoma? Prvi je velikan, drugi palček; nihče ni sposoben za delo. Boljše bi bilo, da se ne bi rodila!«

Bratca pa sta se imela zelo rada. Cutila sta, da ju starši ne marajo. Nekega dne je starejši bratec rekel mlajšemu:

»Doma sva staršem v samo žalost in škodo. Pojdiva po svetu sreče iskati!«

Rečeno — storjeno.

Kar na hitro sta se poslovila od staršev in odšla po svetu.

2.

Potovala sta ves dan in postala lačna. Potrkala sta na vrata kmečke hiše in prosila za delo. Gospodinja ju je pogledala od nog do glave in posmehljivo rekla:

»Kaj boste vidva, revčka! Eden je majhen kot palček, drugi velik kot cerkveni zvonik. Takšna delavca bi mi bila samo v napoto.«

»Veste kaj?« se je spomnil starejši brat. »Sadje vam obereva, če hočete. Jaz, ki sem velik, bom sadje trgat z drevesa, moj brat, ki je majhen, pa bo pobiral, kar bo padlo na tla.«

»No, pa poskusita!« je rekla gospodinja.

Brata sta se z veliko vnemo lotila dela. Starejši brat je z lahkoto dosegel sadje na najvišjih vejah, ne da bi splezal na lestev. Mlajši brat pa je pobiral sadje, ki je obležalo na tleh. V nekaj dneh je bilo sadje lepo obrabno in zloženo v shrambo.

Skopa gospodinja je bila na vso moč vesela s pridnimi delavcema, a tega ni hotela pokazati. Odslovila je brata z besedami:

»Tukaj imata košaro jabolok. To je vajino plačilo. Drugo leto pa se spet oglasita!«

Brata sta se lepo zahvalila za skromno plačilo in šla dalje. Povprašala sta za delo pri sosedu. Sosed je že vedel, kako skrbno in pridno sta obrabla sadje pri prvi hiši v vasi in rekel jima je, naj obereta sadje še na njegovem vrtu.

Brata sta tudi pri njem vestno dokončala svoje delo in dobila prav tako samo košaro jabolok namesto plačila.

Vest o marljivih bratih se je raznesla po vsej vasi. Kmetje so ju drug za drugim vabili, naj obereta sadje tudi pri njih.

Ko sta brata obrabla vse sadje v tej vasi, sta odpotovala dalje. Na vso moč ju je skrbelo, kako bosta preživela zimo. Z delom si nista prislужila drugega kot dve vrhani vreči jabolok, ki ju je starejši brat nosil na hrbtu. Varčevala sta z njimi, kolikor sta mogla, ker sta se bala hujših časov.

Nekega dne sta se ustavila pri veliki kmečki hiši v hribih. Gospodar je radevolje sprejel v službo starejšega brata, mlajšega pa je odklonil z besedami:

Has domači zdravnik

Živel, J. P. - Odgovoril vam bom v pismu. Toliko za danes. Našteli ste mi vzroke, z ogibljenosti vsega tega. Brezpogojno potrebna je vzdržnost za nekaj mesecev.

N. S. S. R. p. M.: Pred tremi leti ste imeli vnetje porenbrnice. Od takrat se vam dela na vratu bula, katere niste mogli pregnati z najrazličnejšimi mažami. Šele v bolnišnici so vam izvlekli gnoj iz bule. Zadnje mesece pa vam je bula spet narasla.

Mislím, da prav storite, če si daste pregledati pljuča. Zaradi bule same pa bo najbolj uspešno, če greste ponovno v bolnišnico, da vam spet izvlečejo gnoj. Lahko pa opravite to tudi pri najbližnjem zdravniku. Dobra, obilna hrana, sveži zrak, sonce — vse to vam bo pomagalo kmalu na noge.

Milica 82: Zgodaj ste izgubili mater. Mačeha je ravnala z vami po mačehovski in vam nalagala težka dela. V 13. letu starosti je vas začela boleti leva noga, kmalu za tem še desna. Bili ste samo enkrat pri zdravniku, ker niste imeli denarja. Pustili ste, da je šla bolezen svojo pot. Bolečine so ponehale, nog v kolkih niste mogli prav gibati. Vprašujete, če bi se dale noge po 9 letih še razgibati.

Sklepam, da ste imeli vnetje kolčnih sklepov, ki se pogosto pojavljajo pri otrocih od 4 do 14 leta iz različnih vzrokov: po poškodbah, okužbah, motnjah v delovanju žlez z notranjim izločenjem itd. Bolezen več ali manj razdene glavico stegenice. Večkrat se bolezen kljub temu, da jo ne zdravimo, povsem zadovoljivo konča. Tak primer ste tudi vi. Veliko se ne bo dalo več popraviti. Poizkusite pa še lahko. Obrnite se na strokovnjaka za ortopedijo.

Vibrafon: Zadnjič ste me prosili, da bi vam preskrbel na kak način 1200 din za nabavo tega pripomočka za poslušanje. Pri meni se je oglasila gospa, ki ima še nerabljen aparat in ga vam proda po zelo nizki ceni. Pišite, če ga boste kupili.

K. M. K.: Nos vam zateka. Od časa do časa se pojavijo bolj ali manj močne rdeče lise — sem in tja nekaj belih mozoljčkov. V notranjosti na koncu se pojavljajo neprestano mozoljčki. Če kaj broditte po nosu, se takoj krvavo vsekujejo. Radi bi zvedeli še moje mnenje.

Zvedeli ste že za vzroke, ki povzročajo to nevšečnost, zato jih ne bom ponavljal. Svetujem vam, da čim manj brskate po nosu. Nos si pa namažite znotraj z 1% belim praecipitativim mazilom.

D. A. B. p. B.: Že tretje leto vas boli noga v levem kolennem sklepu. Ugotovili so vam vnetje v kolku in vas zamavljali za dva meseca. Imate pa še vedno hude bolečine v kolku. Hodite izredno težko. Stari ste 40 let, mati dveh otrok. Sami se morate ukvarjati z malo kmetijo, ker je mož sezonski delavec.

Mislím, da ste prehitro obupali in zgubili potrpljenje. To je skoraj vedno pojav pri zamavanih bolnikih. Z rotiranjem z različnimi mažami si noge ne boste pozdravili. Baš nasprotno. Noga potrebuje počitka. Prav ta namen pa ima mavec. Nogo je treba napraviti negibno in jo razbremeniti. Pojdite znova v bolnišnico.

J. L. G.: 9 let starega sina imate, ki je pred 18 meseci prebolel otroško paralizo. Zdravil se je v Celju, Ljubljani in na zagrebški kliniki. Desno nogo si je ozdravil. Ne more pa dvigati desne roke od komolca naprej. Prepaj je sploh ni mogel dvigniti. Zdravi se z elektriziranjem in masiranjem. Vprašujete, če je to kakšno bolj učinkovito mazilo za masiranje kakor to, ki ga imate sedaj.

Mislím, da vam ni treba zdravljenja spreminjati. Da je na pravi poti, je znamenje to, ker se mu zdravje vrača — počasi sicer, kakor je to v teh primerih navadno, pa vendar vidgo. Ne smete pa izgubiti potrpljenja. Traja to še lahko dolgo. Ne eno, ne drugo ne škoduje, kakor si mislite. Z elektriziranjem in masiranjem krepí mišice.

S. M. J.: 20 let ste stari, akademik. Neprestano imate opraviti s svojim nosom. Skoraj vedno ste nahnodi. Bili ste že dvakrat operirani. Po operacijah se vam je stanje toliko popravilo, da zdaj lahko dihate skozi nos. Nahod pa je ostal.

Pojdite znova na pregled. Potrebno je ugotoviti, kaj je z vašimi obnosnimi in čelnimi votlinami. Pogosto je vnetje teh vzrok neprestanemu nahnodu. Lahko pa ga povzročajo vasomstorične motnje, oziroma živčevje. Zato govorijo tudi drugi znaki, ki jih navajate.

J. V. L. p. J. p. Lj.: 18 let ste stari. Dva meseca vas muči močan bel iztok. Bledi ste. Večkrat vam postane slabo. Na pregledu so vam priporočili okrepitev. Pijete železno vino. Zboljšanja pa ni.

Mením, da izvira vaša nevšečnost iz vašega telesnega ustroja. Navadno so v tem primeru prebavila, zlasti želodec, ki jih je treba v prvi vrsti spraviti v red. To pa dosežete z okrepitvijo, kakor so vam že povedali in svetovali. Zdravo tečno hrano, sonce, zrak, hribo, to je za vas. Če ne dosežete uspeha kar čez noč, ne izgubite potrpljenja! Prepogosto izpiranje navadno več škoduje kot koristi. Hypermanganove kopeli so dobre, ker preženejo neprijeten duh.

Z. Z. P.: Trdovrtnim ljudem je res težko pomagati. Vaš primer je vprašanje vaše vesti. Vidim pa, da se iz vaših padcev in zablod niste naučili ničesar. Mašite si ušesa, zatiskate oči, da ne bi ničesar slišali in videli. Mislíte, da bo v zakonu vse lepo in dobro, da boste pozabili na vse. Bodite toliko pošteni, priznajte mu vse, ne spravljajte še njega v nesrečo! Sicer si boste ustvaril pekel.

Pravni nasveti

Taksa od kupne pogodbe. L. K. G. — Kupili ste posestvo s pripadajočim gospodarskim orodjem in vprašate, ali boste morali tudi od kupljenih premičnin plačati takeo in kakšno. — Gospodarska orodja, ki ste ga kupili s posestvom vred, ni premičnina ampak priključna posestva. Priključne se v tem primeru smatrajo za nepremičnine in boste od vsega plačali nepremičninske takso. Državna taksa znaša sedaj 6% od vrednosti, banovinska, ki jo boste morali seveda tudi plačati, pa 2%. Takso je treba plačati v 15 dneh od sklepa pogodbe, sicer Vas davčna oblast lahko kaznuje. Glede listin o pogodbah in zemljiško-knjižnem prenosu se obrnite na notarija, ki vam je delal pogodbo in ki Vas o tem še ni obvestil.

Solanje v Nemčiji. J. G. — Obrnite se na Narodno banko, ki ima tudi v Ljubljani svojo podružnico in prosite, da Vas seznaní s predpisi o pošiljanju denarja v Nemčijo.

Prodaja zemljišča v Italiji. G. J. — Lahko izstavite pooblastilo drugi osebi, da proda Vaše posestvo v Italiji. Podpis na pooblastilu dajte overiti pri sodišču ali pa pri notariju. Tako pooblastilo bo veljalo tudi v Italiji. Po konvenciji, ki sta jo sklenili naša država in Italija, za privatne listine, izdane na ozemlju ene države, ki so overovljene od pristojne oblasti ali javnega notarija, ni treba diplomatike ali konzularne overovitve, če se rabijo v drugi državi. Taksa za pooblastilo znaša 20 dinarjev. Kakšno se takse od kupne pogodbe v Italiji, vprašajte pri italijanskem konzulatu.

Zgradina od prosvetnega doma. J. K. — Ker stanuje v prosvetnem domu obrtnik, ste dolžni plačevati zgradarino.

Trgovska akademija. P. I. — Trgovska akademija odgovarja izobrazbi popolne srednje šole in daje šolsko kvalifikacijo za zvanja, ki se razporejajo od IX. do vštete V. položaje skupine uradniškega zakona. Absolventi z opravljenim završnim izpitom imajo pravico do vojaškega 9-mesečnega roka, če opravijo v tem roku izpit za rezervnega podporočnika ali za rezervnega nižjega vojaškega uradnika. Napredovanje v rezervni vojski ureja zakon o ustroju vojske in morarice. Razpravljanje o možnosti zaposlitve pa ne spada v naš delokrog.

Samostojno opravljanje trgovinske obrti. A. G. Š. — Deklica, ki je dovršila štiri razrede meščanske šole, bo morala biti vsaj eno leto zaposlena v trgovini, da bo imela predpisano izobrazbo za izvrševanje trgovinske obrti. Dvorništi štiri razrede meščanske šole namreč nadomeščajo učni rok in eno leto zaposlitve. Brez te šolske izobrazbe bi se morala učiti v trgovini dve leti, najmanj dve leti pa bi morala biti zaposlena kot pomočnica. Dovoljenje za samostojno izvrševanje obrti pa bo mogla dobiti, ko bo polnoletna. t. j. 21 let stara ali vsaj proglašena za polnoletno, kar se more zgoditi z 20. leti starosti. Vee te in druge predpise najdete v zakonu o obrtih z dne 5. novembra 1931.

Uračunavanje kadrovskega roka za pokojnino. L. M. — Iz Vašega pisma izhaja, da ste bili vpokojeni 1. januarja 1923. Takrat pa še ni veljal uradni zakon iz leta 1923, niti sedanji iz leta 1931. Zato se Vi ne morete sklicevati na predpise teh zakonov, kakor tudi ne na odločbo državnega sveta, ki smo jo omenili v odgovoru dne 18. avgusta t. l. Vaš vpokojitveni dekret je pristojno oblastvo izdalo po predpisi, ki so veljali ob času Vaše vpokojitve. Če so morda sedanji predpisi ugodnejši, se ne morejo uporabiti za Vaš primer.

ODREZITE

SLOVENEČ SVETOVALEC

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek.

'Slovenec' 1. septembra 1940

poročni list, potrdilo občine ali duhovne oblasti, da do dneva, ko je mož izginil, ni bila ločena, kratke iste ali izveleče iz rojstne knjige za otroke in potrdilo o državljanstvu. Priložiti bi morali tudi mrlški list, ki ga pa seveda ne morete dobiti, dokler se mož ne proglasi za mrtvega, odoeno dokler ne najdejo njegovega trupla. Zato pa ga nadomestite z drugimi dokazi, iz katerih se bo dalo verjetno sklepati na možovo smrt, n. pr. izjavo zdravnika, da mož ni mogel več kot 50 korakov hoditi, izjave priči, iz katerih bo posneti, da je mož moral zabresti v reko in utoniti itd. Morda bo oblastna uprava pokojninskega fonda taka dokazila smatrala za zadosten dokaz, da je mož umrl. Na vsak način pa vam bo vsaj sporočila, kaj vam je storiti. Prošnja in priloge so takse proste. — Do kakšnih drugih prejemkov nimate pravice. Ker mož službe ni zapustil po lastni krivdi, mu služba sicer ni prešla, vendar aktivnih prejemkov ne morete dobiti, ker delavski pravilnik določa, da ima delavec pravico na delo samo za dejansko izvršeno delo. Izjema je samo plačani letni odmor. Mož je bil v bolnišnici staležu in je prejemal hranarino. Ker je hranarina izključno vezana na osebo bolnika, je žena ne more dobiti. O kakšni renti tudi ne more biti govora, ker se mož ni poskočoval, odoeno umrl v službi ali pri delu. O odškodninskem zahtevku napravim bolnišniški organom, odoeno državi, bi se dalo razpravljati le, če bi se moglo dokazati, da je vsled malomarnosti teh mož izgubil življenje.

Zapuščen mož. I. N. P. — Mož je dolžan, da vzdržuje svojo ženo. Če pa je mož star in bolehen, pa mu žena ne nudi potrebne pomoči, potem mora mož pač najprej za sebe samega poskrbeti. Zato lahko tudi proda svojo polovico posestva in gre v zavod. Zagrozite ženi, da se boste ločili in šli proč, morda se bo potem premislila in storila za vas, kar vam bo delalo znosnejše življenje doma.

Račun pravnega zastopnika. S. L. — Če ste najeli pravnega zastopnika, ste dolžni, da mu poravnate narasle stroške. Če ste si preskrbeli ubožno spričevalo, ste bili potem pač oproščeni plačanja takse. Le če bi sodišče na vašo prošnjo vam postavilo pravnega zastopnika kot zastopnika revnih, potem ne bi bili dolžni njega plačati, dokler se vaše premoženjske razmere ne bi bistveno spremenile. — Če se vam zdijo zaračunjeni stroški pretirani, potem predlagajte pri sodišču, kjer je pravda tekla, da sodišče odmeri višino pravnih stroškov vašega zastopnika.

Brez matere. J. S. L. — Z desetim leti vas je vzela na posestvo teta brez otrok in vam obljubila, da vam bo zapustila grunt, če boste pri njej delali. Do 14. leta ste hodili v šolo, nato pa do 21. leta delali na posestvu in ste zdaj pri vojakih. Vprašate, kako bi si zavarovali, da bo teta izpolnila obljubo, odoeno, da ne izgubite zaslužka za svoje delo. — Prosite teto, da napravi pred notarjem darilno pogodbo v obljubljenem smislu. Če teta tega ne bi hotela in bi posestvo drugemu izročila, potem bi mogli iz naslova obogatitve zahtevati od vaše tete tudi še za 30 let nazaj odškodnino za svoj trud in delo, ki ste jo vložili v tetino posestvo z ozirom na ustmeno dano obljubo.

Nepoštena. Z. Z. — Zakonolomstvo je kaznivo z zaporom do enega leta. Postopek se mora povesti tako nasproti ženi kakor tudi za peljivca. Tožbo se mora vložiti tekom treh mesecev, računajoč od dne, ko je ogojufani zakonski drug zvedel za kaznivo dejanje in za storilca. Če se ženska ne opredeli, ni mogoče zahtevati, da se kaznuje samo zapeljivec, pač pa se mora kazenski pregon predlagati proti obojema.

Zdravniška pomoč otrok poročene delavke. V. M. K. K. — Žena državnega upokojenca, ki je kot delavka zavarovana pri OUZD, ima pravico do brezplačnega zdravljenja pri OUZD le za svojo lastno osebo. Za vzdrževanje otrok je po postavi dolžan skrbeti oče. Zato se otroci ne morejo smatrati, da so brez sredstev in njih zdravljenje ne gre na račun OUZD, pač pa je dolžan oče, da jim preskrbi zdravniško pomoč.

Nesrečen zakonik. A. B. — Vaša prijateljica je v ženski lahkomišljenosti poročila po starokatoliškem obredu moža, čigar prvi po katoliškem obredu sklenjen zakon je ločen in mu prva žena še živi. Takoj po poroki je možu dajala vse svoje prihranke, s katerimi je mož plačeval svoje dolge in se s tem zopet postavila na noge. Kljub temu pa je z ženo surov in ji grozil, da jo bo zapodil iz hiše, ker da ni nič njenega. Vprašate, če je ta zakon veljaven in kako bi dobila ženo vrnan svoj denar. — Če je vaša prijateljica svojemu možu denar darovala, ga ne more več zahtevati nazaj. Če mu pa je denar dajala z namenom, da ji bo zato kot mož dajal potrebno oskrbo za življenje, potem bi mogla vse to terjati nazaj, čim preste ta življenjska skupnost. Dokler

Živinozdravnik

»Pika« kokušjega jezika. A. J. K. — Pred kratkim je prišla »zdraviti« ena vaših kokuš. Dali ste ji česno in olja, toda brez uspeha. Neshi ste jo nato neki ženski, ki je kokuš odrla »piko«. Toda tudi tedaj se stanje kokuši ni zboljšalo. Kokuš ste zaklali in pri pregledu opazili, da je vsa okolica kljuna otečena, v žrelu in na dnu kljuna pa ste opazili gnoj. Mislíte, da je nastalo zastrupljenje pri odiranju »pike«. Želite pojasnila o tej zadevi.

— »Pika« kokušjega jezika ni samostojna bolezen, ampak le spremljajoči znak kokušje kžne bolezni — perutninske davice ali difterije. Pri milihšjih oblikah davice se pojavljajo na jeziku belorumenne lise, pokrite z mehkejšo ali tršo sirasto maso, ki se na zraku posuši in tvori nekak rožen oklep jezika, kar naše gospodinjice nazivajo »pika« ali pa tudi »kikac«.

Razen spremembe na jeziku pa se pojavljajo naslage tudi v grlu in sapniku, kar povzroča neke glasove, katere vi nazivate »starnanje«. Bolezen se pojavlja v mesecih od oktobra do februarja, letošnje slabo vreme pa jo je priključilo malo prej. Izgleda, da je samo v Sloveniji razširjena navada, da gospodinjice odirajo kokuš »piko« z iglami. Omenjena operacija je popolnoma nepotrebno mučenje živali. Če hočete »piko« preprečiti, dajte kokuši cepiti proti difteriji. Ko se pa »pika« že pojavi, vlijte oboleli kokuš večkrat olja v kljun, pa bo »pika« sama brez vaše pomoči in igle izginila. Jezik in grlo lahko mažete tudi z 10% raztopino joda v glicerinu. Ker je pika, oziroma davica nalezljiva bolezen, je potrebno bolne živali odstraniti od zdravih, kurnico pa dobro očistiti in razkužiti z vrelim lugom.

Kožna bolezen mačk. R. S. G. — V vašem kraju je mačke napadla neka nalezljiva bolezen, ki ima sledeče znake: po šapah med prsti, kakor tudi po vsem životu se pojavljajo gobjice, ki zelo srbijo. Žival se stalno praska in kljub dobremu apetitu vidno hujša, dokler

Vsak ne more v zdravilišče

ali vsak mora paziti na zdravje in doma piti vsaj mesec dni našo prirodno mineralno vodo, ki je obenem tudi zdravilo za mnoge bolezni srca, ledvic, želodca, jeter, žolča, razne katare in čiščenje krvi ter normalizira delovanje notranjih žlez in živcev

ono z rdečimi srci!

živi moževa prva žena, se ni mogel po naših postaval veljavno ponovno poročiti. Predlagajte pri okrožnem sodišču postopek, da se vaš zakon izreče za neveljavnega in boste potem mogli zahtevati tudi povračilo možu izdane denarja.

Ponesrečen na orožnih vajah. M. M. C. — Kot vdova na orožnih vajah ponesrečena moža ne morete zahtevati vdovske rente od OUZD, čeprav je bil vaš mož pred vpoklicem skozi 5 let zavarovan pri OUZD.

Vzreja zakonskih otrok. J. Fr. L. — Čeprav zakon med vašim sinom in njegovo ženo ni sodno ločen, vendar pa oba zakonca ločeno živita, bo glede vzreje njunih zakonskih otrok moralo odločati varstveno sodišče, v kolikor se roditelja sama ne moreta sporazumeti. V inozemstvu odsoten sin lahko pooblasti svojega očeta, da pokrene pri varstvenem sodišču postopek, komu izmed staršev naj pripadejo otroci. Vzdrževanje otrok pa je v vsakem primeru dolžnost očeta.

Davčni nasveti

Igralne karte. U. J. Z. — Organ finančne kontrole je našel pri vas igralne karte, ki pa niso vaše, pač pa jih je pri vas pustil neki gost. Ta gost trdi, da so karte bile svojčas zigosane, da pa se je žig ob dolgoletni uporabi zbrisal. Organ finančne kontrole je sestavljen iz zapisnik in vam karte vzel. Vprašujete, če boste res kaznovani kljub temu, da karte niso vaše last, kakor to trdi organ finančne kontrole.

Vsako edinicno igralnih kart je treba dati žigosati pri pristojni carinarnici, oziroma potom pristojnega oddelka finančne kontrole in pri žigosanju plačati takso po tar. post. 236. zakona o taksah v znesku 50 din. Po pripombi t. k tej tar. post. se kaznujejo vsi oni, pri katerih se najdejo nežigosane igralne karte poleg redne takse še s petkratnim iznosom te takse. Kaznuje pa se vsakdo, ki nežigosane igralne karte nabavlja, jih ima v posesti, jih ponuja naprodaj ali prodaja drugemu ali kako drugače razširja ali se prizadeva razširjati jih. Poleg petkratne kazni je treba plačati še takso za razsodbo po tar. post. 229. zakona o taksah v znesku 50 din. Skupna kazen za edinicno igralnih kart znaša torej 50 + 250 + 50 = 350 din. Iz tega vidite, da zagovor, da karte niso vaše last, ne bo držal, ker je za krivdo in kaznivost dovolj, da ste imeli karte v posesti in da so se pri vas našle. Pač pa ne boste kaznovani v primeru, da so karte res bile žigosane. V to svrhu stopite na pristojno davčno upravo, ki je pristojna o tem razsojati in poskušajte na neki način dokazati, da so karte žigane.

Darilna taksa. A. P. H. — Odgovor v »Slovenec« z dne 29. junija 1940 vam ni bil usen v toliko, ker ne veste, ali se dotični račun nanaša le na darilno pogodbo med možem in ženo ali pa tudi na darilne pogodbe med drugimi osebami. Zeleli bi namreč svojo hišo podariti svoji dolgoletni zvesti gospodinjici, pa ne veste, kako bo z darilno takso.

Višina darilne takse je odvisna od vrednosti darovane imovine in od sorodstvenega razmerja med darovalcem in obdarovancem. Zato velja gornji odgovor le za darilno pogodbo med možem in ženo. Pri vas bo procent darilne takse večji, ker s svojo gospodinjico najbrž niste v nikakem sorodstvenem razmerju, odoeno ste vsaj v daljšem sorodstvenem razmerju. Višine darilne takse vam ne moremo povedati, ker nam niste poslali potrebnih podatkov. Sporočite nam karadi tega: 1. če obstoji eventualno med vami in vašo gospodinjico kakor sorodstveno razmerje in kakšno; 2. koliko znaša približno komata vrednost posestva, oziroma hiše, ki jo mislite darovati gospodinjici; 3. koliko znaša približno čista vrednost tega posestva (po odbitku eventualnih dolgov, služnosti itd.); 4. koliko je približna vrednost premičnin, ki jih boste s posestvom vred darovali gospodinjici. Po teh podatkih vam bomo točno izračunali višino darilne takse.

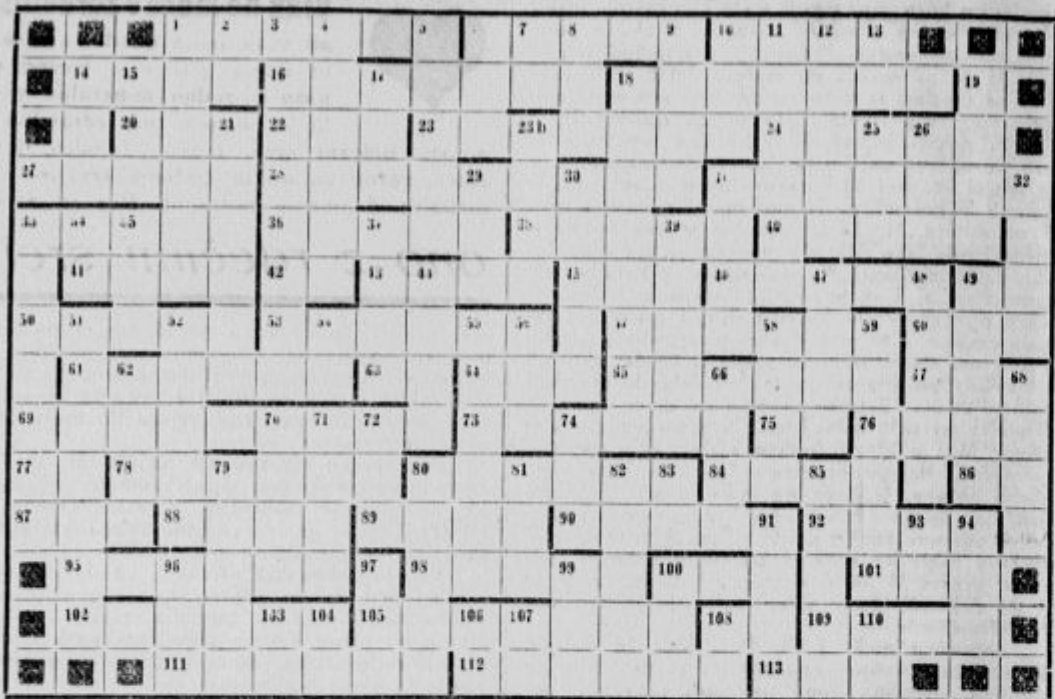
končno ne pogine. Doslej vam je poginilo že šest mačk, sedma je tudi že obolela. Želite zvedeti sredstvo, s katerim bi bolezen zaustavili, oziroma preprečili. — Vaše mačke imajo garje, katerih pa ni mogoče zdraviti z domačimi zdravili. Najboljše storite, da se obrnete na veterinarja, ki vam bo predpisal učinkovito mast ter vam dal vsa potrebna navodila. V kolikor ne bi mogli pravočasno dobiti veterinarja, poskusite napraviti mast iz kuminovega olja in svinjske masti. 5 g kuminovega olja zmešajte s 100 g svinjske masti. Za vas bo enostavnejše, če si daste v lekarni narediti omenjeno mast. S to mastjo mažite dnevno mucka po spremeni delih kože. Ker je bolezen nalezljiva, pazite, da oboleli maček ne bo prišel v stik z ostalimi zdravimi mačkami.

Naš mucek. Z. M. Lj. — Vašega mucka že en teden bolj zadnja desna tačka. Na nogi ne opazate nikake otekline niti ugriža, vendar je bolečina tako močna da mucek kar vpíje in renči, kadar se kdo po nerodnosti dotakne noge. Na nogico ne more stopiti in jo drži večinoma skrčeno. Prve dneve ste dajali mrzle obkladke, toda brez uspeha. Zdi se vam, da ga še bolj boli kakor prej. Po vašem opisu soče, gre tu najbrž za prelom kosti ali pa mogoče za izpahnenje. Verjetnejše je prelom kosti. Najboljše storite, da daste mucka pregledati, ker le na podlagi točne in sigurne razpoznave je mogoče predpisati način zdravljenja.

Grobnice in smenenike
kamnoseško stavbna, cerkvena
dela izvršuje po nizkih cenah
kamnoseško kiparsko podjetje
FRANJO KUNOVAR
pokopališče Sv. Križ-Ljubljana
telefon 49-08

Križanka

Vodoravno: 1. Najznamenitejša slovenska božja pot. 6. Likovni umetnik. 10. Zavitek. 14. Stenska zidna prevleka. 16. Domača stara priprava za sejanje žita, okrogla lopatka. 18. Mož, ki ima plemenit prostovoljen poklic. 20. Vinska trta, sladkorno drevesce. 22. Druga beseda za strast. 23. Nabrušena stran rezila, končavost. 24. Drag naslov; mila, draga. 27. Propagandno sredstvo; Angleži ga imajo radi. 28. Vrsta športa, telesno vežbanje, učni predmet. 31. Svetnik, ki je najbolj v častih pri otrocih. 33. Slovenski slikar. 36. Stajerska oblika imena Ančka. 38. Kriminalni primer med pticami (ptica, ki ima kleptomanijo). 40. Čula, torba iz blaga. 41. Posebne vrste barve. 42. Izraz pri smehu. 43. Prvi zakrament, ki človek prejme. 45. Žensko krstno ime. 46. Grm, ki daje okusen sad in palice, ki novo mašo pojejo. 49. Kratica besede »Slovenec«. 50. Mirovati, počivati, biti v nezavednem stanju. 53. Mesto v zasedenem ozemlju, slovitno po živorebrnem rudniku. 57. Premožen, bogat. 60. Poje, poučuje. 61. Ime mnogih slovenskih krajev; najbolj znano je »pri Jelšah«. 63. Prvi dve črki v abecedi. 64. Pogosto žensko krstno ime. 65. Drva klati, sekati; ubrizgati varnostni tek proti boleznim. 67. Zelo blizu, poleg. 69. Plemiški okrasek na čeladah. 73. Ravno polje, ravnina. 75. Besedica, ki jo rabimo pri karanju. 76. Suha trava, živinska krma. 77. Veznik. 78. Prva številka. 80. Beraška torba, malha. 84. Barjansko kurivo, kurivo iz skrepelih skladov trsa in trave. 86. Stara oblika pogojnega veznika. 87. Bliznji sorodnik. 89. Ganglova drama. 88. Vzvišen prostor za igre, nastope. 89. Navsezgodaj. 90. Neprijeten duh. 92. Druga beseda za škodo, nerodno ravnanje. 95. Vrsta davščine na uvoženo blago. 98. Priprava za plovbo z vetrom. 100. Vprašalnica po osebi. 101. Naplačilo. 102. Grd, neprijeten, oduren. 103. Začiniti s kuhinjsko začimbo. 108. Kratica za »blazen«. 109. Divja zver, pogosta v velikih gozdovih in ostrih zimah; tudi nadloga. 111. Lepo južno pesniško drevo. 112. Pihati, z vetrom čistiti žito. 113. Domača perutnina; pridevek domišljave in omejene »frajle«.

Navpično: 1. Slovenski ameriški misionar, škof. 2. Žito, ki ima zelo visoko steblo. 3. Rimski vojskovodja, svetnik, mučenik, patron lovcev, god ima 20. septembra. 4. Domača povrtnina, kuhinjsko zelišče. 5. Mož, ki ima samo eno oko, je... 6. Kuhinjska začimba; je umeten ali vinski... 7. Začetni črki imena in priimka slovenskega pisatelja (Podobe iz sanj, Moje življenje, Kralj na Betajonju itd.). 8. Dvojina, dvojica, sames in samica. 9. Telesna poškodba. 10. Žuželka z žalom. 11. Del jedilnega priborja. 12. Južno drevo, simbol miru, Gregorčičeva pesem. 13. Oblika glagola biti, obstoja. 14. Družinski poglavar. 15. Kratice za »pošta, telegram, telefon«. 17. Vzdig na vodni površini; radijska postaja ima svoj... 18. Domača močnata jed. 19. Pijača, ki jo kuhamo iz uvoženega sadeža in je zato dokaj dražja. 21. Ptič z neprijetnim glasom. 23. b. Oddaljenejši sorodnik. 25. Prebivališče čebelnega roja. 26. Politično-upravna oseba pri nas. 29. Manjše naselje. 30. Ljuba, mila; tudi ime za kraško kotlino, dolino. 31. Kar ni veliko. 32. Novo ljubljansko pokopališko poslopje, mrtvašnica. 33. Sivar, ki prinaša dnevne novice in ki jo noben izobražen človek ne more pogrešati. 34. Ploskovna mera.

35. Razkranjanje železa pod vplivom mokrote in zraka. 37. Ribje jajčce. 39. Težka stvar, stavbni material. 44. Vodna žival. 47. Priprava za presejanje. 48. Domača vrtna cvetlica v raznih barvah. 49. Pesniški izraz za »spi, sanja«. 51. Najboljše žito. 52. Na skrivoma, potihoma. 54. Pravi, reče. 55. Spomladaj vsejano žito. 56. Žensko ime kot pri 45. vod. 58. Božja kapljica, ki ima mnogo sovražnikov, a še več prijateljev. 59. Kraška reka ponikalnica, ki se pri Devinu izliva v morje. 62. Tanka kožica; sladkovodna riba. 66. Krmiljenje živine na prostem, pasenje. 68. Vprašalnica po načinu. 70. Čigav? — Odgovori po ženskem spolu. 71. Ribje jajčce. 72. Slovenski vladarski naslov. 74. Manjše naselje. 79. Zapustiti prostor, izprazniti mesto, stran iti. 80. Neresnična pripoved, vrsta proze. 81. Velika lesena posoda s čepom. 82. Večja skupnost snovi, nakupinjenje. 83. Ploskovna enota. 85. Tanka vlakna za tkanje; znanstvena sestavina organizma. 91. Ima precejšnjo mero; vsota ali stvar, ki sem jo dolžan. 93. Ploskovna enota. 94. Ščipajoča vodna žival. 96. Nasilen odvzem tuje imovine. 97. Vrsta maščobe. 99. Prebivališče blaženih. 100. Morska žival, ki živi v severnih morjih. 103. Števniki. 104. Nikalnica. 106. Kratica moškega krstnega imena (Ivan). 107. Povratno osebni zaimek. 108. Pogojniki. 110. Del kolosa.

Rešitev nedeljske križanke

Vodoravno: 1. Mrk — 4. Som — 6. Vrt — 8. Bit — 9. Kapa — 10. Okop — 12. Srna — 13. Skat — 15. Laina — 17. Stava — 18. Gal — 20. Baurok — 22. Natak — 24. Jena — 25. Aden — 27. Ak — 28. Vi — 29. Zama — 32. Omiš — 34. Jug — 35. Mir — 36. Zarek — 37. Živ — 38. Lim — 40. Taka — 41. Očak — 43. Um — 44. Li — 45. Jeta — 48. Obet — 50. Taraboš — 52. Sinaj — 55. Jar — 58. Unija — 61. Atala — 64. Hera — 65. Isar — 66. Mira — 68. Učen — 69. Jež — 70. Pad — 71. Lak — 72. Rak.

Navpično: 2. Rvanje — 3. Krpan — 4. Sikst — 5. Otokar — 7. Ta — 8. Bo — 9. Kra — 11. Pav — 12. Sla — 14. Tak — 16. Agata — 17. Sloka — 19. Ara — 20. Ban — 21. Kad — 22. Nekaj — 23. Revir — 24. Jaz — 26. Nis — 30. Mužik — 31. Agata — 32. Omelo — 33. Mikč — 37. Zamet — 39. Males — 40. Tuj — 42. Kit — 46. Čas — 47. Arija — 48. Obara — 49. Boj — 51. Ana — 53. Duh — 54. Sirija — 56. Zaseda — 57. Car — 59. Nem — 60. Jarek — 62. Tičar — 63. Lan — 67. A. ž. — 68. Uo.

Zlogovnica

Sestavek iz slogov: ca, dij, din, e, e, e, e, gi, jo, ka, les, li, ljub, ma, me, mil, no, se, stven, ti, ve, zav — besede sledečega pomena: staroslovanski bog, mesto v Južni Srbiji, moško krstno ime, kraj v zgornji Savinjski dolini, svetopisemska oseba, biten del rastline, samoroden, poseben, na zunaj izražati žalost, staro moško ime, južina.

Prve črke dobljenih besed povedo ljubljanske gospodarske ustanove, zadnje črke pa našo domovino.

TEHNIKA

Izdelava granat za protiletalske topove

Pri izdelavi streliva, posebno kar tiče streliva za topove srednjega in malega kalibra, je važna produkcija v masen, posebno še, ker predstavlja toliko težje rešljiv problem, ker morajo biti posamezni naboji zelo točno izdelani.

Lepo sliko, kakšne količine streliva se porabi v resnih slučajih, nam dajejo podatki, ki so jih objavili Američani, po katerih so postreljali samo v bitki za St. Michiel čez milijon artilerijskih nabojev. Ta potrošnja pa zahteva tudi primerno hitro in kolidno močjo poceni izdelavo nabojev. Države, kakor Anglija, biva Francija in Združene države Amerike, so izdelavo poverile zasebni industriji. Pri tem so dale podjetnikom proste roke, po kakšnem načinu izdelujejo izstrelke, pridržali so si pa pravico, da s svojimi uradi (v Angliji je poseben oddelek za industrijska podjetja, ki pripada vojnemu ministertvu; v Franciji vojni ministertvo in v Angliji »Arsenal (Frankford)«) vzdržujejo stalno kontrolo nad podjetji, ki izdelujejo strelivo, skrbijo pa obenem tudi za to, da »eznanijo podjetja z vsemi novostmi na tem področju.

Decentralizacija v izdelovanju streljiva ima za posamezne države to veliko prednost, da v slučaju spopada zračni napadi ali pa tudi napadi na zemlji ne uničijo naenkrat vseh tvornic za strelivo, ki so raztresene po vsej državi. Iz istega razloga je treba tudi pri organizaciji dela v vsaki posamezni delavnici paziti na to, da v slučaju, če je eden stroj uničen, ne zastane delo v vsej delavnici, obenem pa morajo biti stroji takšni, da jim lahko strežejo tudi delavci, ki niso bili posebej izveščani ravno v ta namen.

Lep primer za izdelavo nabojev je izdelava nabojev 94 centimeterskega kalibra za angleške protiletalske topove z angleško oznako QF (quick fire — hitri ogenj). Pri tem streljivu so glavni sestavni deli naboja združeni v en sam komad, ker je samo na ta način mogoče doseči potrebno, dovolj veliko brzino streljanja.

Glavni deli naboja so izstrelak, tulec, vžigalna glava in vžigalna kapica na dnu tulca. Vsak od teh delov zase mora biti skrbno izdelan, tako da se točno skida z drugim pripadajočimi deli, ki se izdelujejo na drugih strojih.

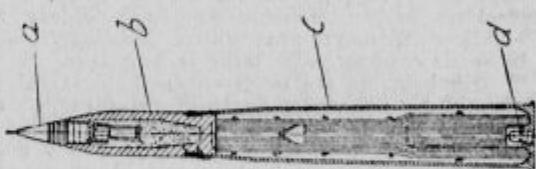
Vžigalna kapica je tako izdelana, da ob eksploziji streljiva zapre posbena kroglica dolni izhod. Tako so preprečene poškodbe na zaključku topa.

Tulec se polni lahko različno: »Polno polnjenje« ima naboj, ki je pripravljen za vojno uporabo, dočim imajo naboji, ki so določeni za vežbanje tako imenovano »reducirano polnjenje«.

Vžigalne glave granat se izdelujejo velikokrat po starem načinu, namreč tako, da se regulira čas,

ki preteče od strela pa do trenutka, ko krogla eksplozira, na ta način, da se poveča dolžina netiva, ki mora zgoreti, preden se začne razstreljivo v izstrelku samem. Te vrste vžigalnik so preprosto izdelani in poceni, imajo pa to slabo lastnost, da so odvisni od klimatskih vplivov in vplivov različnega zračnega pritiska. Zato se te vrste vžigalnik v novjšem času postopoma zamenjujejo z mehničnimi vžigalniki, pri katerih določa čas uri podoben mehanizem, ki je vgrajen v glavi granate.

Izstrelki sam je izdelan iz kovanega jekla. V Angliji rabijo za kovanje po večini stroje za kovanje, dočim dajejo Američani prednost velikim stiskalkam. Potem, ko je izstrelak skovan, je potrebna še obdelava na stružnicah, da vrežejo vanj »rebrna rebra, primerne izvirne in navoje za pritrditev vžigalne kape itd. Vsa ta dela se opravljajo na avtomatičnih stružnicah, ki so tako urejene, da se dajo prestaviti za obdelavo granat različnih kalibrov. Po obdelavi s stružnico oskrbijo granato s posebnim bakrenim obročem, ki služi kot vodilo granate, kadar je izstreljena iz cevi. Bakreni obroč zaprešajo v poseben utor, ki se nahaja na valjastem telesu izstrelka.

a) vžigalna glava, b) izstrelak, c) tulec, d) vžigalna kapa

ka, a posebno hidravlično stiskalko. Nato očistijo granate v posebnih kopeli, kjer jih očistijo maščobe, in prelakirajo znotraj s posebnim lakom, na kar jih sušijo pri 330° C vročine. Šele na to sledi rezanje navoja za pritrditev glave. Zadnje delo na izstrelku pa je ostruženje bakrenega obroča, ki se vrši zopet na posebnih stružnicah.

Predno nastopi granata pot iz delavnice, se mora še enkrat preizkusiti glede točnosti posameznih mer. Tako zmerijo celotno dolžino in premer. Posebej se meri premer bakrenega vodilnega obroča, debelina glave in debelina stene.

Posebno važnost polagajo na težo granate. Dopustna razlika gotovega izstrelka z bakrenim obročem vred znaša komaj 50 gramov. Da se lahko obdrži takšna natančnost v teži, so že stružnice same, na katerih se izdelujejo granate, oprampljene z instrumenti, ki kažejo, kakšna je teža predmeta, ki ga stružnica trenutno obdeluje. Tako lahko delavec že med delom samim primerno naravnava rezila, da doseže pravilno težo.

Lah

Celjski šahovski klub je v preteklem tednu uspešno zaključil proslavo svoje 20 letnice z amaterskim turnirjem, ki je dal jugoslov. šahu spet mladega mojstra. Pričakovati je sicer bilo, da bo dala poudarka tej proslavi zmaga slovenskega amaterja, toda tudi brez tega slobo ostala proslava v lepem spominu med našimi šahisti. Posebno Celjski šahovski klub more biti zadovoljen, ker mu je turnir odkril v njihovem članu Smigovcu upanje, da bodo tudi Celjani dobili svojega mojstra. Od slovenskih amaterjev je pa dokazal, tudi Jože Šiška, da smemo pričakovati prej ali slej novega mladega slovenskega mojstra.

Zmagovalec turnirja Berner je poleg lanskega zmagovalca Glorigiča nova zvezda jugoslovanskega šaha in bosta oba na naših mojesterskih turnirjih brez dvoma odlično zastopala jugoslovanski šah. Berner se odlikuje z zdravo pozicijsko igro in je podobno kot Glorigič zelo dober taktik in močnih živcev, tako da ima vse pogoje za uspehe v turnirski borbi. Nastop teh dveh igralcev bo največja privlačnost bodočih jugoslovanskih mojesterskih turnirjev.

Iz turnirja v Celju prinašamo Bernerjevo partijo s Šubaričem, v kateri je Berner solidno odbil nasilne nasprotnikove poskuse in lepo zmagal. Partija je ena najboljših iz turnirja v Celju in je bila odločilna za končno Bernerjevo zmago.

Šubarič — Berner

1. e2—e4, c7—c5; 2. b2—b4? (to je star gambit, ki more biti v rokah spretnega napadalca nevarno orodje, toda po sodbi teorije ni korekten. Šubarič je s to otvoritvijo pokazal, da hoče zmagati za vsako ceno) c5×b4 (črni gambit ne more odkloniti, ker potem ne pride

beli do boljše igre); 3. d2—d4 (občajnejše je a2—a3), d7—d5! (to je po teoriji dognani najboljši odgovor črnega, ki spravi belega v slabšo pozicijo); 4. e4—e5, Sh8—c6; 5. Lc1—e3, Lc8—f5; 6. Sg1—e2, e7—e6; 7. Se2—g3, Sg8—e7; 8. Sb1—d2? (na ta način si beli še poslabša pozicijo. Potrebno je bilo Lf1—d3 in nato 0—0, ker bi tako beli otežil črnemu razbitje belega središča. Beli bi potem kljub kmetu manj še imel neke izgleda) (f7—f6! 9. f2—f4 g7—g6; 10. e5×f6? (tu je bila še prilika za Lf1—e2 in 0—0 obdržati nekaj izgledov) Se7—g8; 11. f6—f7+; Kc8×f7; 12. Sg3×f5, e6×f5; 13. Sd2—f3, Sg8—f6; 14. Sf3—e5+, Sc6×e5; 15. d4×e5 (boljše bi bilo f4×e5), Sf6—e4; 16. Le3—d4, Kf7—e6; 17. Lf1—d3, Dd8—a5; 18. Ld3×e4, d5×e4; 19. e2—c3, h4—c3; 20. Dd1—b3+, Da5—d5; 21. Db3×c3, Lf8—e7 (črni ima kmeta več in boljšo pozicijo, tako da beli nima nobenih izgledov več); 22. Ta1—c2+; 23. Kf2—g3, Dd5×a2; 26. Td1—a1, Da2—c4; 27. Th1—c1, a7—a5; 28. h2—h3, Th8—d8; 29. Tc1×c2, Dc4×e2; 30. Kg3—h2, Dc2—d3 (hitreje bi odločilo Lb4—d2! in nato Dd3); 31. Dc5—f2 (v obupu poskuša beli še z napadom na črnega kralja) Dd3×d4; 32. Df2—h4, Lf8—e7; 33. Dh4—e1, Dd4—b4; 34. Del—c1, Dh4—e5; 35. Dc1—b2, Kc6—f7; 36. Dd2×b7, Dc5—d5 in beli se je po šestih brezpomembnih potezih vdal.

Rešitev nedeljske zlogovnice

Sirup — adjio — vijak — inako — cesar — Azija. — Prve črke dajo: Savica, zadnje črke: pokora.

V življenju poglavitna zapoved je ena: odpoved.

Frtaučku Gustl ma beseda

Ardigata! Vi prou gvišen se na veste, kuku strašen sem jest jezen na tistga sitenja Sitarja, ke sem pa ke učaseh u »Jugoslavenarskem narudec, ke ga tam nek u Knaflu ulc ven dajaja, izpud sita sitnast predaja. Verjamete, de b ga jes še ta narrajš ud same jeze vsega zgrižu, če b bliu iz čukolade. Ke ma pa ta mož tud kusti, koker jih maja mende usi lde, ga pa na morem, ke nimam zob. Negau mesu pa prou gvišen tud ni puseben apetitli. Lepu vas prosem, al en tak človek kej druga zasluž, ke druga na zna, koker ldi ubirat in pa zdrabe delat?

Sej mende še pounete, kuku je zdej en dan strašen zabauu čez iblansk prah, ke ga mama tle pu cestah. Al ta bimbo misel, de pu drugeh mesteh nimaja prahu, al pa, de je kej dračeen, koker je naš? Nej b se vender pred mal infurmiru, preden jezek steguje. Sevede, nemu b bilo lubši, če b pu našeh cestah ležal kašen sreberen kuvač. Še lubši b mu bli pa mende bankuci. Noja, nazadne ma ta Sitar tud prou. Še men b bli lubši kuvač al pa bankuci, koker pa prah, če prou in ma more nubeden naprej metat, de sem pužrešen. Kene, kuvač al pa bankuci človek zmeri prou prideja. Tud ubrajtaja te lde bl, če maš kej taega pr rukah. Prah ustane pa zmeri prah, kamer ga deneš, pa tud za nubena raba ni. Ampak pr te uručin se žalibog na da neš pumagat. Kar še mejčeen bo treba pučakat, pa bo use dračee. Koker bo enkat

sneg mal zapadu, pa bo prah že izginu. Pol na bo na cest za najdet nubenga prahu več, pa če b ga tud z lučja iskal. Clouk na sme bit tku nepotrežli. Usaka reč ub sojem čas. Mogoče, de nam boja kerkat tud še pečen gulobi u nafa letel. Sam tu na vem, če bova midva s Sitarjam kej taega dučakala. Jest b se jih prou gvišen na branu. Sitar pa tud na verjamem, če b čez pečene gulobe tku udrihu in se prtužovu, koker se zdej zdej prah.

Seer pa jest prou dober vem in pa tud drug ste mende že pugnural, de Sitar ni glih prou velik za tist prah na cestah, ampak gespuda župana ma ta čenča tku u žetodec, de jih more smpake učeseh mal naštenkat, de se mu kri uhladi. Jest se kar čudem, de še ni pršou na tu, de gespud župan še nekol nisa prahu delal. Če mama prah na cestah, je ta sam ta uručina uržah in pa suša, ke je letas tku strašen huda, de na gre nekol tekat dež, keder b ga blu treba. Ta narrajš začne nagajat tkula preke večer, ke začne na kazinskem vrte muska špilat in b bli lde rad mal plesat. Tu sevede ni prou. Ampak Sitar nima zavle tega prou nubene škode. Škoda ma sam birt. Kene, on pr prau pohane piške, različne, čevabčice in še use sorte druge take želodčne dubrote, ke jih Jugoslavenari že ud nekedje ubrajtaja. Dež pa use pufrtič. Men se birt smil, ampak jest mu na morem pumagat. Lde ustaneja holt duma. Namest de b na kazinskem vrte piške natepaval, morja pa duma douches predajat.

Gespude župane je prou gvišen useglih, kuga tist ta siten Sitar u »Jugoslavenarskem narudec žlebedra. Ke sa pa usmilenga srea, b vem de rad tku naredel, de b na mou kazinsk birt škode in de b dež rajš prec zjutri, dokler je še naša čaršija duma na pomeh, začeu naše ceste škruipit. Pol b čez dan tud prahu na blu in b tku tud Sitar jezek zavezal. Ampak tu je škoda, de gespud župan nimaja take ublast. Ublaki sa tku trmast, de

se še pulcajem, ke maja vender pendreke zmeri pr rukah, na pesteja kumanderat. Keder se jim lušta, pa mal ceste pušpicaja. Jest mislem, de b Sitar bl pameten naredu, de b se na ublake skubacou, gespuda župana pa prgmah pustu, ke nisa prou nē uržah.

Edin tu je še dober, de s znaja gespud župan tud še dračee pumagat. Ke sa sprevidel, de ublaki nečja Sitarja ubugat, de b usak juter mal ceste pušpicat in prah udpraul, ke je Sitaru tku napot, sa pustil pa en tak tramvaj naredit, de namest ublake ceste dober pumoč in u vorenga dene: Zanesel sa se holt, de boja s tem Sitaru jezek zavezal. Žalibog, de se jim tu ni tku pusebel, koker sa prečakal. Sitar kar nisa mogel spraut ta salabolsk prah iz glave. Ke je blu gespude župane tud že prenaumen, de b tega sitenja Sitarja na ugnal, sa pa naročel tistmu tramvajari, ke ceste špicra, de more na usaka viža saj tiste ulec tam ukul uredništva »Jugoslavenarskega narudac, kulker le mogoče voreng pumoč. Če bo Sitar u tisteh lužah utonu, nej s pa sam seb prpiše.

Kuku je blu pol naprej, vam bom pa zdej puvedu.

Jest že več na vem, ker dan je blu glih tu, ke sem mogu jiti zjutri na glaun kuludvor ene moje žlahtenke čakati. Pisal sa m, de me boja ubiskal, ke b rad videl, kašna je zdej Iblana, ke sa slišal, de je tku strašen napredvala. Puseben ferbčen sa bli, kašen kuludvor in pa špetau mama zdej.

Noja, jest sem jih šou holt čakati in sa tud res pršli, koker so ublebil. Kar šteri sa pršli: moj stric in pa negau brat, in pa moja teta in pa nena sestra. Ta peru sa s ugledval kuludvor ud useh plati. Ke sa s enkat celga ugledal, sa pa rekel, de je še glih tak, koker je blu u stareh časeh. Sam tistga turenčica ni več, ke je stavu soje čase gor na streh, sa rekel, pa puseben mende tud še ni blu udkar stoji. Jest sem jim pujasnu, de je tist turenček še u stuletje putres šol s strehe prekuenu. Če je blu že kerkat puseben, pa sam na vem, ke mene takat mende še na svet ni blu.

Moj stric me je začeu kar debel gledat, pol je pa reku, de se mu tu čuden zdi, ke dol na juge pa zidaja take nebutičenke, de se de vrha na vid, pa b zidal še viši, ke gnarja maja zadost, ampak ša jim mesec in sonce napot. Jest sem ratu kar rdeč, ke sem tu slišu, tku me je blu sram, zatu jim pol tud špetala nistem tou pukazat. Kar ke preke Tiršu cest sma ja zavil, de jim bom pukazu naš nebutičenk. Pa »Figabirte jim bo tud prou gvišen impuniru. Dol na prou prou gvišen še nimaja take palače. Ke sma du ke pršli, sma ja kar not zavil, de b s mal duše prvezal. Vinček jim je blu prou useč, pa čez fruštek tud ni blu nē za reč. Preci sa spet u dobra vola pršli. Na glaun kuludvor sa kar puzabil.

Ke sma s enkat duše voreng prvezal, sma ja ubral pa ke preke glaun pošt mem banke »Slavije« in pa našga nebutičenka. Ke sa tu videl, jim ja pa kar sape zmankal. Tud hutel »Slone« in pa zdej še zaplankana palača Bate. Sa tud kar debel gledal. Ke sma pršli ke du glaune pošte in ili jiti u Šelenburgova ulca, pa kar naenkat prprutata tist tramvaj, ke sa ga gespud župan skumenderal Iblančanem za ceste špicrat, za nam. Ke sma se bal, de b tud nas ne zmouč, sma se pa hiter pritsnel h zide glaune pošte. Pa je blu use zastoj. Kar naenkat sma bli usi du kože premočen. Mi sma se sevede čez tu gor držal in tistga, ke ma ta špicrunca dež, začel zmerjat, zakua nas je tku zmouč? On pa ni druga reku, koker de sa mu gespud župan naročel, de more use ulec tam ukul »Jugoslavenarskega narudac voreng pušpicat, de na bo mogou tist ta siten Sitar zavle prahu zmeri jazika stegvat.

Mi sma bli tku jezen, de sma šli prec k enmu dohtar, de b za nas ena tožba uložu. Sam tu je blu naroden, ke mi nisma vedel, dohtar pa tud ne, kerga b tužil Eden je blu tega mneja, de mora tožet tistga, ke nas je pušpicru. Drug je pa spet reku, de tistga, ke se je prtožovu čez prah in pugeru, de se morja ceste bl voreng špicrat. Tku de nazadne nisma vedel, al sma mandele al babca. Pa sma pustil rajš use prgmah. F. G.

Od nedelje do nedelje

Zunanji pregled

Pretekli teden je bil živahen na vojaškem področju, na diplomatično-političnem pa spada med velike tedne velikega letošnjega leta.

Na angleško-nemškem bojišču so se nadaljevali nemški letalski napadi na Anglijo. V četrtek je trajal napad na London celih 7 ur. V soboto je bilo 700 nemških letal nad južno Anglijo. Zmetanih je bilo ogromno število bomb na pristanišča, tovarne, železniška križišča. Angleški bombniki pa so vsak večer leteli nad Nemčijo in so v noči od četrka na petek 3 ure napadali Berlin. Cilj angleških napadov so letališča, petrolejska skladišča in letalske tovarne. Nemške pomorske sile so nadaljevale borbo proti angleškim trgovskim ladjam in so dosegle, kakor trdijo uradna poročila, velike uspehe.

Na angleško-italijanski fronti so boji v zraku trajali dalje. Italijansko letalstvo je obmetavalo z bombami angleške postojanke v Sredozemskem morju, Malto, Gibraltar, Aleksandrijo in Hajfo. Angleška letala so svoja delovanja omejila le na afriško področje. Na kopnem pa v preteklem tednu ni bilo bojev. Brali pa smo, da se Italijani pripravljajo na nov sunek, in sicer v angleški Sudan ter na angleške postojanke na egiptski sredozemski obali, to je na Suez in istoimenski prekop.

Na političnem polju je prišlo do italijansko-nemške razsodbe v sporu med Madžarsko in Romunijo, ki se sami med seboj nista mogli sporazumeti in sta sprejeli posredovanje in razsodbo Italije in Nemčije. Razsodba je bila spregovorjena v petek v gradu »Belvedere« na Dunaju, ter določa, da Romunija odstopi Madžarski severni del svoje transilvanske pokrajine s 50.000 kv. km površine in s 2 in pol milijona prebivalci. Istočasno je bila podpisana tudi manjšinska pogodba Nemčije z Madžarsko in Romunijo, s katero dobivajo manjšine iste pravice, kot so bile določene predlanskim v Karlovih Varih v sporazumu med Nemci in češkoslovaško vlado. Italija in Nemčija sta prevzeli tudi jamstvo za nedotakljivost vseh meja Romunije.

Pogajanja med Romunijo in Bolgarijo so stvarno končana in izgubi Romunija južni del Dobrudže s približno četrtilijona prebivalci.

Na romunsko-sovjetski meji je bilo v preteklem tednu več prask. Sovjetska Rusija je verjetno od svoje strani pripomogla, da je Romunija rajši sprejela ponudeno ji spravo z Madžari. Nemirna sovjetsko-romunska meja pa dokazuje, da se razmere na tem prostoru še niso ustalile.

V razvoju napetih grško-italijanskih odnosov v preteklem tednu ni bilo novih dogodkov, pač pa je bilo opaziti naraščanje nervoznosti med Turčijo in Sovjetsko Rusijo, ki čuti, da morda tudi tukaj prihaja čas in priložnost za nova osvajanja.

Notranji pregled

Glavni dogodek preteklega tedna na polju noranjanja politike je bila slovesna proslava obletnice podpisa srbsko-hrvatskega sporazuma v Zagrebu. Slovesnosti so se udeležili vsi člani vlade. Oba slovenska ministra sta bila pri slovesnostih ter tako svedočila zadovoljnost Slovencev, da so Hrvati dosegli svoje težnje, tiste težnje, ki jih je slovenski narod zase in za Hrvate gojil v vsej svoji povojni politični zgodovini. Zagrebški prazniki so potekali lepo in so bili dokaz notranje utrditve naše države. Tako so jih razumeli tudi tuji gosti, ki so bili v Zagrebu in so potem poročali o pomenu teh dni v svojem časopisu. Pri tej priliki pa so se pripetili trije važni dogodki:

1. Kraljevska vlada je po seji objavila uradno poročilo, v katerem med drugim ugotavlja tvorne posledice nove reforme ter glede zunanje politike naglašja, da je prijateljstvo z obema velikima so-

Trojni pomen Dowera

Dower je pod ognjem nemških težkih obalnih topov. Tako se glase zadnje tedne časopisna poročila. Nemci so postavili na francoski obali težke obrežne topove, s katerimi noč in dan obstreljujejo nasprotno angleško obalo. Najbolj obstreljujejo Dower, ležeč na nasprotni strani Calaisa.

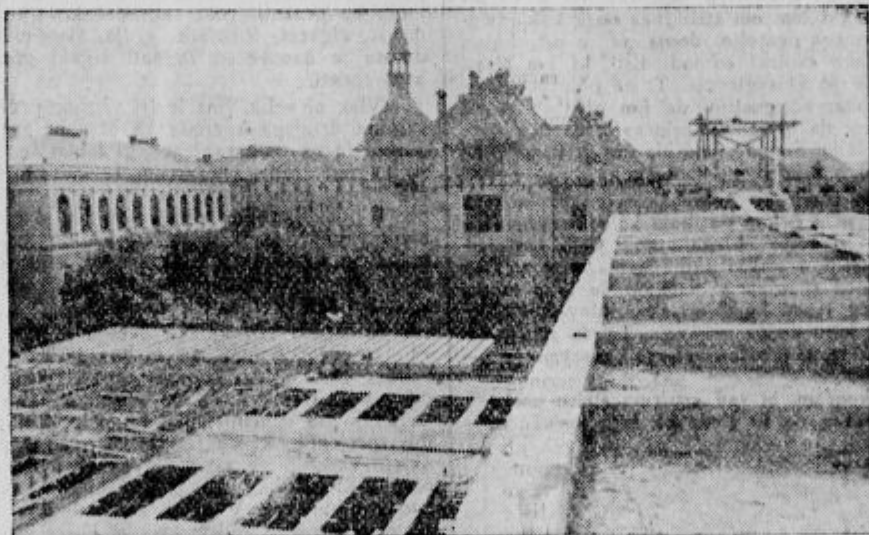
Dower, stari rimski Portus Dubris, je imel že izza davna važno vlogo v zgodovini angleškega otčaja. Leži na angleški strani najožjega dela Rokavskega preliva. Dower je kontrolna postaja za promet v Kanalu. Je tudi važna izvozna in uvozna luka, ker ima najkrajše zveze z lukami na evropski celini. Ze v najstarejših časih je bil Dower važna trdnjava proti morebitnim napadom na angleško otčajo. V mestu so še povsem ohranjeni zidovi stare trdnjave. Razumljivo je, da je dobilo mesto tudi moderne utrdbe. Vse višine okrog Dowera so močno utrjene. V bližini Dowera je dvor »kralja Leara«, nesrečnega Shakespearovga junaka. Prav tako je tudi Dickens postavil mnogo svojih romanov v Dower in okolico. Na ta način vidimo, da ima Dower za Anglijo trojni pomen: vojaško-zgodovinski, prometno-trgovski in pesniški.

sedama Nemčijo in Italijo bistvena osnova zunanje politike, ki se ni rodila iz mednarodno-političnih konjunkturalnih ozirov, marveč sloni na stvarnem razumevanju koristi države in ljudstva.

2. Vlada je objavila uredbo, s katero hoče napraviti na krušnem trgu red. Nastavila je najvišjo ceno za pšenico in sicer 300 din za 100 kg, ter si dala tudi pravico, da s prisilnim postopkom odvzame proizvajnikom pšenice tiste količine, ki jih dotični sam ne potrebuje za svoje gospodarstvo. Vlada upa, da bo na ta način prišla pšenica spet na trg in da bo v kratkem zadosti moke na razpolago, in sicer po primernih cenah.

3. Izvedena je tudi sprememba v vladi. Gradbeni minister dr. Miha Krek je prenehal biti minister gradbenega resora in je postal minister brez listnice, med tem ko je na njegovo mesto prišel kot gradbeni minister prof. Danilo Vulović.

Za banovino Hrvatsko je važno, da so bile pretekli teden vpeljane tudi okrajne samouprave, ki bodo zanimiv poskus na polju notranje uprave. V okviru vprašanja notranje preureditve države spada tudi izjava, ki jo je dal voditelj muslimanov minister za rudnike dr. Kulenović, ki se je imenoval Hrvata, a smatra, da bi bilo v interesu hrvatskega samega, ako bi se iz Bosne in Hercegovine ustanovila »četrti edinica«, poleg Hrvatske, ki že obstoja ter Srbije in Slovenije, ki še čakate na ustavitve.

Pregled na srednji del in na levo polovico strehe ogromne moderne galerije ob Tivoliju. Desna polovica je v glavnem že dograjena, na levi polovici pa bodo prihodnji teden začeli betonirati železobetonske stropne, s čimer bo stavba v surovem končani. Podjetje Kavka, ki gradi moderno galerijo, bo spravilo palačo še pred zimo pod streho.

Japonska hoče osvoboditi ženo

Ce sta dve osebi sklenili, skupno in svobodno vzeti si življenje, se preživeti del kaznuje z zapornim od 6 mesecev do 7 let, ako se mu je posrečilo odkup drugemu dane obljube.

Tako se glasi neka določba v predlogu novega japonskega kazenskega zakonika. Za naše zapadnjaško pravno pojmovanje je to kaj čudna in redka pravna določba. Na Japonskem je pa le še odsev prejšnjega mnogo strožjega ljudskega mišljenja. Skupni samomor je bil na Japonskem zelo pogost in japonska čast zahteva, da se oba dela svoje obljube držita. Prej si enostranskega preloma take obljube sploh ni bilo mogoče zamisliti, sedaj pa je čut za čast že popustil in zlasti moški danes čisto prelomijo besedo.

Novi predlog japonskega kazenskega zakonika revolucionarno posega v števila področja japonskega življenja. Najgloblje posega v rodbinsko pravo, ki se ga od velikih reform konec 19. stol. ni upal nihče več dotakniti. Se vedno ima moč pravice, žena dolžnosti. Rodbinski poglavar je odgovoren za gospodarsko blagostanje vsega sorodstva. Zaradi teh dolžnosti ima tudi dalekosežne pravice, ki pa niso več prav nič v skladu s sodobnim družbenim naziranjem. Izbira ženina oziroma neveste, določitev poklica so pravice družinskega sveta, ki mu je glava družinski poglavar. Iz tega se rode mnogokrat velike nesreče. Mladina in ženske, ki so se v filmih in knjigah seznanili s svojo boščinami, vladajočimi v tem pogledu v drugih deželah, zahtevajo razveljavitev sedanjega rodbinskega prava. Novi zakonski predlog hoče utrditi tej želji. Najpomembnejše so določbe novega rodbinskega prava v tisti točki, ki prepoveduje prodajo hčera. Na Japonskem zelo široko razširjena prostitucija živi v prvi vrsti od tega, da prodajajo starši svoje 10 do 16 let stare hčere v zabavišča in za geje v posebno, za to določene hiše. Starši zgube s tem vse pravice nad otrokom, ki lahko zapusti hišo, kateri je prodan šele takrat, ko odsluži kupnino. To pa se dejansko nikdar ne zgodi. Take pogodbe je država ščitila. Če je gejša ušla, jo je policija ujela in vrnila kupcu. Mnogi ministri so skušali te določbe odpraviti, a ni šlo. Le oni so bili strmoljavljeni. Sedanji predlog za kazenski zakonik je ugriznil tudi v to jabolko. Verjetno bo uspel. Prodaja hčera bo po novih določbah kaznjiva.

Električno drevo in „drevožer“

V prašumih Srednje Indije raste gotovo najzanimivejše drevo na svetu. To je »električno« drevo. Listje tega drevesa je zelo občutljivo in je nabito z elektriko. Čim se človek dotakne tega lista, začuti udarec električnega toka, ki je v njem. Da je ta sila res elektrika, nam dokazuje poskus z magnetno iglo. Ze v razdalji 200 m od takega drevesa se magnetna igla odkloni. Se večji je vpliv elektrike na magnetno iglo, če se mu približaš. Udarec električnega toka v tem drevesu niso vedno enako močni. Najmočnejši so opoldne, najslabši zvečer. Vse ptice se ogibljuje tega drevesa; tudi mrčes se mu nikdar ne približa.

Prav tako zanimivo je neko drugo drevo. To drevo je pravi »ljudožer« med drevesi. Le po tem se razlikuje od ljudožrečev, da ne žre ljudi, ampak druga drevesa. Imenuje se »sajmal«. Raste v nepalskih gozdovih in ima krasno belo cvetje. Pa je le na zunaj tako lepo. V resnici je to drevo pravi razbojnik.

Kakor druga semena, prenašajo ptice tudi sajmalova semena na druga drevesa. Sajmal tam hitro vzklja. Najprej se napravi neka smola, nato nastanejo neke vrste lišaji, ki hitro prepredejo gostoljubno drevo. Vsiljivec se razvija vse močnejše in začne požirati staro drevo. Po preteku določenega časa stoji na tem mestu le novi sajmal, od starega drevesa ni več sledu...

Na božji brvi

Seeti evangelist Luka nam je opisal dva dogodka, v katerih se Kristus obrača k žalostnim materam ter jih tolaži. Prekrat pravi vdori iz Naima: »Ne jokajte! Drugič govori jeruzalemskim ženam: »Ne jokajte nad menoj, temveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroki!« Kdo ne čuti že v besedah samih razlike?

Ako ta dva dogodka in opomina primerjamo med seboj, vidimo, da gre tu za dvojno smrt: telesno in duhovno smrt. — Kolika je med njima razlika, zlasti v obeh božjih. Materi, ki objokuje smrt svojega sina, četudi edina, pravi: »Ne jokajte!« Prav tako reče tudi ženam, četudi objokujejo njegovo nedolžno smrt: »Ne jokajte nad menoj!« Nasprotno pa, ko misti Kristus na duhovno smrt mnogih izraeljskih otrok, velica njih materam: »Jokajte nad svojimi otroki.« Prekrat odsvetuje, drugič naroka jok.

Se. Avguštin se v tem smislu spominja dogodka v Naimu, obujenja mrtvega mladeniča, in obenem tudi svojega lastnega obujenja iz duhovne smrti: »Oni je bil sicer mrtev telesno, drugi pa duhovno.« Za god sr. Monike, Avguštinove matere, bere se. Cerkev evangelij o vdori iz Naima in v breviru se tišti dan bera Avguštinove opombe k temu evangeliju, tako kakor smo zgoraj razložili.

Materi! Če vam je umrl otrok, ne bodite ne-utolažene, saj pride dan, ko vam Gospod življenja in vstajenja otroka zopet obudi.

Materi! Ako pa je vaš otrok duhovno mrtev, jokajte nad njim! Ne mirujte, molite, prosite in storite vse, kakor Monika svojemu sinu Avguštinu, da vam estane otrok k nočemu življenju.

Materi, želite! Kristus je na križevem potu dejal materam še posebno grenko besedo: »Jokajte nad seboj!« Jokajte nad seboj, če ste tudi ve krive duhovne smrti svojega otroka. Jokajte nad seboj, če ste tudi ve krive telesne smrti svojega rojenega ali še nerojenega otroka; zakaj v tem drugem pogledu je vaš otrok mrtev sicer le telesno, ve pa ste mrtev duhovno. »Vstani,« piše sr. Avguštin, »ki spiš, prebudi se od mrtvih in Kristus te bo razsvetlil.«

Na angleško nedeljo, ki je poleg bele nedelje, se izrazemo velikonočno in bin-košno nedeljo, ena izmed najveselejših nedelj, se spominimo, kaj je zapisano: »Svojim angelom sem za te zapovedal...«

Angeli so božji poslanci. Angeli nam posredujejo vnanje in splošne božje dobrate, pa tudi notranje in posebne milosti. Na svoj neviden in neslišen način nam navdihujejo svete misli, čiste želje in nas navajajo k dobremu ter odvračajo od hudega. Angeli čuvajo nad nami, gledajo na nas in nam nudijo svojo pomoč. To je njih sveta naloga in služba: kakor sončni žarek in tiha rosa z neba, ki naj posamezno cvetico dviguje in oživilja. Pa v tej podobi je izrečena tudi naša dolžnost.

Katera je naša dolžnost do angelov? Tri glavne dolžnosti moremo naštet. Prva zadeva naš spomin, druga naš duhovni pogled, tretja naše duhovno uho.

Naš spomin? To je naša pobožna misel, ki se rada obrača k angelu varuhu in s tem kaže, kako draga nam je njegova pomoč. Več dobrega bomo storili, če bomo delali z njihovo pomočjo. Naši načrti in nameni bodo čistejši. Lažje se bomo oteli vsem nevarnostim, ki se včasih vsiljujejo tudi v sveta opravila.

Naš duhovni pogled? To je živa vera, ki nam živo predstavlja angela ob naši strani. Ta predstava bi mogla prenaraditi vse naše vedenje, ravnanje in življenje. Strah pred ljudmi bi se umaknil od nas in ne bi nas toliko stalo, da smo vneti za dobro. V molitvi in pri delu bi se čutili varne; bili bi srečni in pogumni.

Naše duhovno uho? To je notranja pripravljenost, ki vdano sprejema in spolnjuje vse opomine in navdihe našega angela varuha, ki nam jih posreduje v imenu najvišjega ospoda. Ta poslušnost nam odstranja iz srca vsa neredna nagnjenja in daje vsem našim mislim in željam nekaj nekega pečat. Vesel mir in tiho zaupanje, ki spremlja naše delo in življenje, nam more biti le v znamenje, da sveti angel odobrava naše dejanje, tudi če ga nam ne bi nardal on sam.

Usoda francoskih katedral

Ceprav so nemške čete pri svojem naglem prodiranju po Franciji pazile na zgradbe zgodovinsko-umetniške vrednosti in so morale po naročilu vrhovne komande tudi letalske sile pri obmetavanju z bombami paziti, da ne poškodujejo cerkva in drugih zgodovinskih zgradb, je vendar tu in tam nastala velika škoda.

Francija je polna zgodovinskih spomenikov. Tudi majhna mesta imajo ali kako katedralo ali kak dvorec velike umetniške in zgodovinske vrednosti, ali kak drug spomenik nekdanje slave. V vsaki vojni je bila težko poškodovana katedrala v Reimsu, ki slovi kot ena najlepših gotičskih katedral na francoskem. V tej vojni je ostala popolnoma nedotaknjena. Nepoškodovane so ostale tudi stolnice v Soissonsu, Chartresu, Orleansu in Amiensu. Katedrala v Amiensu se dviga nepoškodovana sredi samih razvalin okoliških zgradb kot pravo čudo. Znano je, da je bil Amiens v tej vojni zelo poškodovan, ker so se vprav okoli Amiens vodile najhujše borbe. Le malo nepoškodovanih jih najdeš v mestu. Katedrale ni zadela niti ena topovska krogla.

Največjo škodo je pretrpela katedrala v Rouenu. Ta cerkev je čisto razrušena. Enaka nesreča je zadela cerkev Saint Macla v Rouenu. V Beauvaisu je ostala nepoškodovana sicer stolnica, razstreljena pa je cerkev Saint Etienne. Uničena je tudi cerkev Saint Jacques v Compiègne in samostan sv. Kornelija.

V področju Loire je porušenih več zgradb v Toursu, kjer so se zavezniški Nemcem žilavo upirali. V Amboiseu je poškodovana cerkev in lep srednjeveški dvorec. V Bloisu, nekdanji prestolnici Gasteona, brata Ludovika XIV. je ostal nepoškodovan njegov dvor, mesto pa je zelo razbito. Vse druge zgodovinske zgradbe v tem mestu so poškodovane. Veliko škodo so trpele zgodovinske in umetniško dragocene zgradbe v Sanmuru. Francoska vlada še nima iz vseh krajev podatkov

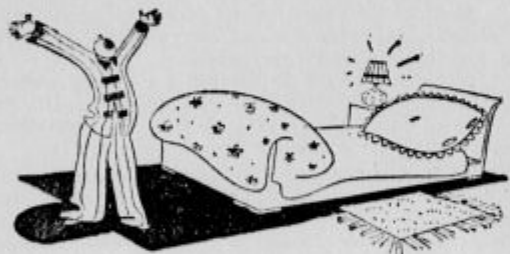
Med življenjem in smrtjo je obvisel ta avtomobilist iz Filadelfije, ki je na čudežen način obvisel na jekleni vrvi ob vodi

Kako ležiš? Pomenek o prijetnem spanju

Večidel ljudi spi v vodoravni legi, nekateri v višji, drugi v nižji. Ta ti nakopiči blazin za donebnik, oni pa se z glavo zarije v bomo kotanje. Gospod A. je navdušen pristaša trdega spanja; najrajši bi ležal na opekah. Gospod B. je gorečnik mehkega. Za nekaj metrov se mora kakor v dvigalu pogrezati, preden pristane na »dnu«. Ta si predstavlja blazino kot desko z žebli, drugi bi svoje blazine podložil z mezo lici princeza z grahom.

Ta tako, oni tako. Nekateri so celo zmožni spati stoje. Morfeji, bog spanja, jih sluša na migljaj. Treba jim je le zažvižgati, pa se jim že zapro trepalnice. Poznal sem gospoda, ki je moral vso noč jemati prašice za spanje, da je zapri oko — ne vem, ali je bilo to oko levo ali desno. Čim se je pa v pisarni uedel na stol, je koj zaspal. Spal je tako trdno in globoko kakor po maratonskem teku. Le besede o kakem povzajanju plače bi ga bile mogle prebuditi...

V postelji so vsi ljudje enaki, čeprav se še tako različno vedejo. Lega, ki se zanjo odločijo, je v zvezi z njihovim značajem in temperamentom. Z obleko si človek sleče tudi svojo vsakdanjo dušo. Ves dan hodiš okoli, obložen sevinčnimi utežmi. Prav tako na kratko si bil čez dan nasajen, kot je bila zavezana tvoja ovratnica. Spotoma si si priz-

gal emotiko, ki si jo bil dobil od svojega predstojnika. Minij je dan s telefonskimi pogovori, sitnostmi in dobrinami. S smehljajem te vabijo ljubke rjuhe. Začneš s ceremonijami alačanja. Tisti, ki s slastjo uživajo pri tem, ko se odpravljajo v posteljo, se prav sekundo za sekundo natančno potapljajo v vse ceremonije. Poedine sekunde erkaajo vase ko kako staro vino in za časek obetanejo vprav po- božno pred snežnobelimi rjuhami. Potem se počasi spravijo v posteljo.

Čudno je, pa resnično: šele v postelji zapa- zijo, da imajo — telo. In zdaj ti ležijo in epocetka ne vedo ne kod ne kam. V sklepkih poka, vse bren- či, prasketa in strši pod kožo. Tak občutek imajo, kakor bi bili postrani zrasli. Ali nisi zamenjal noge? Tako so ti tuje, ko da bi pripadale komu drugemu! Najrajši bi si jih enel in obesil v omaro. Prime te, da bi enel tudi svojo glavo in jo položil na nočno omarico. Celo preli na nogah se začne oglašati. Kdaj se je človek sploh briga za prste na nogah? Zdaj pa živijo svoje zažgane življenje. Prilezejo izpod odeje na dan in migotajo.

Odtod tisti nagon, da se hočeš več zaviti. Začne se grozotna borba za pravo lego, in po vsej koži si buden. Strašna je bitka z lastnimi nogami. Po tisočkrat zaetokaš, preden spraviš svoje telo v pravo lego...

V kateri legi ste v postelji, gospoda moja? Kar brez skrbi mi povejte na uho, molčec sem kakor grob. Saj veste: kakor si postelješ, tako ležiš. Kar se mene tiče: jaz spim vsako noč v drugačni legi. Časih na desni strani, časih na levi; časih na tre- buhu, časih na hrbtu; časih se zvijem kakor kača, časih sem raztegnjen ko testo za polico —

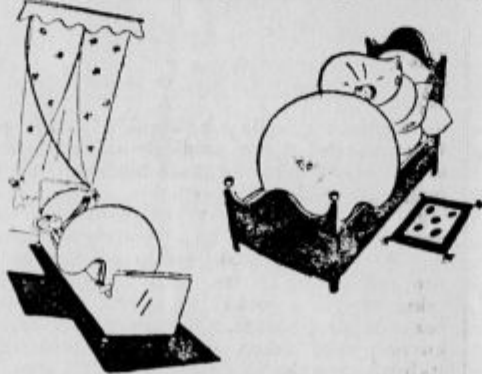
kakršno je pač moje duševno nastojenje. Vrtim se kakor vetrnica krog svoje osi, dokler ne najdem primerne lege. Zdaj pa zdaj si svoje podplate ohla- jam na steni. Le enega ne morem prenesti: ležanja brez fantazije.

Ne verjamem, da bi bil kje kak človek, ki bi mogel na eni nogi stoje zaspiti. Večidel jih leži postrani in so iztegnjeni. Toda o teh ne bom go- voril. Ali ste pa kdaj opazovali kakkega človeka, ki ima navado ležati na hrbtu? Roke in noge mu vi- sijjo kakor veje vrbe žalujke brez moči na obeh straneh postelje nizdol — pravo pravcato vpo- keno orodje za hojo. Usta čakajo, da bodo pečeni golobčki naglo prileteli vanje. Glava je umetno zveržena, obraz ima milobno-zamišljen izraz. Dru- gi ležijo na trebuhu, kakor bi bili nehote ugriznili v travo. Dozdeva se, ko da bi jih bil kdo krepko sunil v hrbet. Ali pa da se jim je spodrsnilo in so kar tam zaspali. Nekateri imajo konček blazine med zobmi, kakor kak pišek, ki noče dati več svoje »igračke« z gobca. Ne vem, zakaj da jim je lega na trebuhu všeč? Nemara hočejo s tem pove- dati, kako ves svet zaničujejo?

Nikar ne recite, da je najbolj udobna lega za- res najudobnejša! Udobnost je širok pojem. Kar se dozdeva temu udobno, je drugemu neznanako ne- udobno. Poznal nekoga, ki spi čepé. Glava mu binglja naprej kakor buča, ki grozi, da bo izgubila ravnotežje. Neki drugi pa je ves nesrečen, če se z nogami ne more opreti na steno. Tretji se mora z roko dotikati tal. Brez tega »spojka« mu je nemo- goče zaspiti. Pri tem mu štrli leva noga kakor sig- nalno jarko čez posteljo, deena pa je ostrokolno ekliučena. Jako svojski so tudi tisti, ki jim glava visi nizdol, to so »viseglavci«. Ti ne položijo glave na blazino, marveč pustijo, da jim visi ob strani navzdol, kakor da bi se bili pripravili, da bi pogle- dali pod posteljo. So pač med blazino in tlemi stva- ri, ki se nam o njih še ne sanja ne!

Jako razširjeni so »skolačkanci«. Skolačkajo se skupaj in se s čelom dotikajo kolen, medtem ko se z rokami krčevito oklepajo nog. Celo resnobni moške spijo radi v obliki skolačkanja. Hotenje po tem, da se med spanjem skolačkajo, je tako rekoč razširjeno med vsemi ljudskimi sloji. Človek v obli- ki krogle je jako česča pojava. Tu se zgodi, da ustreza minimumu prostorninskega zavzemanja — maksimumu udobja.

Preden končam, bi rad svojemu stricu postavil epomenik. Mislil, da bi glede na lego zaslužil naj-

višje odlikovanje. Stric leži na skrajnem robu po- stelje, ko da bi ležal na noževi klini. Na ta na- čin se približja v spanec, a ves čas tvega, da bo zdaj, zdaj zdrsnil in telebnil na tla. A to še ni vse! Stric ne more zaspiti, če ne drži v rokah vrvice od zavese. Čim prme v roko vrvice, zaigra po njegovih

dobrohranjenih potezah medel smehljaj. Z vrvice od zavese v rokah začuti, da je na varnem in dobro spravljeno. Znanstvenikom in dušeslovcem dajem to v pretes, mogoče bodo znali tako zažgane po- jasniti!

Eno je pribito: zaradi vodoravne lege posta- nemo po notranje dojenčki. Ležimo, ko da bi imeli cucelj v ustih. Nekakšna nevidna babica sedi pri postelji in nam pripoveduje pravljice. Polagoma usahne občutek, da si odrasel človek. Čim zdrkne osebnost na sveže preoblečeno zglobo, izgubi rav- novesje in aromo svoje čistilnosti. Le poskusite se kdaj pričakati, ko ležite v postelji! Stavim, da se vam bo to le stežka posrečilo. Slehera huda in trda beseda, ki je izgovorjena v vodoravni legi, iz- gubi moč udarnosti in bodico žalitve. Zato imata zakonca navado, da se v postelji usemeta, če se sporečeta.

Ležeči človek tudi ne more biti ugleden. Le- žati bi moral pač v polni opremi, v oklepu in ščitu.

Prevoz ranjencev skozi Švico

V prvih predpoldanskih urah je počasi pri- vozil vlak s težko ranjenimi na švicarsko mejo. Sanitetni oficirji švicarske vojske so jih prevzeli od nemških vojaških oblasti. Vsa okna na vlaku so bila polna. Moti se, kdor pričakuje samo po- trtost. Pri vsakem oknu vidiš smejoče se obraze, ki živahno pomigujejo. Prijetno so bili vrnjeni pozdravi članom Rdečega križa, ki so se zbrali na meji, ne praznih rok, ampak s košarami, polnimi darov, cigaret, čokolade, sadja, slaščic. Pri pogle- du na te darove so zagnali vojaki glasne izraze hvaležnosti.

Vlak ni velik. Ima le tri vagona prvega in dva vagona drugega razreda za oficirje, za sanitetsko osebje in za tiste ranjence, ki lahko sedijo. Ostalo so vagoni tretjega razreda, iz katerih so odstrani- li klopi, namesto njih pa postavili v vsak vagon po 60 postelj, vedno po dve in dve skupaj. V zad- njem vagonu je prtljaga, obveze in majhna kuhinja. Sem so spravili tudi darove, v kolikor jih je mogoče spravili, da se ne pokvarijo. Te bodo ran- jencem šele v Franciji razdelili.

Švicarsko zdravniško osebje je prevzelo skrb za ranjence, čeprav so mnogi težko ranjeni, so vendar zelo dobro razpoloženi. Vsem žare obrabi od veselja nad povratkom v domovino. Vojaki kar trepetajo od vznemirjenja, ko pripovedujejo o srč- nih sprejemih, ki so jim bili prirejani ponekod v Švici. Veselijo se vožnje skozi Švico, veselijo se poti v domovino. Mnogi so bili že skoraj celo leto v ujetništvu. V prvih septembrskih dneh lanskega leta jih je zadela krogla, košček granate, ki so bili na patruli na ničji ali sovražni zemlji in so prišli v ujetništvo. Od tistih dni nimajo nobe- nih poročil od doma. Edino, za kar vedo, je zlom Francije, zlom njihove armade. To je za njih naj- težji udarec. Težje ga prenašajo kot lastno usodo.

Večinoma še nosijo svoje vojaške uniforme, nekateri imajo bele bolniške jopiče. Skoraj vsi so podoficirji in vojaki, ki so bili ranjeni v bojih ob Loiri, pa so prišli v ujetništvo. Med njimi je tudi nekaj oficirjev in tri francoske bolniške sestre.

Ranjeni vojaki so dobre volje in nič redko- besedni. Nasprotno. Vsak hoče govoriti, vsak je srečen, da zopet lahko govori s civilnim ljudstvom, ki ga v ujetništvu, kjer je bil pod vojaškim nadzor- stvom, ni videl. Čudovito je, s kako ravnodušno- stjo nekateri prenašajo težko pohabljenost. Temu manjka roka, temu noga, temu je granata pol ob- raza raznesla, onemu zopet je granata pokvarila hrbtenico. Pogled od postelje do postelje ti stiska

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom je mast CLAVEN. Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča **M. Hrnjak**, lekarnar, Sisak. Varujte se potvorbi!

Mimo tega bi se moral bridko reeno držati. A to bi zaradi nasprotja epričo spokojnega ležanja le še bolj smešno vplivalo. Postelja je tako nekaj brez- časno nečastljivega. Privede nas na rob zibelke. Zatorej je izraz našega obraza tako negodno — po- božen, kadar je naša vrhovna zaveza nakopičena in je naš »jaz« na sprehodu. Tista namestitelj, ki jo človek zavzema v spanju, je edina, ki je zares na varnem v življenju... (T. Rigler.)

glo, trga srce, pa moraš vendar občudovati te ljudi, ki so se tako mirno sprijaznili s svojo usodo.

Tam v kotu leži letalski poročnik, rahlo na zglavniki naslonjen. Velika črna očala mu ščitijo oči, obraz mu je pohabljen, ožgan. Bil je eden izmed mnogih, o katerih se je glasilo vojno poro- čilo: Eno letalo pogrešamo. Dne 16. oktobra 1939 je napadel neko nemško postojanko kot strmogla- vec, odvrnil svoje bombe, obrnil krnilo, pa je bil 50 m nad zemljo zadet. Bencinski tank se je vnel. Mogočni plamen je zažarel proti nebu. Z zadnjimi silami je pristal. Letalo je razpadlo, on pa se je z velikimi mukami težko rešil iz gorečih ruševin, ves ožgan. Radiotelegrafist je ostal v plamenih, drugi oficir pa je obležal nezavesten 20 m od le- tala. Čez dva dni je umrl zaradi težkih poškodb na lobanji.

V drugem vagonu vidimo reveža, ki se vlačí po dveh bergljah. Granata mu je raztrgala hrbte- nico in ga na pol ohromila. Sedaj si pomaga z bergljami, hodi od postelje do postelje, šaleč se s sotrpini. Toda predaleč bi nas zavedlo, če bi ho- teli popisati vse zanimivosti, saj bi se morali ustaviti pri vseh. Vsi so ranjenci, vse je na ta ali oni način zadela nesreča.

V Weinflednu se je vlak za nekaj trenutkov ustavil. Tudi tu so prihiteli ljudje na postajo, tudi tu je bilo veselo pozdravljanje in mahanje pri oknih. Prišli so zopet polnih rok, košare z darovi so se pomnožile. Pot nas je vedla naprej proti Zürichu. Pri glavi nekega ranjenca, visoko podlo- ženega z zglavniki, je stal švicarski bolničar in mu opisoval kraje, mimo katerih je vozil vlak. »Vem,« je rekel ranjenec, »to je Švica, otok miru.«

V Zürichu so ranjence prevzeli in nahranili. Dohod na postajo je bil zaprt. Vlak je kmalu od- drdal proti francoski meji. Ranjenci so se vrnili v domovino. Domovina ni bila več isto, kar je bila, tudi oni so zgubili zdravje, pa so bili le veseli, da so prišli domov.

Jeraša je prišel na obisk k svojemu pri- jatelju, pri katerem je našel vse polno knjig, razmetanih sem in tja, a brez stojala.

»Vidim, da imaš lepo zbirko knjig, toda, vse je nekako v neredu, treba ti bo več sto- jal.«

Prijatelj nato: »Hm, vem, toda, še stojala za knjige mi pa najbrže ne bo nihče posodil.«

NAJMODERNEJE UREJEN GRAFIČNI ZAVOD

KNJIGOTISK

Tiskovine za urade, trgovino in obrt, časopisi, revije, prospekti, katalogi, brošure, ceniki, letaki. Eno- in večbarvni ilustracijski tisk

KNJIGOTISK
OFSETNI TISK
LITOGRAFIJA
KAMENOTISK

BAKROTISK
KLIŠARNA
FOTOGRAFIJA
KNJIGOVEZNICA

KLIŠARNA

Klišeji v vsaki obliki, za repro- dukcijo slik, fotografij in drugo, za enobarvni in večbarvni tisk v največji velikosti 70 X 100 cm

LITOGRAFIJA

Plakati, vrednostni papirji, diplo- me, katalogi, prospekti, etikete v eno- in večbarvnem tisku. Ka- meno- in offsettisk, fotolitografija

BAKROTISK

Umetniške ilustracije, prospekti, albumi, koledarji, razglednice, diplome, propagandne tiskovine v eno- in večbarvnem bakrotisku

JUGOSLOVANSKA TISKARNA LJUBLJANA
Telefon interurban 4001—4005
Brzoi: Jugotiskarna Ljubljana

Velika izbira novih sprejemnikov

OGLEJTE SI APARATE NA LJUBLJANSKEM VELESEJMU

ŠPORT

Kolesarska dirka okrog Srbije

Kolesarska dirka okrog Srbije postaja vedno bolj zanimiva. Tako je bilo navzočih v Sarajevu, kjer je končala dirka na drugi etapi, nad 25.000 gledalcev, ki so z velikim zanimanjem sledili borbam v zadnjih metrih pred ciljem druge etape. Podrobneje poročilo o rezultatih druge etape kakor tudi od obeh etap skupaj smo priobčili v večeršnjem našem listu na 7. strani pod belgrajskimi novicami. Poročilo o današnji dirki na najdaljši in najtežji progi Sarajevo-Višegrad-Čačak, ki meri 253 km, prinašamo na drugem mestu.

Ob tej priliki bi še pripomnili, da je vrhovna kolesarska zveza v Zagrebu na svoji zadnji seji hudo kaznovala funkcionarje in kolesarje slovenske in hrvatske kolesarske zveze zaradi sodelovanja na dirki okrog Srbije. Kaznovana sta funkcionarja Slovenske kolesarske zveze Vospersnik in Otrin z dveletno prepovedjo vršitve vseh funkcij v kolesarskem športu. Obenem je vrhovna kolesarska zveza odvzela licence vsem slovenskim in hrvatskim dirkačem, ki sodelujejo na tej dirki, medtem, ko jih morajo kaznovati njihove narodne zveze.

Hrvatski atleti danes na dveh frontah

Hrvatski atleti so v zadnjem času zelo agilni. Danes nastopajo njihovi najboljši kar na dveh frontah: v Celje pojde elita, katero sestavljajo Tauber, Srakar, Kotnik, Cvijetić, Majetić in Junek, ki se bo pomerila z našimi najboljšimi atleti, v Karlovcu pa pojde petnajst hrvatskih atletov, ki bo tam tekmovala v plemeniti borbi v lepem atletskem športu.

Poleg tega pa so Hrvatje že tudi sestavili reprezentanco, ki bo nastopila 7. in 8. septembra proti Srbiji v Zagrebu. Ta borba bo prav zanimiva, le škoda, da ne bo trobojka, ki bi bil neprijetno bolj zanimiv in pri katerem bi se pokazalo, kdo je najmočnejši v lahki atletiki: Srbi, Hrvati ali Slovenci.

Celjsko srečanje bo ena najljepših letošnjih lahkoatletskih prireditvev, saj bo tam zbrana skoraj vsa slovenska in hrvatska elita. To zanimivo in napeto tekmovalstvo se bo res izplačalo pogledati.

Začetek tekmovanja v Slovenski ligi SK Ljubljana : ISSK Maribor

Po daljšem odmoru se nam predstavi Maribor ali to pot v borbi za sligasko točko. Po preorganizaciji bivšega J. N. S. smo tudi mi Slovenci prišli do svoje lige. Zrebo je odločil, da se takoj v prvem srečanju spoprimeta dva najresnejša rivala za zveznega prvaka.

Maribor je šele v tretji tekmi podlegel s tesnim rezultatom sedanjemu prvaku Železnikarju. Skorajda lahko, da spada Maribor v tako imenovani gornji razred slovenskega nogometa. Ob priliki zadnjega prijateljskega srečanja v Mariboru je morala Ljubljana položiti svoje orožje pred odločnejšimi in spretnjšimi štajerci, zdaj je red na njej, da popravi ta rezultat. Mi smo trdno prepričani, da nas bodo to pot naši fantje po daljšem presledku ugodno presenetili. Pričetek tekme ob 16. uri s predtekmom ob 14.30, kjer nastopi II. garnitura Ljubljane proti prvorazredni Grafiki.

Poslednji in odločilni boj v plavanju Viktorija : Ilirija

3. septembra ob 20 na kopališču Ilirije.

In sedaj odločitev! Kdo bo prvak v plavanju? Ilirija ali Viktorija? Prva nas je letos več kot presenetila. Z visokima dvojnim zmagama nad ZPK-em in splitskim Jadranom si je nabrala toliko pik, da je teoretično že zatrdno prvak. — Po številu doseženih točk sicer vodi Jug iz Dubrovnika s 490 točkami — toda svojo vlogo v letošnji plavalni ligi je za letos opravil. Ilirija, ki je s 440 točkami na drugem mestu, ima pa še eno borbo in potrebuje le 51 točk za prvaka. Je pa veliko vprašanje, če bo lanski prvak Viktorija to kar tako dovolil. Tekme sta zelo izenačena.

Opozarjamo občinstvo, da naj si po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji. Cene bodo iste kljub velikim stroškom za povečanje tribune. — Predprodaja se vrši vsak dan pri blagajni v kopališču Ilirije.

Prvenstvo Slovenije v tenisu

Ljubljana, 31. avgusta.

Danes so se nadaljevale tekme v tenisu za prvenstvo dravske banovine, za katere je vladalo še večje zanimanje kakor včeraj. Jutri se tekme nadaljujejo.

Rezultati

Gospodje posamezno: Smerdu:Kodrič 6:1, 6:0; Skapin:Zajc 6:0, 6:1; dr. Smerdu:Fabjan 6:2, 6:0; Perle:Tončič 6:4, 6:4; Korenčan:Janez 9:7, 6:4; Blavice:Cepuder 6:1, 6:2; Smerdu:Skapin 6:0, 6:1; Sivice:Albaneže 1:6, 7:5, 7:5; Blavice:Korenčan 6:2, 6:3; Sivice:Blavice 7:5, 4:6. Pri stanju 3:2 je bil tretji set prekinjen vsled krča, ki je napadel Blavice.

Dame posamezno: Mieleisen:Truden 6:1, 6:2; Voglar:Dacar 6:2, 6:1; inž. Elza Sernec-Maire: Mieleisen 6:1, 6:2; Parin:Voglar 6:3, 6:2.

Juniorji posamezno: Luckmann:Slana 6:1, 4:6, 6:2; Blavice:Urbanec 6:0, 6:1; Kobi:Razboršek 8:6, 7:5; Milavec:Bogata 6:2, 3:6, 6:2.

Gospodje v dvojce: Božičev-Skobar: Slata-Kodrič 6:1, 6:3; Koželj-Zajc:Stular-Urbanc 6:2, 6:4; Milavec-Perle:Majer-Mehesarž 6:0, 6:1; Banko-Albaneže:Kansky:Kansky 6:1, 6:3; Gaberc-Dernovšek:dr. Slan-Vute 5:7, 6:4, 6:3; Fabijan-Kell:Pirc-Juvanc 5:1, 4:6, 6:1; Tončič-Korenčan:Cepuder-Kobi 6:3, 7:5; Smerdu B.-dr. E. Smerdu:Božičev-Skobar 6:1, 6:3; Tončič-Korenčan:Kell-Fabijan 3:6, 6:3, 6:4.

Po športnem svetu

Ragnhild Hveger bo startala v Nemčiji. Nemci so povabili svetovno prvakinjo Ragnhild Hvegerovo na mednarodni plavalni miting, ki bo 22. ali 29. septembra t. l. v Münchenu-Gladbachu. Poleg omenjene plavalke so povabili še drugo dansko plavalico Inge Soerensenovo. Obe danski plavalici bosta nastopili tudi v Bochumu ali Hamburgu.

Panameriške nogometne tekme bodo leta 1941 v Cile. Na tem turnirju bo sodelovalo 15 nogometnih zvez iz južne-srednje in severne Amerike.

Finci so že postavili svoje moštvo za troboj. Za lahkoatletski troboj, ki bo 7. in 8. septembra t. l. med Finsko, Švedsko in Nemčijo v Helsinkiju, so finci že nominirali svoje zastopnike izvenših drugega mošta za tek na 200 m ter dveh tekačev za štafeto 4 krat 100 m. Finska reprezentanca izgleda takole:

100 in 4 krat 100 m: Kronquist, Vanne; 200 m: Tammisto; 400 m in 4 krat 400 m: Tammisto, Storskrubb, Virta, Vanne; 800 m: Kainlaari, Lethi; 1500 m: Sarkama, Hartikka; 5000 in 10.000 m: Taisto, Mäki, V. Touminen; 110 m zapreke: Jussila, Suvio; 400 m zapreke: Storskrubb, Virta; Skok v daljavo: Lindberg, Troivonen; Skok v višino: Nickén, Kalima; Troškok: Noren, Rajalaari; Skok ob palico: Reinikka, Lähdesmäki; Kroglja: Bärlund, Lehtilä; Disk: Nykvist, Hänninen; Koplje: Matti Järvinen, Nikkanen; Klavir: Veirilä, Hannula; 3000 m zapreke: Pekuri, K. Tupminen.

Romunski boksarji v Nemčiji, nemški v Romuniji. Poklicni boksarji Romunije in Nemčije se bodo pomerili 15. septembra v Braunschweigu. Glavna borba se bo razvila v težki kategoriji med Romunom Serbanescu in Nemcem Schoenrathom. — Romuniji pa pripravljajo veliko boksaško prireditev v Bukaresti, ki naj bi bila meseca oktobra in na kateri naj bi sodelovali tudi nemški boksarji. Ker so se v prejšnjih letih že večkrat borili nemški boksarji na romunskih tleh, so Romuni prepričani, da pridejo tudi oktobra v romunsko glavno mesto.

Francozi bodo reorganizirali svoj šport, kakor nje največji francoski športni list »L'Auto«, ki izhaja sedaj v Lionu. Popolna reorganizacija francoskega športa je potrebna zato, ker je sedanje stanje enako ničilo in to tembolj, ker prej francoski šport ni imel nikake podlage, na kateri bi se lahko sistematično razvijal. Zaradi tega je treba pričeti vse znova, toda temeljito in na zdravi podlagi. Za vzor hočejo vzeti Franyozi organizacijo nemškega športa.

Novi ruski atletski rekordi. Nove ruske atletske rekorde so postavili ruski atleti na zadnjem tekmovanju v Moskvi, in sicer v teku na 400 m čez zapreke atlet Mitjanin v času 55.1 sek., v skoku ob palici s skokom 4.20 atlet Osolin in ženska štafeta Špartaka je tekla progo 4 krat 800 m v času 6:59.8 min.

Ragnhild Hveger, najodličnejša danska plavalica, je postavila doslej sama 35 svetovnih rekordov v posameznih disciplinah plavanja.

Švedska prvakinja v slalomu Nilsonova je vsestranska športnica in je dosegla tudi v drugih športih zavajajoče uspehe. Tako je te dni preplaval 100 m prosto v času 1:24.6 min. Poleg tega pa je imenovana tudi dobra lahkoatletinja.

ZFO

Članstvu ZFO. Svečanosti ob odkritju spomenika Nj. Vel. kralju Aleksandru I. Zedinitelju se udeležimo v krajih.

Dober plen domžalskih orožnikov

Zdravnik g. dr. Kremžar v Domžalah je naznanil orožnikom, da je bilo v nedeljo, dne 25. avgusta med 15. in 19. uro, ko ni bilo nikogar doma, vlomljeno v njegovo stanovanje. Vlomilec je odnesel okrog 10.000 dinarjev gotovine in nekaj perila. Služkinja Marija Pintar se je vrnila ob 19. domov in opazila vlom. Orožniki so šli takoj na delo. Preiskavali se vstopovod v Domžalah in okoliških krajih, celo v Ljubljani. Štiri dni so se trudili, ne da bi mogli ugotoviti vlomilca. Končno pa je padel sum na služkinjo Marijo Pintar. Pri ljubljanski policiji so orožniki zvedeli, da Pintarjeva nima prav nič lepe preteklosti za seboj. Že kot 16-letno dekle je pobegnila od doma in se klátila po Ljubljani, kjer je bila zaradi vlačugarstva in prostitucije že šestkrat kaznovana. Končno je bila oddana v zavod v Begunje, kjer je bila od leta 1934 do 1936, skupaj 32 mesecev. — Dne 28. avgusta je Pintarjeva poročila izginila in pustila vse obleko, svoj denar in druge predmete. Ker je zvečer govorila, da bo pila iz njega, je šla v vodo, so res mislili na samomor. Orožniki so jo zasledovali in ugotovili, da je bila v Ljubljani. Dolenjski česti pri svojem fantu, pa je zopet odšla, preden so prišli orožniki. Popoldne se je pa sama zgledala na orožniški postaji in vprašala, če je res ona dolžna povrniti dr. Kremžarju, denar, ki mu je bil ukraden. Rekla je, da je bila na dan vloma na prehodu s Ivanko Podbevšek z Rodice. Ko so Podbevškovo zaslišali, je povedala, da sta gredli s Pintarjevo okrog 5 popoldne k dr. Kremžarju in je šla Pintarjeva v svojo sobo. Ko je prišla vanj, je šla čez dvorice za drvarnico, odkoder se je pa takoj vrnila. Orožniški komandir g. narednik Škok je nato preiskal vse okrog drvarnice in končno našel v gredici za jagode zakopano skatljivo, v kateri je bilo nekaj čez osem tisoč dinarjev in sicer 8 bankovcev po 1000 dinarjev, drugo pa kovani drobiž. Kljub tej najdbi pa je Pintarjeva še vedno tajila, končno se je pa udala in povedala, da je 16 bankovcev po 100 dinarjev tisti dan, ko je šla v Ljubljano, vzela iz skatle in jih zavite v robec vrgla z mosta na Črnučah v Savo. To je zelo neverjetno, vendar pa Pintarjeva vztraja pri tej izpovedi. Orožniki so Pintarjevo aretirali in izročili sodišču v Kamniku.

Rakitna

Z melioracijskimi deli na naši planoti je pričel tehnični oddelček banke uprave pretekli teden. Kako potrebna so bila ta dela, je bilo jasno posebej se ob zadnjih nalivih, ko je voda odnašala snopce z njiv in otavo s travnikov. Delo se je začelo po načrtu s čiščenjem požiralnikov v Ponikvah. Po teh začetnih delih se bo zgradil velik odvodni jarek, da se omogoči hitro odvajanje vode. Gotovo je, da se bo tako mnogo pridobilo na rodovitnosti zemlje.

Prenovitev oltarjev in križanega pota v naši cerkvi je dokončana v splošno zadovoljnost.

Nedeljskega Slovence dobite vsako nedeljo po masi ob desetih pri kolporterju Ivanu Grumu.

Škofja Loka

Naknadno vpisovanje v I. razred osnovne šole se vrši danes 1. septembra od 10—12 dopoldne v šolskem postopju. Učenci naj pridejo v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov in naj prinesejo potrdilo o cepljenju koz. Vpisovanje vajenk in vajencev za vse razrede strokovne nadaljevalne šole bo v torek 3. septembra od 17—19 v šolskem postopju. Vajenci in vajenke prinesejo s seboj spričevalo o dovršeni osnovni ali višji ljudski šoli, registrirano učno pogodbo ter morajo že pri vpisu plačati ukovino v znesku 60 din. Kdor pride brez listin ali denarja, ne bo vpisan. Redni pouk se prične v sredo 4. septembra ob 16.

Iz Francije je prišel na krajši dopust naš rojak g. Stanko Grims, ki že več let deluje med našimi izselenci. Zelimu mu, da bi se v domovini dobro počutil.

Preureditev društvenih prostorov se je pričela koncem tega tedna. Čeprav se bliža jesen, vendar je upanje, da bo 'prošetni' dom do zime preurejen po načrtu vsaj v prvi etapi. Predvsem bo še treba veliko požrtvovalnosti in dela vseh, ki jim je količjak pri srečanju katoliškega prostora.

»Luce z gorac«, odlično igrano z dijaškega življenja, bodo igrali naši študentje v soboto 7. septembra ob 8 zvečer in v nedeljo 8. septembra ob 4 popoldne. Kot vedno, tako bo tudi sedaj občinstvo z obilno udeležbo podprlo delo mladih študentov, ki bodo rešili svoje vloge v največje zadovoljstvo gledalcev.

»Simkovic«, meščansko komedijo v treh dejanjih, bodo danes popoldne ob pol 4 uprizorile študentke v starošolskem domu. Vsi vabljeni!

Kino Društveni dom bo igral danes popoldne ob 4 in zvečer ob pol 9 znamenit ameriški film »Revolucija na vzhodu«.

Jesenice

Gospem in gospodičnam, ki želijo obiskovati državni telovadni tečaj na Jesenicah, javljamo, da je vpisovanje v ponedeljek od 9 do 11 v II. nadstropju osnovne šole.

Hrušica pri Ljubljani

F. O. v Hrušici ima danes popoldne ob 4 v Našem domu letni redni občni zbor, ki se ga morajo udeležiti vsi redni člani. Vabljeni so tudi starejšine in podporni člani. Posebno so pa vabljeni vsi fantje in moške, ki želijo pristopiti k F. O. kot redni in podporni člani. — Predsednik.

Škocjan pri Mokronogu

Naše Prosvetno društvo bo v nedeljo, 15. sept. ob 2 popoldne v Škocjanu priredilo veliko tombolo. Glavni dobitek bo novo motorno kolo znamke NSU. Zoleg tega bo še mnogo tombol in nad 300 drugih dobikov. Tombolske karte prodajamo po 2 din. Bliznjico in daljnjo okolico vabimo za ta dan v Škocjan.

Tudi Angleži zbirajo staro železo

Iščoč čim večje količine železa za vojno industrijo, je tudi Anglija odredila zbiranje starega železa, kakor je Nemčija že pred enim letom. Najprej bodo pobrali z zidov vse poštne nabiralnike in jih zamenjali z lesenimi. Poštnih nabiralnikov je na Angleškem mnogo; vsi so železni. Računajo, da bo ta zbirka vrgla več sto ton starega železa. 13.000 ton železa so že nabrali iz vrtnih ograj, 10.000 ton pa iz starih tračnic. V šaro med staro železo bo šlo tudi 17.000 avtomobilov.

Paradiž na severu

Risor se imenuje tisto mesto — dobro si bomo morali zapomniti njegovo ime. Če se bo kdaj zopet pojavilo staro vprašanje, kje je bil paradiž, bomo lahko odgovorili: kje je bil svetopi-smeski paradiž, ne vem; lahko pa poverje kje je še danes košček paradiža: v mestecu Risor na Norveškem.

Risor ni zato paradiž, ker na letošnjo pomlad ni nič trpel v vojni, ampak zaradi zanimivega oglasa, ki je bil objavljen, da bo s I. avg. nastopil mestni žandar svoj vsakoletni tritedenski dopust. Z ozirom na težke čase bi občinski očete radi prihranili stroške za novo moč, ki bi žandarja za časa njegove odsotnosti nadomestovala, in zato prosijo prebivalstvo, naj se v teh treh tednih mirno zdrži, naj ne bo nobenih preprirov, vlomov in tatvin, naj zaradi ljubelega miru zmerno pijejo po gostilnah, da bo kljub odsotnosti mestnega žandarja vladal mir in red v mestu...

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsako beseda 1 din; žensitovanski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

ROMANJA

Najprijetnejše

nažanimivejše letošnje poletno potovanje 27. septembra: 500 din! Avtovožnja preko Karlova: Plitvice, Bihać, Sinj in Split (ladja na Hvar) - Trogir, Šibenik, Skradin, preko Velebita, Senj, Sušak, Kočevje, Ljubljana, Sončna Dalmacija - najlepša jeseni! - Vročina mineva, morská kopel - blagodejna; grozdja in smoke obilo! Morje, otoki, znameniti kraji, valjajo! Brezplačne podrobnosti pošilja: »Po božjem svetlu«, Ljubljana - Sv. Petra nasip.

Službe iščejo

Samostojna gospodinja

išče službo, Naslov pove uprava »Slov.« v Trbovljah.

Hišnica

srednjih let, brez otrok, vajena vseh del — išče mesto takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12713.

1000 din ali več dobi

tisti, ki mi preskrbi stalno službo v tovarni ali službo sluga, vratarja, kjerkoli ali kot dnevničar na sodišču ali tudi cestarja. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12508.

Trgovski pomočnik

mlad, izučen v trgovini z deželnimi pridelki - želi premestitev. Lahko nastopi takoj, če je treba. Položi garantsko pismo do 10.000 din. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 12402.

Manufakturst

zmožen prodajalec, s prakso, želi namestitev. — Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Izurnjen - pošten« št. 12740.

Snazno dekle

ki samostojno kuha, išče boljša, manjša družina. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12975.

Mlad zakonski par

brez otrok, išče takoj stalno službo kravarja. Dolgoletna spravevala. — Zena razume kuharico. Naslov: Feliks Mir, št. Peter, Savinjska dolina.

Služkinja

vajena samostojne kuhe in vseh gospodinjstvenih del išče službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pridna« 13.011. (a)

Kuharica

samostojna gospodinja - srednjih let, vesča vseh del, išče službo. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Vestna - poštena« 13.066.

40 leten mož

inteligenten, išče mesto hotelskega sluga. Gre tudi k boljši družini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.942. (a)

Prodajalka meš. stroke

simpatična, voljna pomagati tudi pri gospodinjstvu, želi službo, najraje v Ljubljani ali na Gorenjskem. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Poštena« št. 13085. (a)

Nemščine perfekten

industrijski uradnik, trgovsko izobražen, kaviče zmožen, želi poldnevno ali priložitno zaposlenje. Dopise upravi »Slov.« pod »Upokojen« št. 13108.

Zasluzek

Za 10 dir

Vam pošljem seznam 25 praktičnih predmetov, ki jih boste lahko izdelovali doma. Stalen zaslužek za vsakogar tudi v teh kritičnih časih! — Ljudec, Ljubljana, predal 245-c.

Službodobe

Ključavn. pomočnike

takoj sprejme za stalno delo Podraž Ciril, Ig 147

2 čevljarska pomočnika

takoj sprejemem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13.017. (b)

2 čevljarska pomočnika

takoj sprejme Josko Čadež, čevljarstvo, Škofja Loka.

Samostojno gospodinj

pošteno, ki je dobra kuharica in vesča pospravljanja, sprejemem takoj za gospodinj, ki je večji del meseca odsoten. Ponudbe na Rudnik Mežica.

Pekovskega pomočnika

mladega, s svojim kolegom imajo prednost — sprejemem. Predstaviti se osebno Prester, Radovljica.

Kleparskega pomočnika

dobrega, že izvežbanega, takoj sprejme za daljši čas Kajtna Martin, splošno kleparstvo in vodoinstalat, Litija.

Kmečkega fanta

in kmečko dekle, sprejemem za keramično obrt. Franc Konjedič, keramik, Strazišče pri Kranju.

Samostojna kuharica

dobi mesto v tovarniški menzi. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Zanesljiva« št. 12689.

Mlajšega mlinarja

sprejme Grmek, valjčni mlin, Fužine, p. Dobruje pri Ljubljani.

Organist-cerkovnik

se sprejme s 1. decembrom. — Zupnijski urad Stanga pri Litiji.

Urarskega pomočnika

zanesljivega, samostojnega in preciznega delavca, ki je vesč velikemu in malemu delu, sprejemem takoj. Ponudbe s plačilnimi pogoji na: Hauslinger, urar, Osijek.

Mlinar

samski, mlajša dobra mož za kmečki mlin, dobi mesto. Mešič, Križe pri Trzinu.

2 čevljarska pomočnika

za moška šivana in zbita dela sprejemem takoj za stalno. — Franc Rozman, Zg. Duplje št. 6, Gorenjsko.

Ključavničarja

za izdelavo železnih rolet, sprejme takoj Bernik, Ljubljana, Linhartova 8.

Mojstra

za stroje za motanje, sukanje ali pređenje, z dobrim spravevalom, sprejemem. Ponudbe na Anton Pinter, Maribor, Cankarjeva 16.

Hlapca

ki zna po mestu voziti, sprejemem k enemu konju. Marija Čizman, Pred konjušnico 5. (b)

Dekle

pošteno in resno, za vsa hišna dela, z znanjem malo kuhe in daljšimi spravevali, takoj sprejme B. Kolb, Vižmarje, št. Vid nad Ljubljano. (b)

Dekle srednjih let

ki zna nekoliko kuhati in ima veselje do gostilne, dobi takoj stalno službo. Karlovec, Smarjeta pri Novem mestu. (b)

Rudarski paznik

z rudarsko šolo in večletno prakso na premožen, dober jamomerec — se sprejme za rudnik »Belo-krajina« v Crnomlju. — Plača ob prostem stanovanju, kurjavi in razsvetljavi po dogovoru. — Ponudbe s spravevali in opisom prakse je poslati na: Rudnik »Santjanž«, Krmelj, Dolensko.

VO DNE TURBINE

VENECIJANKE • MLINI • DVIGALA • STROJI

STROJNO PODJETJE ING. BORŠTNAR, LJUBLJANA, JERNEJEVA C. 10

Dobrega pomočnika

za velike kose sprejme takoj damski in moški krojač Jožef Bregant — Javornik. (b)

Oskrbnico

išče Alpin, sportni klub »Gorenje« za smučarsko postojanko v Črnem vrhu nad Jesenicami. Kavcija 2000 din. Nastop 15. sept. Ponudbe na Alp. sportni klub »Gorenje«, Jesenice, Krekov dom. (b)

Več dobrih zidarjev

in štiri tesarje opažarje, dalje 50 izvežbanih betonskih delavcev sprejemem za dela izven Slovenije. Vsi morajo biti jugoslovanski državljani. Oglašiti se: Ivan Brčić, pooblaščen graditelj — Ljubljana, Slomškova 19. Plača po dogovoru. (b)

Šivilja sprejme pomočnico

takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13044.

Mehanika

ki se razume tudi na vulkaniziranje gume — sprejemem. Ponudbe z navodno pogodbo poslati na Ilja Toholj, mehaniška radnja, Mostar. (b)

Radijske tehnike

le prvotne moči, vzamemo v službo. Ponudbe poslati na: »Radio«, dr. z. o. z. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7. (b)

Treznega hlapca

poštenega, z deželo, takoj sprejemem v bližino Ljubljane. Plača 400 din mesečno in vsa oskrba. Ljubljana, Plača 400 din pod št. 13.020. (b)

Samostojno moč

k enemu otroku sprejemem takoj. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju pod št. 12988. (b)

Vajenci

Krojaškega vajenca

takoj sprejemem. Tomšič Tone, Ljubljana, Slomškova ulica 6. (v)

Kleparskega vajenca

takoj sprejemem. — Prednost imajo sinovi železničarjev. Kajtna Martin, splošno kleparstvo in vodoinstalat, Litija.

Pekovskega vajenca

in raznašalca, po možnosti s lastnim kolom — sprejme takoj pekarna v Senčurju.

Na velesejmu ne razstavljamo, vendar Vam dobavimo avtomobil po Vaši želji in okusu takoj iz skladišča v Ljubljani

ŠKODA - E. Rosa

Ljubljana, Poljanska 69 - Tel. 25-41

Postrežnico

za trikrat na teden takoj sprejemem. Ob Ljubljani 10. (b)

Iščem sadjarja-vrtnarja

sposobnega. Stalna služba. Obširne ponudbe na Schwickert, Begunje pri Lescah. (b)

Služkinjo

sprejme dobra krščanska družina na Gorenjskem. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13120. (b)

Izurjenega fotografa

za amaterska dela sprejemem takoj za dela izven Slovenije. — Istotam oddam prevoz večje količine gradbenega materiala s tovornimi avtomobili. V poštov pridejo tovorni avtomobili od 3 do 5-tonski. Interesente naj se zgledajo pri trdki Ivan Brčić, pooblaščen graditelj, Ljubljana — Slomškova ul. 19. Plača po dogovoru. (b)

Strojnega ključavničarja

samostojnega ali avtomatiziranega sprejme takoj večje podjetje za dela izven Slovenije. — Istotam oddam prevoz večje količine gradbenega materiala s tovornimi avtomobili. V poštov pridejo tovorni avtomobili od 3 do 5-tonski. Interesente naj se zgledajo pri trdki Ivan Brčić, pooblaščen graditelj, Ljubljana — Slomškova ul. 19. Plača po dogovoru. (b)

Služkinjo

pridno, pošteno, ljubiteljsko otrok, zmožno vseh gospodinjstvenih del, išče štiriclanca družina, Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Celju pod »Zanesljiva«, št. 12989. (b)

Kuharica

stara 44 let, brez premoženja, čiste preteklosti, se želi poročiti. — Samo resne ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Miren zakon« 13.034. (b)

Adjusterko

za desertne bonbone in fine bonboniere, prvotno, samostojno in skuseno moč, sprejemem. — Ponudbe na: Oglašni zavod Medved, Zagreb — Preradovičeva 28. (b)

Dobro službo dobi,

kdor vloži večjo kaveljo, ev. sprejemem družabnika s ca. 10.000 din. Sodelovanje v vodstvu podjetja - pogoj. Milijonski promet letno. — Prednost ima, kdor se razume na mizarsko, plesarsko, tapetnisko ali pisarniško delo. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Brezskrbna eksistenca« št. 13075. (b)

Mesarskega vajenca

poštenega, močnega, z oskrbo in stanovanjem v hiši, sprejme Anton Novak, Poljanska cesta 54, Ljubljana. (v)

Dekle

pridna in poštena, se želi izučiti v trgovini v Ljubljani. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12755. (b)

Vajenca

za trgovino z mesanimi blagom, s primerno šolsko izobrazbo - sprejme takoj Z. Vedlin, Domžale.

Vajenko

pridno in pošteno, sprejme v učenje v trg. z mes. blagom A. Jeglič, Lesce pri Bledu.

Trgovskega vajenca

močno razvitega, sprejemem takoj. — Ponudbe osebno ali poslati sliko, Kramžar-Franc, trgovina, Teharje pri Celju.

Vajenec

zdrav, močan, s 3 razredi gimnazije, išče mesta v trgovini z mesanim blagom. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pošten in pridn« št. 13094. (v)

Pečarskega vajenca

sprejme Stanko Bertoncelj, Radovljica. (v)

Kleparskega vajenca

sprejemem. Tržaška cesta št. 88. (v)

Vajenca (vajenko)

sprejme trgovina usnja. — Naslov v upravi »Slov.«

Vajenko

za trgovino s čevlji — sprejme »Triumf«, Miklošičeva 12. (v)

Vajenko

za prešivanje gornjih delov čevljev sprejme »Triumf« Miklošičeva 12. (v)

Dekle

z meščansko šolo se želi izučiti v trgovini, tudi na deželi. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Nerazvajena« št. 13052. (v)

Mizarskega vajenca

na hrano in stanovanje in pomočnika sprejme mizarstvo Pečnik, Vodnikova 309, poleg mitnice v št. Vidu nad Ljubljano.

Pouk

Višješolka

uspešno poučuje vse predmete nižje šole. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sigurnost« št. 12777.

Moderno nemščino

in anglesščino - poučuje najbolje in zelo poceni doktor pedagog. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Hitra metoda« 13.008, u

Abiturient

išče instrukcije za vse predmete klasične gimnazije. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Uspeh« 13.002. (u)

šoferska šola

za poklene šoferje in amaterje

I. Gaberšček

bivši komisar za šoferske izpite
Kolođorska ulica št. 43
Telefon 25-28

Nemščino

poučujem posamezno in v skupinah ter dnevni in večerni tečaj. Prva ura brezplačna. Lindič, Ljubljana, Dalmatinova 5

Nemščina

začetniški, nadaljevalni in konverzacijski tečaj, dnevni in večerni. Bee-thovnova ulica 9/I. (u)

Vpisovanje v gosp. šolo

na Jesenicah bo 2. in 3. septembra v pisarni gospodinjstve šole na ljudski šoli. Natančnejša pojasnila se dobe istotam.

Denar

Družabnica

z veseljem do samostojnega vodstva tovarne in z gotovino 350.000 din - naj javi svoj naslov pod »Podjetna« št. 12629 v upravo »Slovenca«.

Kupuje: Prodaja:

HRANILNE KNJIZICE bank in hranilnic ter VREDNOSTNE PAPIRJE po najugodnejših cenah

BANČNO KOM. ZAVOD

MARIBOR

Ureditve premoženja

Poravnave, konkurzne zadeve, odkup in inkasno terjatev, (tudi kmetijski) nabavo posojil in družbenikov, dobičkanosno in varno naložitev kapitala, ureditve uprave in knjigovodstva, bilance, kalkulacije, upravo nepremičnin, nadzorovanje soudeležb, — sploh vse trgovsko-obrtniške zadeve poverite zaupno strokovni pisarni

ZAJC LOJZE

Ljubljana, Gledališka ul. 7

200.000 din posojila

iščem, 8%, vključba na 1. mesto, vrednost 800.000 din. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Resne ponudbe« 12.870. (d)

Vse zaupa

zaradi hitre in solidne postrežbe posredovalnici nepremičnin »Realiteta«, Ljubljana, Prešernova ul. 54/I. Telef. 44-20. Pridite in prepričajte se! (d)

Posojila

kratkoročna zopet daje Splošno kreditno društvo, Ljubljana, Aleksandrova cesta 5. (d)

Vodovodni instalaterji

kupijo vez vodno-inštalacijski material najceneje pri: P. Majdič, »Merkur« v Kranju. Razstavlja na velesejmu pred paviljonom »E«. (d)

Iščem 35.000 din posojila

vključba na prvo mesto, vrnem mesečno 1000 din, poleg dobrih obresti dam brezplačno sobo. Ponudbe pod »Varno naloženo« ts, 13062 upravi »Slovenca«.

Hranilne knjižice

vrednostne papirje

kupujemo

stalno po najvišjih cenah in proti takojšnjemu plačilu

Rudolf Zore

Ljubljana, Gledališka 12

Hranilno knjižico

Kmetijski hranilni in posojilni dom, do 10.00

Posestva

Trgovska hiša v Celju
dvonadstropna, napredaj.
Ponudbe poslati v upravo
»Slovenca« v Celju pod
»Kapital«.

Parcelo

4000 m², pripravno za
manjšo industrijo in leto-
višče, bližina Ljubljane,
ugodno prodaj. Zakraj-
sek, Miklošičeva 34.

Kupim v Ljubljani

ali najbližji okolici eno-
ali dvodružinsko hišo. —
Ponudbe upravi »Slov.«
pod št. 12.935. (p)

Hišo z mlinom

na prometnem kraju, z
nekaj zemlje in gozda,
pri glavni cesti, električni
luč, prodaj ali pa za-
menjam za manjšo po-
sestvo. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 12.680.

Gozd

velik 4 orale, zaraščen z
bukovino, deloma za po-
sek, in njiva 4000 m², pri-
pravna za stavbišče, na-
predaj. Ponudbe v upr.
»Slov.« pod št. »Gozd«
— njiva 1940 št. 12.681.

Majhno posestvo

na katerem se nahaja
stanovanjsko poslopje z
gostilno in trgovino z
vsem pripadajočim inven-
tarjem, napredaj. — Pri-
merno tudi za upokoje-
na. Naslov v upravi »Sl.«
pod št. 12.509.

Tik Kranja ali Domžal

kupim novejšo dvostano-
vanjsko hišo z vrtom.
Ponudbe v upravo »Slov.«
pod »Ob cesti« št. 12.682.

Kupim hišo

ali vilo od 500 do 800.000
din s hipoteko, na Mirju
ali okoli Sv. Jožefa. Pla-
čam takoj. Ponuditi čim-
prej v upravo »Slovenca«
pod »Srečen dedec« 12.688.

Večje gozdno posestvo

s poljem, nad 400 jih ve-
liko ter tri hotelska po-
slopja, zaradi starosti in
boleznj napredaj. Posre-
dovalci izključeni. — Po-
nudbe v upravo »Slov.«
v Mariboru pod »Zlata
sreča« št. 1039.

Prodaj

krasno, 8 orolov obsega-
joče arondirano posestvo
z vsem inventarjem, v
neposredni bližini Ptuj.
Posestvo obstoja iz več-
jega sadonosnika, vino-
grada, gozda in njiv. —
Ponudbe je poslati podr-
»Slovenca« v Ptuj pod
»Ugodno« št. 12.506.

Enodružinsko hišo

10 min. od postaje Dev.
Mar. v Polju, prodaj za
36.000 din. Istotam na-
predaj parcela. — Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.830.

Hišico

enostanovanjsko, v Ljub-
ljani ali bližnji okolici —
do 80.000 din, kupim. —
Ponudbe v upravo »Sl.«
pod »Hišica 80« št. 12.849.

Zemljišče

primerno za stavbo, 10
minut od postaje Sevnica,
napredaj. Vprašati: Ma-
tevez Komljanec, železni-
čar, Sevnica. (p)

Najbolje prodaste

hišo, vilo, posestvo, par-
celo, gozdove itd. pri po-
sredovalnici »Realiteta«,
Ljubljana, Prešernova ul.
54/I., nasproti glavne po-
ste. Telefon 44-20. (p)

Najbolje kupite

hišo, vilo, posestvo, par-
celo, gozdove itd. pri po-
sredovalnici »Realiteta«,
Ljubljana, Prešernova ul.
54/I., nasproti glavne po-
ste. Telefon 44-20. (k)

Prodaj njiivo-gozd

v št. Vidu ob glavni ce-
sti, 1200 m², po 14 din.
Prodaj orol zaraščene-
ga gozda, 1/4 ure od Kranja.
Ponudbe upravi »Slov.«
pod »Iščem posojilo« št.
13.026. (p)

Hišo z vrtom

prodaj na lgu ob glavni
cesti. V hiši se nahaja
ključavničarska delavni-
ca. Pripravno je tudi za
drugo obrt. Interesenti
naj se javijo pri tvrdki
Venceslav Breznik, trgo-
vina z železnino, Ljub-
ljana, Stritarjeva ulica 7.

»REALITETA«

posredovalnica nepremič-
nin v Ljubljani, Prešer-
nova 54/I., telefon 44-20,
nasproti glavne pošte —
ima svoje odjemalce po-
vsod v Jugoslaviji. Ne
prenaglite se z nakupom
ali prodajo nepremičnin,
predno se niste posveto-
vali z nami. Vse infor-
macije brezplačno! (p)

Stavbne parcele

in hiše napredaj. — Viž-
marje 46.

Hišo v Dev. Mar. v Polju
novo, enonadstropno —
prodaj. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 12.751.

Stavbno ali gozdno

parcelo v okolici Ljub-
ljane kupim. Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod
»Parcela« št. 13.081. (p)

Prodaj večjo hišo

v Šiški, z dvoriščem in
priljubljenimi. Letni donos
44.000 din. Pojasnila da-
je iz prijaznosti Kmetiške
posojilnice Ljubljanske
okolice v Ljubljani. (p)

Obrtniško hišo

z velikimi delavnici in
dvoriščem, v centru, pro-
dam. Ponudbe na upravo
»Slovenca« pod »Najbolj-
ša točka« št. 13.077. (p)

Enodružinsko hišico

z velikim vrtom ugodno
prodaj. Ljubljana-Vič št.
128, Cesta dveh cesarjev.

Posestvo

napredaj: 16 orolov zem-
lje z gospodarskim posl-
obstoji iz njiv, travnikov,
gozda, kjer se redi štiri
glave živine in iz sadne-
ga vrta. Reflektanti naj
se zgledajo pri Henriku
Kuharju, p. Dol pri Hrast-
niku, Sv. Stefan 27. (p)

Zemljišče

okoli 5600 kv. m v bli-
žini Rakovnika - prodaj
za 80.000 din. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 13.121. (p)

Visokoprtilična hiša

dvostanovanjska, z vodov-
dom, napredaj. Guncleje 38,
št. Vid nad Ljubljano. (p)

Kupim hišo v Ljubljani

najraje z lokalom ali pri-
merno parcelo, Ponudbe v
upravo »Slovenca« pod št.
»200-400«, 13.091. (p)

Parcelo

na lepi legi, 500 kv. metrov
ob Zaloški cesti v bližini
cerkve sv. Družine, pri-
pravno za trgovino ali vi-
lo, prodaj. Naslov v upr.
»Slovenca« pod št. 13.105. (p)

Gostilna

na zelo prometni točki na
deželi zaradi selitve takoj
napredaj. Cena 120.000 din.
Naslov v upravi »Slovenca«
v Mariboru pod št. 1047. (p)

Stavbne parcele v Šiški

prodaj takoj le proti go-
tovini. Miškec, Medvedova
cesta 38. (p)

Lepa stavbna parcela

ob Tyrševi cesti napre-
daj. — Naslov v upravi
»Slovenca« pod 12.996. p

Parcelo

za Bežigradom ugodno
prodaj. Plačila zmožni
reflektanti dobe naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12.995. (p)

Enodružinsko hišo

s prostori za malo kme-
tjstvo, ob glavni cesti v
Kamovcih, Prekmurje —
oddam v najem. K hiši
spada tudi vrt in dve lepi
njivi. Posebno ugodno za
upokoje. Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod
»Ugodno« 12.992. (p)

Štiristanovanjsko hišo

s trgovskim lokalom pro-
dam v sredini Ljubljane.
Ogledati 11—12 dopoldne.
Naslov v upravi »Slov.«
pod 13.041. (p)

Ugoden nakup!

Krasno posestvo v Sa-
vinjski dolini, tik banov.
ceste, 40 orolov, prvo-
vrstni hmeljski nasadi,
sadonosniki, travniki, do-
raščeni in mladi gozdovi,
vse spojeno s hišo in go-
spodar. poslopji, se takoj
proda po ugodnih plačil-
nih pogojih. — Pojasnila:
Anton Vidovič, Sv. Peter
v Savinjski dolini. (p)

Vnajem

ISČEJO:

Mlin

kupim, vzamem v najem
ali grem za družabnika v
lepem prometnem kraju.
Ponudbe v upr. »Slov.«
pod »Dober mlinar« 12.753

ODDAJO:

Hlev za dva konja

oddam. Krakovska ul. 21.

Lokal

v prometni ulici, oddam.
Vprašati v trgovini Hla-
din v Celju.

Majhno skladišče

ali delavnico oddam. —
Ljubljana, Tržaška cesta
št. 17. (n)

Trgovski lokal

velik, lep, z vsem inven-
tarjem, za trgovino z
mešanim blagom, z veli-
kimi skladišči, kletjo in
stanovanjem, oddam na
Jesenicah, Ponudbe upr.
»Slovenca« pod »Na pro-
metu« 12.998. (n)

Odda se takoj v najem

trgovina z mešanim bla-
gom, ki poseduje še vso
opremo. Lahko se pre-
vzame tudi obrt. Ponud-
be upravi »Slovenca« pod
»Dobro vpeljana« 13.050.

Stanovanja

ISČEJO:

Enosobno stanovanje

lahko tudi s kabinetom,
v bližini tramvaja, proga
št. Vid — iščem. Ponud-
be upravi »Slovenca« pod
»Solidna stranka« 13.067.

ODDAJO:

Dvosobno stanovanje

s kuhinjo oddam. Bezen-
škova 36. (c)

Dvosobno stanovanje

pocen oddam g. duhov-
niku. Naslov v upr. »Sl.«
pod št. 12.842.

Trisobno stanovanje

s kopalnico, oddam. Obre-
zna cesta 15, Studenci pri
Mariboru. (c)

Dvosobno stanovanje

s kabinetom, komfortno,
v novi hiši, oddam. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 13.027. (c)

Dvosobno stanovanje

mansardno, ugodno od-
dam. Dobravec, Janjeva
št. 1. (c)

Petsobno stanovanje

s kabinetom, kopalnico in
vseimi pritliklami, oddam
z novembrom, v strogi sre-
dini mesta. Naslov v upr-
vi »Slovenca« pod 13.099. (c)

Trisobno stanovanje

lepo, s kopalnico, za Be-
žigradom, oddam s 1. no-
vembrom. Naslov v upr.
»Slov.« pod št. 12.892.

Dvosobno stanovanje

oddam 1. oktobra manjši
odrasli družini. Kavsko-
va 13. Vprašati: priti-
desno. (c)

Brezplačno stanovanje

obstoječe iz sobe, kuhin-
je in shrambe, dobi-
klor prevzame varuštvo
hiše. Hiša leži ob želez-
niški postaji, v kraju 10
km od Ljubljane. Jako
ugodna prilika za upoko-
jenca. Vselitev takoj. —
Ponudbe z navedbo po-
klica na upravo »Slov.«
pod »Poštena človeka«
13.024. (c)

Komfortno stanovanje

obstoječe iz 2 sob, 1 ka-
bineta, kuhinje, kopalnice
itd., v novi hiši, sončno,
popolnoma suho, severni
del Ljubljane, za Tyrše-
vo cesto, oddam boljši
stranki. Takojšnja vseli-
tev. Naslov v upravi »Sl.«
pod št. 12.827.

Štirisobno stanovanje

z veliko predsobo (vile),
moderno in komfortno, s
centralno kurjavo, velika
terasa, z garažo ali brez,
se odda v Levstikovovi ul.
št. 4-1, s 1. oktobrom (ne-
posredna bližina Tivolja-
ja).

**Oglašujte v edino
uspešnem dnevni-
ku »Slovenca«!**

SUKNO, KANGARN, VOLNENO, FLANEL, BARHENT, PLATNO, SVILA, DELENI

SOBE

ISČEJO:

Prazno sobo

ev. sobo s kuhinjo išče
državna uradnica. — Po-
nudbe upravi »Slovenca«
pod »Stalna in solidna«
tš. 13.046. (s)

Večjo sobo išče

oblastno priznano društvo
za svoj lokal. Ponudbe
v upravo »Slovenca« pod
»Reklama« 12.928. (s)

Iščem čisto, prazno sobo

s štedilnikom ali pečko
za kuhati. Cena 100—150
din. Sem mirna in točna
plačnica. Naslov v upravi
»Slovenca« pod 13.040. (s)

ODDAJO:

Opremljeno sobo

oddam solidnemu gospo-
du. Jegličeva 9. (s)

Soba s štedilnikom

takoj oddam. Nove Jarše
št. 46. (s)

Sostanovalko

sprejem. — Polzeve so-
Poljanska c. 51, trafika. (D)

Opremljeno sobo

oddam gospodu. Sv. Petra
cesta 51. (s)

Soba

opremljeno ali prazno —
oddam. Dravska 1. (s)

Prazno sobo oddam.

Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 13.036. (s)

Prazno sobo

takoj oddam eni osebi. —
Vodovodna 77. (c)

Sostanovalko

sprejem v lepo, novo
opremljeno sobo. Friško-
vec 6. (D)

Lepa, čista soba

se odda boljši starejši
osebi. Poseben vhod. —
Groharjeva ulica 16. (s)

Opremljeno sobo

veliko, s posebnim vho-
dom, oddam. — Poljanska
cesta 25. (s)

2 lepi prazni sobi

v strogi sredini mesta, od-
dam za pisarno. Naslov v
upravi »Slovenca« 13.102. (s)

Sobico oddam

solidni osebi. Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod »So-
bica« št. 13.093. (s)

Lepo opremljeno sobo

(brez perila) oddam takoj
poštenemu, solidnemu go-
spodu. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 12.976. (s)

Opremljeno sobo

zračno, svetlo, s poseb-
nim vhom, za eno ose-
bo, takoj oddam. Vpra-
šati v gostilni na Poljan-
ski cesti 54. (s)

Sončno sobo

oddam dvema dijakoma z
vso oskrbo. Naslov: Beo-
grajska ulica 6, poleg
III. realne gimnazije. (s)

Za učenko

trgovske akademije iščem
v bližini te stanovanje s
posebno sobo in popolno
oskrbo. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Posebna
soba« 12.907. (s)

Dijaki

Dijaka

sprejem v vso oskrbo.
Hišnik, Copova 19.

Dijaka

sprejem na stanovanje.
Cerkvena ulica 19-II. (D)

Nižješolka

doblj stanovanje in pomoč
pri učenju. Resljeva cesta
št. 3, pritličje. (D)

Dijakinjo

sprejem v vso oskrbo. —
Pernig, Gosposvetska cesta
št. 10. (D)

Enega ali dva dijaka

iz boljše družine spre-
jem na stanovanje s hrano
ali brez. Tri minute od
I. drž. gimnazije, univerze
in srednje tehnične šole.
Naslov v upravi »Slovenca«
pod št. 12.974. (D)

Dva dijaka

sprejme krščanska dru-
žina v sončno stanovanje
sredi mesta. — Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 13.107. (D)

Srednješolka

sprejem kot sostanov-
alko z vso oskrbo po zmer-
ni ceni. Smid, Židovska
ul. 6-I. (D)

Sprejem nižješolko (ca)

na dobro oskrbo. Kopal-
nica, glasovir in pouk. —
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 13.032. (D)

Osmošollec

išče stanovanje z vso
oskrbo pri dobri krščan-
ski družini. Ponudbe v
upravo »Slov.« pod »Kla-
sična gimnazija« 12.673.

Mlajšega dijaka

ali dijakinjo sprejem na
hrano in stanovanje

Prodamo

Mlekarna napredaj.
Izve se v Majstrov ul. 10.

Več voz žaganja
bukovega, suhega, proda
Kračič, Šiška, Frankopanska
8. (1)

Prešo za vino in sadje
(100 l) prodam. Franc Kri-
stan, Tyrševa cesta 54. (1)

Najboljša češka kolesa
ES-KA in Diamant dobite
pri znani tvrdki Ivan Jax
in sin, Tyrševa cesta 36. (1)

Šivalni stroji »JAX«
so najboljši. Rabilni stroji
od 400 dni naprej do-
bite pri znani tvrdki Ivan
Jax in sin, Tyrševa 36. (1)

Kolesa, motorji!
Za časa velesojma veliko
znižane cene. Remec, Do-
lenjska cesta 5. (1)

Kopalne kadi, umivalnike,
stranišča, vodovodne cevi
itd. dobite najceneje pri
P. Majdič, »Merkur« v
Kranju. — Razstavlja na
velesojmu pred paviljonom
»E«. (1)

Stiskalnica za vreteno
nova (nerabljena), debe-
lina vretena 90 mm, pri-
stisk 40.000 kg, teža 1000
kg, poceni napredaj. —
Ostojce Palija, Bos. Du-
bica. (1)

»Kreko« perilo
moške in fantovske sraj-
ce, spodnje hlače itd. do-
bite še vedno po izredno
nizkih cenah. »Kreko«,
Tavčarjeva 3, Tyrševa 31

Avtomatično tehnično
in drugo opremo za spe-
cializirano trgovino ugodno
prodam. Poizve se - De-
lavski dom, Jesenice-Fu-
žine. (1)

»Anker« šivalni stroji
za gospodinjice, šivilje, kro-
jače, tudi za entlanje, z
dvema iglama. Malo rab-
ljene krojaške, čevljarke
in z dolgim čolnikom od
300 din naprej. »Triglav«,
Resljeva 16. (1)

VINA

za vse prilike naročite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani.
TELEFON ŠTEV. 25-73

KOLO
dobre znamke in vsi
nadomestni deli
S. REBOLJ
na vozaču Miklošičeve
in Tavčarjeve

Moško kolo

novo, kompletno, ugodno
prodam. Gerbičeva ulica
št. 10, Ljubljana. (1)

Mizo za manufakturo
4 metre dolgo, prodam. —
»Radioval«, Ljubljana, Dal-
matinova 13. (1)

Koroške brusnice
dnevno sveže, razpošilja
od 6 kg naprej Henrik
Cehner, Libelče, želez-
nosta Dravograd-Meža.

Dokler traja stara zaloga
po starih cenah. Rabilna
kolesa vzamemo v račun.
»Nova trgovina«, Tyrševa
cesta 36 (nasproti Gospo-
darske zveze). (1)

Mali pisalni stroj
v kovčku, skoraj nov -
poceni prodam. — Matelič
Josip, Ljubljana, Grohar-
jeva 3. (1)

Kolesa
vsakovrstna, najnovije
izdelave, v krasnih bar-
vah, po nizkih cenah pri
»Triglav«, Resljeva 16.

Prodaj:
stroj za krpanje vreč, se-
darski in čevljarški stroj
in voziček in čevljarški stroj
(potujoči buffet) v do-
brem stanju — po zelo
ugodni ceni, Alojz Gre-
benc, Pražakova ulica 2.

Kislo zelje, repo
sarm, novo, prvovrstno,
po brezkonkurenčni ceni,
dobavljam vsako množi-
no. Homan, Ljubljana -
Sv. Petra cesta 81, tel.
št. 35-39. (1)

Šolske torbice
kovčke in nahrbtnike
ter stalno zalogo vseh
vrst usnja — nudi po
nizkih cenah

Franc Erjavec
Ljubljana, Stari trg 18.

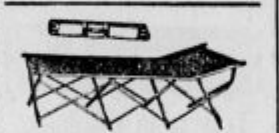
Pozor gasilske čete!
Na zalogi najboljše in
najcenejše motorne
brizgalne

»Knaust spojke«, prehod-
ne komade, ročnike z us-
nikom, razdelice, Franc
Ogrinc, izdelovalec motor-
nih brizgaln, Ljubljana,
Jernačeva ulica 47. (1)

Razprodaja

moških in ženskih koles,
odličnih znamk, po zni-
žanih cenah pri

Franc Podobnik
trg., Rudnik št. 123
Ljubljana
(poleg gasilskega doma)

Zlajžljive postelje
do ite na Velesojmu,
ki so priznane najbolj-
ročne in vsestranske
po abne izdeluje in do-
av ja izključno samo
lastnik patenta
Franc Kreli, Krani
Stara cesta 9.

Globok otroški voziček
dobro ohranjen, napredaj.
Mencingerjeva 17, Duša.

Gostilničarji!
Pristna rdeča in bela vi-
na — dobite pri Ivanu
Vehovar, Koprivnica pri
Rajhenburgu.

Kislo zelje!
Prvovrstno hislo zelje
imam vsako množino v
zalogi po najnižji dnevni
ceni. J. Orazem, Moste.

Bukov les
stoječ, večja količina —
napredaj. Uporabljiv za
hlode, furnir in za drva.
Janez Šega, Ravni dol, p.
Sodražica.

Usnjeni dres
in usnjeni kratak plašč
za motoriste, poceni pro-
dam. Naslov pove uprava
»Slovenca« pod 12.993. (1)

Lepo otavo
za pokositi takoj pro-
dam. Poizve se: Mivka
št. 4, Ljubljana. (1)

Moške obleke
za manjšo osebo, dobro
ohranjene, proda Velka-
vrh, Sv. Petra cesta 66.

Poročne prstane
ure, verižice, uhane, ka-
kor tudi očala — kupite
zelo ugodno pri Josipu
Janku, urarju v Kamni-
ku, šutna, nasproti far-
ne cerkve. Podružnica v
Mariboru, Jurčičeva 8. (1)

Tank za olje ali vodo
(rezervoar) iz močne že-
lezne pločevine proda -
Pokojninski zavod za na-
meščence v Ljubljani. —
Pojasnili se na razpolago
v zavodu med uradnimi
urami v sobi št. 221. (1)

ZA JESENSKO SETEV
vam nudi trdka A. Volk,
Ljubljana, Resljeva c. 24.

prvovrsten
semenski ječmen
Skrbno odličeno in za-
jamčeno blago. (1)

M.A.G.

MASCHINENFABRIK AUGSBURG-NÜRNBERG-A-G

DIESEL MOTORJI
stabilni in ladijski
PLINSKI MOTORJI
(SAUGGAS) na sesalni plin

Zahtevajte ponudbe od
zastopnika
M.A.G.
ZAGREB Varšavska ul. 11

Lepe kamnite bangerje
4 moderna okna in črpal-
ko za vodnjak 12 m —
ugodno prodam. Celovška
cesta 153.

Vodno moč
v bližini Ljubljane kup-
lim. Prodaj v Ljubljani
ugodno stanovanjsko hišo
in parcelo. Mohorič, po-
sti predal 173. (1)

Ovčja kožuhovina
jagencovih, ovčjih kož,
za preproge, plaščke in
podloge, katere imam na
zalogi vedno v veliki iz-
beri, črne in bele, kupite
najceneje pri Ivanu Bab-
niku, trgovina s kožami,
Dobrunje pri Ljubljani.

Chronometer zlata ura
18 kar., krasna, z astro-
nom. kolektorjem ter bje-
repitira, ugodno napre-
daj. Na ogled pri urarju
Somnitzu, Sv. Petra c.

Zobozdravniki-specialisti!
Zaradi bolezni se proda
vpeljana zobna praksa,
brez konkurence, z dvema
boln. blagajnama, v pro-
vinci. — Potreben kapital
15.000 din. Ponudbe po-
slati do 8. septembra v
upravo »Slov.« pod »Bos-
na« št. 12813.

Dobro ohranjeno kočijo
poceni prodam. Vprašati:
Alojzij Zavasnik, Glinca,
p. St. Vid nad Ljubljano.

Najugodnejši nakup
moških oblik nudi
Presker, Sv. Petra c. 14,
Ljubljana.

Poseka
manjšega gozda, blizu
postaje Zalog, napredaj.
Ponudbe v upravo »Slov.«
pod »Jagnjetov in vrbov
les« št. 12690.

Javna dražba
najdenih predmetov bo
4. septembra ob 9 dop-
na železn. postaji Ljub-
ljana. (1)

Kislo zelje
novo, prvovrstno v sod-
čkih, dobavlja po naro-
čilu in najnižji ceni Gu-
stav Erklavec, Ljub-
ljana, Kodeljevo, Povše-
tova 47. Tel. 25-91. (1)

Jelšve hlode
od 18—28 cm premera, od
2 m naprej, lepe, brez
vrhov, takojšnje podira-
nje-dobava. Nakupovalci
dobijo provizijo. Ponudbe
v upravo »Slov.« v Ma-
riboru pod »Črna jelša«
št. 1041.

**PLETENINE
TELOVNIKI
PULOVERJI
IOPICE ITD.**

IZ ČISTE VOLNE
ZA DAME, GO-
SPODE IN DECO

ALOJZIJ POTRATO PREJ
Jos. Kunc & Co.
Ljubljana, Miklošičeva 32, tel. 30-13

Ne zamenjajte naših domačih izdelkov z drugimi manj vred-
nim! Kroji so brezhibni, kakovost blaga pa odlična!

Rekord

samonaviljalce
in Eslingeroleto dobavlja
I. Detiček, Velenje.

Mecesnove skobeljnice
prvovrstne (sinkelne) —
cirka 11.000 komadov —
napredaj. Naslov v upr.
»Slov.« pod št. 12739.

Otroški voziček
dobro ohranjen, globok,
še malo rabljen, prodam.
M. Vojska — Ljubljana,
Gajeva ulica 3-II. (1)

Prodajmo
Höfnach peč za toplo-
vodno kurjavo. Vrtnarija
Bajec, Tržaska cesta 34,
tramvajska postaja Stan
in dom. (1)

Ves gradbeni material
ter pribor za vodovodno
instalacijo dobite najce-
neje pri: P. Majdič, »Mer-
kur«, trg z železnino in
sanit. potrebščinami v
Kranju. Oglejte si raz-
stavo na velesojmu pred
paviljonom »E«. (1)

Dražba lesa
Začasna državna uprava
razlaščenih gozdov, Ljub-
ljana, Cesta 29. oktobra
št. 24-I, proda na javni
dražbi dne 30. IX. 1940
2860 plm buk, tehničnega
lesa na panju
iz svojih gozdov v Straži
pri Novem mestu. — Po-
jasnila, pogoji in tiskovi-
ne so na razpolago pri
gornji upravi in pri šum-
ski upravi v Straži.

ŽAGE
original Dominicus
Remscheid
»Jeklo« - Stari trg

Ne premišlujte,
kam s predmeti, ki jih že-
lite prodati. Ponudite jih
čim prej tvrdki ABC v
Ljubljani, Medvedova ce-
sta 8, poleg kolodvora Ši-
ška. (h)

Obrt

Za šivilje in pletilje
izdelujemo gumbce, tambu-
riramo in kosmatino vsa-
kovrstno blago. »Mela« —
Ljubljana, Tyrševa cesta
št. 20. (1)

Šivilje, vezilje! Pozor!
Specialni (entel) stroj, ka-
teri ustreza vsem zahte-
vam. Oglejte si pravočas-
no v »Novi trgovini«, Tyr-
ševa cesta 36 (nasproti Go-
spodarske zveze). (1)

Čitajte in širite
»Slovenca«!

STROJI

Mizarske stroje
vseh vrst, priznane prvov-
rstnih znamk »Teichert«,
»Festo« itd., kakor tudi
kakovostno strojno oro-
dje, skobeljne nože, kro-
žne in gaterske liste —
naročite najbolj ugodno
na velesojmu. Specialna
trgovina Dovžan Ivan,
Ljubljana, Františkanska
ulica 4. Telefon 45-42.

Pozor pletilci!
Prodajmo razne ploske ple-
tilne in specialne šivalne
stroje za pletenine. »Mela«
Ljubljana, Tyrševa 20. (1)

Strugarske stroje
210 x 1500 mm in 180 x 1000
mm - prodaja iz skladišča
inž. Ivo Herman, Zagreb,
Račkova 7.

Rabljen bencinski motor
5-6 KS, tipa »Lorenz«
ali »Rax« - kupim. Vinko
Vrežner, Jurski vrh, p.
Zg. Sv. Kungota.

Turbino
rabljeno, v dobrem stan-
ju, za pogon kmečkega
mlina, kupim. Ponudbe v
upravo »Slov.« v Maribo-
ru pod »Turbina« 1042.

Vodno turbino
staro, stoječo, od 18—24
PS, kupim. Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod
»Turbina« 12.910. (k)

Transformatorje
iz električno obloženo, toč-
kasto in topo varjenje iz-
deluje Furlan, Črnuče pri
Ljubljani. — Obiskovalci
Ljubljanskega velesojma,
obiščite spetoma tudi mo-
jo delavnico v Črnučah in
prepričajte se o predno-
stih teh aparatov. Avto-
bus vozi iz Ljubljane vsa-
ko uro ob četr izpred
kavarne Evropa. Vožnja
traja samo četr ure. (r)

Specijalna
delavnica
za
previ-
janje
in
popra-
vljanje elektromotorjev in
dinam. Kvalitetni elektro-
material in elektromo-
torji svetovnoznane firme
»Siemens« vedno na zalogi.

Franjo Perčinč
Krnec, elektropodjetje, Ljubljana,
Gospodarska c. 16, telefon 23-71.

Razno

Se vedno samo za 10 din
tri navadne legitimacijske
slike. Foto Pavlovič, Po-
ljanska 12. (r)

Iščem domačo hrano
opoldne, v okraju trg-
Breg, Krakovo. Ponudbe
v upravo »Slovenca« pod
»Cisto 13.028. (r)

Vso oskrbo
za starejšo žensko iščem
pri krščanski družini s
1. oktobrom. — Ponudbe
v upravo »Slovenca« pod
»Prvi oktober« št. 12794.

Važno za vsakega!
Sedanjí težki časi zahte-
vajo zdrave živce, zato
pridite k nam in pijte
mleko, jogurt, smetano.
Zajtrk, večerja, mlečna
hrana. Se priporoča mle-
karna »Drama«, Erjavče-
va cesta 2.

Foto-amaterjem
razvilja, kopira in
povečava
Foto-ateljé Mancini
Ljubljana-Vič

Prvovrstna kolesa
po najnižjih cenah, do-
bite pri »Technik« Banja,
Ljubljana, Miklošičeva 20

Razstava preprog
Banovinska tkalnica pre-
prog iz Sarajeva razstavl-
lja svoje preproge in per-
zance na Ljubljanskem
velesojmu. — Prevzemamo
naročila na dolgoročno
odplačila.

Gumbnice, gumbce, plise,
monogrami, entel, ašur
fino in bitro izvrši

Matek & Mikeš
Ljubljana, Františkanska ulica
nasproti hotela Union
Vezanje perila, krasna
predstikana žen. roč. dela

Novi naslov:
Františkanska ul. 3.
Telefon 45 13

OKAMA MAZILO
Iz zdravilnih zelišč. — Ca-
lovit uspeh pri ranah, ope-
klinah, ožuljenjih — volku —
turih in vnetjih itd. za nego
dolenčkov pri kožnem vnetju,
izpuščaji in hkratnih na te-
menju, za razpoke prave
bradavice. Dobi se v lekarni
in drogerijah.

Radio

Radio aparate
najugodnejše kupite pri
Banja, Ljubljana, Miklo-
šičeva cesta 20.

Alphonse Daudet: Jakec

Prevedel Fišer Franc

»Mali divjački« so že kako uro ali dve de-
lali in pačili svoje gobčke z oblikovanjem be-
se, ko se je pri napol odprtih vratih poka-
zala Moronvalova glava.
»Ali ni Mádou tukaj?«
»Ne, dragec,« je odgovorila gospa Moron-
val-Decostère, poslala sem ga na trg po ži-
vila. (1)

Ob besedi »živila« so se ti otroški obrazi
zjasnili od sreče in če bi kdo od njih zahteval,
naj to besedo oblikujejo, bi to storili takoj in
točno. Tako skopo so jih hranili! Jakec, ki je
bil manj sestradan, je premišljeval snočni po-
govor: ker ga je bil slišal v spanju, se mu je
zdel, kot da je sanjal.

G. Moronval je odšel in se takoj nato vr-
nil:

»No torej! Kje je Mádou?«
»Ni se vrnil. Prav nič ne vem, zakaj,« je
odgovorila mala ženska, ki je tudi bila neko-
liko v skrbeh.

Ura je bila deset enajst, Mádou-a od niko-
der. Učenje je že zdavnaj minilo. Bila je že
ura, ko so se ponavadi iz kuhinje, ki je bila v
podkletju in čeprav je bila tesna in uhožna,
dvigali topli duhovi in dražili divji apetiti go-
jencev. Tega jutra ni bilo ničesar, niti zelenja-
ve, niti mesa in Mádou-a še vedno od nikoder.
»Mogoče se mu je kaj pripetilo...« je de-
jala ga Moronval, ki je bila potrpežljivejša
kot njen čemeran soprog, ki je od časa do časa
šel s palico v roki: k vrtnim vratom in prežal
na Mádou-jev prihod.

Končno je dvanaest opoldanskih udarcev
udarilo po vseh stenskih urah, po vseh sosed-
njih zvonikih in naznanilo uro obeda, ki deli

dnevno delo na dve približno enaki polovici. To
prijetno zvončkanje je kaj žalostno odmevalo
po vseh gladnih želodcih gimnazijskih prebi-
valcev. In medtem, ko je po okolišnih zgrad-
bah nastala tišina, ko je celo po uličnih bara-
kah bilo povsod zakurjeno in se je prazilo in
cvrlo, da se je dvigal okusni vonj, so se brez-
delni učitelji in učenci prepustili smešnemu ča-
kanju na košaro, ki je od nikoder ni bilo.

Zdaj vidite, kako sestradan je ta zavod,
brez živil: kot razpadajoč splav sredi širokega
morja samih obedov.

Malim »divjačkom« so se obrazi podaljšali
in vsi razširili, s kruljenjem v želodcu se je
prebujala njihova stara kanibalska divjost. Ko-
nčno se je okrog dveh popoldne gospa Mo-
ronval-Decostère odločila, da pojde kljub svo-
jemu prirojenemu plemstvu sama nekaj naku-
piti k prekajevalcu, kajti zaupati in stvari ni
smela nobenemu, ker bi ti mali sestranci la-
hko vse požrli med potjo.

Ko se je vrnila obložena z ogromnimi hlebi
in mastnimi zavitki, so jo sprejeli z navduše-
nim kričanjem: in zdaj šele, kot da bi med obe-
dom oživela njihova zamrla domišljija, so si
prišli drug drugemu pripovedovati svoja mne-
nja in bojazni glede odhoda malega kralja.
Moronval ni verjel v nesrečo. Preveč očitnih
razlogov je imel in je slutil, da je deček po-
begnil.

»Koliko je imel denarja s seboj?« je vpra-
šal.

»Petnajst frankov!...« je boječe odgovo-
rila njegova žena.

»Petnajst frankov!... Potem ni dvoma! Ube-
žal je.«

»Toda s petnajstimi franki ne more priti v
Dohomey,« je dejal doktor.

Moronval je zmajal z glavo in šel hitro ja-
viti zadevo komisariju dotičnega okraja.

Zanj je tole zelo neprijetna zadeva. Dečka
je treba najti za vsako ceno, preprečiti je tre-
ba, da bi prišel do Marceila. Mladet se je bal, da

bi zvedel gospod Bonfils, Mali kralj bi se ute-
gnil pritoževati, da so z njim grdo ravnali in kaj
je moral prestati in tako bi zavod prišel ob do-
ber glas. Zato je Moronval v svojem poročilu
pri policijskem komisariju posebno skrbno po-
udaril, da je Mádou odnesel zelo visoko vsoto.
Nato je pa brezbrižno dodal, da ga vprašanje de-
narja zelo malo zanima in da ga skrbijo pred
vsem nevarnostmi, v katerih je ta nesrečni de-
ček, mali propadli, izgnani kralj brez prestola
in domovine.

Tiger je mežikal z očmi, ko je govoril. Po-
licajji so ga tolažili:

»Naši ga bomo, gospod Moronval, le pomi-
rite se.«

Toda nasprotno, gospod Moronval je bil ze-
lo nemiren in tako razburjen je bil, da je na-
mesto da bi doma čakal na uspeh iskanj, kot
mu je to svetoval policijski komisar, vzel s se-
boj svoje »divjačke«, med njimi našega draga
Jakeca in hodil z njimi po polju in po deželi in
tako pomagal policiji pri njenih naporih.

Delali so dolge in zanimive izlete do vseh
pariških vrat. Mladet je izpraševal mitničarje,
jim opisoval Mádou-ja, medtem pa so otroci
gledali na to dolge ceste, ki se prično pri mit-
nicah, če ne bi kje med praznimi vozovi in ko-
rakajočimi vojaškimi oddelki zagledali oddalju-
jočo se črno in semitsko postavlo malega kralja.
Hodili so na policijsko prefekturo ob uradnih
urah. Zjutraj so hodili na stražnice. Vstopili so,
ko se odprla vrata policijske ječe, tega
»pasjega brloga« in ko se prične zasliševanje
ponoči prijetih propalic in kjer pride na dan
toliko bede in sramote.

Ah! Iz blata so potegnili to strašno druž-
ni, seči so morali

Čas je zlato
pa tudi dobra
reklama v
SLOVENCU

Kupimo

Ovsene otepe
ali ječmenove, kupim. Cer-
ne, Dalmatinova 13. (k)

Smrekove storže
kupim. Prosim ponudbe.
Sasa Stare, Mengeš. (k)

Otroško kolo
za šestletnega, kupim. Jer-
ko, Tyrseva 168, Ljubljana.
na.

Tricikelj
nov ali rabljen, kupim.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 12667.

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, Juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 9

Smrekove — hojce hlode
od 12 cm premera dalje
in od 2 m dolžine dalje,
kupi stalno Gumzej J.,
Celje, Medlog.

Ržene rožičke
kupujemo po najvišjih
dnevnih cenah. Salus d.
d., Ljubljana, Cigaletova
ul. 5 ali Mengeš.

Kupim
mlinski dvojni valj, žrot
in iglat. Mauko, Zagorska
Sela.

Dva fotela
dobro ohranjena, kupim.
Ponudbe v upravo »Sl.«
pod »Fotel« št. 12863.

Pisalno mizo
belo, dobro ohranjeno —
kupim. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Miza«
št. 13.015. (k)

Srebro, drage kamne
in vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
Dra. Eberle, Ljubljana
Tyrseva 2
(palata hotela »Slon«)

Prečo
za vezanje lesenih obrez-
kov v kolobarje in sko-
belnik za okrogle palice
kupi Skala, žaga, Bre-
žice. (k)

Cunje
krojaške odrezke, star
papir, tekstilne odpadke
ter ovčjo volno, govejo
dlako (arovec) — kupi
vsako množico Arbeiter,
Maribor — Dravska 15

Staro zlato,
zlato zobovje
in srebrne krone
kupujem po najvišjih cenah
A. KAJFEŽ
trgovina s urami in zlatnic
precizna delavnica za
popravila vsakovrstnih ur
Ljubljana, Miklošičeva 14

Trgovsko opremo
za specerije kupim. Po-
gov: zdrav les. Ponudbe
v upravo »Slovenca« pod
»Popis« 12.866. (k)

Plinsko peč
za kopalnico (avtomat)
kupim. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Plinska
peč« št. 12952. (k)

Kupim žico
za električni vod in di-
namo, novo ali staro —
dobro ohranjeno. J. Vi-
der, Solčava. (h)

Kino projektorje
starejše tipe, rabljene, ku-
pim. Ponudbe je poslati
upravi »Slovenca« pod »Do-
bro ohranjen« št. 13113. (k)

Železna okna
za industrijsko stavbo, ku-
pim. Podrobne oferte na
Vavpetič A., Smarca pri
Kamniku. (k)

Stare moške obleke
čevlje, perilo, modro
itd. kupujem — Alojzija
Drame, Ljubljana, Gallu-
sovo nabrežje 29. (k)

Drva
raznih vrst cepanice, va-
gonske pošiljke kupuje-
mo. Obširne ponudbe z
najnižimi cenami na:
Frajding, Sombor, poš-
ni predal 20 (k)

Glavna kolektura Drž. razr. loterije

VRELEC SREČE

ALOJZIJ PLANINSEK,

Ljubljana, Beethovnova ulica 14

javlja izid žrebanja z dne 31. avgusta
V. razreda 40. kola

80.000 din št. 2.116.	
60.000 din št. 32.307.	
20.000 din št. 4.973, 57.201.	
16.000 din št. 72.493.	
12.000 din št. 2.129, 20.288, 57.585, 71.201.	
10.000 din št. 2.113, 7.391, 17.482, 24.207, 48.721,	
59.357, 60.909, 81.870.	
8.000 din št. 2.823, 7.815, 12.564, 19.249, 52.288,	
57.537 63.260, 64.221, 67.073, 69.495, 75.791, 85.842.	
6.000 din št. 4.839, 6.299, 28.273, 32.719, 34.936,	
51.880, 56.837, 73.976, 75.292.	
5.000 din št. 20.047, 28.851, 29.251, 37.078, 46.848,	
51.222, 66.444, 69.401, 72.923, 74.591, 90.438.	
4.000 din št. 4.999, 7.068, 9.916, 10.117, 12.250,	
19.005, 26.203, 29.786, 31.944, 35.147, 36.878, 39.658,	
42.879, 43.440, 46.950, 50.613, 52.573, 54.302, 55.696,	
65.800, 66.682, 75.996, 77.148, 81.987, 82.976, 86.646,	
93.372, 95.864, 95.939, 97.320, 98.539, 98.913.	

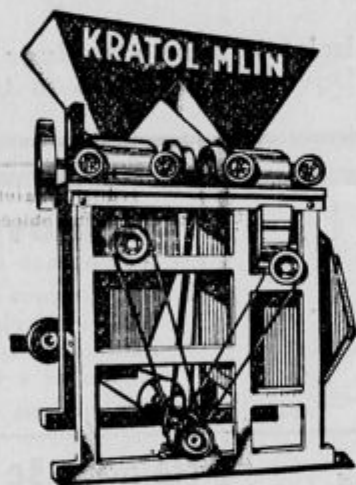
Nadalje je bilo izžrebanih še veliko število
dobitkov po din 1.000.—.

Ker so bili dobitki javljeni telefonično, even-
tuelna pomota ni izključena.

Prihodnje žrebanje bo v ponedeljek, 2. t. m.
Vsi oni, ki so zadeli v kolekturi »Vrelec sre-
če«, naj srečo takoj predložijo v izplačilo.

Tovarniško poslopje

Žago s polnojarjenikom in venecijanko v
Zbelovem pri Poljčanah, prodamo. Poleg
tovarne, se nahaja enonadstropna stano-
vanska hiša in 3 orali zemlje. Poslopja
leži tik ob železnici Poljčane—Konjice.
Vprašati na podružnico »Slovenca« v Celju
pod št. 12.386.

Valjni mlin

Patent prijavljen pri Upravi za Zaštitu in-
dustrijske Svojine v Beogradu. Kapaciteta
50 kg razne moke na uro. — Pogonska sila
5 in pol k.s. — Cena Din 20.000.—.

Pravico izdelave in prodaje samo
J. Kramer, stroj. delavnica, Ljubljana
Selenburgova 4. Telefon 43-31

Vodovode, kleparska dela, strelovode

Vam napravi solidno in po konkurenčni ceni
ter izvršuje tudi vsa popravila. — Zahtevajte
ponudbe in proračune!

Dolžan Franjo

Za Kresijo 4 CELJE Telefon 245

Za šolo: šolske torbice, na-
hrbničke, aktovke,
peresnice v veliki izbiri priporoča

IVAN KRAVOS Maribor, Aleksandrova 13

Pozor!

Vsakovrstne odpadke železja, kovi-
ne, cunj, litine, papirja, kupuje in
plačuje po najvišjih dnevnih cenah
tvrdka Justin Gustinčič, Maribor, Kneza Kocija 14
in podružnica na vogalu Ptujске in Tržaške ceste.
Telefon 21-30. — Kupujem tudi gumo in steklo!

Prešite odeje od vate in puha

dajte obnoviti čez poltve. V polnem času napravim takoj
in po znižanih cenah. — Sever, Marjini trg 2

Velika izbira

domačih pletenin, vse vrste
toplega perila, šolskih klo-
tastih plaščkov, nahrbtnikov, nogavic in tako dalje
po starih cenah pri

„VIDA“, Maribor, Koroška cesta 10.

Precizna mehanična delavnica

Stanko Puklavec

Celje, Kapucinska 1

popravlja: pisalne in računske in šivalne stroje,
foto-aparate, avtomatične tehnične itd.

Gumi vozove

izdelujem in imam
v zalogi tovarne in
luksuzne. Razstavljeni so tudi na velesjumu.

Porenta, Mengeš 58

izdelovanje gumi vozov

Šolske potrebščine

pri tvrdki

Anton Škof, Ljubljana, Pred škofijo 16

Orožarna

PASTUOVIČ

Zagreb, Jurišićeva ul. 1

Orožje za lov, šport in obrambo, lovsko-sportne potreb-
ščine in razne novosti. Katalog 4 z novim cenikom št. 4
poslijemo priporočeno vsakomur, ki nam pošlje 10 dip.
katere pa pri naročilu ob povrnilo. Za sam cenik št. 6
je treba poslati 3 din v poštinih znamkah. Po povzetju
kataloga ne pošljemo.

Občina Škofja Loka

opozarja na razpis pragmatičnega službenega mesta
obč. tajnika-praktikanta

za občino Škofja Loka, ki je bil priobčen v Služ-
benem listu kralj. banske uprave dravske bano-
vine dne 29. julija 1940 kos 61/40 pod št. 1075/1-40.
Rok za vložitev prošnje se podaljša do 15. sep-
tembra 1940, kar naj blagovolijo zainteresirane vzeti
na znanje.

Gospode duhovnike

vljudno obveščamo, da dobe za
župne urade potrebne tiskovine
v podružnici Jugoslovanske knji-
garne v Kranju, Majdičeva hiša,
sodnija.

Zahvala

Iz srca se zahvalujemo vsem, ki so našo predobro sestro, teto,
svakinjo, gospo

Marijo Češnik

trgovko in hišno posestnico

pokropili in spremili na njeni poslednji poti. Predvsem iskrena za-
hvala prečastiti duhovščini, častitim Marijinim sestram, vsem zastop-
nikom raznih korporacij, vsem darovalcem prekrasnih vencev in
šopkov. — Bog povrnil

Žalujoči.

PHILIPS

SPREJEMNIKI 1940/41

SO DOSPELI!

Oglejte si jih pri tvrdki

H. SUTTNER, LJUBLJANA

PHILIPS RADIO ZASTOPSTVO

Aleksandrova c. 6

Telef. 34-70

MIHAEL DOBRAVC

CELJE, Glavni trg 15

Slikarsko, pleskar-
sko in crkoslikarsko
podjetje

Najnovejši vzorci, solidna izdelava, cene konkurenčne

Velemesarija
in restavracija

SLAMIČ

Vam v času velesjema nudi doma
in na velesjumu najbogatejšo izbiro
mesnin in delikates ter izvrstno pijačo

ZAHVALA. Za vse dokaze sočutja in sožalja, katere
sem bil deležen ob priliki težke izgube moje, nepozabne
soproge, gospe

Ane Pavlinič

se najlepše zahvaljujem. Posebno zahvalo izrekam preč.
duhovščini ter pevcem iz Dola pri Hrastniku za ganljive
žalostinke, vsem darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki
so nepozabno pokojnico spremili na zadnji poti ter zanjo
molili.

Dol pri Hrastniku, dne 30. avgusta 1940.

Žalujoči soprog Avgust Pavlinič.

Zahvala. Za premnoge dokaze iskrenega sočutja ob
prerani izgubi našega ljubljene soproga, očeta, gospoda

Ivana Bizanta

trgovca, gostilničarja in posestnika

se tem potom najiskreneje zahvaljujem. Globoko zahvalo
izrekamo preč duhovščini, cenj. g. zdravniku dr. Justinu,
pevskemu društvu »Zarja« iz Tacna, gasilskemu društvu
Gameljne, kakor tudi vsem, ki so ga prišli od blizu in
daleč spremljati na njegovi zadnji poti.

Gameljne, dne 1. septembra 1940.

Žalujoča rodbina Bizant.

Umrli je moja ljubljena mama, stara mama, prababica,
sestra in teta, gospa

Matilda Kokalj

vdova po učitelju

v 87. letu starosti, previdena s tolažili sv. vere.
Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne
2. septembra 1940 ob 3 popoldne z Zal (kapela sv. Marije)
k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 31. avgusta 1940.

Žalujoči: Rudolf, sin, z ženo in hčerkami
ter ostalo sorodstvo.

**Vse kuhinjske dobrote,
dobro vino
in vedno sveže pivo**

dobite pri

Rozi Zamparutti

Lep senčnat vrt — Delikatesa

CELJE • Ulica dr. Gregorja Žerjave

**Posetniki Velesejma
obišcite renomirano
restavracijo**

»PRI ŠESTICI«

Prekrasen vrt — Udobni notranji prostori — Pristna vna — Prvo-
vrstna kuhinja — Cene zmerno — Postrežba solidna.

Ana in Albin Izlakar.

DARUVAR

mineralno-blatno kopališče.
(Jugoslovanski Franzensbad)

Radioaktivni termalni vreli 38°—52° C. Zdravilo izredno uspešno
REVMATIZEM, ISHIAS in ZENSKE BOLEZNI. Glavna sezona od 15. ju-
nija do konca avgusta. Izven glavne sezone znatni popusti.

Vsa pojasnila uslužno daje **Uprava kopališča Daruvar.**

Najugodnejše cene priznanih

ARDIE in HOREX

motorjev in vseh rezervnih delov le pri tvrdki

J. Praprotnik,
Domžale

na velesejmu paviljon G.

Specijalna strojno-ključavničarska delavnica
za izdelovanje štane in kovinskih proizvodov

FRANC SEDOVNIK

Ljubljana - Šiška, Černetova ul. 26

STROJNO: izdelujem stroje, strojne dele, precizne strojne dele ti-
skarskih strojev, nadomestne dele, rezkarje mizarskih
strojev itd.

ŠTANCE: izdelujem strokovnjaško štanice vseh vrst, za vsakovrsten
artikel po vzoru ali risbi.

KOVINSKI PROIZVODI: sprejemam v izdelavo tudi vsakovrstne
množinske artikle, katere izvršim točno po vzoru ali risbi.

Vsa poverjena mi naročila izvršim strokovnjaško, točno in solidno

V naši podružnici na Miklošičevi cesti

lahko plačate naročila za »Slovenec«, »Domoljub« in »Bogotjuba«, umetniške tiskare in
dobite razne informacije. — Poslovne ure od
pol 8 zjutraj do pol 1 pop. in od 2 do 6 pop.
Telefonska številka 30-30

„ALPEKO“-PLOŠČE

„TERRAZZO“

„MOZAIK“

„KERAMIT“

„MAJOLIKA“

izdelane pod visokim pritiskom v raznih barvah, skrajno higi-
enične, moderne kombinacije, primerne za tlakovanja ter notranjo
in zunanjo oblogo cerkev, bolnic, mlekar, mesnic, stopnišč, vež,
kuhinj itd. kot nadomestilo za keramične in klinker plošče ter
vse druge proizvode iz umetnega kamna in marmorja izdeluje:

„ALPEKO“ tovarna umetnega kamna Ljubljana, Tyrševa c. 48

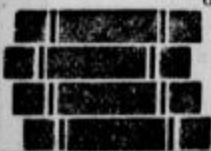
PAZITE NA NAŠO TVORNIŠKO ZNAMKO: A. P.

Po vaši želji Vam izdela
Knjigoveznica
Jugoslovanske tiskarne
v Ljubljani
Kopitarjeva 6/II

v svoji žrtelnici razne poslovne knjige, ako niso že
v zalogi, istotako izvrši tudi vsa druga knjigoveška
deja, posebno razne vezave od preprostih do raz-
košnih oblik.

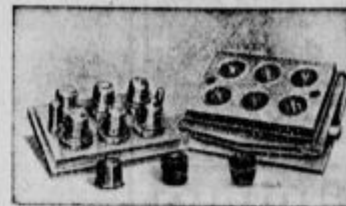
Posebni oddelek za izdelovanje damskih torbic,
pasov, denarnic in drugega usnjene galanterijskega
biaga Vam nudi te predmete vedno v lepih, mo-
dernih tisonah.

Cene skrajno nizke.
Poslužite se!

Strojna mehanika

Izdelovalnica specialnega orodja
šnitov, štanc, orodja za vlečenje
vseh vrst kovin in papirja, mode-
lov za prešanje umetne smole itd.

Javoršek Ignac, Celje

Mariborska cesta šte. 5

CELULOZNA DRVA

jelkova in smrekova v cepanicah in oblicah
kupujemo vsako količino.

Ponudbe na Zagrebačko dionično tvornico
papira, Zagreb 2. poštanski pretinac

Kupujte pri naših
inserterih!

Elektro in radiotehnično podjetje

Anton Dobrotinšek

Celje, Glavni trg, tel. 240

Sodno zapriseženi izvedenec in cenilec. — Strokov-
njaško popravilo radioaparator, pregled elektronk,
gradnja električnih naprav za razsvetljavo in pogon
ter vsa popravila, polnjenje in popravila akumula-
torjev za radio in avto

Pozor!

Original **IRUS** mlini
so razstavljeni pri tvrdki STUPICA
na ljubljanskem velesejmu

Generalno zastopstvo:

Bogoljub Hartlieb

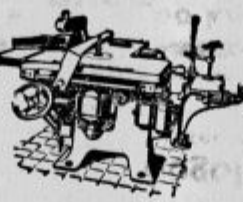
Podkoren — Kranjska gora

Oglejte si razstavo!

**Kako se bo končala sedanja
vojna ???**

Originalna
NOSTRADAMUSOVA
prerokovanja dobite takoj,
ako pošljete din 8.— v
znamkah na naslov: Taj-
novitost života — Zagreb,
poštanski pretinac 140

**Stroje za
obdelavo lesa**

t.j. za mizarstvo,
kolarstvo i.t.d. ter
žagine naprave do-
bavi slej ko prej v
priznani najboljši
izvedbi

PETER ANGELO d. z o. z.

LJUBLJANA, Miklošičeva 30

(Vhod Pražakova 8/I)

VELESEJEM — PAVILJON „F“

Pohištvo

Največja izbira spalnic, kuhinjske opreme,
žične vložke in modrece po nizkih cenah

Se priporoča

MIZARSTVO »SAVA«

Predjamska 32 - Miklošičeva cesta

Zahtevajte povsod naš list!

Ljudska posojilnica

v Celju

registrirana zadruga
z neomejeno zavezo

obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4%
na trimesečno odpoved pa po 5%

*

Izplačuje točno vse vloge — stare in nove!
Dovoljuje posojila in trgovske kredite

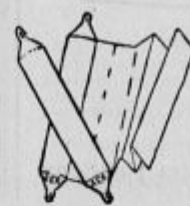

Najnovejše znojnice

patentirane in zakonsko zaščitene.

Znojnice so brez gumija, higijenske in prakti-
čne ker vpijejo pot ter so pralne.
Zato zahtevajte samo AER potnice.
Dobijo se v vseh boljših trgovinah.

Naročila sprejema AER, Ljubljana, Novi trg 5/II.

Najnovejše mesečne obveze

patentirane in zakonsko zaščitene.

Zložljivi kroi, praktičen z ozirom na pranje,
prijetna uporaba. Posebno blago, ki dobro
vpija.

Dobi se v vseh boljših trgovinah.

Naročila sprejema AER, Ljubljana, Novi trg 5/II.

Pazi na AER znak!

Glej VELESEJEM, Paviljon H 302

**Razstavljamo na Velesejmu
ob paviljonu „I“**

22 tip najmodernejših radijskih aparatov

2 popolni napravi za zvočni kino

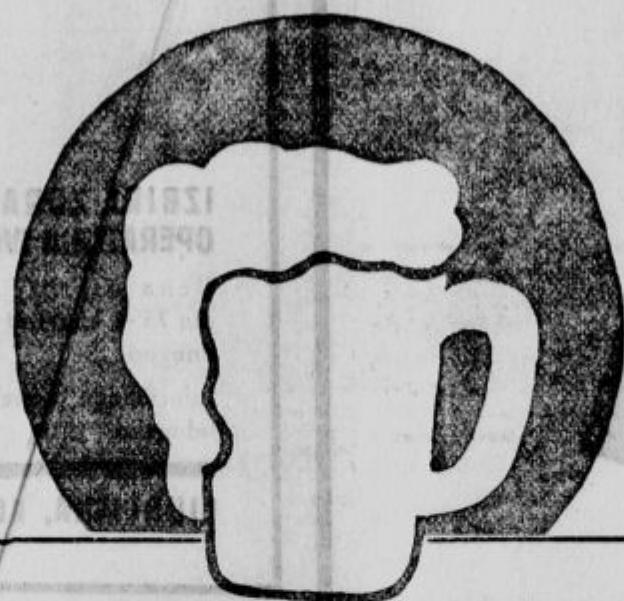
skioptične aparate in epidiaskope

Obiščite nas ter se takoj odločite za nakup,
dokler moremo prodajati še po starih cenah!

»RADIO« družba z o. z. v Ljubljani Miklošičeva
cesta šte. 7

Pivo LEŽAK in BOK

iz pivovarne

UNION

V LJUBLJANI

se najbolj priporoča

**Najstarejše špedicijsko
podjetje v Sloveniji**

Ustanovljeno 1876

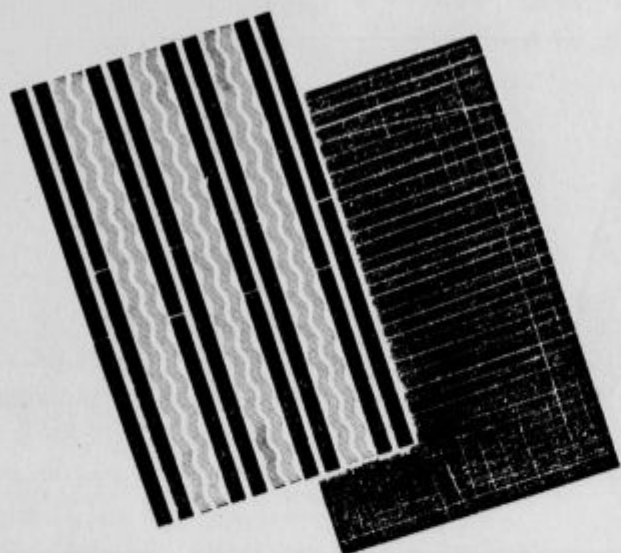
BRZOJAVNI NASLOV: RANZINGER — TELEFON 20-60, 31-60

R. RANZINGER

LJUBLJANA

Lasno od Finančnega ministrstva konces. carinsko posredništvo.
Od ministrstva Trgovine in industrije konces. javna skladišča z di-
rektno zvezo s progo državnih železnic. — ZASTOPSTVO v
vseh trgovskih in industrijskih centrih tuzemstva in inozemstva

Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

TEKSTILNA INDUSTRIJA
MARKO ROSNER

JUGOSVILA

D. Z. O. Z.

JUGOTEKSTIL

D. Z. O. Z.

MARIBOR

PRIVATNA KIRURSKA KLINIKA

Sprejema vse primere iz področja operativne medicine. Opremljena je z najnovejšimi terapevtskimi in diagnostičnimi sredstvi. Specialistične rentgenološke preiskave. Kemijske in laboratorijske preiskave krvi, seča itd.

IZBIRA ZDRAVNIKA- OPERATERJA SVOBODNA

Cena oskrbi: II. razred
din 75,-, I. razred din 100,-
dnevno

Informacije pisмено in telefonsko

anatorij EMONA

LIUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA ST. 4 — TELEFON ST. 36-23

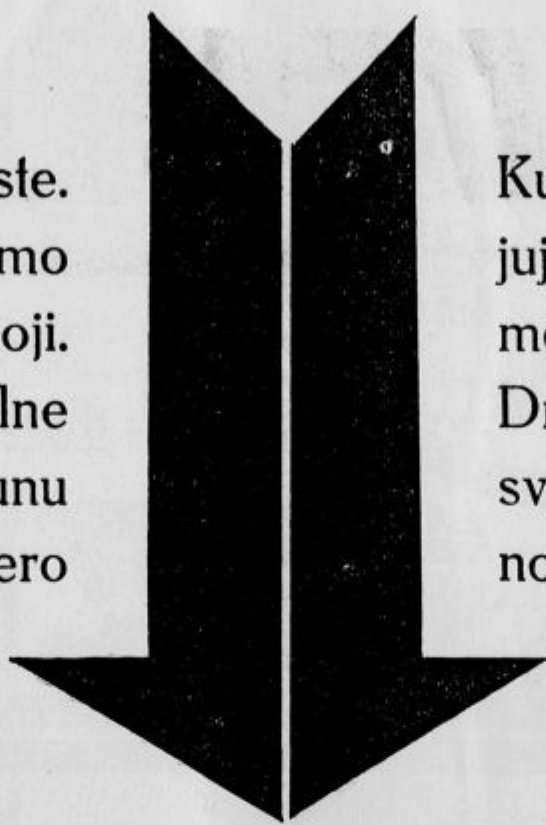
Obiščite Ljubljanski velesejem!

Ko dneva nam ugasne luč
in stan nam in stezo noč temna pokrije ...
Do dneвне svetlobe Vam v žep dajo ključ
Trpežne odlične

„ZMAJ“
BATERIJE

Dajemo posojila vsake vrste.
Kratkoročna posojila dajemo
pod najbolj ugodnimi pogoji.
Obrestujemo vloge na hranilne
knjižice in v tekočem računu
z najugodnejšo obrestno mero

Kupujemo, prodajamo in posojujemo vredn. papirje. Opravljamo vse posle denar. zavodov. Dravska banovina jamči z vsem svojim premoženjem in davčno močjo za naše obveznosti

HRANILNICA
DRAVSKE BANOVINE

LJUBLJANA - MARIBOR - CELJE
KOČEVJE

PREDILNICE IN TKALNICE d. d., Beograd

PREJE MARIBORSKA MEHANIČNA
TKALNICA IN APRETURA

DOCTOR IN DRUG

MARIBOR Železniška postaja, Maribor-Studenci

Brzjavi: Tkaona Beograd — Tkaona Maribor
Telefon: Beograd 20-988 — Maribor 22-71
Poštni čekovni račun: Beograd 60.430

Jagodič Josip Celje

Gubčeva ul. 2 — Glavni trg 14

Železnina - specerija

Prvorstne peči »BISER« — WECKOVI
kozarci za vkuhanje sadja. — Nakup
kumine, suhih gob in vseh deželnih pridelkov

KAMNOSEŠKA INDUSTRIJSKA DRUŽBA, V CELJU, RAZLAGOVA ULICA 7

Ustanov. l. 1906.

Izvršuje vsa, v kamnoseško stroko spadajoča dela
po konkurenčnih cenah. Stalna zaloga nagrobnih
spomenikov ter plošč, okvirov, obzidnih plošč iz
marmorja, granita, umetnega kamna itd. — Prodaja
se po najugodnejših cenah tudi na mesečne obroke.

Obiščite Ljubljanski velesejem!

SLOGRAD

SLOVENSKA GRADBENA IN INDUSTRIJSKA D.D.

Ivrka gradl:

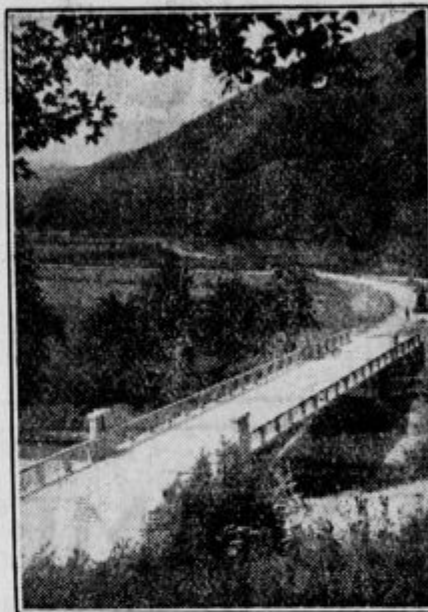
stanovanjsko hiše, trgovinska poslopja,
moderne industrijske stavbe, betonske
in železobetonske konstrukcije, vse vrste
vodnih naprav, mostove in silo, železo-
betonske tlačne cevi za vodne naprave,
vodovode itd.

Izdeluje:

vsakovrstne tehnične projekte in statične
proračune

LJUBLJANA TEHNIČNA PISARNA:

Brzjavke: Slograd Ljubljana — Telefon int. 21-80

ŠKODA

nadaljuje nemoteno svoj program

DOBAVLJA: Celotne električne centrale in njih dele.
Celotne industrijske naprave — Posamezne dele in pomožne
naprave — Železne konstrukcije in transportne naprave vseh
vrst — Gradbene stroje — Vozila — Obdelovalne stroje.
Precizno orodje — Lite in kovane dele v vseh velikostih itd.

Serijski izdelki so v Jugoslaviji vedno v zalogi

**Obiščite nas na ljubljanskem velesejmu v paviljonu „G“
ali pa na zagrebškem velesejmu v češkem paviljonu**

Generalno zastopstvo
Škodovih zavodov:

JUGOŠKODA a.d. Zagreb
Beograd

Prodaja elektromotorjev v Ljubljani: L. Paulič • Prodaja avtomobilov v Ljubljani: E. Rosa

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D.D. V LJUBLJANI

Podružnice: Beograd, Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split
Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5%

Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu — Eskontira trgovske menice
Nove vloge znašajo Din 67,000.000—

Vrši vse bančne posle najkulantneje
DELNISKA GLAVNICA DIN 20,000.000—

Mamice!

Veselite se Vas in družino prinesejo
naši vozički najnovejših modelov

Prodaja tudi na obroke!

Velika izbira koles

MIKLOŠIČEVA CESTA 20

Stilno in moderno pohištvo

v najboljši izdelavi samo pri

ANDREJ KREGAR in sinovi, St. Vid n. Ljubljano

Tel. 7-12 (nasproti kolodvora)

Špedi-
cija **GROM**

Ljubljana, Masarykova c. 14/I

Brzjavni naslov: »Grom«. — Telefon int. 24-54

Zastopstva v vseh večjih mestih v tu- in inozemstvu

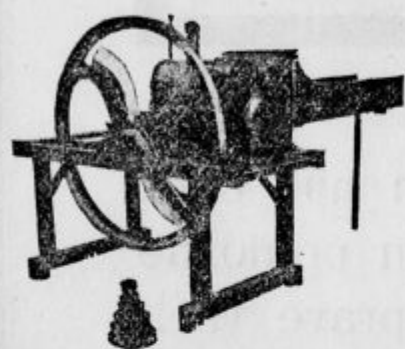
DINAME
in elektromotorji

vseh velikosti na zalogi

Elektro A. VERBAJS
Ljubljana, Gosposvetska c. 10 (poleg Slamiča)

FERDO SMOLA SV. JURIJ OB J. Ž.
POLJEDELSKI STROJI IN PLUGI

- Slamorenice
- Mlatilnice
- Vitli
- Elektromotorji
- Čistilnice
- Sadni mlini
- Reporeznice
- Plugi
- Okopalniki, i. t. d.

Garancija
Konkurenčne cene

Mestni tesarski mojster
in lesni trgovec

Vinko Kukovec

nasl.

Izvršuje vsakovrstna tesarska
in stavbna dela

Celje, Lava št. 7
Tel. 242

**ADOLF
OKROŽNIK**

Celje, Bezenškova 10
Telefon št. 217

Specialno podjetje za vodovodne in
toplovodne naprave ter sanitarne
opreme. — Proračuni in strokovni na-
sveti brezobvezno na razpolago

J. T. R. G.
DRUŽBA

T. KORN
LJUBLJANA

Centralne kurjave • Prezrač-
valne in klimatizacijske naprave •
Vodovodne instalacije • Sani-
tarne opreme • Kleparstvo •
Krovstvo • Strelovodi • Kritja
s strešno lepenko, opeko
škripljem in lesnim cementom

TELEFON INTERURBAN ŠT. 20-14
BRZOJAVKE: KORN / USTANOVljENO 1852

Razstava pohištva v Št. Vidu

(v lastnih prostorih)
tik zadnje tramvajске postaje

Velika izbira:

JEDILNIC, SPALNIC, KUHINJ

Stilske sobe — narodni slog — moderne oblike

Po lastnih načrtih

Ugoden nakup. Kvalitetno blago. Ogled brezplačen

Erman & Arhar

Novo!

PRISTNA LJUTOMERSKA VINA

naročajte le pri

VINARSKI ZADRUGI V LJUTOMERU

Električne hladilne omare, ventilatorje

vrtalne stroje, kompresorje, električne
štedilnike, električne črpalke, elektro-
motorje, polirne in brusilne stroje, elek-
trične kable in žice kakor tudi ves ostali
elektro-materijal. Vam nudi najugodnejše

ELEKTROINDUSTRIJA D.
LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 13 - Tel. 23-14

TVRDKA F. I. GORICAR
LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA

Razstavlja na velesejmu svoj
špecialni oddelek za stano-
vanjske opreme, tako na pr.:
prešite odeje v klotu in svili
lastnega izdelka, pernice, bla-
zine, puhaste plimoje,
posteljno perilo

v krasni izdelavi, namizno
perilo, zastore, pregrinjala,
tekače itd. Sprejemajo se
naročila za nevestine opre-
me, opreme hotelov, zavo-
dov itd. Cene najnižje!
Izdelava prvovrstna!

Torej ne pozabite si ogledati naše razstave na velesejmu
v paviljonu E.

AVGUST ŠTOK, Celje, Aškerčeva ulica 8

Splošno k'eparstvo • Vodovodne instalacije • Sanitarne, toplovodne
in strelovodne naprave • Kritje streh, zvonikov itd. • Telefon št. 218

**MESTNA
HRANILNICA
LJUBLJANSKA**

je največji slovenski pupilarnovarni denarni zavod.
Dovoljuje posojila na menice in vknjižbe. Za vse
vloge in obveze hranilnice jamči

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA.

DAIMON

FOKUS ŽEPNE SVETILKE

so edinstvene v
sijaju in množini
svetlobe

Novi vdolbeni reflektor.
Prižiganje svetilke in pril-
agojevanje fokusa z enim
kontaktom.

Trgovci in mehaniki, zahte-
vajte brezplačni cenik.

Dobavlja
samo predprodajalcem.

RUDOLF PRPIĆ
ZAGREB

Vrhovčeva 13. Tel. 9244

No. 2361

Anton Pinter, MARIBOR - TEZNO

TOVARNA ZA IZDELOVANJE VSEH VRST SUKANCA

IZDELUJE: 1. lanene sukance:

- a) šivalne sukance vseh vrst za vse vrste strojev,
- b) sedlarske sukance vseh vrst, pletene in sukane,
- c) čevljarske sukance vseh vrst, pletene in sukane,
- d) knjigovezne sukance vseh vrst, pletene in sukane,
- e) ribolovne sukance vseh vrst, pletene in sukane,
- f) žakardske sukance vseh vrst (za Jacquard-stroje),
- g) beljene sukance za čipke,

2. bombažne sukance:

- a) efektne sukance vseh vrst,
- b) večnitne sukance vseh vrst (za šivanje cementnih vreč, za obuvalne in druge svrhe)
- c) ribolovne sukance vseh vrst,
- d) mercerizirane, gazirane sukance iz maco in sacel za izdelovanje nogavic,
- e) pletene vrvice za vretena, roletne itd.

3. volnene sukance:

- a) efektne sukance,
- b) večnitne sukance iz česane in mikane volne.

Vsi sukanci v surovem stanju, beljenem stanju in v vseh barvah.

Telefon 25-53
Ustanovljeno l. 1879

Ključavničarstvo

Avgust Martinčič

Ljubljana, Cesta 29. oktobra 14
(prej Rimska cesta)

Najstarejše podjetje v Sloveniji za napravo novih
jeklenih valjnih zastorov in popravilo starih
Vse blago, spadajoče k temu, ima stalno v zalogi

Izdeluje sončne plahte, vsakovrstna okrižja od
preproste do najrazkošnejše izvedbe, škarjasta
omrežja, železje za štedilnike, ventilacije vseh
vrst, razno okovje, železna vrata, okna in okrogla
stopnišča, železne in bakrene predpečnike itd.

Za naročila se toplo priporoča

Avtogensko in električno varjenje in rezanje

Stalna zaloga štedilnikov, izdelanih
priznana vestno in solidno

ZA ŠOLO

295.-

230.-

275.-

95.-

275.-

350.-

100.-

95.-

Peko

**Splošna
stavbena
družba**

Maribor - Tezno

Telefon interurban 20-57
Brzjav: SPLOSTAD

Delavnica za železne konstrukcije, mo-
stove in rezervoarje - Oddelek za elek-
trično in avtogeno varjenje - Tvornica
vijakov, zakovic in drobne železne robe

IZDELUJE IN DOBAVLJA:

UMETNA GNOJILA:

apneni dušik oljen in neoljen
nitrofoskal-I z 8% dušika, 6% fos. kisline, 8% kalija
nitrofoskal-Z z 8% dušika, 12% fos. kisline, od ka-
tere je 6% topljive v 2% cit. kislini
in 8% kalija
nitrofoskal-II z 4% dušika, 8% fos. kisline, 8% kalija
40% sečnine

KARBID za avtogeno varenje in rezanje kovin

FEROKROM

FEROSILICIJ

ELEKTRO-KORUND

AMONJAK

AMONJAČNA VODA

TVORNICA ZA DUŠIK
D.D. RUŠE Ruše pri
Mariboru

Telefon: Maribor št. 2248. — Brzjav: Azot Maribor

ZAVAROVANJA:

Požar, vlom, šipe, nezgode, transport,
razna avtomobilska zavarovanja.

Sprejema zastopnike.

Telefon 21-75, 21-76, 21-77.

„SLAVIJA“

jugoslovanska zavarovalna banka

v LJUBLJANI, Gajeve ul. 2

ZAVAROVANJA:

Zakonita odgovornost, razne kombinacije življenjskih zavarovanj itd.

PREVZEMA po ugodnih pogojih
Telefon 21-75, 21-76, 21-77.

Največje zaupanje uživa

Spodnještajerska ljudska posojilnica

Izplačuje stare in nove vloge. — Obreštuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri

registрована zadruga z neomejenim jamstvom

v Mariboru, Gosposka ulica št. 23

— — — Ulica X. oktobra št. 2

Rudnik in železarna ŠTORE**Izdelki valjarne:**

Trgovsko palično železo.

Izdelki livarne:

Strojna litina in special. litina, posebno za kemično, usnjarsko in steklarsko industrijo, vodovodne in plinske cevi.

Izdelki mehanične delavnice:

Vsakovrstni stroji po naročilu. Lastni industrijski tir, lastna tehnična pisarna in mizarstvo za modele, 35.000 vsakovrstnih modelov.

Točna in prvovrstna popravila vseh vrst strojev.

Brz. naslov: Železarna Štore.

Interurban telefon Štore 1.

Ustanovljeno leta 1845.

9 lepih nagrad:**Tvrdba Golob & comp.**

(tovarna mila, kreme za čevlje, sveč, parketne paste itd.), Ljubljana, Vič — je dala lepe nagrade za reševalce sobotne reklamne križanke.

Vabimo tudi druge tvrdke, da se poslužijo lepega in uspešnega načina reklame po križankah.

VEHOVAR FRANJO, CELJE

stavbeno in umetno mizarstvo

izdeluje v svojem moderno urejenem strojnem obratu najmodernejše pohištvo po najnižjih cenah. — Moderna sušilnica za les. — Za vsako dobavo jamstvo. — Tudi na obroke.

STROJNO PODJETJE**R. Willmann, Ljubljana**

Slomškova ulica št. 3, telefon št. 20-55

Beneški jermeniki, cirkularke, nihalne žage najnovejših konstrukcij, brusilni stroji. — Železni deli k pogonu mlinov, mlinskih kamnov, zatvornice. Transmisijski deli, kakor osovine, ležišča, spojke, jermenice vseh vrst in velikosti. — Rebraste cevi iz kovanega železa z ugodnim grelnim učinkom. — Elektro-tovarna in jamska dvigala, vrtli in dvigalne ter transportne naprave. — Projektiranje in oprema žag in mlinov ter drugih industrijskih naprav. Vsakovrstna popravila strojev. — Ponudbe brezplačno, na željo strokovnjaški obisk.

MESTNA**elektrarna**

CELJE, KREKOVA CESTA 12

Velika izbira elektrotehničnega materiala najboljše kakovosti. — Izvršitev instalacij jakega in šibkega toka. — Dobava in popravila vseh vrst električnih in radio aparatov. Vse solidno, strokovnjaško in točno po predpisih.

Priporoča se MESTNA PLINARNA

Vsevrstne šolske in pisarniške potrebščine prodaja

Mladinska založba

Stari trg 30

Šolske in razne mladinske knjige, velika izbira enodinarskih »Knjižic«

Vse vrste mlinov

umetne mlinke kamne in domače mline

dobite pri

Prvo jugoslov. mlinostavno podjetje
S. Forstnerič, Maribor, Melje

Sveže in žive ribe
♦ razna divjačina

,RIBA' J. Ogrinc

LJUBLJANA — TEL. 25-84

Vodovodni instalacijski pribor, kopalne kadi, kopalne peči, umivalnike itd.

si nabavite najceneje pri

P. MAJDIČ — »MERKUR«

trgovina z železnino in sanitarno opremo

KRANJ

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO, LJUBLJANA,

Prešernova ulica št. 50

Telefon: 37-81, 37-82, 37-83, 37-84

Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana

Podružnica Beograd, Uzun Mirkova ulica 10

Telefon: 29-154

Brzojavni naslov: Kredit Beograd

*

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna poročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic, kuponov, nakazila doma in v tujino, safe-deposits itd.

Železniško carinski, špedicijski in transportni zavod za trgovino in industrijo**SLOVENIA
TRANSPORT**

LJUBLJANA • MIKLOŠIČEVA CESTA • JUGOSLAVIJA

EKSPOZITURE: Jesenice, Rakek, Maribor, Sušak. — Zastopstva in korespondenti v vseh industrijskih in trgovskih centrih tu- in inozemstva

JOSIP L. ŠILIH

Brzojav. naslov: SLOVENIA-TRANSPORT. Telefon 27-18, 37-18, carin. pisarna 37-19, stanovanje 24-19

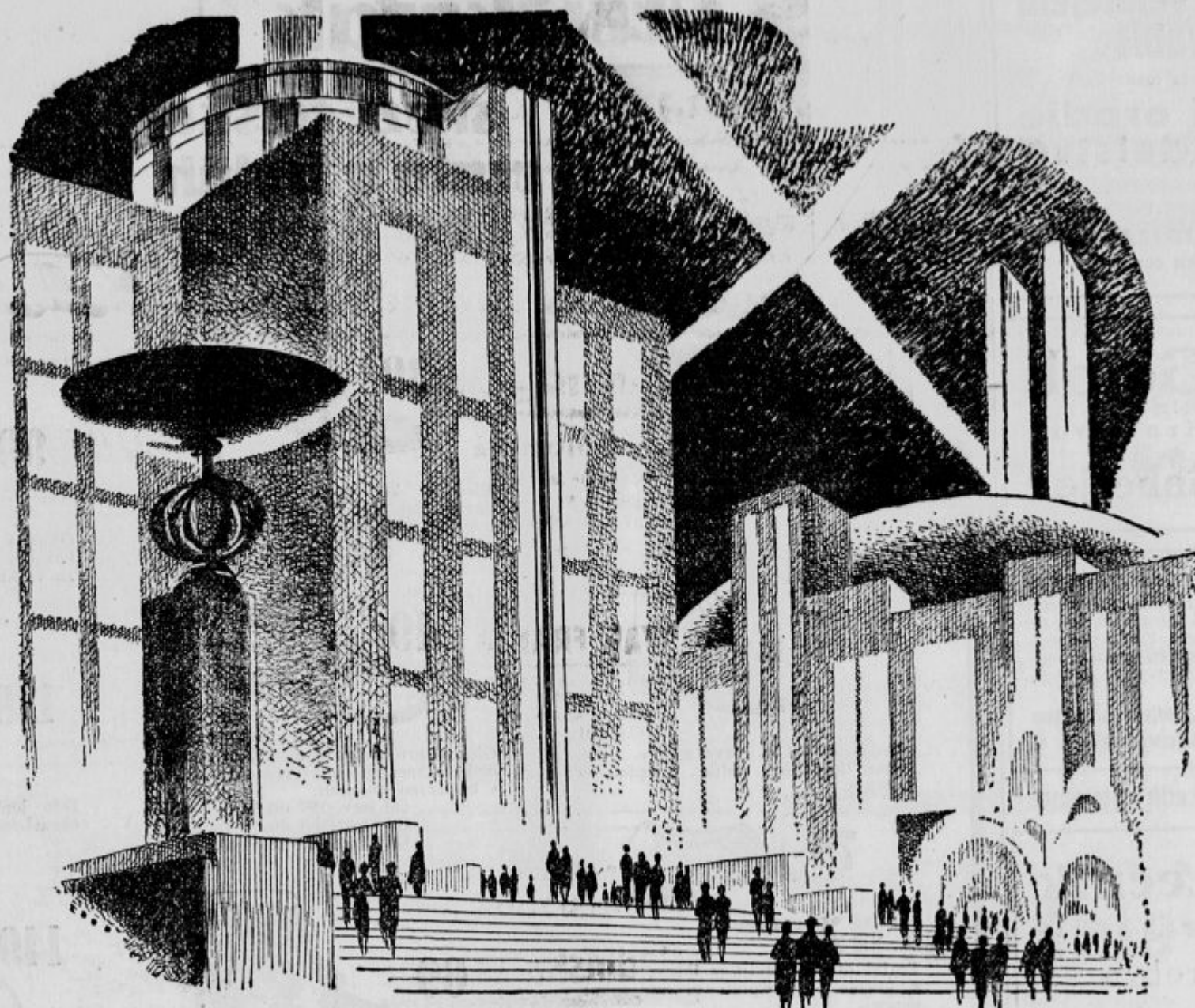
IZVOZ

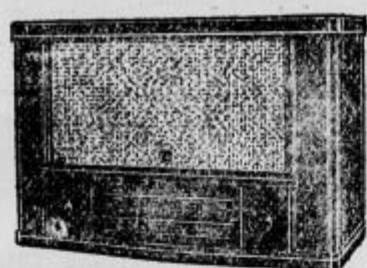
UVOZ

Špedicija - Mednarodni transporti - Odprema robe po kopnem in po morju preko raznih tu- in inozemskih pristanišč. Zbirni promet za tu- in inozemstvo - Reekspedicije - Strojni transporti - Carinska špedicija - Oskrba uvoznega, izvoznega tranzitnega ocarinjenja ter raznih dovoljenj za carine svobodni in znižani uvoz. — Skladišča - Prevozi - Avtotransporti - Preselitve s pohištvenimi vozovi - Inkaso faktur in povzetij — Železniško-carinski, taritni in revizijski biro. Kontrola tovar. listov in carinskih deklaracij - Reklamacije. Rekurzi - Transportni proračuni - Železniško-tovorninske in carinsko-tarifne informacije - Oskrba transportnih zavarovanj - Izvrševanje vseh v trans. stroko spadajočih poslov

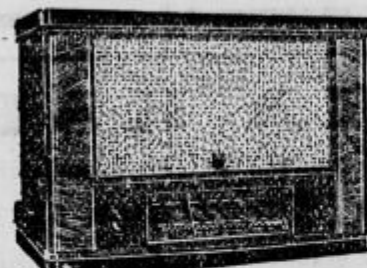
Transportna organizacija za blagovni promet z Bližnjim vzhodom, Turčijo, Perzijo, Iranom, Irakom, Egiptom preko lastnih šped. zvez v Istanbulu, Solunu in Bassori. — Odprema po kopnem ali po vodi. — Vse informacije brezplačne!

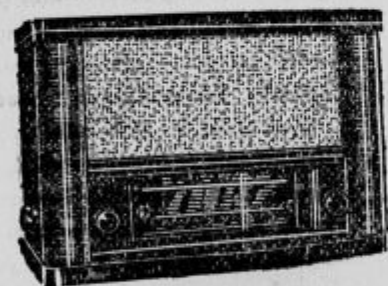
Razstava novih najpopolnejših Philips aparatov „Super 4“

Tip 430 Mali »SUPER«

Tip 431 Mali »SUPER«

Tip 530 »SUPER«

„SUPER 4“

je najnovejše veliko
Philipsovo delo!

Zopet napredek na polju tehnike,
zvoka, prihranka struje in stila!

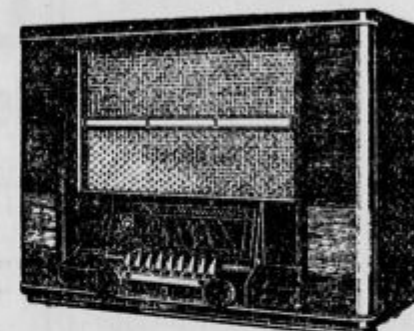
Odlični sprejem kratkih valov,
novi, zelo občutljivi „Ticonal“-
zvočniki, ekonomsko spajanje,
moderna elegantna zunanost
omarice, grajene iz dragocenih
vrst lesa.

S temi aparati prinaša **Philips**
serijo pravih iznenadenj.

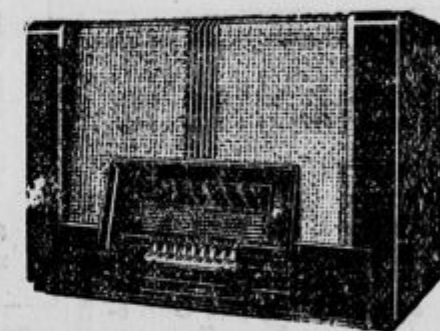
*Zahtevajte, da se Vam pokažejo
nove serije „Super 4“
Se danes!*

Tip 655 »SUPER«

Tip 815 »SUPER«

Tip 915 »SUPER«

PHILIPS 1941 *Super 4* **RADIO**
Svetovna znamka kvalitetnih sprejemnikov

Ljubljanski velesejem Vas vabi!

Ob glavnem vходу razstavljam

stroje in orodje za poljedelstvo

odličnega izdelka: mlatilnice, slamoreznice,
čistilke za žito, reporeznice, pluge, brane itd.Železnina **FR. STUPICA** Ljubljana
Gospodarska cesta 1

Karel Golob

strojno mizarstvo

Celje - Gaberje

Specialna izdelovalnica

vseh vrst štedilnikov iz nerjavečega
jekla, kakor tudi raznih obešal za
me-nice in delikatese. Prevzamem vsa
stavbno-ključavničarska dela ter jam-
čim za solidno izvršitev. Cene zmerne.**KLINAR MILOŠ**, ključavničarstvo
CELJE - Gregorčičeva ulica 4

Zahtevajte v vseh lokalih »Slovenca«

Anton Lečnik urar

Zlato, srebro
lastna delavnica

Celje - Glavni trg

KONRAD GOLOGRANC

mestni stavbenik v Celju

Mariborska cesta 30

prevzema in izvršuje vsakovrstne pri-
vatne, javne in industrijske zgradbe
solidno in poceni. Sodnijsko za-
prisedeni cenilec.

Daje tehnične nasvete in pojasnila.

Franc Belak Celje

ZA KRESIJO 12a

Telefon št. 243

Instalacijsko podjetje
za elektriko, vodovod in centralne
kurjave.Specialna delavnica
za previjanje motorjev, transforma-
torjev in dinam.

Razglas licitacije

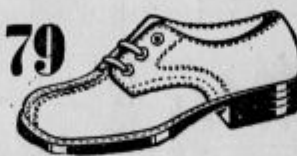
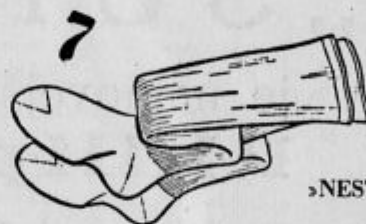
Osrednji urad za zavarovanje de-
lavcev v Zagrebu bo imel dne 25.
septembra 1940 ob 11 prvo javno
ponudbeno licitacijo za oddajo skup-
nih gradbenih in obrtniških del pri
adaptaciji medicinske terapije Okrož-
nega urada za zavar. delav. v Zagrebu.Licitirajo in oddajajo se vsa grad-
bena in obrtniška dela skupno ali
posamič.
Vsa ostala navodila in podloge za
sestavljanje ponudb se lahko dobe
dnevno pri tehničnem odseku Osred-
njega urada za zavarovanje delavcev.
Zagreb Mihanovičeva ul. 3, soba 418,
med uradnimi urami.V Zagrebu, dne 28. avgusta 1940
Štev.: 7.526-1940

Osrednji urad za zav. delavcev

Prvi korak

skozi šolska
vrata v čevljih

Rata

39
Elastični kot pero lahki telovadni
čevlji. Narejeni iz tenke fine kože.
Otroški din 29.—
Ženski din 39.—
Moški din 49.—99
Okusno izdelani deklški čevlji iz
boksa z usnjenimi podplati. Pripravni
za vsako hojo.59
Otroški čevlji iz rjave mehke kože,
široke in udobne oblike. Podplati so
iz usnja.49
Glej, dobri čevlji za dečke, ki mnogo
hodijo. Narejeni so iz močnega boksa
s trpežnimi podplati.
Od štev. 27 do 30 din 49.—
Od štev. 30,5 do 34 din 59.—
Od štev. 34,5 do 39 din 69.—129
Zelo lepi deklški čevlji iz boksa z
okrasom in pasom.79
Trajni otroški čevlji iz finega boksa,
z usnjenimi podplati in usnjenimi
petami.
Od štev. 27 do 30 din 79.—
Od štev. 30,5 do 34 din 99.—
Od štev. 34,5 do 39 din 129.—69
Visoki otroški čevlji iz močne kravi-
ne z močnimi usnjenimi podplati. Za
šolarje najboljša obutev.
Od štev. 27 do 30 din 69.—
Od štev. 30,5 do 34 din 79.—
Od štev. 34,5 do 39 din 99.—149
Športni čevlji, modernega kroja iz
telečjega boksa z jezikom na ristu.
Pripravni za solo in sprehod.79
Trpežni in močni čevlji iz boksa za
dečke, z usnjenimi podplati in petami.
Od štev. 27 do 30 din 79.—
Od štev. 30,5 do 34 din 99.—
Od štev. 34,5 do 39 din 129.—69
Okusni ženski čevlji iz rdečega dif-
tina, ki so okrašeni v ristu z lakom.129
Udobni trpežni moški čevlji iz črne-
ga boksa z usnjenimi kovanimi pod-
plati in petami.149
Zelo močni deški čevlji iz boksa s ši-
rokimi petami in šivanimi usnjenimi
podplati.
Od štev. 34,5 do 39 din 149.—7
Zelo močne bombažne nogavice za šo-
larje.199
Elegantni moški čevlji iz finega čr-
nega ali rjavega boksa, z usnjenimi
na rob šivanimi podplati in usnjenimi
petami.

Nemščino, italijanščino in esperanto

poučuje pismenim potom

Jezikovna dopisna šola št. Vld 72 nad Ljubljano

Učnina nizka. — Uspeh zagotovljen. — Zahtevajte prospekt!

Priložite znamko za odgovor.

Lesene in ieklene rolete, žaluzije in medokenske zavese

poceni in solidno izvršuje tvrdka

ogled rolet na vele-
sejmu paviljon E**Ivan Bernik**
Ljubljana, Linhartova 8

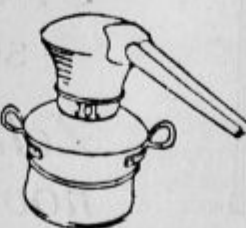
Pouk na harmoniki

v šoli Rudolfa Piliha se prične prihodnje dni. — Prijave v
torek 3. septembra dopoldne od 10.—12. in popoldne od
15.—17. ure, od 10. septembra naprej vsak torek, sredo in
četrtak v hotelu Metropol.Pouk pri edino priznanem strokovnjaku, državnem prvaku
Rudolfu Pilihu Vam zagotavlja siguran uspeh!Poslušajte nastop gojencev v Radiu Ljubljana v nedeljo, dne
15. septembra ob 11:30 uri!

KAVKA KAREL

pooblaščen graditelj in tesarski mojster

LJUBLJANA, Žibertova 11 Telefon 20-50

Gradi vsa v graditeljsko in tesarsko stroko spadajoča
dela po danih in lastnih načrtih solidno in poceni!Kotle za kuhanje sadne marmelade (povi-
del ali pekmez) najnovejše z mešalnikom //
aparate za izdelovanje sadnega soka
»Sladosok« za gospodinjstvo ali obrtno
izdelovanje // brzoparilnike, bakrene ali
pocinkane // pralne kotle // bakrene
kotle za žganjekuho raznih vrst in ve-
likosti // vakuum kotle za vkuhanje
raznih snovi in ekstraktov // specialneaparate za proizvodnjo destilirane vo-
de // patentne aluminij lonce, s kate-
rimi se kuha na paro, veliki prihranki
na času in kurjavi, ohranitev vseh re-
dihnih snovi

Izdeluje tvrdka:

Josip Otorepec

izdelovanje aparatov in kovinastih izdelkov

Ljubljana - Za Gradom 9

Telefon 42-84

